

Czersk, dnia 17.11.2020 r.

WO.0002.11.2020

Pan/Pani.....

.....

Zwołuję XXVI sesję Rady Miejskiej w Czerny, która odbędzie się w dniu **24 listopada 2020 r. (wtorek) o godz. 12:00** w sali Centrum Informacji Turystycznej w Czerny oraz w trybie zdalnym z następującym porządkiem obrad:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie quorum.
2. Przyjęcie ewentualnych zmian w porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.
4. Podjęcie uchwał w sprawie:
 - 4.1. określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości – *projekt nr 1*,
 - 4.2. obniżenia ceny skupu 1 dt żyta dla celów wymiaru podatku rolnego – *projekt nr 2*,
 - 4.3. określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych – *projekt nr 3*,
 - 4.4. przyjęcia programu współpracy Gminy Czerny roku z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2021 – *projekt nr 4*,
 - 4.5. przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 – *projekt nr 5*,
 - 4.6. przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2024 – *projekt nr 6*,
 - 4.7. przyjęcia projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czerny na lata 2020 – 2035 – *projekt nr 7*,
 - 4.8. uchylenia uchwały nr XXXVI/288/14 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Czerny na lata 2014 – 2025 – *projekt nr 8*,
 - 4.9. przystąpienia do prac nad „Strategią Rozwoju Gminy Czerny do roku 2030” – *projekt nr 9*,
 - 4.10. zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czerny na lata 2020 – 2037 – *projekt nr 10*,
 - 4.11. przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi i dziennymi opiekunami na terenie gminy Czerny – *projekt nr 11*,
 - 4.12. ustalenia przebiegu istniejących dróg gminnych – *projekt nr 12*,
 - 4.13. uchylenia uchwały nr XXV/295/2020 w sprawie ustalenia przebiegu drogi gminnej Gotelp – Pustki – *projekt nr 13*,
 - 4.14. opinii dotyczącej uznania lasów stanowiących własność Skarbu Państwa za lasy ochronne – *projekt nr 14*,
 - 4.15. wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Czerny – *projekt nr 15*,
 - 4.16. wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Rytel – *projekt nr 16*.
5. Informacja o wykonaniu budżetu za III kwartał 2020 r.
6. Informacja dotycząca ochrony zdrowia na terenie gminy Czerny oraz funkcjonowaniu SPZOZ w Czerny.
7. Sprawozdanie z pracy Burmistrza.
8. Wolne wnioski i informacje.
9. Zakończenie sesji.

Wzorem poprzednich sesji ograniczam obecność radnych na sali CIT do dwóch przedstawicieli z Klubu Radnych „Czerny dla pokoleń”, dwóch przedstawicieli Klubu Radnych „Blisko Waszych Spraw” oraz sześciu przedstawicieli Klubu Radnych „Dla Naszej Gminy” (w tym przewodniczący rady).

Mając powyższe na uwadze proszę przewodniczących klubów o przekazanie do piątku 20.11.2020 r. do godz. 14:00 informacji, kto z radnych będzie uczestniczył w sesji w trybie w pełni zdalnym celem wdrożenia odpowiednich rozwiązań technicznych.

Sesja odbędzie się bez udziału gości, publiczności i mediów, za wyjątkiem osób, które zgłoszą swój udział w debacie. W celu zapewnienia jawności obrad zostanie uruchomiona w Internecie transmisja z przebiegu sesji.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

Projekt nr 1

UCHWAŁA Nr XXVI/.../20

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), art. 5, art. 7 ust. 3 i art. 20 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t. j. – Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.) oraz obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2021 (M. P. z 2020 r., poz. 673)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Ustala się wysokość stawek podatku od nieruchomości w stosunku rocznym:

- 1) od budynków mieszkalnych lub ich części, od 1m² powierzchni użytkowej:
 - a) wyposażonych w ogrzewanie ekologiczne i proekologiczne (kolektory słoneczne, pompy ciepła, gaz, olej opałowy, energia elektryczna, drewno, biomasa, biopaliwa) – 0,41 zł,
 - b) pozostałych – 0,62 zł.
- 2) od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, od 1 m² powierzchni użytkowej – 18,72 zł,
- 3) od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym, od 1 m² powierzchni użytkowej – 8,53 zł,
- 4) od budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń, od 1 m² powierzchni użytkowej – 5,06 zł,
- 5) od budynków letniskowych, od 1 m² powierzchni użytkowej – 8,37 zł,
- 6) od budynków pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego, od 1 m² powierzchni użytkowej – 6,31 zł,
- 7) od budowli – 2% ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust.1 pkt 3 i ust. 3 – 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- 8) od gruntów:
 - a) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków, od 1m² powierzchni – 0,77 zł,
 - b) pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych, od 1 ha powierzchni – 4,99 zł,
 - c) rekreacyjno-wypoczynkowych, od 1 m² powierzchni – 0,49 zł,
 - d) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego, od 1m² powierzchni – 0,31 zł,

- e) niezabudowanych, objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 802 ze zm.) i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym, obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego, od 1m² powierzchni – 3,28 zł.

§ 2.

Zwalnia się od podatku od nieruchomości:

- 1) budynki lub ich części, budowle oraz grunty zajęte wyłącznie na potrzeby statutowej działalności podmiotów realizujących zadania wskazane w ustawie o pomocy społecznej, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 2) budynki lub ich części, budowle oraz grunty zajęte wyłącznie na potrzeby statutowej działalności w zakresie kultury, sportu oraz ochrony przeciwpożarowej, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 3) budowle służące do odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz przewody sieci rozdzielczych wody
- 4) grunty, budynki lub ich części oraz budowle wykorzystywane jako składowiska odpadów komunalnych.

§ 3.

Traci moc uchwała nr XIV/165/19 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 5.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Wnoszący:
Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją art.5 ust.1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Rada Miejska, w drodze uchwały, określa wysokość stawek podatku od nieruchomości, z tym że stawki te nie mogą, na podstawie art. 20 ust. 2 przywołanej ustawy, przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. Stawki te ulegają corocznie zmianie na następny rok podatkowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Zgodnie z tym wskaźnikiem Minister Finansów w obwieszczeniu z dnia 23 lipca 2020 r. opublikował górne granice stawek kwotowych podatku od nieruchomości na 2021 r. (M.P. z 2020 r., poz. 673).

Stawki podatku od nieruchomości obowiązujące na terenie naszej gminy w 2020 r., w stosunku do roku 2021, podwyższa się średnio o ok. 4 % i mieszczą się one w górnych granicach stawek kwotowych. Stawkę podatku od nieruchomości od budynków mieszkalnych wyposażonych w ogrzewanie ekologiczne podnosi się tylko o 2,5 %. Z uwagi na promowanie ekologicznych systemów ogrzewania od 2021 r. zwolnieniu od podatku od nieruchomości nie będą podlegać części piwnic w budynkach mieszkalnych lub inne pomieszczenia przeznaczone m.in. na kotłownie i składowanie opału o powierzchni użytkowej do 15 m² włącznie. Wykaz przedmiotów opodatkowania, z uwzględnieniem obowiązującej stawki podatku w 2020 r., ustawowej i proponowanej na 2021 r. oraz wskaźnika wzrostu, przedstawia tabela.

L.p.	Wyszczególnienie	Ustawowa stawka max w 2021 r.	Stawka zatwierdzona przez Radę Miejską na 2020 r.	Stawka proponowana na 2021 r.	% wzrostu
1	2	3	4	5	6
1.	Budynki mieszkalne wyposażone w ogrzewanie ekologiczne i proekologiczne	0,85	0,40	0,41	2,5
2.	Pozostałe budynki mieszkalne	0,85	0,60	0,62	3,3
3.	Budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	24,84	18,00	18,72	4,0
4.	Budynki zajęte na prowadzeniu działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	11,62	8,20	8,53	4,0
5.	Budynki związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych	5,06	4,87	5,06	3,9
6.	Budynki letniskowe	8,37	8,05	8,37	4,0
7.	Budynki pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku	8,37	6,07	6,31	4,0

	publicznego przez organizacje pożytku publicznego				
8.	Budowle	2%	2%	2%	0
9.	Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	0,99	0,74	0,77	4,0
10.	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	4,99	4,80	4,99	4,0
11.	Grunty rekreacyjno-wypoczynkowe	0,52	0,47	0,49	4,2
12.	Grunty pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,52	0,30	0,31	3,3
13.	Grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	3,2	3,15	3,28	4,1

Projekt nr 2

UCHWAŁA Nr XXVI/.../20

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie obniżenia ceny skupu 1 dt żyta dla celów wymiaru podatku rolnego

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 333) w związku z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2020 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2021 (M.P. z 2020 r., poz. 982)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Dla celów wymiaru podatku rolnego na 2021 rok na terenie gminy Czersk obniża się średnią cenę skupu żyta określoną w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2020 r. z kwoty 58,55 zł za 1 dt do kwoty 52,00 zł za 1 dt.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablic ogłoszeń, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Wnoszący:
Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t. j. – Dz. U z 2020 r., poz. 333) Rada Miejska jest uprawniona do obniżenia średniej ceny skupu żyta dla celów wymiaru podatku rolnego ogłoszonej w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. W dniu 19 października 2020 r. Prezes GUS ogłosił średnią cenę skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2021 w wysokości 58,55 zł za 1 dt (M.P. z 2020 r., poz. 982), którą niniejszą uchwałą obniża się do kwoty 52,00 zł za 1 dt. Na rok podatkowy 2020 r. cena za 1dt została obniżona z kwoty 58,46 zł za 1 dt do kwoty 50,00 zł za 1dt.

Projekt nr 3

UCHWAŁA Nr XXVI/./20
RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), art. 9 ust 11, art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t. j. – Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.), obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wysokości górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2021 r. (M.P. z 2020 r., poz. 673) oraz obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 8 października 2020 r. w sprawie stawek minimalnych podatku od środków transportowych obowiązujących w 2021 r. (M.P. z 2020 r., poz. 1002)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Ustala się wysokość stawek podatku od środków transportowych w stosunku rocznym:

- 1) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton – wg załącznika nr 1 do uchwały,
- 2) od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton – wg załącznika nr 2 do uchwały,
- 3) od ciągników: siodłowego i balastowego, przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton – wg załącznika nr 3 do uchwały,
- 4) od ciągników: siodłowego i balastowego, przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton – wg załącznika nr 4 do uchwały,
- 5) od przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego – wg załącznika nr 5 do uchwały,
- 6) od przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego – wg załącznika nr 6 do niniejszej uchwały,
- 7) od autobusu – wg załącznika nr 7 do uchwały.

§ 2.

Traci moc uchwała nr XIV/166/19 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 4.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku.

Wnoszący:

Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Rada Miejska określa wysokość stawek podatku od środków transportowych stosując zasadę, że określone stawki nie będą niższe od minimalnych i nie przekroczą stawek maksymalnych. Proponowane wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2021 rok są wyższe od stawek minimalnych oraz niższe od stawek maksymalnych określonych w obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r.

Stawki podatku od środków transportowych na rok 2021 zwiększa się o 4 % w stosunku do roku poprzedniego.

Wzorem lat poprzednich proponuje się zróżnicowanie części stawek podatku od środków transportowych i określenie ich na poziomie niższym dla wyprodukowanych po 2010 roku od stawek podatku dla środków transportowych wyprodukowanych do 2010 roku. Stawki te mają na celu zachęcenie podatników do posiadania jak najnowszego taboru, który niewątpliwie ma mniej szkodliwe oddziaływanie na środowisko.

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXVI/.../20
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

**STAWKI PODATKU DLA SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH
O DOPUSZCZALNEJ MASIE CAŁKOWITEJ POWYŻEJ 3,5 T DO PONIŻEJ 12 T**

Dopuszczalna masa całkowita (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
Powyżej	Do	Wyprodukowane do 2010 roku	Wyprodukowane po 2010 roku
1.	2.	3.	4.
3,5	5,5 włącznie	880,00	835,00
5,5	do 9 włącznie	1173,00	989,00
9	poniżej 12	1189,00	1052,00

Załącznik nr 2
do uchwały nr XXVI/.../20
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

**STAWKI PODATKU DLA SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH O DOPUSZCZALNEJ
MASIE CAŁKOWITEJ RÓWNEJ LUB WYŻSZEJ NIŻ 12 T**

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
Nie mniej niż	Mniej niż	Oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne	Inne systemy zawieszenia osi jezdnych
1.	2.	3.	4.
Dwie osie			
12	13	1828,00	1951,00
13	14	1905,00	1981,00
14	15	2285,00	2367,00
15	-	2309,00	2408,00
Trzy osie			
12	15	1845,00	1857,00
15	17	2301,00	2318,00
17	19	2318,00	2333,00
19	21	2322,00	2333,00
21	23	2333,00	2517,00
23	25	3006,00	3020,00
25	-	3006,00	3049,00
Cztery osie i więcej			
12	25	2318,00	2366,00
25	27	2989,00	3037,00
27	29	3006,00	3049,00
29	31	3010,00	3195,00
31	-	3010,00	3195,00

Załącznik nr 3
do uchwały nr XXVI/.../20
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

**STAWKI PODATKU DLA CIĄGNIKÓW SIODŁOWYCH I BALASTOWYCH DO
UŻYWANIA ŁĄCZNIE Z NACZEPĄ LUB PRZYCZEPĄ O DOPUSZCZALNEJ MASIE
CAŁKOWITEJ ZESPOŁU POJAZDÓW OD 3,5 T I PONIŻEJ 12 T**

Dopuszczalna masa całkowita (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
Od	Do	Wyprodukowane do 2010 roku	Wyprodukowane po 2010 roku
1.	2.	3.	4.
3,5	poniżej 12	1173,00	1035,00

Załącznik nr 4
do uchwały nr XXVI/.../20
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

**STAWKI PODATKU DLA CIĄGNIKÓW SIODŁOWYCH I BALASTOWYCH DO
UŻYWANIA ŁĄCZNIE Z NACZEPĄ LUB PRZYCZEPĄ O DOPUSZCZALNEJ MASIE
CAŁKOWITEJ ZESPOŁU POJAZDÓW RÓWNEJ LUB WYŻSZEJ NIŻ 12 T**

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: ciągnik siodłowy + naczepa, ciągnik balastowy + przyczepa(w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
Nie mniej niż	Mniej niż	Oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne	Inne systemy zawieszenia osi jezdnych
1.	2.	3.	4
Dwie osie			
12	18	1989,00	2004,00
18	25	2004,00	2252,00
25	31	2178,00	2268,00
31	-	2322,00	2469,00
Trzy osie i więcej			
12	40	2469,00	2469,00
40	44	2501,00	3195,00
44	-	2517,00	3195,00

Załącznik nr 5
do uchwały nr XXVI/.../20
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

**STAWKI PODATKU DLA PRZYCZEP I NACZEP, KTÓRE ŁĄCZNIE Z POJAZDEM
SILNIKOWYM POSIADAJĄ DOPUSZCZALNĄ MASĘ CAŁKOWITĄ
OD 7 TON I PONIŻEJ 12T Z WYJĄTKIEM ZWIĄZANYCH WYŁĄCZNIE Z
DZIAŁALNOŚCIĄ ROLNICZĄ PROWADZONĄ PRZEZ PODATNIKA PODATKU
ROLNEGO**

Dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów :naczepa /przyczepa + pojazd silnikowy (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
Od	Do	Wyprodukowane do 2010 roku	Wyprodukowane po 2010 roku
1.	2.	3.	4.
7	poniżej 12	671,00	578,00

Załącznik nr 6
do uchwały nr XXVI/.../20
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

STAWKI PODATKU DLA PRZYCZEP I NACZEP , KTÓRE ŁĄCZNIE Z POJAZDEM SILNIKOWYM POSIADAJĄ DOPUSZCZALNĄ MASĘ CAŁKOWITĄ RÓWNĄ LUB WYŻSZĄ NIŻ 12 TZ WYJĄTKIEM ZWIĄZANYCH WYŁĄCZNIE Z DZIAŁALNOŚCIĄ ROLNICZĄ PROWADZONĄ PRZEZ PODATNIKA PODATKU ROLNEGO

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: naczepa /przyczepa + pojazd silnikowy(w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
Nie mniej niż	Mniej niż	Oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne	Inne systemy zawieszenia osi jezdnych
1.	2.	3.	4.
Jedna oś			
12	18	595,00	609,00
18	25	600,00	609,00
25	-	609,00	813,00
Dwie osie			
12	23	600,00	607,00
23	28	609,00	640,00
28	33	890,00	1233,00
33	38	1233,00	1875,00
38	-	1670,00	2469,00
Trzy osie i więcej			
12	38	1008,00	1368,00
38	-	1368,00	1859,00

Załącznik nr 7
do uchwały nr XXVI/.../20
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

STAWKI PODATKU DLA AUTOBUSÓW

Liczba miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy		Stawka podatku (w złotych)	
Mniej niż	Równa lub wyższa	Wyprodukowane do 2010 roku	Wyprodukowane po 2010 roku
1.	2.	3.	4.
22	-	2056,00	1953,00
-	22	2550,00	2287,00

Projekt nr 4

**UCHWAŁA Nr XXVI/.../20
RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU**

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia programu współpracy Gminy Czerny z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 1570) i uchwały nr XLIV/429/10 Rady Miejskiej w Czerny z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się program współpracy Gminy Czerny z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:
Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego, jak również do innych Kościołów i związków wyznaniowych oraz stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, stanowi uszczegółowienie przedmiotu współpracy z Gminą Czersk w roku 2021.

Przedmiotowa uchwała to również realizacja zasad partnerstwa i jawności w zakresie wykonywania zadań publicznych oraz podstawa dla władz Gminy do dysponowania środkami publicznymi.

Konsultacje programu współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zostały przeprowadzone w dniach 2 – 16 listopada 2020 r. w celu poznania opinii organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na temat projektu. Ogłoszenie o konsultacjach wraz z projektem uchwały zamieszczono na stronie internetowej urzędu www.czersk.pl oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej bip.czersk.pl. W wyznaczonym terminie konsultacji, nie zgłoszono żadnych opinii.

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXVI/.../20
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY CZERSK Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE NA ROK 2021

WSTĘP

Aktywność podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego jest jedną z ważnych cech społeczeństwa obywatelskiego, elementem spajającym i ożywiającym społeczność lokalną. Dla bieżącej pracy podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego istotne znaczenie ma zarówno wymiana doświadczeń, jak również ich współpraca z organami gminy. Samorząd Gminy Czersk jest przekonany o korzyściach płynących z przyszłej realizacji programu. Zamierzamy nadal podejmować systematyczną współpracę z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, realizując wspólnie działania służące podnoszeniu jakości życia mieszkańców. Szczególny nacisk we współdziałaniu chcemy położyć na działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym, wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, skuteczne pozyskiwanie i racjonalne wykorzystywanie środków pochodzących spoza gminy w tym funduszy unijnych, a także na doskonalenie jakości działania organizacji pozarządowych. W ramach realizacji programu chcemy promować naszą gminę wykorzystując jasne i czytelne rozwiązania, realnie włączające i utrwalające miejsce podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w systemie demokracji lokalnej.

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Współpraca realizowana jest w oparciu o roczny program uchwalany przez Radę Miejską w Czersku i realizowana jest m.in. poprzez zlecenie realizacji zadań Gminy w formie powierzenia wykonania zadania wraz z udzieleniem dotacji na jego sfinansowanie lub wspierania realizacji zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji. Program obejmuje współpracę Gminy Czersk z organizacjami działającymi na rzecz Gminy Czersk i jej mieszkańców.
2. Ilekroć w niniejszym programie jest mowa o:
 - 1) ustawie– należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. – Dz. U. z 2019 r., poz. 688 ze zm.).
 - 2) działalności pożytku publicznego– należy przez to rozumieć działalność społecznie użyteczną, prowadzoną przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - 3) organizacjach pozarządowych– rozumie się przez to niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych lub przedsiębiorstwami, instytucjami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi, niedziałające na osiągnięcie zysku,

osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia z zastrzeżeniem ust. 4 ustawy;

- 4) środkach publicznych– należy przez to rozumieć środki publiczne, o których mowa w ustawie o finansach publicznych, przeznaczonych na wydatki publiczne w rozumieniu tej ustawy;
- 5) dotacji– należy rozumieć przez to dotację w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. – Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.);
- 6) otwartym konkursie ofert– należy przez to rozumieć konkurs na dotacje z budżetu Gminy Czersk na realizację zadań publicznych Gminy Czersk;
- 7) komisji konkursowej– należy przez to rozumieć Komisję Konkursową, powołaną przez Burmistrza Czerska w celu zaopiniowania ofert;
- 8) sferze zadań publicznych– należy przez to rozumieć zadania, o których mowa w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 9) Gminie– rozumie się przez to Gminę Czersk;
- 10) zadaniach gminy– należy przez to rozumieć zadania publiczne, należące do zakresu działania Gminy Czersk;
- 11) Gminie i samorządzie gminnym– należy przez to rozumieć zarówno organy samorządowe jak i jednostki organizacyjne Gminy Czersk, realizujące określone zadania publiczne, należące do zadań gminy- samorządu gminnego.

Rozdział 2.

Główne cele programu

§ 2.

1. Głównym celem programu współpracy samorządu Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy jest kształtowanie ładu społecznego w środowisku lokalnym, poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi działającymi na obszarze Gminy poprzez wspieranie tych organizacji w realizacji ważnych celów społecznych oraz stwarzanie warunków dla powstawania różnorodnych inicjatyw i struktur działających na rzecz lokalnej społeczności, a także integrowanie różnych podmiotów polityki lokalnej obejmującej swym zasięgiem sferę zadań publicznych oraz zwiększenie integracji i aktywizacji społecznej w procesie tworzenia społeczeństwa obywatelskiego.

2. Szczegółowe cele programu:

- 1) poprawa jakości życia i pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy Czersk,
- 2) większa efektywność wydatkowania środków publicznych,
- 3) zwiększanie ilości i jakości usług świadczonych na rzecz mieszkańców,
- 4) stałej partnerskiej współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi,
- 5) udział zainteresowanych podmiotów przy tworzeniu programu współpracy,
- 6) budowa społeczeństwa obywatelskiego i aktywizacja społeczności lokalnej,
- 7) wsparcie techniczne i szkoleniowe w celu zwiększenia potencjału Organizacji.

Rozdział 3.

Zasady i formy współpracy

§ 3.

1. Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy odbywa się na następujących zasadach:

- 1) pomocniczości – oznacza to, że Gmina Czersk powierza organizacjom realizację zadań własnych, a organizacje zapewniają ich wykonanie w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy;
- 2) suwerenności stron – oznacza to, że stosunki pomiędzy Gminą Czersk a organizacjami kształtowane będą z poszanowaniem wzajemnej autonomii i niezależności w swojej działalności statutowej;
- 3) partnerstwa – oznacza dobrowolną współpracę równoprawnych partnerów na warunkach określanych stosowną umową lub porozumieniem;
- 4) efektywności – polega na dążeniu do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych;
- 5) uczciwej konkurencji i jawności zakłada kształtowanie przejrzystych zasad współpracy opartych na równych, jawnych kryteriach wspierania organizacji pozarządowych.

2. Zarówno Gmina jak i organizacje pozarządowe oraz inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy w trakcie udzielania dotacji oraz wydatkowania przyznanych środków publicznych działają zgodnie z prawem i dobrymi obyczajami.

§ 4.

1. Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy może mieć charakter finansowy i pozafinansowy:

- 1) współpraca finansowa polega na zleceniu realizacji zadań publicznych poprzez:
 - a) powierzanie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
 - b) wspieranie wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.
- 2) współpraca pozafinansowa polega na:
 - a) wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działalności,
 - b) konsultowaniu z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
 - c) konsultowaniu projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ustawy, z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia,
 - d) tworzeniu wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej,
 - e) udzielaniu organizacjom wsparcia poprzez nieodpłatne użyczenie sprzętu czy udostępnienie sali (w budynku Urzędu Miejskiego lub jednostek podległych), na doraźne potrzeby organizacji.

Rozdział 4. Zakres przedmiotowy

§ 5.

Zakres przedmiotowy programu określa art. 4 ustawy, który wyznacza zakres sfery zadań pożytku publicznego i obejmuje praktycznie wszystkie istotne przedmioty realnego i potencjalnego wspólnego zainteresowania samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych oraz podmiotów działających w sferze pożytku publicznego.

Rozdział 5.

Priorytetowe zadania publiczne

§ 6.

Uznaje się, że do zadań priorytetowych, które będą realizowane w 2021 r. przez adresatów programu należą zadania w zakresie:

- 1) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- 2) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 3) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- 4) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 5) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- 6) rewitalizacji.

Rozdział 6.

Okres realizacji programu

§ 7.

Gmina Czersk realizuje zadania publiczne we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy na podstawie rocznego programu współpracy i działania te obejmują rok kalendarzowy 2021.

Rozdział 7.

Sposób realizacji programu

§ 8.

1. Przeprowadzanie otwartych konkursów ofert odbywa się wg procedur określonych w ustawie.
2. Gmina Czersk może, na wniosek organizacji pozarządowej lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, zlecić realizację zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert. Szczegółowe warunki oraz tryb przyznawania dotacji określa art. 19a ustawy.

Rozdział 8.

Wysokość środków przeznaczanych na realizację programu

§ 9.

1. Wysokość środków finansowych przewidzianych na realizację zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym i innym uprawnionym podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy na 2021 rok, wyniesie: 520.000,00 zł z czego:
 - 1) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym – 30.000,00 zł,
 - 2) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – 342 000,00 zł,
 - 3) ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego – 38.000,00 zł,
 - 4) rewitalizacja – 110.000,00 zł.

2. Wysokość środków na realizację zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy w końcowym procesie prac nad budżetem na 2021 r. może ulec podwyższeniu, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Rozdział 9.

Ocena realizacji programu

§ 10.

1. Burmistrz Czerska dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania wspieranego lub powierzanego organizacji pozarządowej lub podmiotowi wymienionemu w art. 3 ust. 3 ustawy na zasadach określonych w ustawie.
2. Mierniki efektywności programu oparte są na informacji dotyczącej jego realizacji w ciągu ostatniego roku, a w szczególności:
 - 1) liczba i rodzaje otwartych konkursów ofert,
 - 2) liczba ofert złożonych w otwartych konkursach ofert,
 - 3) liczba umów zawartych na realizację zadania publicznego,
 - 4) wysokość kwot udzielonych dotacji,
 - 5) liczba organizacji realizujących zadania publiczne.

Rozdział 10.

Informacja o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji

§ 11.

1. Program Współpracy tworzony jest w kilku etapach:
 - 1) przygotowanie projektu Programu,
 - 2) akceptacja Programu przez Burmistrza i skierowanie go do konsultacji społecznych,
 - 3) konsultacje odbywają się od momentu umieszczenia projektu w Biuletynie Informacji Publicznej, stronie internetowej Czersk na min. 7 dni. W tym czasie można zgłaszać wnioski i uwagi również do Pełnomocnika Burmistrza ds. Organizacji Pozarządowych,
 - 4) po naniesieniu poprawek Program zostaje skierowany pod obrady Rady Miejskiej w Czersku, który podejmuje stosowną uchwałę.
2. Roczny program współpracy uchwalany jest do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres jego obowiązywania.

Rozdział 11.

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

§ 12.

1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania złożonych ofert.
2. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciele Burmistrza oraz osoby reprezentujące organizacje pozarządowe oraz inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z wyłączeniem osób reprezentujących organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy biorące udział w konkursie, w liczbie, co najmniej dwóch dla każdej ze stron z zastrzeżeniem ust. 10.

3. Członkowie komisji konkursowej przed rozpoczęciem działalności komisji składają oświadczenie, że nie są członkami organizacji pozarządowej, lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 ustawy, którzy złożyli ofertę do ogłoszonego konkursu.
4. Kandydatem na członka komisji konkursowej może zostać każdy przedstawiciel organizacji pozarządowej pod warunkiem, że organizacja pozarządowa lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy, które reprezentuje nie będzie brać udziału w ogłoszonym konkursie.
5. Zgłoszeń do udziału w komisji przedstawiciele organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy dokonują w formie pisemnej lub drogą elektroniczną na wskazany w naborze adres e-mailowy.
6. Wyboru przedstawicieli z organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy do komisji dokonuje Burmistrz.
7. Wydział realizujący konkurs jest zobowiązany do przekazania informacji o otwartym konkursie ofert oraz naborze na członków komisji konkursowych z organizacji pozarządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 3. ust. 3 ustawy.
8. Referat/wydział zamieszcza te informacje w:
 - 1) Biuletynie Informacji Publicznej,
 - 2) na tablicy ogłoszeń Urzędu,
 - 3) na stronie internetowej Gminy: www.czersk.pl.
9. Burmistrz powołuje komisje konkursowe i wybiera przedstawicieli organizacji pozarządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy spośród zgłoszonych wcześniej kandydatur kierując się przy tym posiadaną przez nich specjalistyczną wiedzą w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których dotyczy konkurs.
10. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, jeżeli: 1) żadna organizacja nie wskaże osób do składu komisji konkursowej lub 2) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej, lub 3) wszystkie powołane w skład komisji konkursowej osoby podlegają wyłączeniu na podstawie art. 15 ust. 2d lub art. 15 ust. 2f ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
11. Komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
12. Osoby, o których mowa w pkt 11, mogą w szczególności: 1) uczestniczyć w pracach komisji z głosem doradczym; 2) wydawać opinie.
13. Do członków komisji konkursowej biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 i 695) dotyczące wyłączenia pracownika.
14. Przewodniczącym komisji konkursowej jest przedstawiciel gminy: naczelnik wydziału realizującego zadanie.
15. Obsługę administracyjno-biurową komisji konkursowych prowadzą pracownicy Wydziału realizującego konkurs.
16. Komisja konkursowa dokumentuje swoją pracę w formie pisemnej zgodnie z ogłoszonymi warunkami konkursu.
17. Komisja konkursowa przy rozpatrywaniu ofert dokonuje następujących czynności:
 - 1) zapoznaje się z ofertami, które zostały złożone;
 - 2) ocenia złożone oferty pod względem formalnym (m.in. poprawne wypełnienie oferty, komplet załączników, termin złożenia oferty);

- 3) odrzuca oferty nie spełniające formalnych warunków konkursu lub zgłoszone po wyznaczonym terminie;
 - 4) ocenia możliwość realizacji zadania publicznego przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy;
 - 5) ocenia przedstawioną kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania;
 - 6) ocenia proponowaną jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których organizacja pozarządowa lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy będą realizować zadanie publiczne;
 - 7) uwzględnia planowany przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł na realizację zadania publicznego;
 - 8) uwzględnia planowany przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy, wkład rzeczowy, osobowy, w tym świadczenia wolontariuszy i pracę społeczną członków;
 - 9) uwzględnia analizę i ocenę realizacji zleconych zadań publicznych w przypadku organizacji pozarządowej lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy, które w latach poprzednich realizowały zlecone zadania publiczne, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków;
 - 10) po zapoznaniu się z merytoryczną treścią ofert, każdy członek komisji konkursowej dokonuje indywidualnie punktowej oceny na karcie, zgodnie ze wskaźnikami określonymi w ogłoszeniu konkursowym oraz proponuje wysokość dotacji.
18. Prace Komisji są prowadzone, jeżeli w jej posiedzeniu bierze udział co najmniej połowa składu. Z czynności dokonywanych na każdym z posiedzeń Komisji sporządza się protokół, a po zakończeniu posiedzeń opiniująco – oceniających oferty sporządza się protokół końcowy zawierający:
- 1) oznaczenie miejsca i czasu konkursu,
 - 2) imiona i nazwiska członków komisji konkursowej,
 - 3) liczbę zgłoszonych ofert,
 - 4) wskazanie ofert odpowiadających warunkom konkursu,
 - 5) wskazanie ofert nie odpowiadających warunkom konkursu lub zgłoszonych po terminie,
 - 6) propozycję rozstrzygnięcia konkursu wraz z proponowaną wysokością dotacji,
 - 7) podpisy członków komisji.
19. Komisja wypracowuje stanowisko, po zebraniu indywidualnych opinii wobec wszystkich ofert i przedstawia je w formie listy ocenionych projektów z przypisaną im oceną punktową i proponowaną propozycją przyznania dotacji.
20. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Burmistrz Czerska.
21. Udział w pracach komisji konkursowej jest nieodpłatny i nie przysługuje zwrot kosztów podróży. W przypadku, kiedy organizacje otrzymały dotację w wysokości niższej niż wnioskowana, konieczne jest dokonanie uzgodnień, których celem jest doprecyzowanie warunków i zakresu realizacji zadania.
22. Informacje o wynikach otwartych konkursów ofert, są podawane do publicznej wiadomości w formie wykazu umieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego.

23. Komisja ulega rozwiązaniu z dniem zatwierdzenia przez Burmistrza Miasta wyników konkursu. Decyzje Komisji podejmowane są zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków, w głosowaniu jawnym.
24. Komisja konkursowa jest organem opiniodawczo-doradczym w zakresie opiniowania wniosków o uzyskanie środków finansowych. Jej decyzja nie jest zatem wiążąca dla organu ogłaszającego konkurs. Decyzję o ostatecznym wyborze oferty i udzieleniu dotacji na realizację zadania publicznego dokonuje Burmistrz Czerska w formie Zarządzenia. Jest ona ostateczna i nie podlega zaskarżeniu.
25. Ostateczny tryb pracy Komisji Konkursowych określa regulamin zatwierdzany przez Burmistrza w momencie ogłoszenia konkursu.

Rozdział 12.

Postanowienia końcowe

§ 13.

1. Program ma charakter otwarty. Zakłada możliwość uwzględniania nowych form współpracy oraz ogłaszania konkursów na zadania nieokreślone w niniejszym programie.
2. Uchwalony program współpracy podaje się do publicznej wiadomości przez zamieszczenie go na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Czersku.
3. Dla zachowania zasady jawności i konkurencyjności do publicznej wiadomości w podobny sposób podaje się też wszystkie informacje dotyczące bieżącej współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.
4. Program współpracy obejmuje organizacje pozarządowe oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy prowadzące swoją działalność na terenie gminy Czersk lub na rzecz jej mieszkańców i spełniają wymogi określone w ustawie.
5. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym Programie zastosowanie mają przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy Kodeks Cywilny, ustawy o finansach publicznych oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.

Projekt nr 5

**UCHWAŁA Nr XXVI/.../20
RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU**

z dnia 24 listopada 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. – Dz. U z 2019 r., poz. 2277 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. – Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze zm.)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:
Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Realizacja zadań własnych gminy, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracji społecznej osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, jak również przeciwdziałanie narkomanii, jest prowadzona w postaci gminnego programu uchwalanego corocznie przez Radę Miejską.

MGOPS
w Czersku

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2021

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Diagnoza – alkoholizm, narkomania na terenie miasta i gminy Czersk	4
I.1. Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czersku - dane statystyczne	4
I.2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersk	7
I.3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	5
I.4. Dane Komisariatu Policji w Czersku – alkohol	9
I.5. Dane Komisariatu Policji w Czersku - narkomania.....	10
II. Adresaci programu.	11
III. Zasoby umożliwiające realizację programu.....	11
IV. Przeciwdziałanie alkoholizmowi – cele, zadania.....	15
V. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.....	22
VI. Przeciwdziałanie narkomanii – cele, zadania	23
VII.Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021	24
VIII. Wskaźniki monitoringu i spodziewane efekty realizacji Programu.....	24
IX. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021	25
X. Źródła finansowania programu	26

Wprowadzenie.

Zgodnie z Ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. – Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.), na każdą gminę nakłada się obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 to podstawowy dokument określający formę oraz zakres realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi oraz narkomanii na terenie gminy Czersk. Program ma na celu stworzenie spójnego systemu działań naprawczych oraz profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień, oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują. Program stanowi propozycję lokalnej strategii w zakresie zapobiegania i minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz jest kontynuacją działań w obszarze profilaktyki zainicjowanych w latach poprzednich.

Program jest zgodny z Rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narodowym Programem Zdrowia.

Program jest spójny między innymi z:

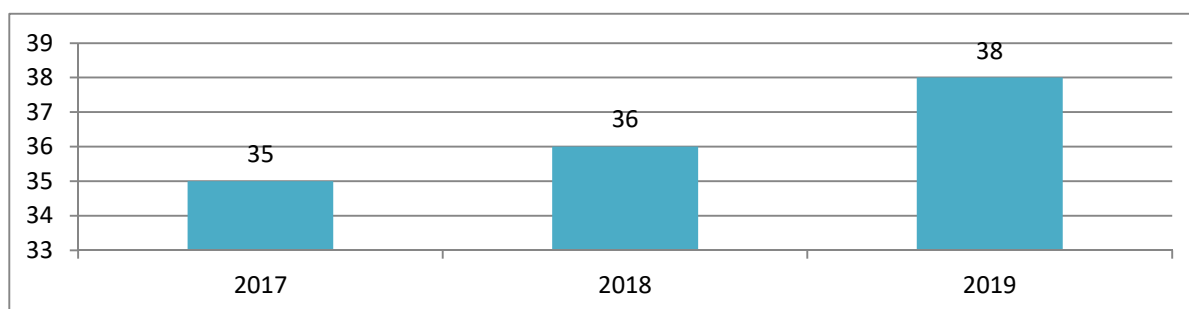
- Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483);
- Ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. – Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.);
- Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. – Dz. U. z 2019r. poz. 852 ze zm.);
- Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. – Dz.U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.);
- Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. – Dz.U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.);
- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 04 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 -2020 (Dz. U. 2016 poz. 1492);
- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U.2011 Nr 209 poz. 1245);
- Gminnym Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021-2024.

I. Diagnoza – alkoholizm, narkomania na terenie miasta i gminy Czersk.

I.1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czersku - dane statystyczne.

Pomoc społeczna jest jedną z instytucji polityki społecznej państwa, której głównym zadaniem jest pomoc osobom i rodzinom w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach życiowych, których nie mogą same pokonać przy wykorzystaniu swoich możliwości, uprawnień i własnych środków¹.

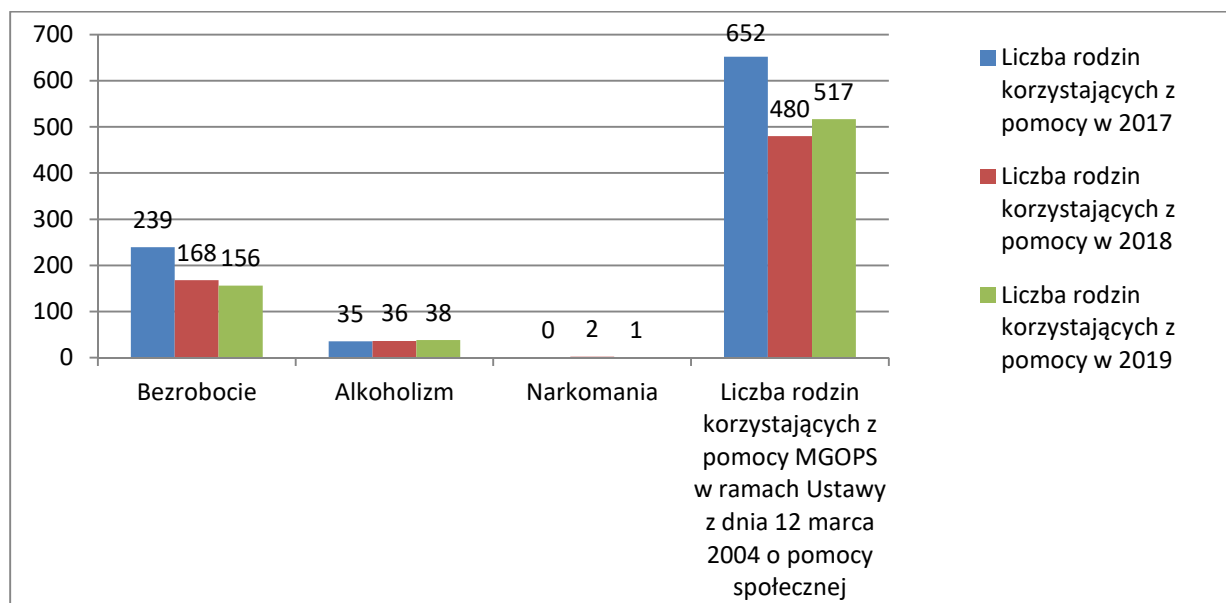
Wykres 1. Pomoc i wsparcie udzielone rodzinom ze względu na problem alkoholowy na przestrzeni lat 2017-2019.

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia z powodu trudnej sytuacji życiowej, wywołanej problemem alkoholowym w 2017 roku – 35 rodzinom, w 2018 roku 36 rodzinom. W roku 2019 liczba rodzin, którym udzielono wsparcia ze względu na problem alkoholowy wyniosła 38.

Wykres 2. Przyczyny trudnej sytuacji życiowej na przestrzeni lat 2017-2019.

Źródło: Dane MGOPS w Czersku

¹ Renata Gierszewska, Pomoc społeczna: w Leksykon polityki społecznej, Instytut Polityki Społecznej UW, Warszawa 2002, s. 143.

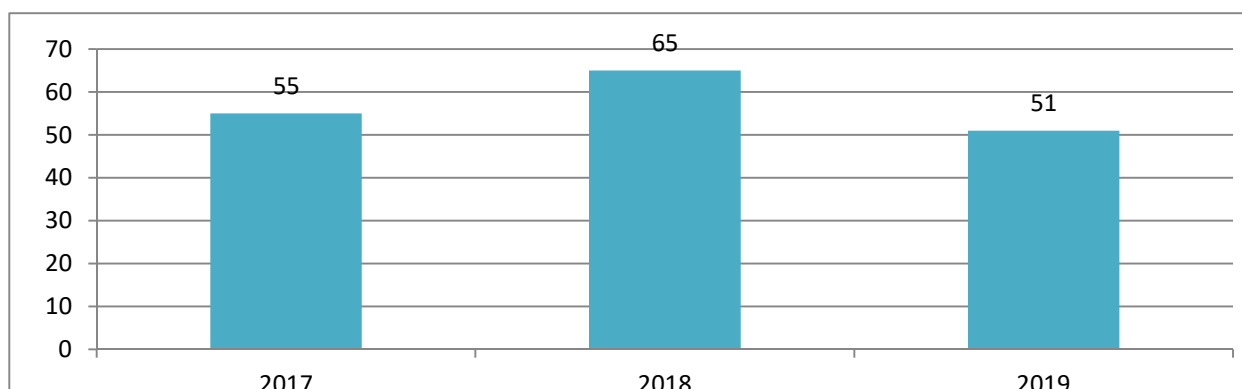
Powyższy wykres wskazuje, że liczba wszystkich rodzin korzystających z pomocy Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czersku w 2017 roku wynosiła 652, natomiast w roku 2018 liczba rodzin korzystających z pomocy MGOPS wynosiła 480 rodzin. Natomiast w roku 2019 wynosiła 517 rodzin. Z powyższego wykresu wynika, iż najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej w Czersku było bezrobocie, w związku z którym w 2017 roku wsparcie otrzymało 239 rodzin, natomiast w roku 2018 liczba ta spadła aż do 168 rodzin, a w roku 2019 wynosiła 156. W 2017 roku alkoholizm stał się przyczyną do udzielenia pomocy społecznej 35 rodzinom, podczas gdy w roku 2018 liczba ta wynosiła 36 rodzin, w roku 2019 – 38 rodzin. W związku z narkomanią MGOPS był instytucją pomocową dla znikomej liczby rodzin, co ukazuje powyższy wykres. Jednakże nie zmienia to faktu, że jest to ważny problem społeczny w naszej gminie, często nieujawniany.

I.2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku.

Do głównych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- motywowanie do poddania się diagnozie oraz podjęcia leczenia,
- kierowanie na leczenie odwykowe,
- kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych,
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- współpraca z komornikiem sądowym w zakresie doręczeń komorniczych.

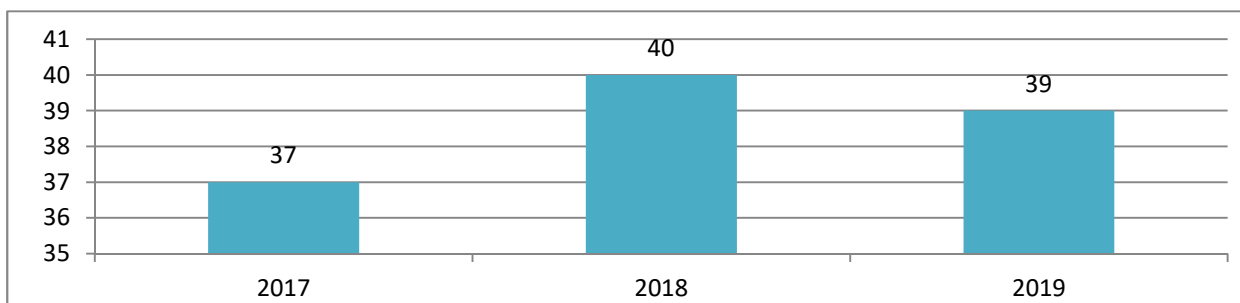
Wykres 3. Liczba wniosków o wszczęcie procedury zmierzającej do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku na przestrzeni lat 2017-2019.

Źródło: Dane GKRPA w Czersku

Powyższy wykres wskazuje, że w 2017 roku do GKRPA wpłynęło 55 wniosków, w 2018 roku liczba skierowanych wniosków wynosiła 65, natomiast w roku 2019 ponownie zmalała do 51 wniosków.

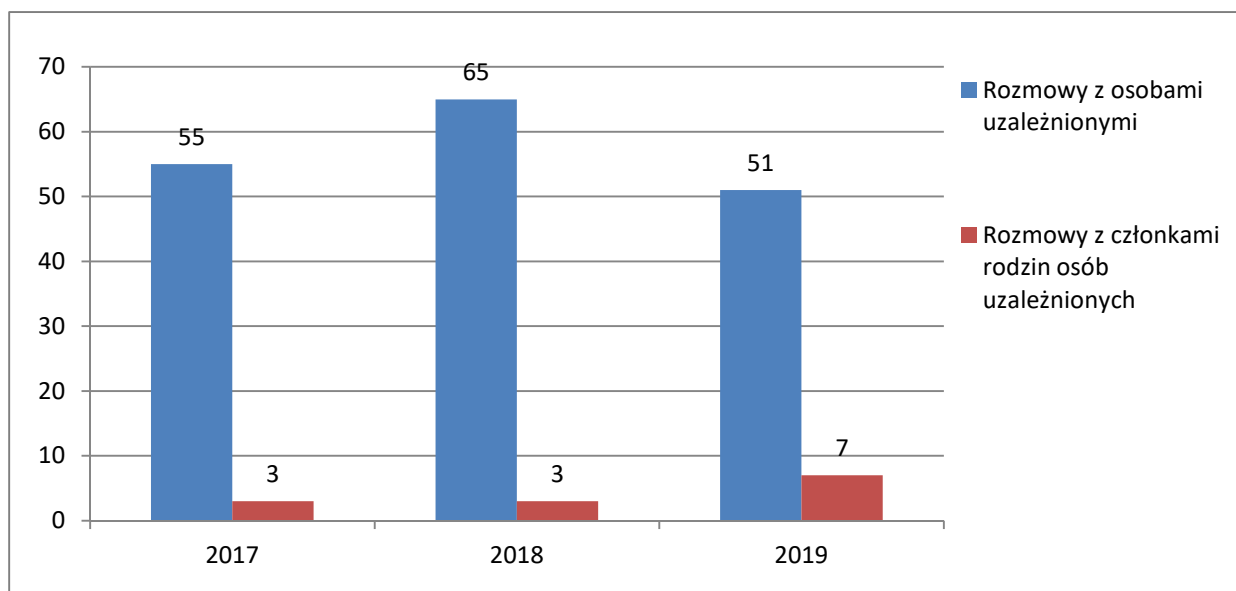
Wykres 4. Ilość wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowanych do Sądu Rejonowego w Chojnicach.

Źródło: Dane GKRPA w Czersku

W roku 2017 liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Chojnicach o zobowiązanie do podjęcia odwykowego wynosiła 37, w roku kolejnym 40, natomiast w roku 2019 wynosiła 39.

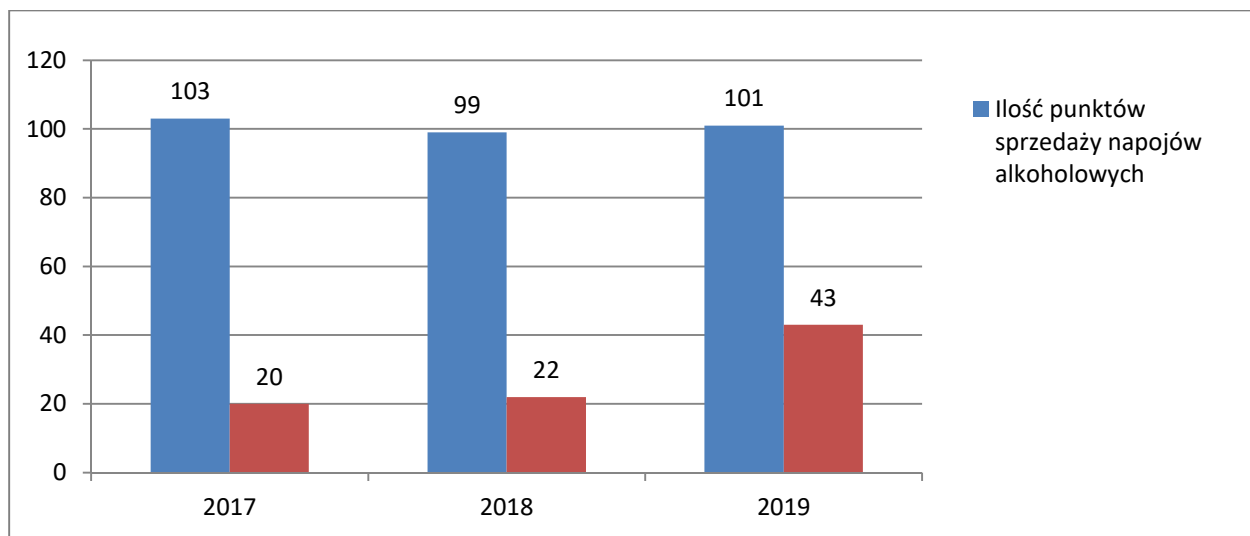
Wykres 5. Liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy w latach 2017-2019.

Źródło: Dane GKRPA w Czersku

W roku 2017 liczba osób uzależnionych, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy wynosiła 55, natomiast w roku 2018 wzrosła i wynosiła 65. W roku poprzednim komisja przeprowadziła rozmowy z 51 osobami uzależnionymi.

Wykres 6. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Źródło: Dane GKRPA w Czersku

Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego².

Koszty poniesione w związku ze skierowaniem wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wynoszą*:

Koszt jednej opinii psychiatryczno-psychologicznej: 383,66 zł

Opłata sądowa – 100 zł

W przypadku, gdy osoba, której dotyczy skierowany do Sądu wniosek nie odbierze doręczanego jej powtórnie wniosku, Sąd zobowiązuje GKRPA do doręczenia korespondencji za pośrednictwem Komornika Sądowego.

Opłata stała za doręczenie – 60 zł + koszty przejazdu oraz koszty doręczenia korespondencji.

Finansowane w ramach realizacji niniejszego programu.

* stan na dzień 21.10.2020

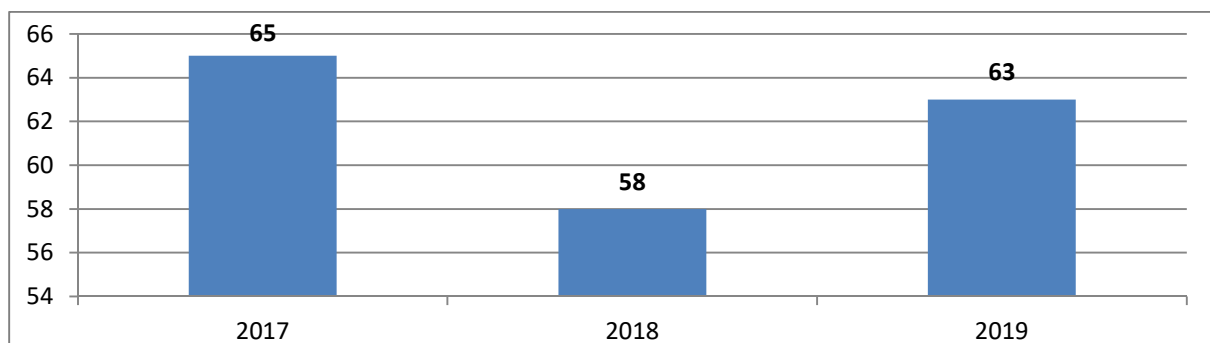
I.3. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie czyli zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny naruszające prawa i dobra osobiste, bardzo często jest związana z nadużywaniem alkoholu. Osoby znajdujące się w stanie nietrzeźwości mogą tracić samokontrolę i zachowywać się w nieprzewidywalny sposób. U osób mających tendencję do zachowań agresywnych istnieje ryzyko, iż pod wpływem alkoholu zanikną hamulce wewnętrzne oraz zakazy krępujące jego zachowanie, mogące prowadzić do zachowań przemocowych.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie, w tym realizacją procedury „Niebieskie Karty”.

² art. 24 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982

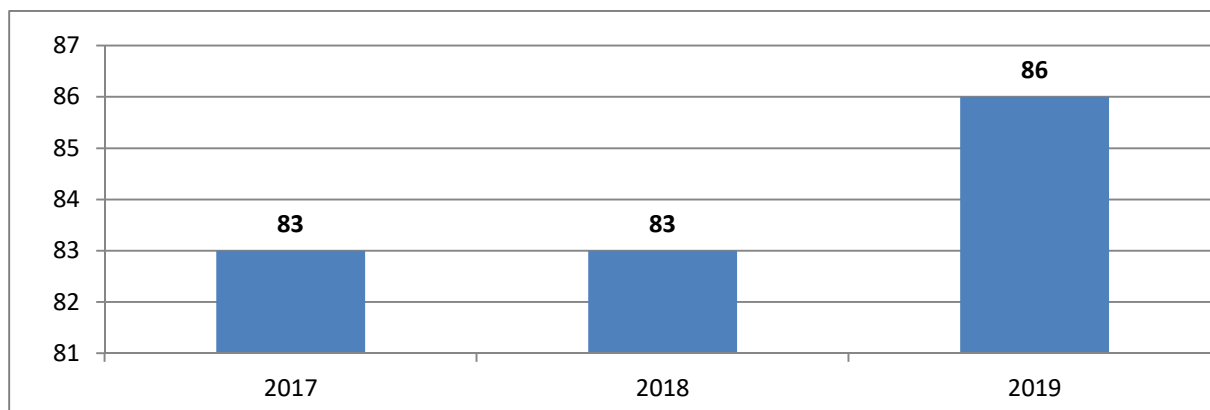
Wykres 7. Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” na przestrzeni lat 2017-2019.

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Czersku

Powyższy wykres wskazuje, że w roku 2017 liczba wszczętych procedur wynosiła 65, w roku 2018 wzrosła do 58 procedur, natomiast w roku kolejnym wynosiła 63.

Wykres 8. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” w latach 2017-2019.

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Czersku

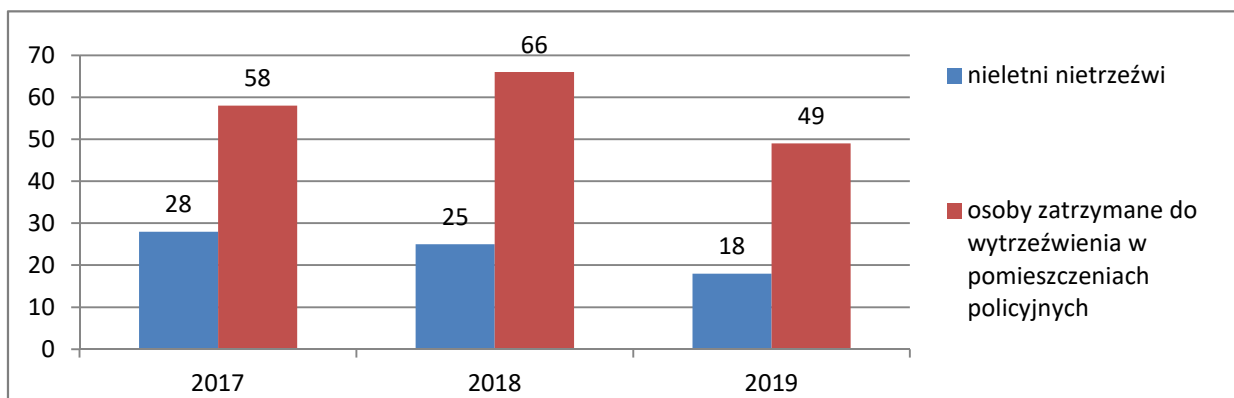
Na przestrzeni lat 2017 – 2019 odnotować możemy wzrost liczby rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”. W roku 2017 były to 83 rodziny, z kolei w 2019 – 86.

Zakładać można, iż rosnąca liczba wszczętych procedur jest związana przede wszystkim ze zmniejszeniem społecznej akceptacji dla zjawiska przemocy. Osoby krzywdzone przez najbliższych częściej ujawniają ten fakt i zgłaszają się po pomoc jak i również interweniują świadkowie takich zdarzeń.

I.4. Dane Komisariatu Policji w Czersku – alkohol.

Policja w ramach prowadzonych czynności podejmuje szereg interwencji związanych z naruszeniem prawa przez osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu.

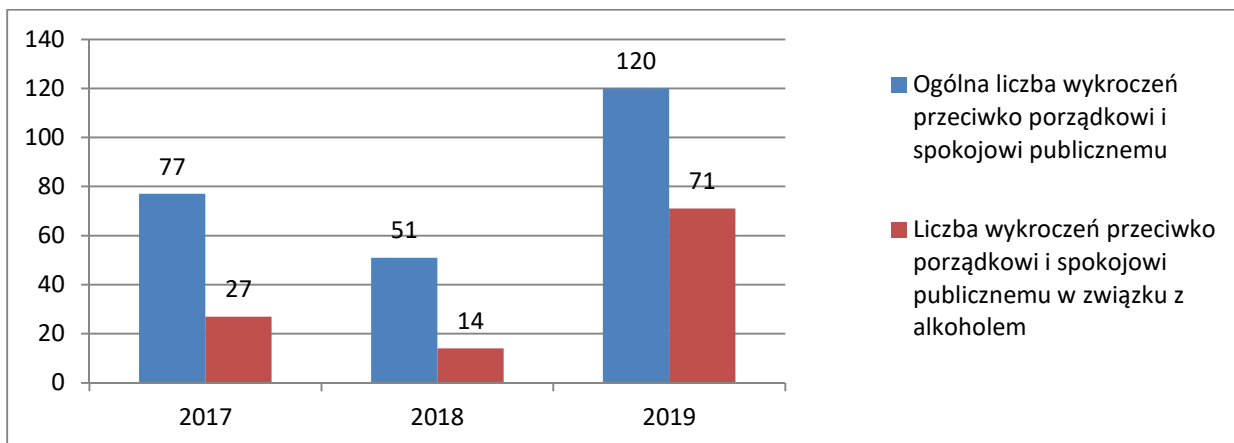
Wykres 9. Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia w Policyjnym Pomieszczeniu Dla Osób Zatrzymanych oraz nietrzeźwi nieletni.

Źródło: Dane KP Czersk

W roku 2017 liczba osób zatrzymanych w PDOZ wynosiła 58, z kolei w roku 2018 – 66, natomiast w roku 2019 – 49 osób. Liczba zatrzymanych nietrzeźwych nieletnich wynosiła w roku 2017 – 28 osób, w roku 2018- 25 osób, w roku 2019 – 18 osób.

Wykres 10. Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu.

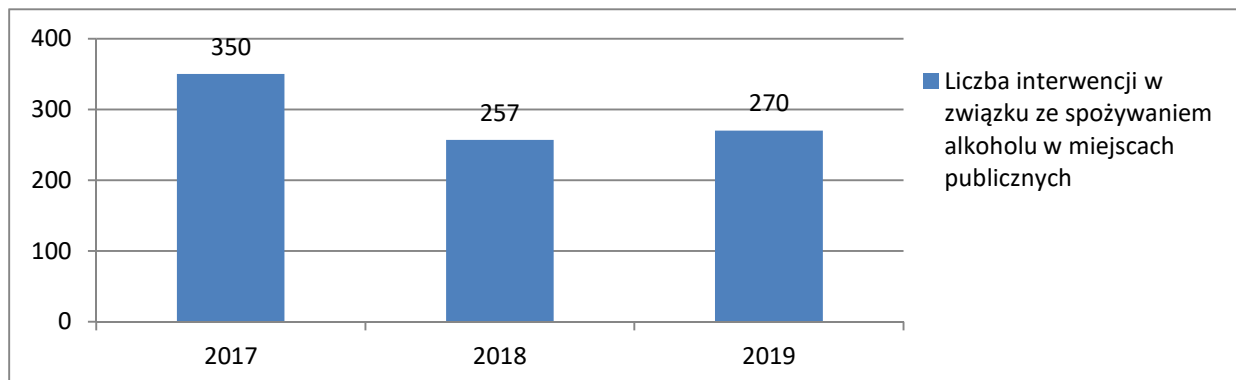

Źródło: Dane KP Czersk

Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń szczegółowo określa zachowania, które są uznawane jako wykroczenie przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu. Są to między innymi: zakłócanie spokoju lub wywołanie zgorszenia, publiczne nawoływanie do popełnienia przestępstwa, naruszanie przepisów o zachowywaniu się w miejscach publicznych, kąpiel w miejscach zabronionych, żebranie w miejscu publicznym, bezprawne umieszczenie ogłoszenia lub plakatu, naruszenie warunków sytuowania reklamy³.

³ Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń

Wykres 11. Liczba interwencji w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych.

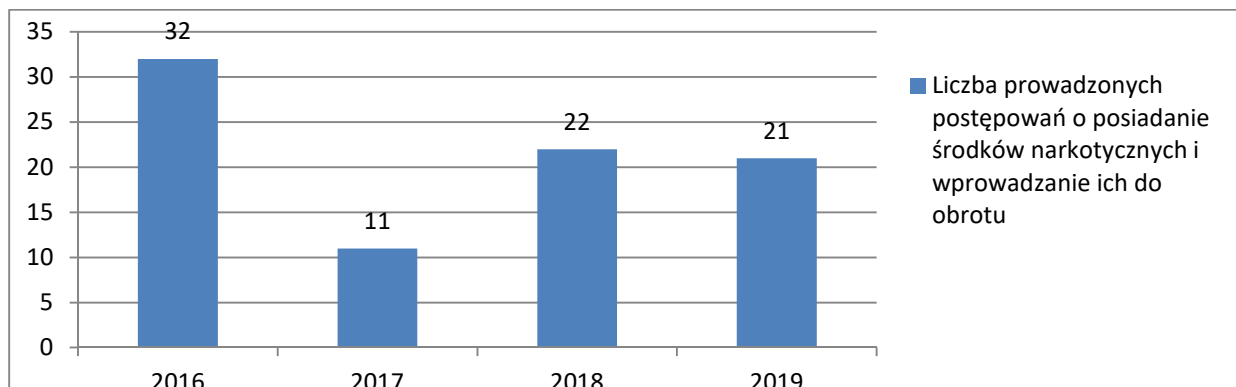
Źródło: Dane KP Czersk

Wysoka liczba interwencji w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych na przełomie lat 2017 - 2019 ma ścisły związek z większą aktywnością funkcjonariuszy Policji oraz brakiem społecznej akceptacji na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych.

I.5. Dane Komisariatu Policji w Czersku – narkomania.

Według danych Komisariatu Policji w Czersku liczba prowadzonych postępowań w związku z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii prezentuje się następująco:

Wykres 12. Narkomania w gminie Czersk.

Źródło: Dane KP Czersk

Problemy związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych najczęściej są tematem tabu oraz postrzegane są jako temat wstydlivy w środowisku lokalnym, jednakże zagrożenia wynikające z kontaktu z substancjami psychoaktywnymi są szczególnie niepokojącym zjawiskiem. Warto zaznaczyć, że narkomania jest problemem nie tylko jednostki lecz całego społeczeństwa. Nawet, jeśli nie dotyka nas ona bezpośrednio. Niestety, współcześnie narkotyki są zdecydowanie łatwiej dostępne, gdyż bez problemu można zamówić je choćby przez Internet nie wychodząc z domu.

II. Adresaci Programu.

Adresatami Programu są mieszkańcy miasta i gminy Czersk, a w szczególności dzieci i młodzież szkolna, osoby uzależnione od alkoholu, osoby pijące szkodliwie oraz ich rodziny, osoby współuzależnione. Osoby uwikłane w przemoc domową oraz osoby zagrożone problemem uzależnienia.

III. Zasoby umożliwiające realizację programu.

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czersku.

Do zadań MGOPS należy prowadzenie całokształtu spraw w zakresie pomocy społecznej, w szczególności zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Do nich w szczególności należy zaliczyć pracę socjalną. Polega ona na podejmowaniu działań na rzecz osób i rodzin; działania te mają zmierzać do wzmacniania, odzyskiwania zdolności osób lub rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Kolejnymi zadaniami są między innymi: angażowanie społeczności lokalnej w celu zaspokajania niezbędnych potrzeb osób i rodzin, przyznawanie i wypłacanie świadczeń określonych w Ustawie o pomocy społecznej, analizowanie zjawisk, które wywołują potrzebę korzystania ze świadczeń pomocy społecznej oraz rozbudowywanie infrastruktury socjalnej.

2. Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku.

OPIRPA jest jednostką organizacyjną Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czersku.

Do zadań ośrodka należy, między innymi:

- 1) udzielanie konsultacji, porad, wsparcia osobom i rodzinom w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie,
- 2) organizacja poradnictwa psychologicznego,
- 3) zabezpieczenie działalności punktu informacyjno-konsultacyjnego,
- 4) organizacja zajęć profilaktyczno-edukacyjnych oraz socjoterapeutycznych,
- 5) realizacja poszczególnych zadań przedstawionych w niniejszym programie.

W Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku mieści się siedziba:

- 1) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku,
- 2) Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 3) Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego,
- 4) Punktu Poradnictwa Obywatelskiego (Nieodpłatne Poradnictwo Obywatelskie na terenie Powiatu Chojnickiego - współpraca ze Starostwem Powiatowym w Chojnicach).

Docelowo od roku 2021 Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku ma zmienić nazwę na Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku. Zmiana nazwy jest związana z tym, iż ośrodek nie zajmuje się rozwiązywaniem tylko i wyłącznie problemów alkoholowych, gdyż równoważnie zajmuje się pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielaniem wsparcia osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych, prowadzeniem kampanii profilaktycznych oraz prowadzeniem działań skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży. Wylimitowanie z nazwy jednostki słowa „alkohol” ma posłużyć postrzeganiu

jej w bardziej przyjazny sposób oraz nie stygmatyzować osób korzystających ze wsparcia ośrodka, jako osób borykających się z problemem alkoholowym. Krótsza nazwa ułatwi także kontakty oraz korespondencję.

3. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny.

Działalność Punktu służy zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych oraz członkom ich rodzin, osobom uwikłanym w przemoc domową oraz osobom zagrożonym uzależnieniem. Do zadań Punktu należy:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych,
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące),
- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

4. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Czersku.

Głównymi celami pracy Zespołu Interdyscyplinarnego są:

- 1) pomoc rodzinom, osobom, grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przewyżaniu ich problemów związanych z przemocą w rodzinie,
- 2) efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu,
- 3) współdziałanie z innymi podmiotami,
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku.

Główne zadania GKRPA:

- 1) podejmowanie działań mających na celu zmotywowanie osób do poddania się diagnozie oraz podjęcia ewentualnego leczenia bądź terapii,
- 2) prowadzenie działań mających na celu kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- 3) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 4) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona ich przed przemocą,

- 5) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

6. Placówki Oświatowe.

Nieodłącznym elementem działalności każdej placówki oświatowej jest program profilaktyki, którego celem jest:

- 1) podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki,
- 2) prowadzenie edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia,
- 3) organizacja zajęć psychoedukacyjnych w celu wspomagania wychowawczej funkcji rodziny, zapobieganiu zachowaniom dysfunkcyjnym uczniów oraz wspieraniu ich rozwoju,
- 4) organizacja warsztatów dla rodziców i nauczycieli w celu doskonalenia umiejętności z zakresu komunikacji społecznej oraz umiejętności wychowawczych.

7. Komisariat Policji w Czersku.

Głównym celem działań jest zapobieganie wszelkim zjawiskom kryminogennym przy współpracy w tym zakresie z organami państwowymi, samorządem lokalnym oraz organizacjami społecznymi. Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Czersku w zakresie profilaktyki prowadzą szereg działań skierowanych do dzieci oraz młodzieży, mających na celu przedstawienie konsekwencji i zagrożeń związanych z eksperymentowaniem z wszelkimi substancjami zmieniającymi świadomość. Prowadzenie działań prewencyjnych oraz edukacyjnych skierowanych do osób dorosłych. Funkcjonariusze wchodzi także w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grup roboczych, gdzie prowadzą działania oraz monitoring w rodzinach, w których wdrożono procedurę „Niebieska Karta”.

8. SP ZOZ Czersk.

Naczelnym zadaniem SP ZOZ w Czersku jest zapewnienie opieki zdrowotnej podstawowej, pomocy doraźnej, rehabilitacji oraz działalności profilaktycznej. Wśród poradni lekarskich w ramach kontraktu z NFZ działa Poradnia Leczenia Uzależnień, do której zadań należy:

- 1) realizacja programów psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych (terapia podstawowa),
- 2) udzielanie indywidualnych świadczeń zapobiegawczo-leczniczych i rehabilitacyjnych,
- 3) prowadzenie działań konsultacyjno-edukacyjnych dla członków rodzin osób uzależnionych.

9. Gminne Centrum Kultury.

Gminne Centrum Kultury w Czersku to jednostka pomocnicza Gminy Czersk, której głównym statutowym zadaniem jest upowszechnianie kultury. Instytucja funkcjonuje po połączeniu trzech Ośrodków Kultury, w Czersku, Łęgu oraz Rytlu. GCK prowadzi działalność kulturalną wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych promując aktywne spędzanie czasu wolnego oraz rozwijanie ich umiejętności i zdolności.

10. Stowarzyszenia działające na terenie miasta i gminy Czersk.

Na terenie miasta i gminy Czersk działają stowarzyszenia prowadzące działalność zgodnie z statutem, zawierającym cele działalności stowarzyszenia oraz sposoby ich realizacji. Niektóre z nich aktywnie włączają się w prowadzenie działalności profilaktycznej wśród dzieci, młodzieży oraz mieszkańców.

11. Grupy samopomocowe.

- 1) AI – Ateen „STOKROTKA”
- 2) AI – Anon „POKÓJ”
- 3) AA „Z BORÓW”

12. Środowiskowy Dom Samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dziennego, przeznaczonym dla 30 osób z niepełnosprawnością intelektualną, zamieszkałych w szczególności na terenie miasta i gminy Czersk. Podstawowym zadaniem ŚDS jest zapewnienie uczestnikom oparcia społecznego pozwalającego na zaspokojenie ich potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną.

13. Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Placówka rozpoczęła swoją działalność w marcu 2001 r. w Czersku. Przeznaczona jest dla osób niepełnosprawnych, którym orzeczono niezdolność do pracy, a które zakwalifikowane zostały do rehabilitacji w formie terapii zajęciowej.

14. Dzienny Dom Senior+.

Dzienny Dom „Senior+” w Czersku powstał w ramach realizacji Wieloletniego Programu „Senior+” na lata 2015-2020, zadanie to współfinansowane jest ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Główne założenia programu: Wsparcie seniorów poprzez dofinansowanie działań jednostek samorządu terytorialnego w rozwoju na ich terenie, sieci Dziennych Domów „Senior-WIGOR”. Zapewnienie wsparcia seniorom odbywa się poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji- oferty prozdrowotnej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej.

IV. Przeciwdziałanie alkoholizmowi – cele, zadania.

Cel ogólny:

1. Stworzenie kompleksowego, spójnego systemu działań terapeutycznych, profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zmniejszenia aktualnie występujących problemów alkoholowych oraz zwiększenie zasobów do radzenia sobie z nimi,
2. Ograniczenie spożywania napojów alkoholowych oraz redukcja związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie gminy Czersk,
3. Podniesienie wiedzy w społeczeństwie lokalnym na temat konsekwencji wynikających ze spożywania alkoholu oraz promowanie postaw trzeźwościowych.

Cel realizowany jest poprzez następujące zadania:

Zadanie I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik	Termin
1. Wspieranie Placówki Leczenia Uzależnień w zakresie realizacji programu ponadpodstawowego dla osób uzależnionych: <ul style="list-style-type: none">• finansowanie psychoterapii grupowej i indywidualnej dla osób uzależnionych,• finansowanie terapii indywidualnej dla osób współuzależnionych.	<ul style="list-style-type: none">• Liczba osób,• Ilość godzin	cały rok
2. Zabezpieczenie funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, udzielanie wsparcia psychologicznego osobom uzależnionym, współuzależnionych, uwikłanym w przemoc domową oraz osób zagrożonych uzależnieniem.	<ul style="list-style-type: none">• Liczba osób,• Ilość porad	cały rok
3. Zakup materiałów edukacyjnych dla klientów i terapeutów w postaci broszur, prenumerat i ulotek.	<ul style="list-style-type: none">• Liczba przekazanych materiałów	cały rok

Zadanie II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik	Termin
<p>1. Utrzymanie i pokrycie kosztów działalności Ośrodka Profilaktyki Rodzinnej w Czersku między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bieżące utrzymanie, – wyposażenie ośrodka, – remonty, – wynagrodzenia pracowników, składki, – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, – opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysokość środków finansowych. 	cały rok
<p>2. Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych poprzez finansowanie profilaktyczno-edukacyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży,</p> <ul style="list-style-type: none"> – finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży, – finansowanie materiałów dydaktycznych, technicznych, plastycznych, – finansowanie wycieczek i wyjazdów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci, • Liczba spotkań. 	cały rok
<p>3. Organizacja zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none"> – finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży, – wynagrodzenie osób prowadzących zajęcia, – finansowanie materiałów dydaktycznych, technicznych, plastycznych, – finansowanie wycieczek i wyjazdów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach, • Liczba utworzonych grup socjoterapeutycznych. 	cały rok
<p>4. Dofinansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym, jako integralnej części całorocznej pracy z dziećmi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku. 	VI – X 2021
<p>5. Dostarczanie wiedzy na temat problemów alkoholowych i narkomanii poprzez rozpropagowanie ulotek, broszur oraz innych materiałów służących profilaktyce i promocji zdrowego stylu życia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba opracowanych i udostępnianych ulotek. 	cały rok

<p>6. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba opracowanych i upowszechnionych informacji. 	cały rok
<p>7. Podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Czersku, oświaty oraz osób pracujących w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba szkoleń itp., • Liczba osób podnoszących kwalifikacje. 	cały rok
<p>8. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób objętych działaniami 	cały rok
<p>9. Finansowanie wycieczek dla dzieci uczestniczących w profilaktyczno-edukacyjnych zajęciach pozaszkolnych, rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, objętych programami rekomendowanymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wycieczek/wyjazdów, • Liczba dzieci . 	cały rok
<p>10. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym oraz profilaktycznym dla rodziców: –organizacji zajęć /spotkań grupowych dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodziców objętych działaniami. 	cały rok
<p>11. Zakup materiałów edukacyjno-dydaktycznych dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi oraz wypożyczanie placówkom materiałów dydaktycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przekazanych materiałów. 	cały rok
<p>12. Organizacja festynów oraz imprez okolicznościowych o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, a także integracyjnym dla dzieci i ich rodziców, jako uzupełnienie pracy z rodzicami i dziećmi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zorganizowanych wydarzeń, • Liczba uczestników. 	cały rok
<p>13. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach w zakresie organizacji zajęć korekcyjno-edukacyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczestników w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych. 	cały rok

Zadanie III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży

Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik	Termin
1. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, realizacja programów profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczestników. 	cały rok
2. Wdrażanie oraz realizowanie programów rekomendowanych o potwierdzonej skuteczności.	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość zrealizowanych programów rekomendowanych. • Liczba uczestników. 	cały rok
3. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, informacyjnych, zakup materiałów profilaktycznych i edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość zrealizowanych kampanii. 	cały rok
4. Realizacja zajęć profilaktyczno-edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczestników 	cały rok
5. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia.	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców. 	cały rok
6. Wspieranie pozalekcyjnych zajęć sportowych będących integralnym elementem programu profilaktycznego.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczestników. 	cały rok
7. Współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami, korzystanie z zasobów online.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba opublikowanych materiałów. 	cały rok
8. Realizacja działań edukacyjnych i kampanii z zakresu zwiększania bezpieczeństwa ruchu drogowego	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość zrealizowanych kampanii. 	cały rok
9. Współpraca ze Szkołami Nauki Jazdy w zakresie wzbogacenia programów szkoleniowych dla kandydatów na kierowców o tematykę dotyczącą wpływu alkoholu na organizm i zdolności poznawcze kierowcy – przekazanie materiałów profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość przekazanych materiałów. 	cały rok
10. Organizowanie i finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeszkolonych nauczycieli. 	cały rok

<p>11. Doposażenie Ośrodka Profilaktyki Rodzinnej do potrzeb realizacji programu oraz prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ilość środków finansowych przeznaczonych na materiały . 	cały rok
<p>12. Organizacja szkoleń tematycznych dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie przeciwdziałania uzależnieniom oraz systemie przeciwdziałania przemocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji, Liczba uczestników. 	cały rok

Zadanie IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik	Termin
<p>1. Udostępnienie lokalu oraz wyposażenia wspólnocie AA oraz stowarzyszeniom podejmującym działania wspierające trzeźwość.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Liczba użyczeń lokalu stowarzyszeniom oraz grupom pomocowym. 	cały rok
<p>2. Współpraca ze stowarzyszeniami, szczególnie ze stowarzyszeniami abstynenckimi w zakresie lokalnych potrzeb i uwarunkowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Liczba stowarzyszeń współpracujących z MGOPS. 	cały rok
<p>3. Wsparcie przez Gminę Czersk zadań z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzonych przez organizacje pozarządowe (otwarty konkurs ofert o dotacje dla organizacji pozarządowych przeprowadzony przez Urząd Miejski w Czersku).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Liczba stowarzyszeń, które otrzymały dotację, Liczba osób objętych wsparciem. 	cały rok

Zadanie V

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik	Termin
1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	<ul style="list-style-type: none">Liczba podejmowanych interwencji.	cały rok

Zadanie VI

Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego.

Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik	Termin
1. Przyjmowanie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy.	<ul style="list-style-type: none">Ilość zgłoszeń.	cały rok
2. Zaproszenie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i poddania się leczeniu odwykowemu – przeprowadzenie rozmów motywujących.	<ul style="list-style-type: none">Ilość osób, z którymi przeprowadzono rozmowę,Liczba przeprowadzonych rozmów.	cały rok
3. Kierowanie osób na badanie biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.	<ul style="list-style-type: none">Liczba osób, u których przeprowadzono badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	cały rok
4. Kierowanie wniosków do sądu rejonowego o ewentualne orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	<ul style="list-style-type: none">Liczba skierowanych wniosków.	cały rok

<p>5. Współpraca z kuratorem sądowym wykonującym nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wniosków i informacji skierowanych przez kuratora. 	<p>cały rok</p>
<p>6. Wykonywanie zobowiązania sądu do doręczenia pism za pośrednictwem komornika sądowego, w przypadku, gdy osoba, której dotyczy skierowany do sądu wniosek, nie odbierze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba skierowanych wniosków o doręczenie pism za pośrednictwem komornika sądowego. 	<p>cały rok</p>
<p>7. Przekazywanie potwierdzeń doręczenia pism za pośrednictwem komornika lub dowodu, że adresat przebywa pod danym adresem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wysokość poniesionych kosztów związanych z doręczeniem komorniczym. 	<p>cały rok</p>
<p>8. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych kontroli. 	<p>cały rok</p>
<p>9. Wydawanie opinii w sprawie wniosków na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wydanych opinii. 	<p>cały rok</p>
<p>10. Prowadzenie działań wobec osób uzależnionych od alkoholu i osób pijących w sposób szkodliwy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podejmowanych działań. 	<p>cały rok</p>
<p>11. Przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeszkolonych sprzedawców. 	<p>cały rok</p>

V. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. – Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.), gmina posiada obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. W artykule 10 tej ustawy wymieniono zadania, których realizacja ma przeciwdziałać zagrożeniom uzależnienia od narkotyków. Zadania obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii zbudowany jest w oparciu o kierunki działań wynikające z Narodowego Programu Zdrowia. Znaczna część zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii będzie realizowana łącznie z zadaniami dotyczącymi przeciwdziałania alkoholizmowi w wyznaczonych w gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VI. Przeciwdziałanie narkomanii – cele, zadania.

Podstawowe cele programu:

1. Ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów,
2. Podniesienie wiedzy na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych.

Cele realizowane są poprzez następujące zadania:

Zadanie I

Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik	Termin
1. Zabezpieczenie funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, udzielanie wsparcia osobom uzależnionym, współuzależnionym, eksperymentującym z substancjami psychoaktywnymi oraz osobom zagrożonym uzależnieniem.	<ul style="list-style-type: none">• Liczba osób,• Ilość udzielonych porad/konsultacji.	cały rok
2. Informowanie o dostępnych placówkach leczenia uzależnień i skuteczności w zapobieganiu negatywnych następstwach używania substancji psychoaktywnych.	<ul style="list-style-type: none">• Liczba przeprowadzonych rozmów	cały rok
3. Zrealizowanie szkolenia dla nauczycieli, dającego możliwość realizacji programu rekomendowanego.	<ul style="list-style-type: none">• Liczba przeszkolonych nauczycieli.	cały rok
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none">• Ilość zrealizowanych działań.	cały rok
5. Przeprowadzenie szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów o podłożu narkotykowym dla pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców i innych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą.	<ul style="list-style-type: none">• Liczba uczestników szkolenia.	cały rok
6. Podnoszenie poziomu świadomości społecznej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegających temu zjawisku (prelekcje, konferencje, spotkania z rodzicami, ulotki kampanie itp).	<ul style="list-style-type: none">• Liczba zorganizowanych kampanii,• Liczba odbiorców.	cały rok
7. Współpraca z Ośrodkami Leczenia Uzależnień od środków psychoaktywnych oraz innymi podmiotami.	<ul style="list-style-type: none">• Liczba ośrodków, z którymi podjęto współpracę.	cały rok

VII. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021.

Realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii sprawuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czersku, a w szczególności Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku (docelowo w roku 2021: Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku) działający w strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czersku.

Partnerzy w realizacji programu:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie,
- Urząd Miejski w Czersku,
- Placówki Oświatowe,
- Komisariat Policji w Czersku,
- Organizacje pozarządowe, grupy samopomocowe, kluby abstynenta,
- Placówki służby zdrowia,
- Kuratorzy,
- Inne jednostki organizacyjne gminy.

Dyrektor MGOPS w Czersku, będzie składał roczne sprawozdanie merytoryczno-finansowe z wykonania programu Burmistrzowi Czerska oraz Radzie Miejskiej w Czersku.

VIII. Spodziewane efekty realizacji Programu.

Spodziewane efekty realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

- 1) Podniesienie świadomości mieszkańców gminy wobec skutków używania substancji psychoaktywnych;
- 2) Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od środków psychoaktywnych;
- 3) Wzrost zaangażowania instytucji i organizacji pozarządowych w pracę na rzecz edukacji i profilaktyki zachowań społecznych.

IX. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021.

Wydatki na wynagrodzenia członków Komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym programie. Ustala się następujące zasady wynagradzania członków GKRPA. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi czynny udział, potwierdzony listą obecności z posiedzeń Komisji, zatwierdzonej przez Przewodniczącego Komisji lub podczas jego nieobecności - przez Sekretarza. Planowanych jest 12 posiedzeń Komisji. Dopuszcza się realizację większej ilości posiedzeń w przypadku uzasadnionej konieczności.

1. Za udział w posiedzeniu Komisji wynagrodzenie wynosi:
 - 1) **300,00 zł** brutto dla sekretarza komisji oraz dla przewodniczącego komisji,
 - 2) **200,00 zł** brutto dla członka komisji,
2. Za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, członek komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości **80,00 zł** brutto, niezależnie od ilości kontrolowanych punktów w ramach jednej kontroli. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności zatwierdzona przez Przewodniczącego Gminnej Komisji lub podczas jego nieobecności przez Sekretarza.
3. W przypadku odbywania podróży służbowej samochodem należącym do członka komisji będącego pracownikiem MGOPS, zwrot kosztów ustala się na podstawie *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy*. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia za wyjazd na kontrolę, szkolenie, konferencję itp. jest dla pracownika MGOPS – delegacja służbowa. Dla członka komisji niebędącego pracownikiem MGOPS, podstawą do wypłacenia wynagrodzenia jest uprzednio zawarta umowa zlecenia, zawierająca odpowiedni zapis uprawniający do zwrotu kosztów przejazdu, według faktycznie zrealizowanych kilometrów i ustalonej przez Burmistrza Czerska stawki ryczałtowej za korzystanie z prywatnego pojazdu dla członków komisji niebędących pracownikami MGOPS.

X. Źródła finansowania programu.

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 będzie realizowany przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych, stanowiących dochody z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu są ujęte w planie budżetu gminy Czersk na rok 2021 w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdział 85154 – zwalczanie narkomanii.

3. Wszelkie zmiany w wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację niniejszego programu będą dokonywane na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Czersku.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Wynagrodzenia pracowników OPR oraz pochodne od wynagrodzeń, składki na Fundusz pracy, dodatkowe wynagrodzenie roczne, składki na ubezpieczenia społeczne, wpłaty na PFRON, odpisy na ZFŚS, wpłaty na PPK, wynagrodzenia członków GKRPA za posiedzenia oraz kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, umowy zlecenia na: prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych, profilaktyczno-edukacyjnych, realizację programów rekomendowanych, organizację zajęć dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych, pochodne od wynagrodzeń, zakup materiałów i wyposażenia OPR (m.in. artykuły biurowe, wyposażenie, środki czystości), materiały edukacyjne i plastyczno-techniczne dla dzieci, materiały do organizacji imprez okolicznościowych dla dzieci i rodziców, materiały profilaktyczne, materiały niezbędne do realizacji kampanii profilaktycznych, zakup kampanii, realizacja działań profilaktycznych w szkołach, zakup środków żywności w przeznaczeniu na: dożywianie dzieci uczęszczających na zajęcia, poczęstunek podczas spotkań okolicznościowych, paczki dla dzieci, susz konferencyjny dla GKRPA/ZI/Grup Roboczych, poczęstunek podczas szkoleń i konferencji/realizację kampanii edukacyjnych, poczęstunek dla dzieci i młodzieży uczestniczących w działaniach profilaktycznych na terenie szkół. Opłaty związane z utrzymaniem budynku OPR: przegląd pieca, przegląd kominiarski, roczny techniczny przegląd budynku, zakup energii, zakup usług remontowych, usługi pocztowe, usługi telekomunikacyjne, wywóz nieczystości. Finansowanie szkoleń dla członków GKRPA, pracowników, nauczycieli, zakup usług związanych z zwiększeniem dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, organizacja wyjazdów i wycieczek dla dzieci, zakup usług zdrowotnych, zakup usług transportowych – przewóz dzieci na wycieczki, umowa z psychologiem. Zakup usług obejmujących wykonanie opinii psychologiczno-psychiatrycznych, opłaty sądowe za złożenie wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia, opłaty biegłych	295 000 zł

	sądowych, opłaty za doręczenia komornicze, finansowanie delegacji-podróży służbowych krajowych, opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, współfinansowanie kampanii związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie m. in. : Biała Wstążka.	
2.	Otwarty konkurs ofert o dotację na realizację w 2021 roku zadań własnych gminy w zakresie prowadzenia programów i klubów abstynenta oraz organizacji imprez związanych z profilaktyką uzależnień oraz zwalczania nałogów dla organizacji pozarządowych przeprowadzony przez Gminę Czersk zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.	90 000 zł
RAZEM		385 000 zł

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	Wyłonienie terapeuty do pracy w punkcie informacyjno-konsultacyjnym, udzielanie wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków oraz członków rodzin - dyżury terapeuty; realizacja pozostałych zadań zawartych w Programu Przeciwdziałania Narkomanii (zakup materiałów, przeprowadzenie konferencji, kampanii, szkoleń itp.)	15 000 zł
RAZEM		15 000 zł

Planowana łączna kwota wydatków w ramach zadań własnych gminy na rok 2021 na realizację wszelkich działań związanych realizacją (w tym w formie dotacji dla organizacji pozarządowych), wynosi 400 000 złotych.

Projekt nr 6

UCHWAŁA Nr XXVI/.../20

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) i art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2024 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:
Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w tym m.in. opracowanie i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Załącznik
do uchwały nr XXVI/.../20
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

MGOPS
w Czersku

***Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2021 - 2024***

Spis treści

Rozdział I – Wstęp	3
1. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.....	3
2. Wprowadzenie.....	3
3. Adresaci Programu.....	4
4. Miejsce realizacji programu	4
5. Realizatorzy programu i czas realizacji.....	4
Rozdział II - Część Programowa	5
1. Diagnoza przemocy w rodzinie.....	5
2. Schemat postępowania w procedurze „Niebieskie Karty”	7
3. Cele programu, adresaci, działania	8
Rozdział III – Część Diagnostyczna.....	13
1. Zasoby Instytucjonalne.....	13
2. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	13
3. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację Programu	13

Rozdział I – Wstęp.

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, to zadanie wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Miasta i Gminy Czersk. Realizacja programu ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2021- 2024. W miarę potrzeb mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

1. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa także zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie to:

- 1) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. – Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.),
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. – Dz. U. z 2019 r. poz.1507 ze zm.),
- 3) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. – Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.),
- 4) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na rok 2021,
- 5) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

2. Wprowadzenie.

Zjawisko przemocy w rodzinie należy analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc w rodzinie. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości i sposób życia. Niebagatelną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Przemoc domowa może być zatem skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także kluczowym zagrożeniem dla rodziny.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy.

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związane z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc w rodzinie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to: jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się specyficznymi cechami takimi, jak: intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

3. Adresaci Programu.

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. Miejsce realizacji programu.

Obszar Miasta i Gminy Czersk.

5. Realizatorzy programu i czas realizacji.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Czersk na lata 2021-2024, będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny w Czersku,
- 2) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czersku,
- 3) Komisariat Policji w Czersku,
- 4) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku,
- 5) Placówki oświatowe z terenu Miasta i Gminy Czersk,
- 6) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Czersku,
- 7) Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach,
- 9) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Chojnicach,
- 10) Środki masowego przekazu,
- 11) Inne jednostki organizacyjne gminy.

Rozdział II - Część Programowa

1. Diagnoza przemocy w rodzinie.

Przemoc staje się coraz bardziej widoczna w polskiej rzeczywistości społecznej. Jej eskalacja zatacza coraz szersze kręgi w świecie współczesnym, przyjmując nowe formy i powodując coraz szersze, tragiczne skutki.

1) Diagnoza Przemocy w Rodzinie w kraju.

Podstawowym źródłem danych statystycznych na temat przemocy w rodzinie są statystyki policyjne oraz wydane przez Ministerstwo Sprawiedliwości statystyki sądowe.

Wykres 1. Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, wg procedury „Niebieskie Karty”.

	2016	2017	2018	2019
Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.	91 789	92 529	88 133	88 032
w tym: kobiety	66 930	67 984	65 057	65 195
w tym: mężczyźni	10 636	11 030	10 672	10 676
małoletni	14 223	13 515	12 404	12 161

Dane Komendy Głównej Policji z dnia 29.10.2020r.

Wykres 2. Liczba osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, wg procedury „Niebieskie Karty”.

	2016	2017	2018	2019
Liczba osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	74 155	76 206	88 133	74 910
w tym: kobiety	5 461	5 878	65 057	6 448
w tym: mężczyźni	68 321	70 035	10 672	68 148
Nieletni	373	293	12 404	314

Dane Komendy Głównej Policji z dnia 29.10.2020r.

Wykres 3. Interwencje domowe.

	2016	2017	2018	2019
Interwencje domowe ogółem	608.751	620.662	718.819	658.651
w tym: dotyczące przemocy w rodzinie	96.773	96.099	81.403	86.455

Dane Komendy Głównej Policji z dnia 29.10.2020r.

Wykres 4. Liczba osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc rodzinie, będących pod wpływem alkoholu.

	2016	2017	2018	2019
Liczba osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu	46 537	46 092	43 182	42 583
- kobiety	1 993	2 028	1 903	2 126
- mężczyźni	44 499	44 037	41 257	40 435
- nieletni	45	27	22	22

Dane Komendy Głównej Policji z dnia 29.10.2020r.

Powyższe statystyki Komendy Głównej Policji ukazują, że przemoc w rodzinie jest poważnym problemem społecznym. Niestety sporą część ofiar przemocy domowej stanowią nieletni. Dzieci będące ofiarami bądź świadkami przemocy w rodzinie, narażone są na pozostawienie w związku z tym trwałych śladów w ich psychice.

2) Diagnoza Przemocy w Rodzinie w gminie Czersk.

Poniższe wykresy przedstawiają informacje na temat występowania problemu przemocy w rodzinie oraz okoliczności i postaw związanych z tym zjawiskiem w gminie Czersk.

Wykres 5. Interwencje Policji na terenie Miasta i Gminy Czersk.

	2016 r.	2017 r.	2018r.	2019 r.
Interwencje - ogółem	3 608	4 049	4 468	5 071
Interwencje w związku z przemocą domową	243	169	150	125

Dane Komisariatu Policji w Czersku

Wykres 6. Liczba osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc rodzinie, będących pod wpływem alkoholu w Gminie Czersk.

	2016	2017	2018	2019
Liczba osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu	21	26	31	18
- kobiety	2	0	0	1
- mężczyźni	18	26	31	17
- nieletni	1	0	0	0

Dane Komisariatu Policji w Czersku

Wykres 7. Liczba postępowań przygotowawczych z art. 207 kk.

Liczba postępowań przygotowawczych z art. 207 kk:	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
- wszczęte	13	13	15	16
- stwierdzone	13	13	15	16
- zakończone	13	13	15	16

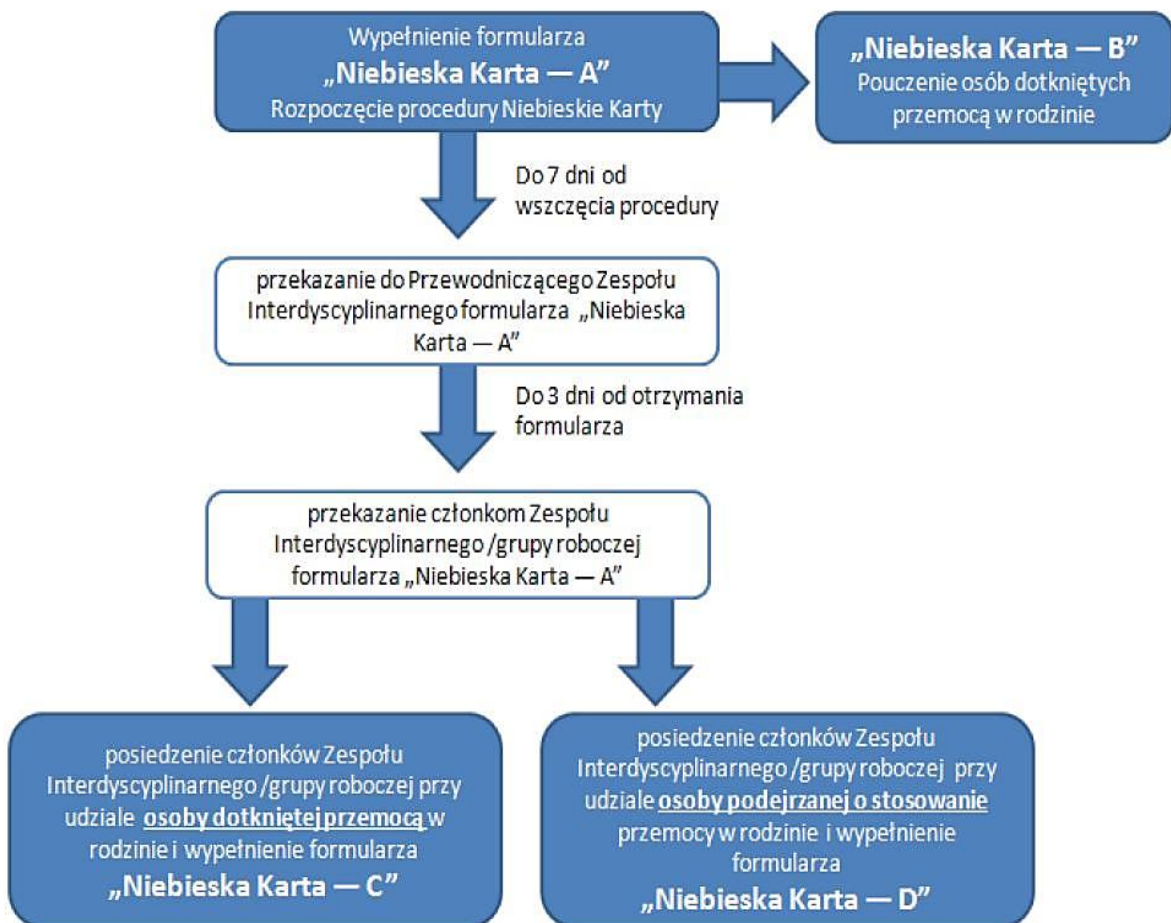
Dane Komisariatu Policji w Czersku z dnia 02.11.2020 r.

Wykres 8. Liczba procedur „Niebieskie Karty” w Gminie Czersk.

Podmiot wszczynający procedurę	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Komisariat Policji	43	59	54	48
MGOPS	5	4	2	8
Oświata	1	1	0	6
Służba zdrowia	0	0	0	0
GKRPA	0	1	0	1
Ogółem	49	65	56	63

Dane Statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego

2. Schemat postępowania w procedurze „Niebieskie Karty”.

- 1) Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta — A”. Formularz ten wypełnić mogą przedstawiciele podmiotów wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (w art. 9d ust. 2), tj. Policji, Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Oświaty, Służby Zdrowia, Pomocy Społecznej.
- 2) Po sporządzeniu formularza „Niebieska Karta – A” należy przekazać go do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury.
- 3) Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania przekazuje formularz członkom Zespołu Interdyscyplinarnego.
- 4) Osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta — B”. Z kolei formularz „Niebieska Karta – C” wypełniają na posiedzeniu członkowie zespołu bądź grupy roboczej.
- 5) W dalszej kolejności członkowie zespołu bądź grupy roboczej wypełniają formularz „Niebieska Karta – D” w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie. Osoba ta zostaje wezwana na posiedzenie zespołu bądź grupy roboczej.
- 6) W następnej kolejności obowiązkiem zespołu jest wnikliwe przeanalizowanie sprawy, przygotowanie planu pomocy rodzinie i realizowanie go w dalszej części procedury.

Zakończenie procedury jest możliwe w dwóch przypadkach:

- 1) ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

3. Cele programu, adresaci, działania.

Cel główny

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ograniczanie skali i skutków stosowania przemocy poprzez zbudowanie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy.

Cel strategiczny 1.

Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Adresaci:

Osoby uwikłane w sytuację przemocy w rodzinie, przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy, społeczeństwo.

1) Cel operacyjny 1.1.

Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

	Działania	Termin realizacji
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny w Czernsku zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.	Zadania stałe, realizowane corocznie
2.	Podjęcie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.	
3.	Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.	
4.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.	

2) Cel operacyjny 1.2.

Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

	Działania	Termin realizacji
1.	Współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom.	Zadania stałe, realizowane corocznie
2.	Szkolenia, konferencje w celu wymiany doświadczeń.	
3.	Wymiana doświadczeń, współpraca z instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	

3) Cel operacyjny 1.3.

Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Czernsk.

	Działania	Termin realizacji
1.	Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy, przez wszystkie instytucje, zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz ustalonymi przez Zespół Interdyscyplinarny w Czernsku.	Zadania stałe, realizowane corocznie
2.	Zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Czernsk przez Zespół Interdyscyplinarny w Czernsku, w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.	
3.	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie.	
4.	Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.	

Wskaźniki:

Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, liczba spotkań grup roboczych, liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, liczba powołanych grup roboczych, dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy, liczba opracowanych diagnoz, liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagą na ustanie przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 2.

Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i świadków przemocy w rodzinie.

Adresaci:

Osoby dotknięte przemocą i świadkowie przemocy.

1) Cel operacyjny 2.1.

Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy.

	Działania	Termin realizacji
1.	Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne, terapeutyczne.	Zadania stałe, realizowane corocznie
2.	Zabezpieczenie funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, udzielanie wsparcia psychologicznego, terapeutycznego osobom uwikłanym w przemoc domową.	
3.	Realizacja programów terapeutycznych dla osób dotkniętym przemocą w rodzinie.	
4.	Pomoc w znalezieniu bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą.	
5.	Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom.	
6.	Realizacja procedury "Niebieskie Karty".	
8.	Interwencja kryzysowa.	

Wskaźniki:

Liczba porad udzielonych osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, liczba osób objętych poradnictwem, pomocą i wsparciem, liczba interwencji w związku z przemocą w rodzinie, liczba programów terapeutycznych, liczba uczestniczących w programach, liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, liczba rodzin, w których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty, liczba osób dorosłych i rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia, liczba dzieci, które zostały zabezpieczone z uwagi na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia, w związku z przemocą w rodzinie.

Cel strategiczny 3.

Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w i Gminie.

Adresaci:

Dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna.

1) Cel operacyjny 3.1.

Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

	Działania	Termin realizacji
1.	Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności	Zadania stałe, realizowane corocznie
2.	Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie - wydanie i rozpowszechnianie informatorów.	
3.	Umieszczenie informacji na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czersku i Urzędu Miejskiego w Czersku oraz w mediach lokalnych.	

2) Cel operacyjny 3.2.

Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Czersk wobec zjawiska przemocy.

	Działania	Termin realizacji
1.	Udział w kampaniach społecznych, spotkaniach, wydarzeniach na temat przemocy w rodzinie.	Zadania stałe, realizowane corocznie
2.	Współpraca z mediami (prasa, telewizja) w zakresie propagowania zachowań bez przemocy oraz zmiany postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie.	
3.	Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych z zakresu umiejętności społecznych oraz przemocy w rodzinie.	
4.	Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.	

3) Cel operacyjny 3.3.

Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.

	Działania	Termin realizacji
1.	Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy.	Zadania stałe, realizowane corocznie
2.	Prowadzenie programów i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców.	

Wskaźniki:

Liczba rozkolportowanych ulotek i broszur, nakład informatorów, liczba kampanii społecznych, spotkań i wydarzeń prowadzonych na terenie Gminy Czersk, liczba programów, artykułów w mediach dotyczących zjawiska przemocy, ilość przeprowadzonych zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy, liczba osób biorących udział w w/w działaniach.

Cel strategiczny 4.

Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i w Gminie.

Adresaci:

Wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system.

1) Cel operacyjny 4.1

Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskie Karty” i prowadzenia Interwencji Kryzysowej.

	Działania	Termin realizacji
1.	Szkolenia resortowe.	Zadania stałe, realizowane corocznie
2.	Szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy.	
3.	Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skutecznego radzenia sobie ze stresem, superwizji.	
4.	Organizacja i przeprowadzanie konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	
5.	Uczestnictwo w konferencjach i seminariach.	

Wskaźniki:

Liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie, liczba uczestników szkoleń, liczba zorganizowanych konferencji i seminariów, liczba uczestników konferencji i seminariów.

Cel strategiczny 5.

Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Adresaci:

Osoby stosujące przemoc w rodzinie.

1) Cel operacyjny 5.1

Działania psychologiczno-terapeutyczne.

	Działania	Termin realizacji
1.	Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych.	Zadania stałe, realizowane corocznie
2.	Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	

Wskaźniki:

Liczba udzielonych porad, liczba programów, liczba osób stosujących przemoc w rodzinie objętych programami, liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, liczba spraw zakończonych, liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie.

Rozdział III – Część Diagnostyczna

1. Zasoby Instytucjonalne.

Bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmuje się sieć instytucji:

- 1) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czersku,
- 2) Komisariat Policji w Czersku,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku,
- 4) Prokuratura Rejonowa w Chojnicach,
- 5) Komenda Powiatowa Policji w Chojnicach,
- 6) Placówki oświatowe w Gminie Czersk,
- 7) Placówki Służby Zdrowia,
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach,
- 9) Sąd Rejonowy w Chojnicach - kuratorzy zawodowi i społeczni,
- 10) Inne jednostki organizacyjne gminy.

2. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- 1) Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2) Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur monitorowania przemocy w rodzinie.
- 3) Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 4) Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edukacja społeczna.
- 5) Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

3. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację programu.

Monitorowanie i sprawozdawczość.

- 1) Nadzór nad realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024, sprawuje Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czersku, który składa roczne sprawozdanie merytoryczno-finansowe z wykonania programu Burmistrzowi Czerska oraz Radzie Miejskiej w Czersku.

Źródła finansowania.

- 1) Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Czersk, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.
- 2) Działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie stanowią także elementy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, którego środki na realizację pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Projekt nr 7

UCHWAŁA Nr XXVI/.../20

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk na lata 2020 – 2035

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) oraz art. 19 ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 833 ze zm.)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk na lata 2020 – 2035 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:
Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Podstawę prawną opracowania projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe stanowi art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 833 ze zm.) zgodnie z którym wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt założeń. Sporządza się go dla obszaru gminy, co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. Należy wskazać, że zgodnie z art. 18 ust. 1 przedmiotowej ustawy do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy:

- 1) planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy,
- 2) planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy,
- 3) finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy,
- 4) planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy.

Ponadto, zgodnie z zapisami art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), do zadań własnych gminy należy zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz. Zatem podstawę prawną opracowania niniejszego dokumentu stanowią wskazane przepisy ustawy Prawo energetyczne oraz ustawy o samorządzie gminnym.

Zgodnie z zapisem art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.), organy inspekcji sanitarnej uczestniczą w uzgadnianiu odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów dokumentów, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy. Organ administracji opracowujący projekt programu może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje w ustaleniach przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy. Przedmiotowy dokument należy do grupy projektów innych niż wymienione w art. 46 ust. 1 i 2 ww. ustawy, gdyż „nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”. W związku z powyższym uzgodnienia, co do ewentualnej potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dla przekazanego projektu dokumentu należy dokonać z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

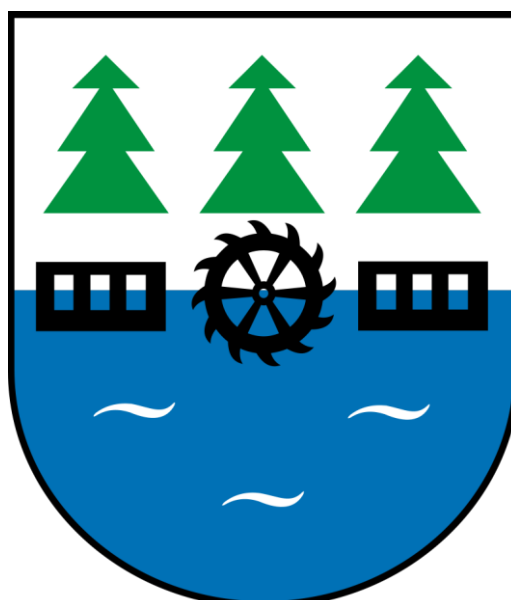
Zgodnie z art. 47 oraz w związku z art. 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.), wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z wnioskiem o ustalenie braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk na lata 2020 - 2035. W piśmie z dnia 8 października 2020 r. (znak RDOŚ-Gd-WOO.410.34.2020.ASP.1) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, uzgodnił brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Ponadto, zgodnie z art. 19 ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.), Burmistrz Czerska zawiadomił o wyłożeniu do publicznego wglądu „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk na lata 2020 - 2035”. Dokument był wyłożony do publicznego wglądu w Urzędzie Miejskim w Czersku, ul. Kościuszki 27, w dniach 07.10.2020 r. – 27.10.2020 r., w godzinach urzędowania oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu pod adresem: <http://bip.czersk.pl>. W wyznaczonym terminie do wyłożonego do wglądu publicznego dokumentu nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski.

Projekt „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Czersk na lata 2020 - 2035” został pozytywnie zaopiniowany przez Zarząd Województwa Pomorskiego w zakresie koordynacji i współpracy z innymi gminami oraz w zakresie zgodności z polityką energetyczną państwa.

PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035

GMINA CZERSK
POWIAT CHOJNICKI
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

ZAMAWIAJĄCY	GMINA CZERSK
WYKONAWCA OPRACOWANIA	WESTMOR CONSULTING

Opracowanie:

Westmor Consulting

Urszula Wódkowska

Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek

Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:

Joanna Kaszubska – Konsultant

Mateusz Grzelak – Młodszy Analityk

Spis treści

Spis treści.....	3
Wykaz skrótów:	5
1. Podstawa prawna opracowania	7
2. Zakres opracowania	9
3. Powiązania projektu założeń z dokumentami strategicznymi	9
4. Ogólna charakterystyka Gminy	21
4.1. Położenie i podział administracyjny gminy	21
4.2. Stan gospodarki na terenie gminy	24
4.3. Charakterystyka mieszkańców	27
4.4. Środowisko przyrodnicze gminy	33
4.5. Warunki klimatyczne na terenie gminy	37
4.6. Charakterystyka infrastruktury budowlanej	42
4.6.1. Zabudowa mieszkaniowa na terenie gminy	43
5. Stan zaopatrzenia w ciepło	45
5.1. Stan obecny	45
5.2. Plany rozwojowe przedsiębiorstw ciepłowniczych	57
5.3. Kierunki rozwoju gminy w zakresie zaopatrzenia w ciepło	57
6. Stan zaopatrzenia w gaz	58
6.1. Stan obecny zaopatrzenia gminy w gaz	59
6.2. Plany rozwojowe dla systemu gazowniczego na terenie gminy	64
6.3. Kierunki rozwoju gminy w zakresie zaopatrzenia w gaz	64
7. Stan zaopatrzenia w energię elektryczną	66
7.1. Stan obecny zaopatrzenia gminy w energię elektryczną	66
7.2. Plany rozwojowe przedsiębiorstwa energetycznego	67
7.3. Kierunki rozwoju gminy w zakresie zaopatrzenie w energię elektryczną	68
8. Przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych	69
9. Analiza możliwości wykorzystania lokalnych i odnawialnych źródeł energii	80
9.1. Energia wiatru	80
9.1.1. Elektrownie wiatrowe	84
9.1.2. Małe turbiny wiatrowe (MTW)	84
9.2. Energia słoneczna	85
9.3. Energia geotermalna	89
9.4. Energia wodna	92
9.5. Energia z biomasy	93
9.5.1. Biomasa z lasów	94

9.5.2. Biomasa z sadów	94
9.5.3. Biomasa z drewna odpadowego z dróg	95
9.5.4. Biomasa ze słomy i siana	96
9.5.5. Biomasa pozyskiwana z upraw roślin energetycznych	98
9.6. Energia z biogazu	103
9.7. Zastosowanie Kogeneracji	105
9.8. Zagospodarowanie ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych	106
10. Prognoza zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i gaz	108
11. Stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego	120
12. Współpraca z innymi gminami w zakresie gospodarki energetycznej	125
13. Podsumowanie i wnioski.....	131
14. Spis tabel	134
15. Spis rysunków	135
16. Spis wykresów.....	135

Wykaz skrótów:

As – Arsen

BEiŚ – Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”

BZT₅ – Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu

c.o. – centralne ogrzewanie

c.w.u. – ciepła woda użytkowa

Ca – Wapń

CBDG – Centralna Baza Danych Geologicznych

Cd – Kadm

CRFOP – Centralny rejestr form ochrony przyrody

C₆H₆ – Benzen

ChZT – Chemiczne zapotrzebowanie tlenu

CO – Tlenek węgla

CO₂ – Dwutlenek węgla

CO₃ – Trójtlenek węgla

Dn – Średnica nominalna

Dz. U. – Dziennik Ustaw

Dz. Urz. – Dziennik Urzędowy

EWG – Europejska Wspólnota Gospodarcza

Fe – Żelazo

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GPZ – Główny Punkt Zasilający

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Hz – Herce

IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

ISOK – Informatyczny System Osłony Kraju

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWpd – Jednolite Części Wód Podziemnych

K – Potas

KPGO – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

KPOP – Krajowy Program Ochrony Powietrza

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

M.P. – Monitor Polski

MEW – Małe Elektrownie Wodne

MŚ – Ministerstwo Środowiska

N – Azot

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

NH₄ – Jon amonowy

Ni – Nikiel

NO₂ – Dwutlenek azotu

NO₃ – Azotany

O₂ – Tlen

O₃ – Ozon

OChK – Obszar Chronionego Krajobrazu
OZE – Odnawialne źródła energii
P – Fosfor
Pb – Ołów
PEM – Pole elektromagnetyczne
PCB – Polichlorowane bifenyle
PGN – Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
PIB – Państwowy Instytut Badawczy
PIG – Państwowy Instytut Geologiczny
PM – pył zawieszony
PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska
PO₄ – Fosforany
POŚ – Program Ochrony Środowiska
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarно – Epidemiologiczna
PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
RDW – Ramowa Dyrektywa Wodna
RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RLM – Równoważna Liczba Mieszkańców
RP – Rzeczpospolita Polska
RPO – Regionalny Program Operacyjny
RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SO₂ – Dwutlenek siarki
SO₄ – Siarczany
SPA – Strategiczny Plan Adaptacji
ŚOR – Środki Ochrony Roślin
u.p.o.ś. – Ustawa Prawo Ochrony Środowiska
UE – Unia Europejska
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
ZPO – Zapobieganie Powstawaniu Odpadów

1. Podstawa prawna opracowania

Podstawę prawną opracowania Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe stanowi art. 19 ust. 1 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2020 r. poz. 833 z późn. zm.), zgodnie z którym wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt założeń. Sporządza się go dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata.

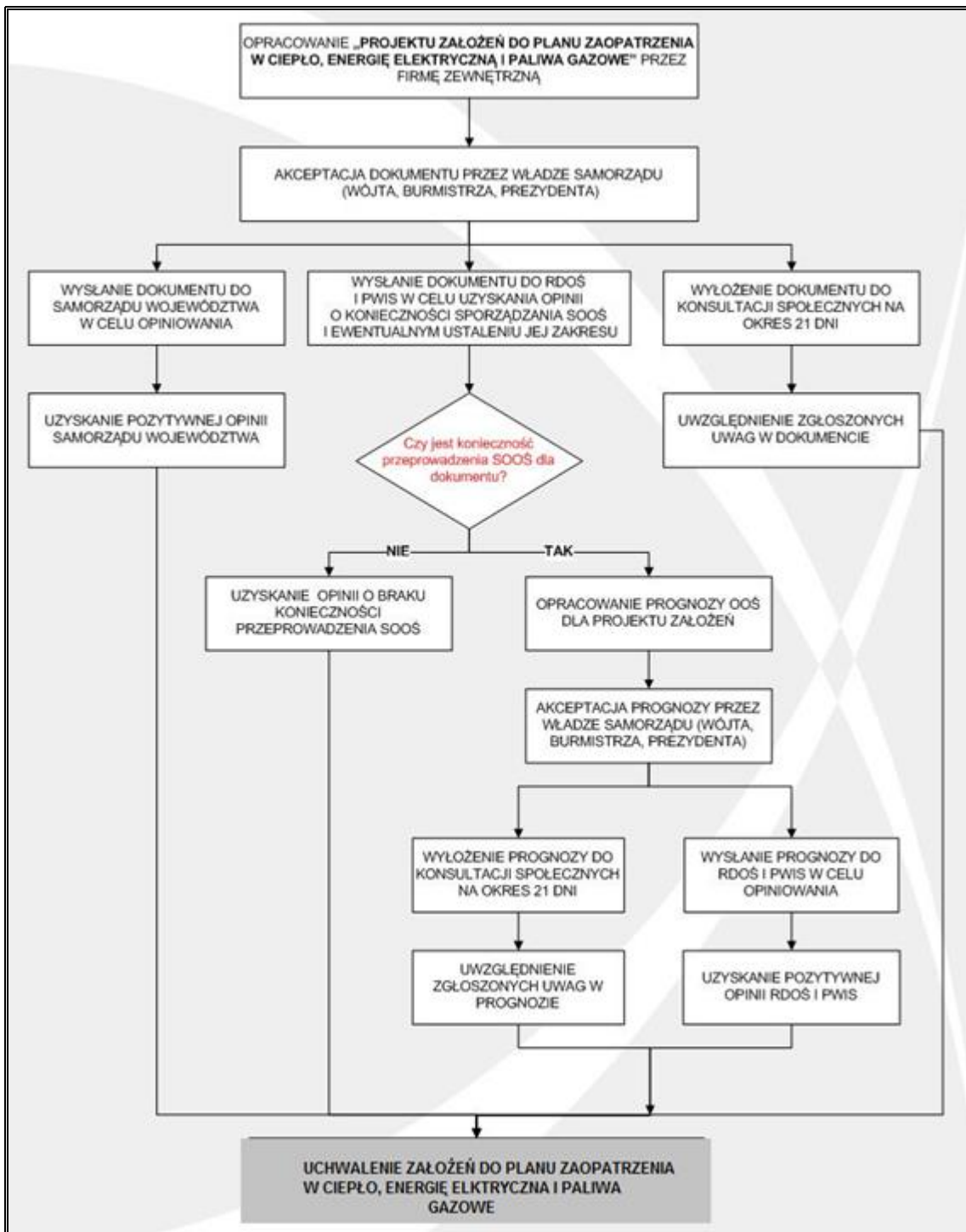
Należy wskazać, że zgodnie z art. 18 ust 1 wskazanej ustawy do zadań własnych Gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy:

- planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy,
- planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy,
- finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy,
- planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy, co znalazło również swoje odzwierciedlenie w zapisach dokumentu,
- ocena potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych na obszarze gminy.

Ponadto zgodnie z zapisami art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713) do zadań własnych Gminy należy zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz.

Tak więc, podstawę prawną opracowania niniejszego dokumentu stanowią wskazane przepisy ustawy Prawo energetyczne oraz ustawy o samorządzie gminnym.

Rysunek 1. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe – legislacja

Źródło: Opracowanie własne

2. Zakres opracowania

Zgodnie z art. 19 ust. 3 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst pierwotny: Dz.U. z 1997 r., Nr 54, poz. 348, tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r., poz. 833, z późn. zm.), opracowany dokument zawiera:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;
- zakres współpracy z innymi gminami.

3. Powiązania projektu założeń z dokumentami strategicznymi

W związku z realizacją projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe należy wskazać, że kierunki rozwoju źródeł energii oraz inwestycje planowane do realizacji w ramach dokumentu wynikają z obowiązujących aktów prawnych, programów wyższego rzędu oraz dokumentów planistycznych uwzględniających tę problematykę. Z tego względu w ramach niniejszego rozdziału przedstawione zostały akty prawne oraz dokumenty regulujące kwestie racjonalizacji wykorzystania energii oraz rozwoju wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2018/2002 Z DNIA 11 GRUDNIA 2018 R. ZMIENIAJĄCA DYREKTYWĘ 2012/27/UE W SPRAWIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

Dyrektywa ta ustanawia wspólne ramy działań na rzecz promowania efektywności energetycznej w UE. Cele niniejszej dyrektywy to: zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 20% do 2020 r. oraz co najmniej 32,5% do 2030 r. (wzrost efektywności energetycznej, wpływający na zmniejszenie zużycia energii pierwotnej) oraz utworzenia drogi dla dalszej poprawy efektywności energetycznej po tym terminie. Ponadto określa zasady opracowane w celu usunięcia barier na rynku energii oraz przewyższenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku. Przewiduje również ustanowienie krajowych celów w zakresie efektywności energetycznej na rok 2020 i 2030. Tak więc na terenie Polski, a zatem również gminy Czersk, konieczne jest wdrożenie przedsięwzięć wpływających na zmniejszenie wykorzystania energii oraz promujących wśród mieszkańców postawy

związane z oszczędzaniem konwencjonalnych źródeł energii.

**DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/28/WE Z DNIA 23 KWIETNIA 2009 R.
W SPRAWIE PROMOWANIA STOSOWANIA ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH ZMIENIAJĄCA
I W NASTĘPSTWIE UCHYLAJĄCA DYREKTYWY 2001/77/WE ORAZ 2003/30/WE**

**ORAZ DYREKTYWA (UE) 2018/2001 W SPRAWIE PROMOWANIA STOSOWANIA ENERGII ZE ŹRÓDEŁ
ODNAWIALNYCH**

Celem wskazanej dyrektywy jest wspieranie zwiększania udziału odnawialnych źródeł energii w produkcji energii elektrycznej na wewnętrznym rynku energii elektrycznej oraz stworzenie podstaw do opracowania przyszłych ram Wspólnoty w tym przedmiocie. Zgodnie z jej zapisami, Państwa Członkowskie mają obowiązek podejmowania działań w kierunku zwiększenia zużycia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii oraz promowania instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii w systemie przesyłowym, dzięki czemu zapewniono gwarancję wykorzystania źródeł niekonwencjonalnych do produkcji energii elektrycznej.

Od 1 stycznia 2021 r. obowiązywać zaczną przepisy Dyrektywy (UE) 2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych. Określają one wiążący ogólny cel unijny na 2030 r. mówiący o tym, aby udział energii ze źródeł odnawialnych w Unii Europejskiej w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. wynosił co najmniej 32%.

Dla Polski, krajowym celem ogólnym wymaganym do osiągnięcia od 1 stycznia 2021 roku jest udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto wynoszący minimum 15%. Według najnowszych danych GUS, w roku 2018, udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem na terenie kraju wyniósł 12,7%. Oznacza to, że koniecznym jest wdrożenie przedsięwzięć wpływających na zwiększenie produkcji energii z OZE na terenie całego kraju, a więc również na terenie gminy Czersk.

**DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/72/WE Z DNIA 13 LIPCA 2009 R.
DOTYCZĄCA WSPÓLNYCH ZASAD RYNKU WEWNĘTRZNEGO ENERGII ELEKTRYCZNEJ I UCHYLAJĄCA
DYREKTYWĘ 2003/54/WE**

**ORAZ DYREKTYWA (UE) 2019/944 W SPRAWIE WSPÓLNYCH ZASAD RYNKU WEWNĘTRZNEGO
ENERGII ELEKTRYCZNEJ**

Dyrektywa wskazuje wspólne zasady rynku wewnętrznego energii elektrycznej. Zobowiązuje on Państwa Członkowskie do zachęcania do modernizacji sieci energetycznych poprzez wprowadzanie inteligentnych sieci, nakazuje wdrożenie systemów pomiarowych, które pozwolą na aktywne uczestnictwo konsumentów energii w rynku energii elektrycznej. Budowa sieci powinna zachęcać do zdecentralizowanego wytwarzania energii elektrycznej

i efektywności. Państwo Członkowskie może zobowiązać operatora systemu, aby dysponując instalacjami wytwarzającymi energię elektryczną, przyznawał pierwszeństwo tym instalacjom, które wykorzystują odnawialne źródła energii, odpady lub takie źródła, które produkują łącznie ciepło i elektryczność. W ten sposób w ramach dyrektywy Unia Europejska starała się zachęcić Państwa Członkowskie, w tym Polskę, do promowania produkcji energii z wykorzystaniem źródeł odnawialnych.

Od 1 stycznia 2021 roku powyższa Dyrektywa zostanie zastąpiona przez Dyrektywę (UE) 2019/944 w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej. Nowa Dyrektywa ustanawia wspólne zasady dotyczące wytwarzania, przesyłu, dystrybucji, magazynowania energii i dostaw energii elektrycznej, wraz z przepisami dotyczącymi ochrony konsumentów, w celu stworzenia prawdziwie zintegrowanych, konkurencyjnych, ukierunkowanych na potrzeby konsumenta, elastycznych, uczciwych i przejrzystych rynków energii elektrycznej w Unii Europejskiej. Dodatkowo, zawiera ona m.in. zasady dotyczące rynków detalicznych energii elektrycznej.

POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2030 ROKU

Dokument ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 10 listopada 2009 r. uchwałą nr 202/2009 i przedstawia strategię państwa, mającą na celu odpowiedzenie na najważniejsze wyzwania stojące przed polską energetyką, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i w perspektywie do 2030 roku. W ramach wskazanego Dokumentu przewidziano:

- w zakresie poprawy efektywności energetycznej:
 - dążenie do utrzymania zero energetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;
 - konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE 15;
- w zakresie wzrostu bezpieczeństwa dostaw paliw i energii:
 - racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego;
 - zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw ropy naftowej, rozumianej jako uzyskiwanie ropy naftowej z różnych regionów świata, od różnych dostawców z wykorzystaniem alternatywnych szlaków transportowych;
 - budowę magazynów ropy naftowej i paliw płynnych o pojemnościach zapewniających utrzymanie ciągłości dostaw, w szczególności w sytuacjach kryzysowych;

- zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii;
- w zakresie dywersyfikacji struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej:
 - przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych;
- w zakresie rozwoju wykorzystania OZE:
 - wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 r. oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych;
 - osiągnięcie w 2020 r. 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji;
 - ochronę lasów przed nadmiernym eksploataowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw tak, aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną;
 - wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa;
 - zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach;
- w zakresie rozwoju konkurencyjnych rynków:
 - zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen;
- w zakresie ograniczenia oddziaływania energetyki na środowisko:
 - ograniczenie emisji CO₂ do 2020 r. przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego;
 - ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych;
 - ograniczenie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych;
 - minimalizację składowania odpadów przez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce;

- zmianę struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

Ponadto w chwili obecnej trwają prace nad dokumentem „**Polityka energetyczna Polski do 2040 roku**”. Celem polityki energetycznej państwa jest: bezpieczeństwo energetyczne przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

W ramach celów szczegółowych wyznaczono:

1. Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;
3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych;
4. Rozwój rynków energii;
5. Wdrożenie energetyki jądrowej;
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii;
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;
8. Poprawa efektywności energetycznej.

Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk, wpłynie na realizację wszystkich celów, które zostały wyznaczone w projekcie Polityka energetyczna Polski do 2040 roku. Założenia dokumentu mają na celu zapewnienie efektywności i bezpieczeństwa energetyczne na terenie gminy.

STRATEGIA „BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE I ŚRODOWISKO - PERSPEKTYWA DO 2020 R.”

Strategia określa cele i kierunki działań na rzecz poprawy stanu środowiska.

Głównym celem wynikającym ze Strategii dotyczącym Gminy Czersk jest Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię:

- Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii;
- Poprawa efektywności energetycznej;
- Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii;

Poza tym Polska jest zobowiązana do przestrzegania wielu dyrektyw unijnych w zakresie powietrza i klimatu, w tym na podkreślenie zasługują:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. *w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola),*
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r.

w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (tzw. dyrektywa CAFE),
— rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 517/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. *w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 842/2006.*

Najważniejszym zadaniem będzie dążenie do spełnienia przez Polskę zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz z dwóch powyższych dyrektyw unijnych.

W ramach prac nad systemem zarządzania rozwojem Polski, przystosowującym dokumenty strategiczne do Strategii odpowiedzialnego rozwoju, Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 roku” zostanie uchylona i zastąpiona przez dwa dokumenty strategiczne: Politykę energetyczną Polski oraz Politykę ekologiczną Polski.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2020

Strategia przyjęta została przez Sejmik Województwa Pomorskiego Uchwałą nr 458/XXII/12 z dnia 24 września 2012 r. *w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020.*

Strategia wskazuje 3 cele strategiczne, które mają charakter ogólny i określają pożądane stany docelowe w ujęciu problemowym. Są one konkretyzowane przez 10 następujących celów operacyjnych:

- Nowoczesna Gospodarka:
 - Wysoka efektywność przedsiębiorstw,
 - Konkurencyjne szkolnictwo wyższe,
 - Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna.
- Aktywni mieszkańcy:
 - Wysoki poziom zatrudnienia,
 - Wysoki poziom kapitału społecznego,
 - Efektywny system edukacji,
 - Lepszy dostęp do usług zdrowotnych.
- Atrakcyjna przestrzeń:
 - Sprawny system transportowy,
 - Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna,
 - Dobry stan środowiska.

Projekt założeń wpisuje się głównie w trzeci cel strategiczny: Atrakcyjna przestrzeń, a dokładniej w cel operacyjny: Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna. W ramach tego celu wchodzi między innymi takie kierunki działań jak: wsparcie przedsięwzięć z zakresu

efektywności energetycznej, wsparcie przedsięwzięć z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, rozwój systemów zaopatrzenia w ciepło i zwiększanie zasięgu ich obsługi oraz zmiana lokalnych i indywidualnych źródeł energii w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń.

Wobec powyższego *Projekt Założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe* jest zgodny z wyżej wymienionym dokumentem.

Projekt Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2030 roku

Projekt Strategii przyjęty został Uchwałą Nr 99/118/20 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 31.01.2020 r.

Cel strategiczne i operacyjne przedstawiono poniżej:

1. Trwałe bezpieczeństwo:
 - 1.1. Bezpieczeństwo środowiskowe;
 - 1.2. Bezpieczeństwo energetyczne;
 - 1.3. Bezpieczeństwo zdrowotne.
2. Otwarta wspólnota regionalna:
 - 2.1. Fundamenty edukacji;
 - 2.2. Wrażliwość społeczna;
 - 2.3. Kapitał społeczny;
 - 2.4. Mobilność.
3. Odporna gospodarka:
 - 3.1. Pozycja międzynarodowa;
 - 3.2. Zasoby pracy;
 - 3.3. Oferta czasu wolnego;
 - 3.4. Integracja z globalnym systemem transportowym.

Projekt założeń wpisuje się w cel strategiczny: Trwałe bezpieczeństwo i jego cel operacyjny Bezpieczeństwo energetyczne. W swoich założeniach dąży do zrównoważonego rozwoju gminy i zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego gminy. W związku z tym oba te dokumenty są ze sobą zgodne.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2030

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030 został uchwalony przez Sejmik Województwa Pomorskiego Uchwałą nr 318/XXX/16 z dnia 29 grudnia 2016 r., *w sprawie uchwalenia nowego planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego oraz stanowiącego jego część planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego Trójmiasta.*

Dokument określa cele i kierunki rozwoju regionu, wskazuje szczegółowe zasady organizacji

przestrzennej województwa oraz formułuje kierunki polityki przestrzennej. Stanowi element systemu planowania przestrzennego i pełni w nim funkcję koordynacyjną między planowaniem krajowym a planowaniem lokalnym.

Celem i kierunkiem polityki przestrzennej zagospodarowania województwa, w który wpisuje się *Projekt założeń* jest przede wszystkim cel: C.2. Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo oraz kierunek polityki przestrzennej: K.2.5. Zwiększanie stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej, gazu, ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych. Zapisy zawarte w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030* zostały uwzględnione przy opracowywaniu *Projektu założeń dla Gminy Czersk*.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO NA LATA 2018-2021 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2025

Program Ochrony Środowiska przyjęty został 26 lutego 2018 r., Uchwałą Nr 461/XLIII/18 przez Sejmik Województwa Pomorskiego. Jest to dokument, który realizuje krajową politykę ochrony środowiska na szczeblu wojewódzkim zgodnie z dokumentami strategicznymi i programowymi oraz stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na obszarze województwa.

W dokumencie określono następujące cele w podziale na poszczególne obszary interwencji:

- Klimat i jakość powietrza:
 - CEL I: Poprawa stanu jakości powietrza.
- Zagrożenia hałasem:
 - CEL II: Poprawa klimatu akustycznego.
- Pola elektromagnetyczne:
 - CEL III: Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.
- Gospodarowanie wodami:
 - CEL IV: Czyste wody i bezpieczeństwo przeciwpowodziowe.
- Gospodarka wodno-ściekowa:
 - CEL V: Racjonalna gospodarka wodno – ściekowa.
- Zasoby geologiczne:
 - CEL VI: Optymalizacja i racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż.
- Gleby:
 - CEL VII: Przywrócenie i utrzymanie dobrego stanu gleb.
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:

- CEL VIII: Racjonalna gospodarka odpadami.
- Zasoby przyrodnicze:
 - CEL IX: Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej.
- Zagrożenia poważnymi awariami:
 - CEL X: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska oraz minimalizacja ich skutków.

Projekt Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk jest zgodny z celem Poprawa stanu jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu. Realizacja założeń dokumentu przyczyni się do osiągnięcia wyżej wymienionego celu.

AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY POMORSKIEJ, W KTÓREJ ZOSTAŁ PRZEKROCZONY POZIOM DOPUSZCZALNY PYŁU ZAWIESZONEGO PM10 ORAZ POZIOM DOCELOWY BENZO(A)PIRENU ORAZ PROGRAM OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY POMORSKIEJ NA LATA 2015-2020 Z PESPEKTYWĄ NA LATA NASTĘPNE OKREŚLONY ZE WZGLĘDU NA PRZEKROCZENIA DOPUSZCZALNEGO POZIOMU ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA PYŁEM PM2,5

Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu określona została Uchwałą Nr 353/XXXIII/17 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 marca 2017 roku, w związku z utrzymującą się klasyfikacją strefy pomorskiej w zakresie dwóch zanieczyszczeń powietrza: pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w nim benzo(a)pirenu w klasie C ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej na lata 2015-2020 z pespektywą na lata następne określony Uchwałą Nr 158/XIII/15 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2015 roku ze względu na przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM2,5

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia Programów Ochrony Powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w strefie. Powyższe Programy Ochrony Powietrza wpływają na poprawę jakości powietrza i zwracają uwagę na przekroczenie poziomów dopuszczalnych i docelowych różnych substancji w województwie. Powyższe dokumenty wyznaczają zadania dla gmin, które uwzględniono także w założeniach realizacji *Projektu Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk*. W związku z tym programy są ze sobą spójne.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU CHOJNICKIEGO DO ROKU 2025

Dokument przyjęty został Uchwałą Nr XXX/329/2014 Rady Powiatu Chojnickiego z dnia 20 marca 2014 r.

Misją powiatu jest: Powiat chojnicki – to ważny dla Pomorza obszar rozwoju społeczno-gospodarczego i przyrodniczego, który przy pełnym wykorzystaniu także cennych walorów Borów Tucholskich zapewnia zrównoważony rozwój gospodarczy i turystyczny powiatu. Jest to powiat rozwijający nowoczesne gałęzie gospodarki, budujący dumę swoich mieszkańców z miejsca zamieszkania poprzez sprawne i uspołecznione rozwiązanie potrzeb bytowych, kulturowych i edukacyjnych.

W dokumencie wyznaczono 5 następujących celów strategicznych:

- I. Zwiększenie znaczenia funkcji turystycznej powiatu,
- II. Ukierunkowania rozwoju powiatu jako ponadregionalnego centrum gospodarczego,
- III. Ochrona środowiska przyrodniczego i przestrzennego powiatu,
- IV. Rozwój postaw aktywności, ustawicznej edukacji i podmiotowości obywateli powiatu,
- V. Podniesienie poziomu życia mieszkańców do co najmniej średniego w województwie pomorskim.

Projekt Założeń wpisuje się przede wszystkim w cel strategiczny III. Ochrona środowiska przyrodniczego i przestrzennego powiatu, ponieważ jednym z jego celów środowiskowych jest rozwój alternatywnych i systemowych źródeł energii. Wobec powyższego zaplanowane działania w niniejszym dokumencie, wpływające na efektywność energetyczną gminy oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do powietrza są zgodne ze Strategią Rozwoju Powiatu Chojnickiego do roku 2025.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY CZERSK NA LATA 2014-2025

Strategia przyjęta została Uchwałą Nr XXXVI/288/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r. W dokumencie wyznaczone zostały dwa cele strategiczne, a w ich ramach cele operacyjne:

- A. Wzmocnienie pozycji Czerska na mapie regionu:
 1. Wdrożenie programu współpracy z inwestorami i przedsiębiorcami, w szczególności dla tworzenia warunków do prowadzenia innowacyjnej działalności gospodarczej,
 2. Umocnienie skuteczności w pozyskiwaniu i wykorzystaniu środków zewnętrznych,
 3. Wykorzystywanie środowiska naturalnego do tworzenia całorocznych produktów turystycznych i usługowych.
- B. Wykreowanie warunków sprzyjających aktywizacji mieszkańców gminy:
 1. Efektywny system oświaty i kultury służący rozwojowi kompetencji kluczowych w tym

- społecznych oraz współpracy mieszkańców,
2. Wyłanianie reprezentantów grup społecznych i zawodowych w celu podejmowania wspólnych inicjatyw,
 3. Wzmacnianie wizerunku gminy, jako miejsca atrakcyjnego turystycznie.

Projekt Założeń wpisuje się w cel strategiczny A. Wzmocnienie pozycji Czerska na mapie regionu, a dokładniej w wyznaczony w jego ramach cel operacyjny 3. Wykorzystywanie środowiska naturalnego do tworzenia całorocznych produktów turystycznych i usługowych. Rozwój systemów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe wpłynie nie tylko na poprawę jakości środowiska naturalnego ale przyczyni się do rozwoju nowych obszarów wpływających na większe ożywienie sektora turystycznego i usługowego na obszarze gminy Czersk. Wobec powyższego, dokumenty są ze sobą zgodne.

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY CZERSK NA LATA 2014-2020

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej przyjęty został Uchwałą Nr XVII/173/16 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 22 marca 2016 r. Jest to dokument strategiczny, opisujący kierunki działań, zmierzające do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego tj.

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- zwiększenia efektywności energetycznej oraz poprawy jakości powietrza,
- zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii.

Celem strategicznym dla Gminy określonym w PGN jest poprawa stanu powietrza atmosferycznego przy zrównoważonym i efektywnym wykorzystaniu nośników energii poprzez wsparcie gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy Czersk.

Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk, uwzględnia dążenie do niskoemisyjnego rozwoju gospodarczego, poprzez poprawę efektywności zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na tym terenie, w związku z czym dokumenty są ze sobą spójne.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY CZERSK NA KATA 2015 – 2018 Z PERSPEKTYWA NA LATA 2019 – 2022

Dokument przyjęty został Uchwałą Nr XXVI/251/16 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 20 grudnia 2016 r.

Wizja gminy określona w POŚ brzmi następująco: Gmina Czersk jako ważny dla Pomorza obszar rozwoju społeczno – gospodarczego, w pełni wykorzystująca istniejące na jej terenie walory przyrodnicze.

Natomiast celem nadrzędnym sfery przyrodniczej Gminy Czersk jest: Wysoka jakość światowego dziedzictwa przyrodniczego jako baza rozwoju dla obecnego i przyszłych pokoleń.

Wyznaczonymi celami strategicznymi w ramach celu nadrzędnego są:

- poprawa jakości środowiska w gminie poprzez ograniczenie niskiej emisji;
- poprawa jakości powietrza w gminie poprzez ograniczenie emisji przemysłowej;
- poprawa jakości powietrza w gminie poprzez ograniczenie emisji komunikacyjnej;
- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez budowę nowej i modernizację istniejącej sieci;
- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków;
- identyfikacja i redukcja zanieczyszczeń w rejonach hodowli ryb łososiowatych;
- modernizacja oczyszczalni ścieków w Czersku;
- gospodarka odpadami;
- lepsze wykorzystanie gleby poprzez gospodarcze lub turystyczne zagospodarowanie gruntów nieprzydatnych rolniczo;
- lepsze wykorzystanie gleby poprzez zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo;
- zapewnienie właściwego wykorzystania przestrzeni rolniczej zapewniające ochronę walorów przyrodniczych;
- zmniejszenie poziomu hałasu komunikacyjnego w gminie;
- zmniejszenie poziomu hałasu przemysłowego w gminie;
- podniesienie poziomu jakości usług komunalnych świadczonych dla mieszkańców gminy;
- podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców przez wspieranie formalnych i nieformalnych systemów edukacji;

Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe dla Gminy Czersk wpisuje się przede wszystkim w cel strategiczny: poprawa jakości środowiska w gminie poprzez ograniczenie niskiej emisji. W jego ramach wyznaczono takie kierunki działań jak m.in. informowanie mieszkańców nt. oszczędnego zużycia energii cieplnej, rozbudowa sieci gazowej, wymiana źródeł ciepła, pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł czy termomodernizacja budynków. Wobec powyższego oba dokumenty są ze sobą zgodne.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZERSK ORAZ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZERSK

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czersk określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania

przestrzennego.

Głównym kierunkiem zmian w strukturze przestrzennej gminy Czersk, w który wpisuje się *Projekt założeń* jest rozwój systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, które umożliwią rozwój aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości oraz warunków życia i poprawę stanu ekologicznego środowiska na terenie gminy.

Zgodnie z powyższym *Projekt założeń do zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk* jest spójny ze *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czersk*.

Ponadto *Projekt założeń* jest zgodny z regulacjami zapisanymi w obowiązujących oraz uchwalonych na terenie gminy Czersk *Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego*.

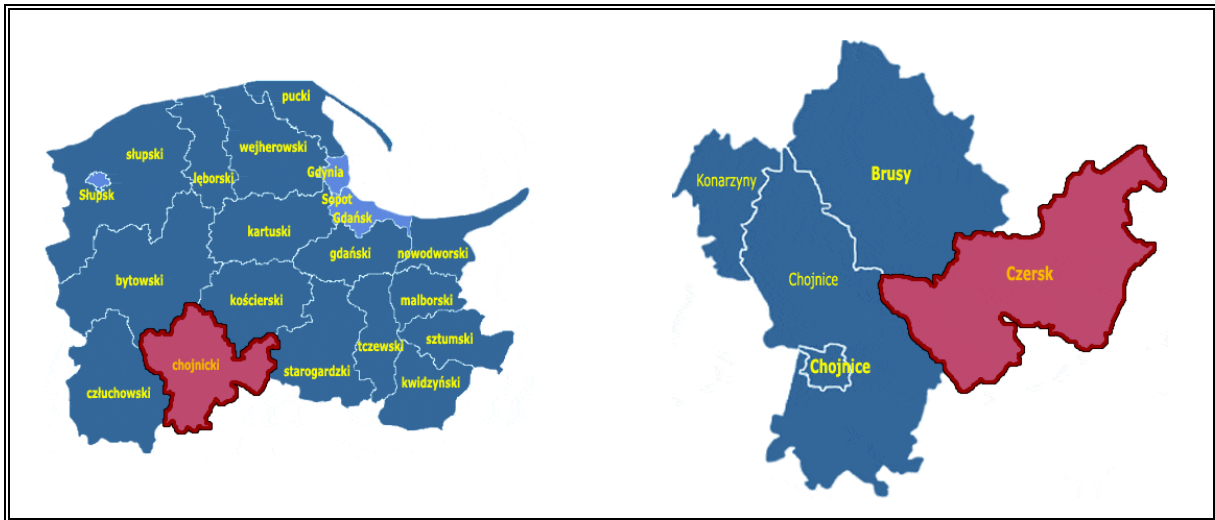
4. Ogólna charakterystyka Gminy

4.1. Położenie i podział administracyjny gminy

Gmina Czersk jest gminą miejsko-wiejską, położoną w południowej części województwa pomorskiego, w powiecie chojnickim. Jednostka graniczy z:

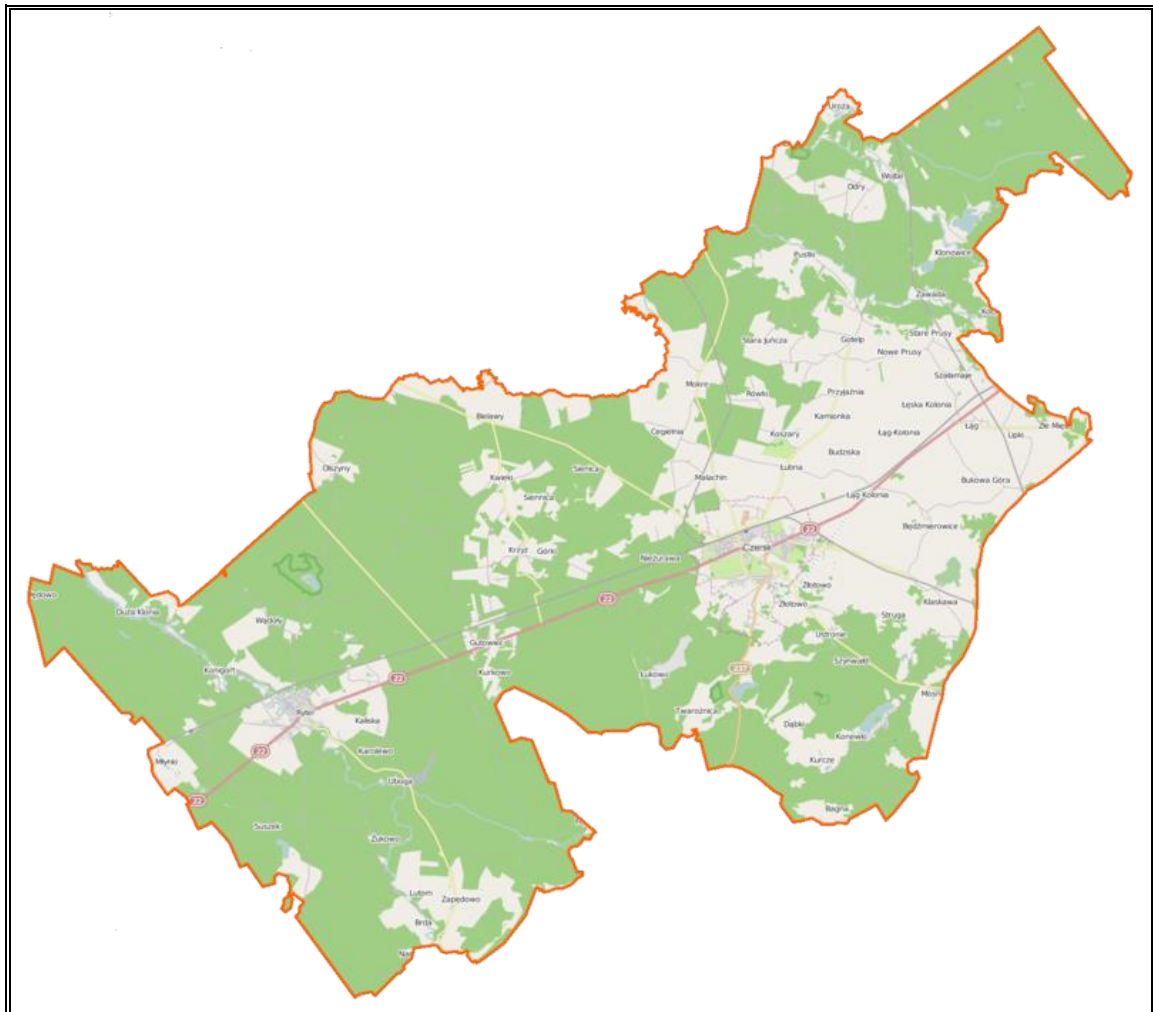
- gminą Karsin, pow. kościerski,
- gminą Stara Kiszewa, pow. kościerski,
- gminą Kaliska, pow. starogardzki,
- gminą Czarna Woda, pow. starogardzki,
- gminą Osieczna, pow. starogardzki,
- gminą Śliwice, pow. tucholski,
- gminą Tuchola, pow. tucholski,
- gminą Chojnice, pow. chojnicki,
- gminą Brusy, pow. chojnicki.

Rysunek 2. Położenie gminy Czersk na tle województwa pomorskiego i powiatu chojnickiego

Źródło. Opracowanie własne na podstawie <http://www.gminy.pl>

Rysunek 3. Obszar gminy Czersk

Źródło: © autorzy OpenStreetMap

Gmina podzielona jest na 18 sołectw: Będźmierowice, Gotelp, Gutowiec, Klaskawa, Krzyż, Kurcze, Lipki, Łąg, Łąg – Kolonia, Łubna, Malachin, Mokre, Mosna, Odry, Rytel, Wieck, Zapędowo i Złotowo. Natomiast miasto Czersk – na 4 osiedla: "Centrum", "Chojnickie", "Starogardzkie" oraz "Tucholskie".

Podstawę infrastruktury drogowej stanowi na tym obszarze droga krajowa DK22 relacji Kostrzyn nad Odrą (przejście graniczne z Niemcami) – Gorzów Wielkopolski – Chojnice – Elbląg – Grzechotki (przejście graniczne z Rosją) oraz droga wojewódzka DW237 Czersk - Mąkowsko. Sieć dróg uzupełniona jest przez drogi powiatowe oraz gminne. Przez obszar gminy przebiegają następujące linie kolejowe:

- linia nr 215 Laskowice Pomorskie – Bąk, odcinek Będźmierowice – Karsin, linia jednotorowa, niezelektryfikowana,
- linia nr 203 Tczew – Kostrzyn, odcinek Czarna Woda – Rytel, dwutorowa od Tczewa do Gutowca, jednotorowa od Gutowca do granicy gminy,
- linia nr 201 Nowa Wieś Wielka – Gdynia, jest częścią Magistrali Węglowej. Linia jednotorowa, niezelektryfikowana.

Stacje kolejowe znajdują się w miejscowości Rytel, Rytel Wieś, Gutowiec, Czersk, Łąg, Łąg–Południe, Będźmierowice oraz Szalamaje.

Gmina zajmuje powierzchnię 38 011 ha, co stanowi około 27,86% powierzchni powiatu chojnickiego i około 2,08% powierzchni województwa pomorskiego. Największy udział procentowy w powierzchni gminy posiadają grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (64,99%). Następnie są pozostałe użytki rolne (28,32%) oraz grunty zabudowane i zurbanizowane (3,15%). Dokładne dane na ten temat zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 1. Struktura zagospodarowania gruntów gminy Czersk w roku 2019

Rodzaje gruntów	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
Powierzchnia ogółem	38 011	100,00%
Użytki rolne, w tym:	10 765	28,32%
— Grunty orne	7 164	18,85%
— Sady	66	0,17%
— Łąki trwałe	2 265	5,96%
— Pastwiska trwałe	897	2,36%
— Grunty rolne zabudowane	233	0,61%
— Grunty pod stawami	37	0,10%
— Grunty pod rowami	103	0,27%
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, w tym:	24 702	64,99%
— Lasy	24 666	64,89%
— Grunty zadrzewione i zakrzewione	36	0,10%
Grunty pod wodami	423	1,11%
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1 199	3,15%
Użytki ekologiczne	79	0,21%
Grunty rolne - nieużytki	810	2,13%
Tereny różne	33	0,09%

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego w Czersku

4.2. Stan gospodarki na terenie gminy

Według danych GUS na terenie gminy Czersk w roku 2019 zarejestrowanych było 2 091 podmiotów gospodarczych, z czego 2 016, tj. 96,41% funkcjonowało w sektorze prywatnym. Liczba podmiotów gospodarczych ogółem od roku 2015 wzrosła o 244 działalności tj. o 13,21%. W analizowanym okresie, w sektorze publicznym ilość podmiotów zmniejszyła się nieznacznie o 2,74%, natomiast jeżeli chodzi o sektor prywatny to liczba podmiotów wzrosła o 245, tj. o 13,83%. Strukturę działalności gospodarczej prowadzonej na terenie gminy, zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym prezentuje tabela poniżej.

Tabela 2. Struktura działalności gospodarczej wg sektorów w gminie Czersk w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	1 847	1 843	1 896	1 987	2 091
Sektor publiczny ogółem, w tym:	73	75	73	73	71
— Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	29	30	28	28	26
— Spółki handlowe	1	1	1	1	1
Sektor prywatny ogółem, w tym:	1 771	1 762	1 818	1 910	2 016
— Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 534	1 523	1 562	1 663	1 762
— Spółki handlowe	64	62	77	71	72
— Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	10	10	13	10	9
— Spółdzielnie	14	15	15	10	10
— Stowarzyszenia i organizacje społeczne	50	51	52	53	55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W sektorze prywatnym można zaobserwować przodowanie dwóch sekcji nad innymi. Jest to sekcja G powiązana z handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle (504 podmioty) oraz sekcja F związana z branżą budowlaną (466 podmiotów). Natomiast działalność gospodarcza w sektorze publicznym na terenie gminy Czersk w 2019 roku koncentrowała się głównie w sekcji L (Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości).

Ogółem największy wzrost w latach 2015-2019 odnotowała sekcja F (budownictwo). Liczba podmiotów w tej sekcji zwiększyła się o 167 działalności tj. o 55,85%. Natomiast, największy spadek zanotowała sekcja G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle), która zanotowała spadek o 11 podmiotów (2,14%).

Tabela 3. Podział i liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Czersk w latach 2015 - 2019

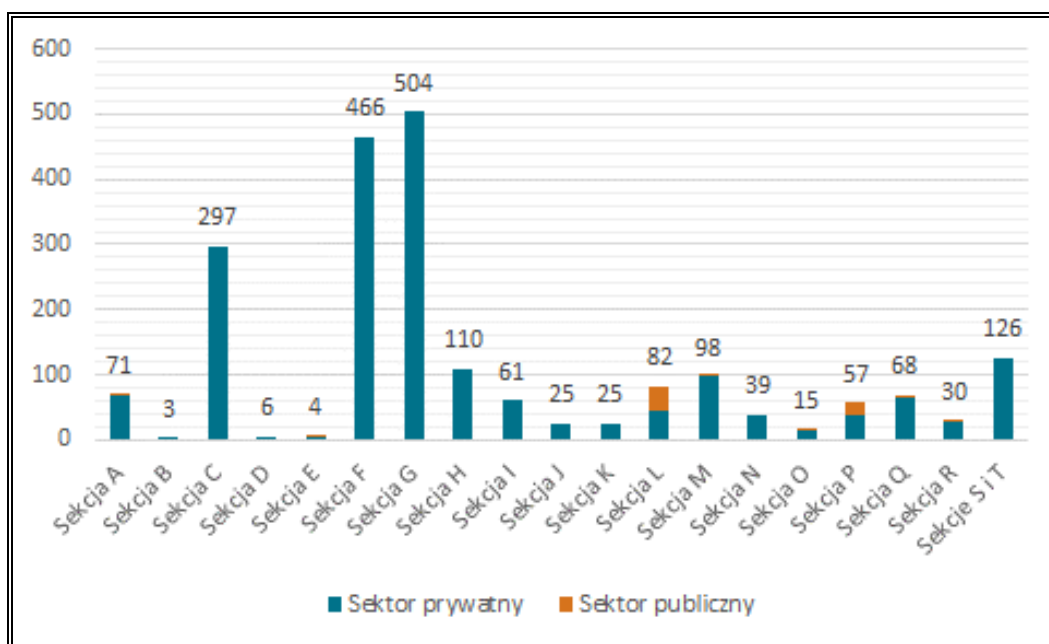
Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Sektor publiczny						
Sekcja A	Podmiot	2	2	2	2	2
Sekcja E	Podmiot	1	1	1	1	1
Sekcja L	Podmiot	37	38	38	38	38
Sekcja M	Podmiot	1	1	1	1	1
Sekcja O	Podmiot	2	2	2	2	2
Sekcja P	Podmiot	24	25	23	23	20
Sekcja Q	Podmiot	3	3	3	3	4
Sekcja R	Podmiot	3	3	3	3	3
Sektor prywatny						

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Sekcja A	Podmiot	71	67	67	65	69
Sekcja B	Podmiot	2	2	2	3	3
Sekcja C	Podmiot	291	284	284	287	297
Sekcja D	Podmiot	2	2	3	3	6
Sekcja E	Podmiot	2	2	2	2	3
Sekcja F	Podmiot	299	315	342	403	466
Sekcja G	Podmiot	515	502	511	504	504
Sekcja H	Podmiot	96	93	95	106	110
Sekcja I	Podmiot	54	51	52	58	61
Sekcja J	Podmiot	21	25	20	24	25
Sekcja K	Podmiot	27	27	24	24	25
Sekcja L	Podmiot	38	40	41	44	44
Sekcja M	Podmiot	88	90	95	96	97
Sekcja N	Podmiot	34	35	39	37	39
Sekcja O	Podmiot	13	13	13	13	13
Sekcja P	Podmiot	31	30	32	31	37
Sekcja Q	Podmiot	53	49	51	60	64
Sekcja R	Podmiot	23	23	25	26	27
Sekcja S i T	Podmiot	111	112	119	123	126

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 1. Liczba podmiotów gospodarczych (wg sekcji PKD) w roku 2019 na terenie gminy Czernik w 2019 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Legenda:

A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
B	Górnictwo i wydobywanie
C	Przetwórstwo przemysłowe
D	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E	Dostawa Wody: gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J	Informacja i komunikacja
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne
P	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S	Pozostała działalność usługowa
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne

4.3. Charakterystyka mieszkańców

Jednym z podstawowych czynników wpływających na rozwój jednostek samorządu terytorialnego jest sytuacja demograficzna oraz perspektywy jej zmian. Trzeba zauważyć, że przyrost liczby ludności to przyrost liczby konsumentów, a zatem wzrost zapotrzebowania na energię i jej nośniki.

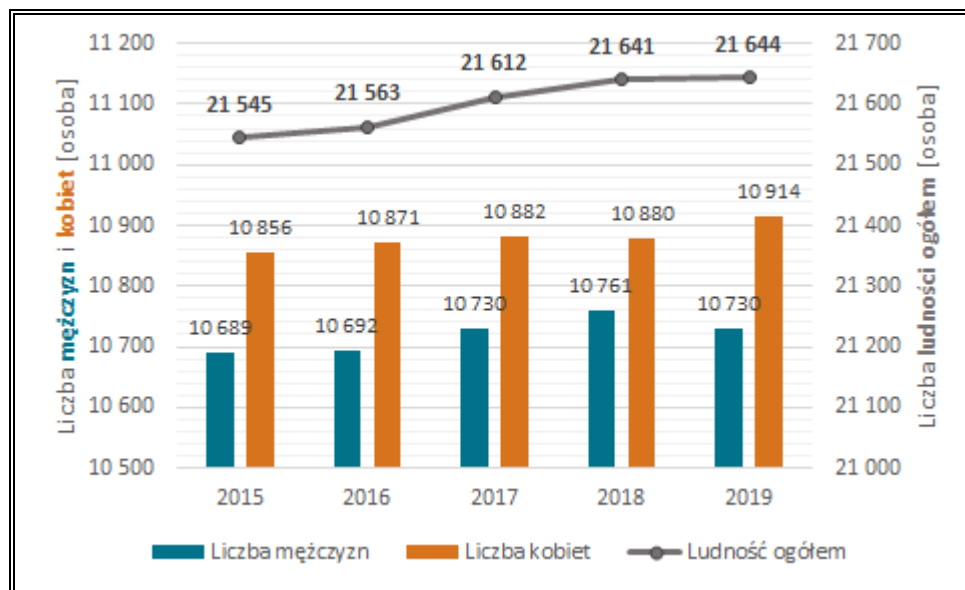
Zgodnie z danymi GUS w roku 2019 gminę zamieszkiwało 11 547 osób, z czego liczba mężczyzn wyniosła 10 730 osób, tj. 49,57%, a liczba kobiet - 10 914 osób, tj. 50,43%. Na przestrzeni analizowanych lat (2015-2019) liczba mieszkańców zwiększyła się o 99 osób, tj. 0,46%. Wzrost dotyczył zarówno liczebności kobiet, jak i mężczyzn (liczba mężczyzn zwiększyła się o 41 osób, tj. 0,38%, a liczba kobiet o 58 osób, tj. 0,53%).

Tabela 4. Liczba ludności na terenie gminy Czersk w latach 2015-2019

Wyszczególnienie		Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem		Osoba	21 545	21 563	21 612	21 641	21 644
w tym:	Mężczyźni		10 689	10 692	10 730	10 761	10 730
	Kobiety		10 856	10 871	10 882	10 880	10 914

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

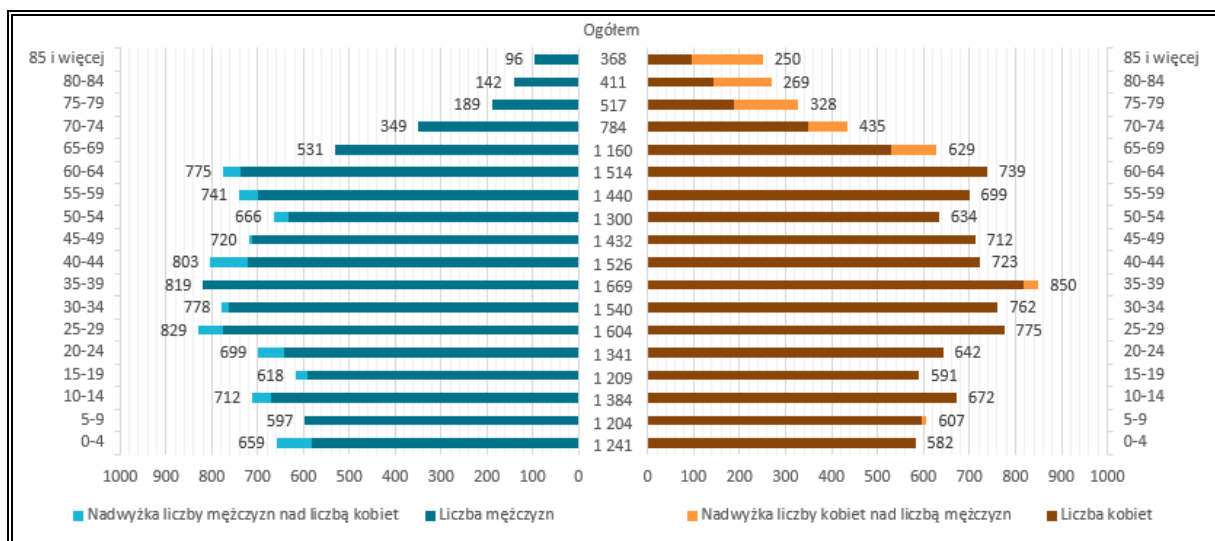
Wykres 2. Liczba ludności (wg płci) na terenie gminy Czersk w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W roku 2019 na terenie gminy Czersk największa liczba osób znajdowała się w przedziale wiekowym 35-39 i wyniosła ona 1 669 osób. Drugą najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-29 (1 604 osoby). Wśród ludności w przedziałach wiekowych w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym obserwujemy przeważnie nadwyżkę liczby mężczyzn nad liczbą kobiet, natomiast w wieku poprodukcyjnym to zazwyczaj liczba kobiet przeważa nad liczbą mężczyzn.

Wykres 3. Struktura wieku mieszkańców gminy Czersk w roku 2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Analizując sytuację demograficzną w zakresie poszczególnych grupy ekonomicznych, na przestrzeni lat 2015-2019 odnotowywano spadek wśród liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (spadek o 1,09%) oraz produkcyjnym (spadek o 2,26%). W badanych latach wzrosła natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym o 12,85%.

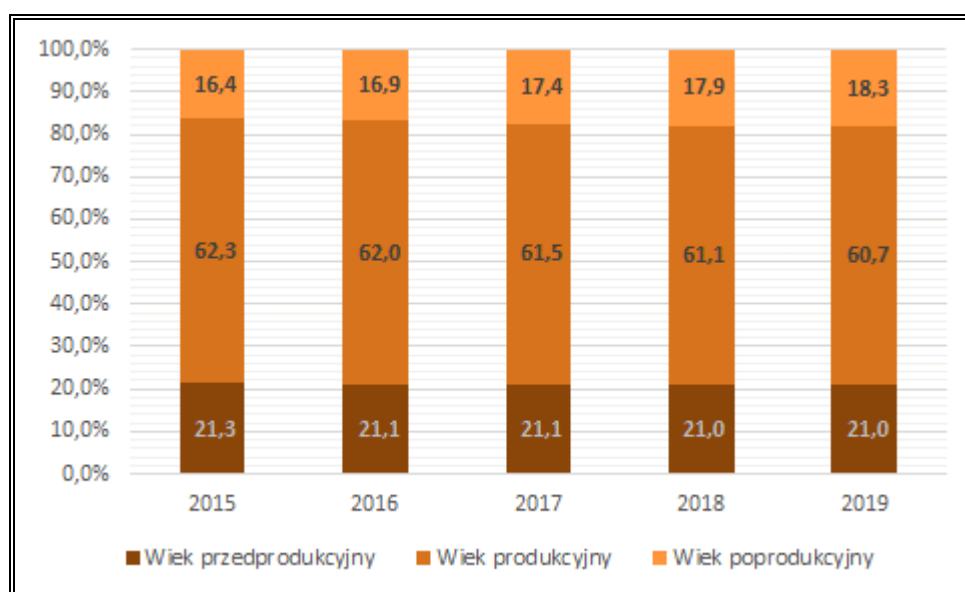
Tabela 5. Ludność gminy Czersk w latach 2015-2019 wg grup ekonomicznych

Wyszczególnienie		Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Ogółem	Osoba	4 585	4 541	4 566	4 547	4 535
	Mężczyźni		2 323	2 302	2 335	2 334	2 312
	Kobiety		2 262	2 239	2 231	2 213	2 223
Ludność w wieku produkcyjnym	Ogółem	Osoba	13 434	13 385	13 301	13 221	13 130
	Mężczyźni		7 225	7 202	7 172	7 155	7 104
	Kobiety		6 209	6 183	6 129	6 066	6 026
Ludność w wieku poprodukcyjnym	Ogółem	Osoba	3 526	3 637	3 745	3 873	3 979
	Mężczyźni		1 141	1 188	1 223	1 272	1 314
	Kobiety		2 385	2 449	2 522	2 601	2 665

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W 2019 r. sytuacja demograficzna przedstawiała się następująco: udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosił 21,0% (spadek o 0,3 p.p. w stosunku do roku 2015), udział ludności w wieku produkcyjnym wynosił 60,7% (spadek o 1,6 p.p. w stosunku do roku 2015), natomiast ludność w wieku poprodukcyjnym stanowiła 18,3% ludności ogółem (wzrost o 1,9 p.p. w stosunku do roku 2015). Biorąc powyższe pod uwagę, sytuacja demograficzna na terenie gminy w większości posiada cechy wspólne z tendencją ogólnokrajową i przedstawia postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

Wykres 4. Udział poszczególnych grup ekonomicznych na terenie gminy Czersk w ogólnej liczbie ludności w [%] w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

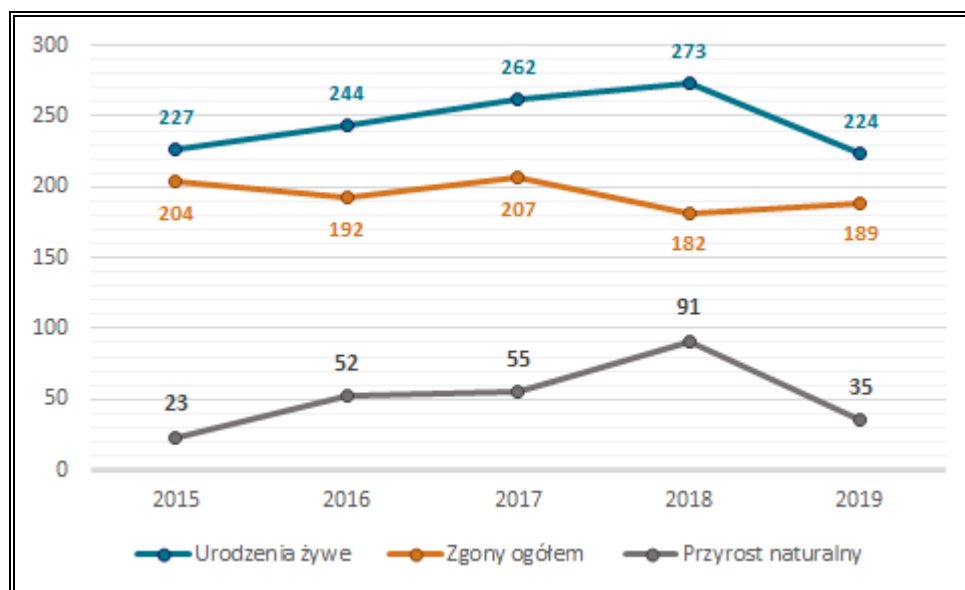
Przedstawione dane dotyczące zgonów i urodzeń na przestrzeni lat 2015-2019 wskazują, że w całym analizowanym okresie zanotowano dodatni przyrost naturalny, co świadczy o większej liczbie urodzeń żywych niż zgonów w danym roku na danym obszarze. Najwyższy przyrost naturalny odnotowano w roku 2018. Szczegółowe dane przyrostu naturalnego na terenie gminy Czersk przedstawione zostały w poniższej tabeli oraz na wykresie.

Tabela 6. Urodzenia żywe i zgony ogółem oraz przyrost naturalny na terenie gminy Czersk w latach 2015-2019

Wyszczególnienie		Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Urodzenia żywe	Ogółem	Osoba	227	244	262	273	224
	Mężczyźni		111	132	148	153	106
	Kobiety		116	112	114	120	118
Zgony ogółem	Ogółem	Osoba	204	192	207	182	189
	Mężczyźni		110	107	117	90	104
	Kobiety		94	85	90	92	85
Przyrost naturalny	Ogółem	Osoba	23	52	55	91	35
	Mężczyźni		1	25	31	63	2
	Kobiety		22	27	24	28	33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 5. Przyrost naturalny w gminie Czersk w latach 2014-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Bardzo ważne jest podejmowanie działań mających na celu zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy Czersk oraz wpływających na jej rozwój społeczno-gospodarczego. W tym celu należy sukcesywnie poprawiać stan wyposażenia w infrastrukturę energetyczną, ciepłą i gazową, aby podwyższyć komfort zamieszkania. Nie można również zaniechać podejmowania prac inwestycyjnych związanych m.in. z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii przyczyniających się do poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz innych prac związanych z gospodarką niskoemisyjną. Powodują one ograniczenie ilości paliw zużywanych do ogrzania obiektów, co z kolei niewątpliwie wpłynie na zmniejszenie zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.

Na terenie gminy Czersk w latach 2015-2018, z wyjątkiem roku 2017, saldo migracji przyjmowało wartości ujemne, co świadczy o większej ilości osób, które wymeldowały się z terenu gminy w stosunku do osób, które zameldowały się w danym roku. Dominująca większość osób migrowała w ruchu wewnętrznym, a ruch zagraniczny miał marginalne znaczenie.

Tabela 7. Migracja na pobyt stały w gminie Czersk w latach 2015-2018

Wyszczególnienie		Jednostka	2015 ¹	2016	2017	2018
Zameldowania	Ogółem	Osoba	170	186	249	209
	Mężczyźni		82	83	119	102
	Kobiety		88	103	130	107
Wymeldowania	Ogółem	Osoba	203	217	231	245
	Mężczyźni		93	100	117	111
	Kobiety		110	117	114	134
Saldo migracji	Ogółem	Osoba	-33	-31	18	-36
	Mężczyźni		-11	-17	2	-9
	Kobiety		-22	-14	16	-27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Zgodnie z prognozą liczby ludności na terenie gmin na lata 2017 -2030 przez GUS, na terenie gminy Czersk liczba mieszkańców będzie rosła. Poniżej przedstawiono szacowaną liczbę ludności na terenie gminy w latach 2020-2035

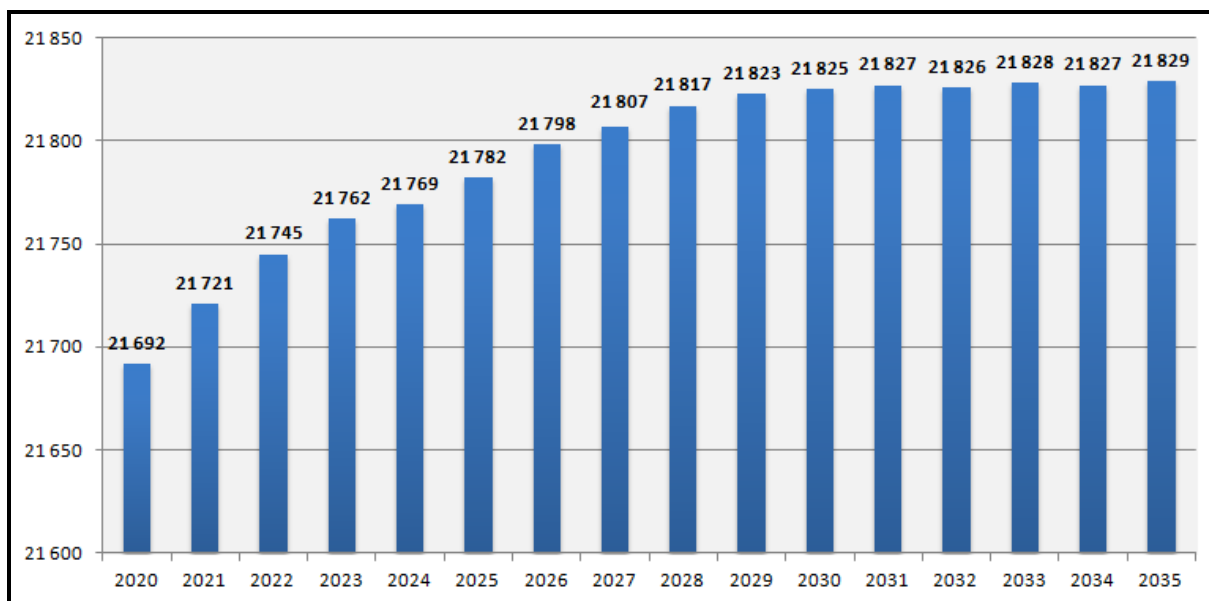
Tabela 8. Prognoza liczby ludności dla gminy Czersk na lata 2020-2035

Lata	Liczba ludności
2020	21 692
2021	21 721
2022	21 745
2023	21 762
2024	21 769
2025	21 782
2026	21 798
2027	21 807
2028	21 817
2029	21 823
2030	21 825
2031	21 827
2032	21 826
2033	21 828
2034	21 827
2035	21 829

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS *Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030*

¹ Dane za rok 2015 z powodu braku dostępnych danych dla tego roku o migracji w ruchu zagranicznym w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, uwzględniają jedynie migrację w ruchu wewnętrznym.

Wykres 6. Prognoza liczby ludności na terenie gminy Czersk na lata 2020-2035

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS *Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030*

4.4. Środowisko przyrodnicze gminy

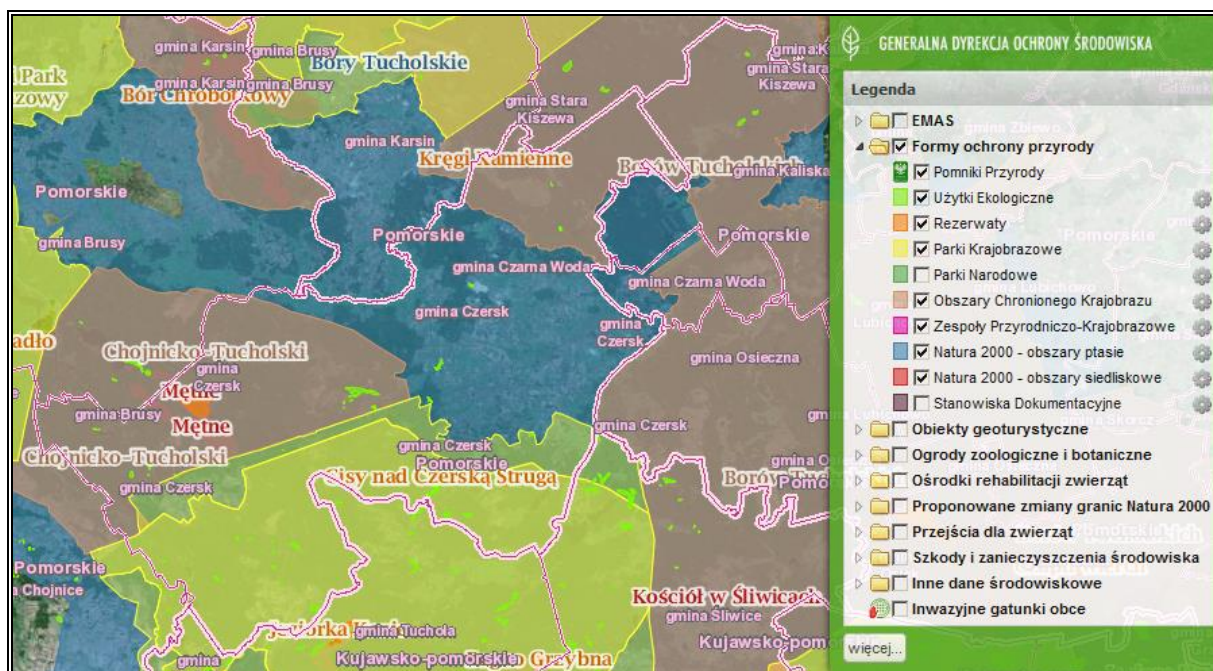
Działalność człowieka powoduje powstawanie zmian w każdym z elementów środowiska przyrodniczego. W celu ograniczenia negatywnych skutków działalności antropogenicznej i poprawy jakości środowiska, wprowadzono różne formy ochrony przyrody, które mają na celu ochronę środowiska naturalnego.

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie gminy Czersk znajdują się:

- 4 rezerваты przyrody: Ustronie, Kręgi Kamienne, Mętne i Cisy nad Czerską Strugą,
- Tucholski Park Krajobrazowy,
- Chojnicko-Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu
- Obszar Chronionego Krajobrazu Północny - Część Wschodnia
- Obszar Natura 2000 Mętne PLH220061,
- Obszar Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009,
- 36 pomników przyrody,
- 43 użytki ekologiczne.

Rysunek 4. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Czersk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

REZERWATY PRZYRODY

Ustronie - leśny rezerwat o powierzchni 10,94 ha. Powstał na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Ustronie” (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 90). Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu lasu mieszanego z okazami jarzębu brekinii (*Sorbus torminalis*).

Kęgi Kamienne – rezerwat przyrody nieożywionej o powierzchni 16,91 ha. Powstał na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 września 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1958 r. Nr 81, poz. 465). Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie zabytków kultu religijnego z epoki neolitu w postaci głazów narzutowych zgrupowanych w kilkunastu kręgach oraz występującej na głazach cennej bioty mszaków i porostów.

Mętne – torfowiskowy rezerwat o powierzchni 103,35 ha. Powstał na mocy Rozporządzenia Nr 86/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 19 września 2006 r. w sprawie rezerwatu „Mętne” (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 108, poz. 2230). Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie naturalnego zbiornika wodnego otoczonego żywym torfowiskiem przejściowym i wysokim wraz z charakterystycznymi fitocenoząmi wyróżniającymi się bogactwem gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych, a szczególnie udziałem brzozy niskiej *Betula humilis*, a także stanowiska ważki - iglicy małej *Nehalennia speciosa*.

Cisy nad Czerską Strugą – leśny rezerwat o powierzchni 17,19 ha. Powstał na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 26 marca 1982 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1982 r. Nr 10, poz. 74). Celem ochrony jest zachowanie stanowiska cisa.

PARK KRAJOBRAZOWY

Tucholski Park Krajobrazowy – park o powierzchni 36 983,00 położony na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i pomorskie, w powiatach chojnickim i tucholskim. Wyznaczony został Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy Nr 71/IX/85 (Dz. Urz. Woj. Bydgoskiego Nr 11, poz. 440). Obowiązującym aktem prawnym dla Parku w części województwa pomorskiego jest Rozporządzenie Nr 59/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 15 maja 2006 r. w sprawie Tucholskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 58, poz. 1196). Celem ochrony Parku w części położonej w województwie pomorskim jest:

- 1) ochrona części obszaru Borów Tucholskich ze względu na występujące tam rzadkie i chronione gatunki grzybów, roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze,
- 2) ochrona historycznych śladów kultury materialnej regionu dla ich zachowania i popularyzacji w warunkach zrównoważonego rozwoju.

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Chojnicko-Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu – obszar o powierzchni 15 000,00 ha, który zlokalizowany jest w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, na terenie gmin Czerniewice (miejsko-wiejska), Chojnice (wiejska) oraz Brusy (miejsko-wiejska). Powstał on na mocy Rozporządzenia Nr 9/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. w sprawie utworzenia 22 obszarów chronionego krajobrazu w województwie bydgoskim (Dz. Urz. z 1991 r. Nr 17, poz. 127).

Obszar ten stanowi naturalny pomost ekologiczny łączący formy ochrony przyrody położone w kierunku północno-zachodnim od Obszaru (tj. Park Narodowy „Bory Tucholskie” i Zaborski Park Krajobrazowy), a zlokalizowany od strony południowo-wschodniej Tucholski Park Krajobrazowy.

Źródło: <https://czersk.torun.lasy.gov.pl/>

Obszar Chronionego Krajobrazu Północny - Część Wschodnia – obszar o powierzchni 3 800,00 ha, który zlokalizowany jest w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, starogardzkim i kościerskim na terenie gmin Czarna Woda (miejsko-wiejska), Kaliska (wiejska), Karsin (wiejska), Czerniewice (miejsko-wiejska) oraz Stara Kiszewa (wiejska). Powstał on na mocy Rozporządzenia nr 9/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. w sprawie utworzenia 22 Obszarów Krajobrazu Chronionego w województwie bydgoskim

(Dz. Urz. z dnia 10 września 1991 r. Nr 17, poz. 127).

Charakterystycznymi elementami krajobrazu na terenie Obszaru są długie, wąskie i strome zbocza jezior rynnowych. Na piaskach sandrowych porastają zwarte kompleksy leśne, które składają się przede wszystkim z monokultury sosnowej typu czernicowego z domieszką brzozy brodawkowatej, dębu szypułkowego i topoli osiki.

Źródło: <https://czersk.torun.lasy.gov.pl/>

OBSZARY NATURA 2000

Mętne (Kod obszaru: PLH220061) – obszar specjalnej ochrony siedlisk, który zajmuje powierzchnię 523,71 ha. Położony jest w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, na obszarze gminy Czersk (miejsko-wiejska) i Brusy (miejsko-wiejska). Powstał na mocy DECYZJI KOMISJI z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE).

Na około 60% powierzchni Obszaru występują lasy iglaste, a na pozostałej części – torfowiska, bagna, roślinność na brzegach wód oraz łąki. Obejmuje on skupiska cennych torfowisk, które zlokalizowane są w rynnach polodowcowych wśród sandru Borów Tucholskich. Obszar chroni położone na jego terenie torfowiska przejściowe, bory bagienne na torfowiskach oraz jeziora dystroficzne. Bardzo dobrze wykształcone i zachowane tutejsze torfowiska, skupiają bardzo cenne elementy różnorodności biologicznej (m. in. brzoza niska, ważka iglica mała).

Źródło: <http://ine.eko.org.pl/>

Bory Tucholskie (Kod obszaru: PLB220009) – specjalny obszar ochrony ptaków, który zajmuje powierzchnię 322 535,90 ha. Położony jest w województwie pomorskim i kujawsko-pomorskim, w powiecie świeckim, chojnickim, starogardzkim, tucholskim, bytowskim oraz kościerskim. Powstał na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27.10.2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U.08.198.1226).

Lasy zajmują około 70% powierzchni obszaru. Są to przede wszystkim bory świeże, bagienne i suche. Występuje tutaj co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK), a gniazduje 107 gatunków ptaków. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej takich gatunków ptaków jak m.in.: bielik, kania czarna, kania ruda, podgorzałka, puchacz, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, zimorodek, żuraw, gągoł, nurogęś czy tracz długodzioby. W okresie wędrówek występuje tutaj, co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego łabędzia

krzykliwego (do 400 osobników) i żurawia (do 1800 osobników na noclegowisku).

Źródło: <http://ine.eko.org.pl/>

POMNIKI PRZYRODY I UŻYTKI EKOLOGICZNE

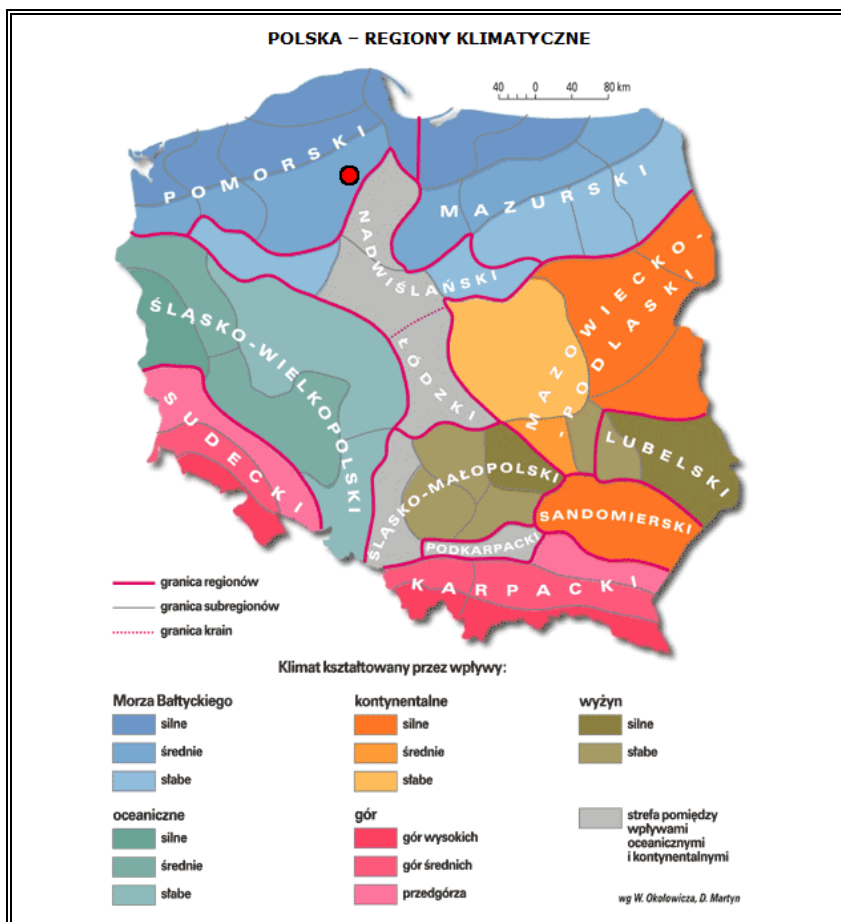
Wg ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r. poz. 55) „**pomnikami przyrody** są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie” natomiast „**Użytkami ekologicznymi** są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania”.

Na obszarze gminy Czersk zlokalizowanych jest 36 pomników przyrody i 43 użytków ekologicznych.

4.5. Warunki klimatyczne na terenie gminy

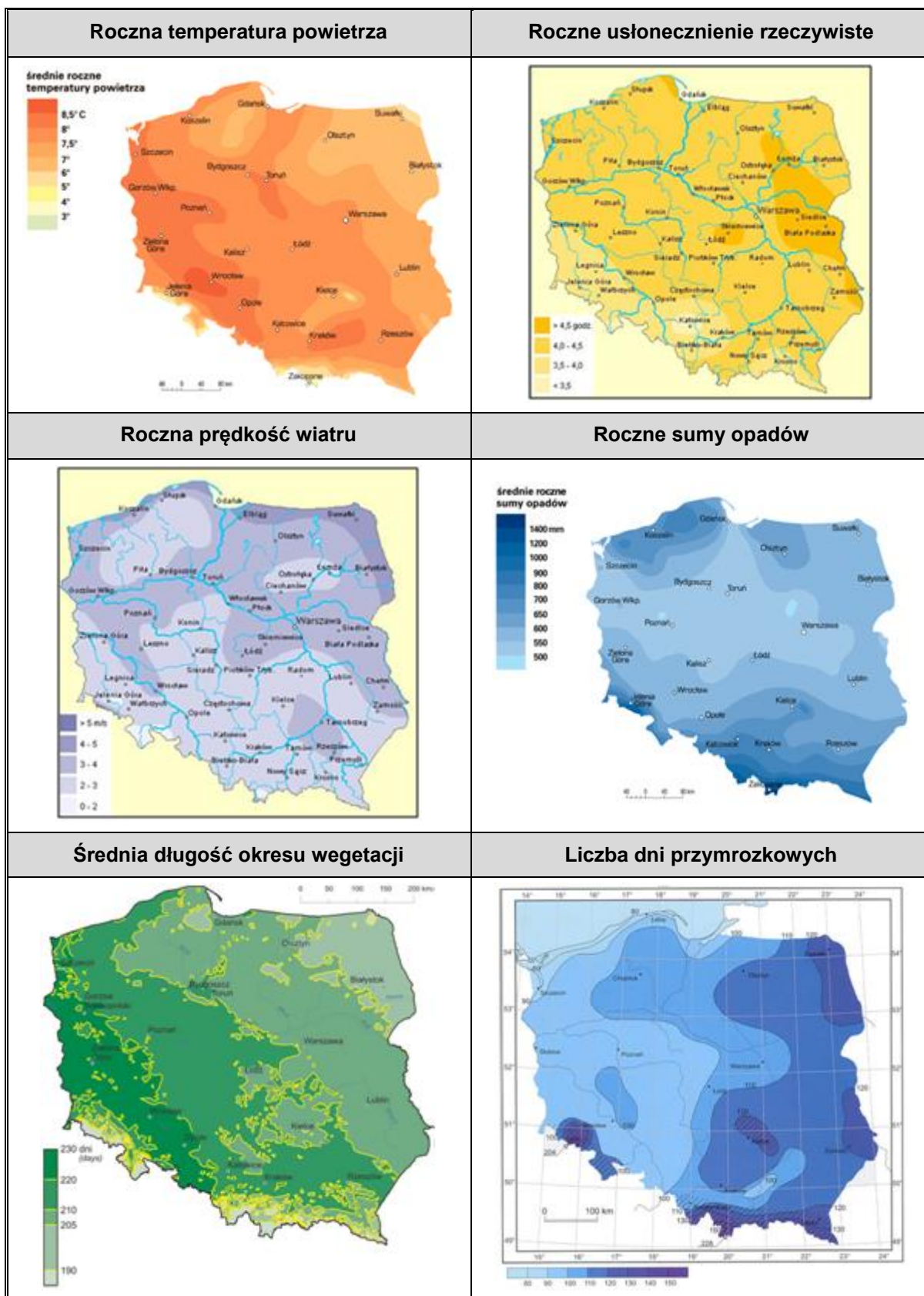
Gmina Czersk zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do pomorskiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Jest to klimat określany jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, który kształtowany jest przez słabe wpływy Morza Bałtyckiego. Charakteryzuje się on tym, że lato i zima są krótsze i łagodniejsze niż w pozostałych częściach kraju. Średnioroczna suma opadów na obszarze gminy wynosi około 650 mm. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi około 225 dni. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi ok. -2°C, a w lipcu ok. 17°C, co przekłada się na średnią roczną temperaturę wynoszącą około 7°C.

Rysunek 5. Położenie gminy Czersk na tle dzielnic rolniczo-klimatycznych Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.wiking.edu.pl>

Rysunek 6. Warunki klimatyczne na terenie Polski

Źródło: <http://www.acta-agrophysica.org>

Rysunek 7. Podział Polski na strefy klimatyczne

Strefa klimatyczna	I	II	III	IV	V
Projektowana temperatura zewnętrzna [°C]	-16	-18	-20	-22	-24
Średnia roczna temperatura zewnętrzna [°C]	7,7	7,9	7,6	6,9	5,5

Źródło: PN-EN 12831:2006. Instalacje ogrzewcze w budynkach - Metoda obliczania projektowego obciążenia cieplnego

Gmina Czersk usytuowana jest w II strefie klimatycznej, w której obliczeniowa temperatura zewnętrzna dla potrzeb ogrzewania, zgodnie z PN-EN 12831, wynosi -18 °C, co graficznie prezentuje powyższy rysunek.

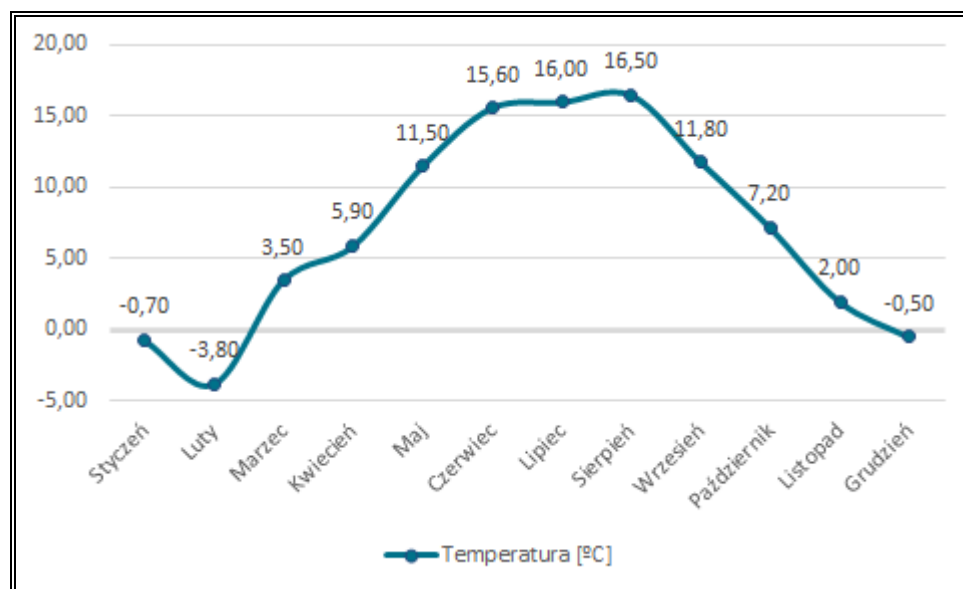
Przeciętny sezon ogrzewania na tym obszarze wynosi 227 dni. Średnioroczna liczba stopniodni, wykorzystywana do obliczeń w audytach energetycznych zgodnie z PN-EN ISO 13790, wynosi dla gminy Czersk 3 940,90 stopniodni/rok. Wieloletnie temperatury średniomiesięczne [Te(m)], liczba dni ogrzewania [Ld(m)] właściwe dla gminy Czersk oraz liczba stopniodni q(m) dla temperatury wewnętrznej 20°C zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 9. Wieloletnie temperatury średniomiesięczne [Te(m)], liczba dni ogrzewania [Ld(m)] oraz liczba stopniodni q(m) dla temperatury wewnętrznej 20°C

Miesiąc	Liczba dni w miesiącu	Liczba godzin w miesiącu	Liczba dni ogrzewania w miesiącu	Śr. temp. pow. zew.	Sd
	Dzień	t _m	L _d	MDBT	
		h	Dzień		
1	31	744,0	31	-0,70	641,7
2	28	672,0	28	-3,80	666,4
3	31	744,0	31	3,50	511,5
4	30	720,0	30	5,90	423
5	10	240,0	10	11,50	85
6	0	0,0	0	15,60	0
7	0	0,0	0	16,00	0
8	0	0,0	0	16,50	0
9	5	120,0	5	11,80	41
10	31	744,0	31	7,20	396,8
11	30	720,0	30	2,00	540
12	31	744,0	31	-0,50	635,5
Razem					3 940,90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie PN-EN 12831:2006. Instalacje ogrzewcze w budynkach - Metoda obliczania projektowego obciążenia cieplnego

Wykres 7. Rozkład średnich temperatur na terenie gminy Czersk

Źródło: Opracowanie własne

4.6. Charakterystyka infrastruktury budowlanej

Obiekty budowlane znajdujące się na terenie gminy różnią się wiekiem, technologią wykonania, przeznaczeniem i wynikającą z powyższych parametrów energochłonnością.

Spośród wszystkich budynków wyodrębniono podstawowe grupy obiektów:

- budynki mieszkalne,
- obiekty użyteczności publicznej,
- obiekty handlowe, usługowe i przemysłowe – podmioty gospodarcze.

W sektorze budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej energia może być użytkowana do realizacji celów takich, jak: ogrzewanie i wentylacja, podgrzewanie wody, gotowanie, oświetlenie, napędy urządzeń elektrycznych, zasilanie urządzeń biurowych i sprzętu AGD.

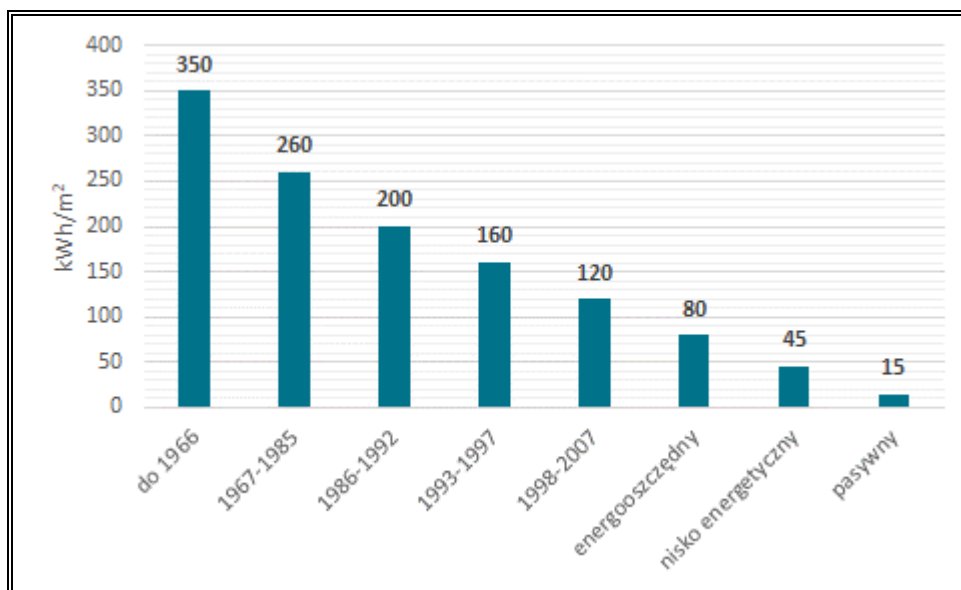
W budownictwie tradycyjnym energia zużywana jest głównie do celów ogrzewania pomieszczeń. Zasadniczymi wielkościami, od których zależy to zużycie jest temperatura zewnętrzna i temperatura wewnętrzna pomieszczeń ogrzewanych, a to z kolei wynika z przeznaczenia budynku. Charakterystyczne minimalne temperatury zewnętrzne dane są dla poszczególnych stref klimatycznych kraju.

Wśród pozostałych czynników decydujących o wielkości zużycia energii w budynku znajdują się:

- zwartość budynku (współczynnik A/V) – mniejsza energochłonność to minimalna powierzchnia ścian zewnętrznych i płaski dach;
- usytuowanie względem stron świata – pozyskiwanie energii promieniowania słonecznego – mniejsza energochłonność to elewacja południowa z przeszkleniami i roletami opuszczanymi na noc; elewacja północna z jak najmniejszą liczbą otworów w przegrodach; w tej strefie budynku można lokalizować strefy gospodarcze, a pomieszczenia pobytu dziennego od strony południowej;
- stopień osłonięcia budynku od wiatru;
- parametry izolacyjności termicznej przegród zewnętrznych;
- rozwiązania wentylacji wewnątrz;
- świadome przemyślane wykorzystanie energii promieniowania słonecznego, energii gruntu.

Poniższy wykres przedstawia, jak kształtowały się technologie budowlane oraz standardy ochrony cieplnej budynków w poszczególnych okresach. Po roku 1993 nastąpiła znaczna poprawa parametrów energetycznych nowobudowanych obiektów, co bezpośrednio wiąże się z redukcją strat ciepła, wykorzystywanego do celów grzewczych.

Wykres 8. Roczne zapotrzebowanie energii na ogrzewanie w budownictwie mieszkaniowym w kWh/m² powierzchni użytkowej

Źródło: Teoretyczne a rzeczywiste zapotrzebowanie energetyczne na centralne ogrzewanie i wentylację mieszkań w budownictwie wielorodzinnym

Orientacyjna klasyfikacja budynków mieszkalnych w zależności od jednostkowego zużycia energii użytecznej w obiekcie podana jest w poniższej tabeli.

Tabela 10. Podział budynków ze względu na zużycie energii do ogrzewania

Klasa	Rodzaj budynku	Wskaźnik kWh/m ² rok	Uwagi
A+++	Plus energetyczny	Poniżej 0	Dochodowo energetyczny ²
A++	Zero energetyczny	0	Samowystarczalny
A+	Pasywny	1-15	
A	Niskoenergetyczny	16 - 25	Niskie zużycie energii
B	Energooszczędny	26 - 50	
C	Średnio energooszczędny	51 - 75	
D	Nisko energochłonny	76 - 100	Średnie zużycie energii
E	Średnio energochłonny	101 - 125	
F	Energochłonny	125 - 150	Wysokie zużycie energii
G	Bardzo energochłonny	Ponad 150	

Źródło: Opracowanie własne

² Budynek dochodowo energetyczny to budynek, który wytwarza więcej energii niż zużywa (potrzebuje). Nadwyżkę sprzedaje do np. sieci elektroenergetycznej.

4.6.1. Zabudowa mieszkaniowa na terenie gminy

Gospodarstwa domowe są najbardziej energochłonnym sektorem gospodarki. Poziom zużycia energii w tym segmencie jest wyższy niż w przemyśle czy transporcie. Dzieje się tak, ponieważ nowe technologie oraz modernizacje procesów produkcyjnych skutkują dużym wzrostem efektywności energetycznej. Przemysł kieruje się dziś ekonomią, dlatego też wiele przedsiębiorstw, szukając oszczędności, inwestuje w działania mające na celu zmniejszenie zapotrzebowania na energię. Dzięki zaostreniu wymagań i rozwojowi technologii wytwarzania ciepła obserwuje się nieznaczne obniżenie zużycia ciepła także wśród nowych budynków mieszkalnych.

Z danych GUS zestawionych w poniższej tabeli wynika, że ogólna liczba mieszkań na przestrzeni analizowanych lat zwiększyła się o 2,89%. Liczba izb wzrosła o 3,23%, natomiast powierzchnia użytkowa mieszkań zwiększyła się o ok. 4,76%.

Tabela 11. Stan infrastruktury mieszkaniowej na terenie gminy Czersk

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2015	2016	2017	2018
Mieszkania	-	6 363	6 431	6 492	6 547
Izby	-	28 115	28 413	28 729	29 022
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	531 256	539 006	548 918	556 533

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wzrost liczby mieszkań świadczy o rozwoju gminy pod względem mieszkalnictwa oraz zainteresowaniem pod względem osiedleńczym. W analizowanym okresie przeciętna powierzchnia mieszkaniowa jednego mieszkania zwiększyła się o 1,5 m² (1,80%). Podobny trend przyjął wskaźnik przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę - wzrost o 1,0 m² (4,05%). Zwiększeniu uległ także wskaźnik mieszkań na 1 000 mieszkańców o 7,2 (2,44%). Szczegóły zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

Tabela 12. Zabudowa mieszkaniowa na terenie gminy Czersk

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2015	2016	2017	2018
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	83,5	83,8	84,6	85,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	24,7	25,0	25,4	25,7
Mieszkania na 1000 mieszkańców	-	295,3	298,2	300,4	302,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W analizowanym okresie na terenie gminy nastąpił wzrost wyposażenia mieszkań w instalacje sanitarne – łazienkę i centralne ogrzewanie oraz w sieć wodociągową. W porównaniu z rokiem 2015, do roku 2018, liczba mieszkań, podłączonych do sieci wodociągowej wzrosła o 0,1 p.p., liczba mieszkań wyposażonych w łazienkę zwiększyła się

o 0,4 p.p., natomiast liczba mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie wzrosła o 0,7 p.p.

Tabela 13. Mieszkania wyposażone w instalacje sanitarne na terenie gminy Czersk w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2015	2016	2017	2018
Mieszkania podłączone do sieci wodociągowej	%	96,5	96,6	96,6	96,6
	-	5 957	6 025	6 088	6 143
Mieszkania wyposażone w łazienkę	%	87,2	87,4	87,5	87,6
	-	5 305	5 378	5 441	5 496
Mieszkania posiadające centralne ogrzewanie	%	71,4	71,7	71,9	72,1
	-	4 205	4 273	4 336	4 392

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Ponadto zgodnie z informacjami z Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Czersk na lata 2016 -2021, na dzień 31 grudnia 2015 r. mieszkaniowy zasób Gminy Czersk stanowiło 137 lokali komunalnych w 44 budynkach wspólnot mieszkaniowych, 100 lokali w 22 budynkach komunalnych oraz 26 lokali w 4 budynkach zarządzanych przez gminę. W ww. Programie zaplanowano na kolejne lata remonty i modernizację części budynków, które będą obejmowały przede wszystkim: wymianę pokryć dachowych oraz zakładanie nowych opierzeń i rynien, sukcesywną wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji elektrycznych w budynkach oraz ocieplanie ścian niektórych budynków.

5. Stan zaopatrzenia w ciepło

5.1. Stan obecny

Na terenie gminy Czersk funkcjonuje kotłownia zlokalizowana przy ul. Gen. Maczka 6, która obsługuje:

- budynki wielorodzinne wchodzące w skład zasobów spółdzielni Mieszkaniowej w Chojnicach w Wspólnoty Mieszkaniowej usytuowane przy ul. Gen. Maczka, Gen. Andersa, Gen. Hallera, Dworcowej,
- budynki użyteczności publicznej: Szkołę Podstawową nr 1 oraz budynek administracyjny przy ul. Dworcowej 31.

Drugi duży system ciepłowniczy za pomocą kotłowni przy ul. Przytorowej 5 obsługuje budynki wchodzące w skład zasobów komunalnych oraz zasobów wspólnot mieszkaniowych przy ul. Przytorowej i Transportowców.

Energia cieplna na obszarze miasta wykorzystywana jest głównie do:

- ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej w budownictwie mieszkaniowym,

- przygotowania posiłków w gospodarstwach domowych,
- na potrzeby zakładów przemysłowych (ogrzewanie, c.w.u., technologia),
- ogrzewania pomieszczeń i przygotowania c.w.u., na potrzeby technologiczne (w kuchniach) w szkołach i innych obiektach usługowych.

Na pozostałym terenie miasta oraz obszarze wiejskim gminy ciepło odbiorcom dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych oraz obiektów publicznych. W celach grzewczych na obszarze miasta najczęściej wykorzystywany jest węgiel, drewno oraz gaz, natomiast na terenie wiejskim – węgiel i drewno.

Na terenie miasta kotły węglowe sukcesywnie są wymieniane na kotły ekologiczne opalane gazem. Kotły ekologiczne charakteryzują się wyższą sprawnością i w mniejszym stopniu oddziałują na środowisko, emitując znacznie mniej zanieczyszczeń niż kotły opalane węglem. Jednak planowana na najbliższe lata termomodernizacja budynków użyteczności publicznej przyczyni się do zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło a więc ograniczenia zużycia paliw i negatywnego oddziaływania na środowisko.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę ogrzewania budynków użyteczności publicznej na terenie gminy.

Tabela 14. Charakterystyka ogrzewania budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Czersk

Lp.	Nazwa budynku	Ilość urz. grzew.	Moc cieplna [kW]		Rodzaj paliwa	Ilość zużytego paliwa w ciągu roku	Czy budynek wymaga termomodernizacji ?	
			1 szt.	łącznie				
1.	Urząd Miejski w Czersku	2	76 kW	142 kW	Gaz ziemny	13 265 m ³	TAK	
2.	SP ZOZ Czersk	2	-	154 kW	Gaz ziemny	23 454 m ³	NIE	
3.	Wiejski Ośrodek Zdrowia w Rytlu	12	-	27 kW	Energia elektryczna	2 3162 kW	TAK - wymiana źródła ogrzewania	
4.	Przedszkole Samorządowe nr 1 im. Kubusia Puchatka w Czersku	1	50 kW	50 kW	Gaz ziemny	14 198 m ³	TAK	
5.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. J.P. II w Czersku	2	345 kW 285 kW	630 kW	Gaz ziemny	58 160 m ³	TAK – wymiana starego kotła gazowego, termomodernizacja hali sportowej	
6.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. J.P. II w Czersku - Hala Sportowa							
7.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. J.P. II w Czersku - Tzw. „Hotelik”							
8.	Szkoła Podstawowa Gotelp	1	410 kW	410 kW	Węgiel	20 t	TAK – wymiana źródła ogrzewania	
9.	Zespół Szkół Specjalnych w Czersku ul. Batorego 15	1	170 kW	170 kW	Gaz ziemny	15 059 m ³	NIE	
10.	MGOPS Czersk ul Przytorowa 22	Ciepło dostarczane z sieci ciepłowniczej - z kotłowni przy ul. Przytorowej						
11.	Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku, ul. Batorego 4a	2	24 kW	49 kW	Gaz ziemny	-	NIE	
			25 kW					
12	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka, ul. Dworcowa 8, 89-650 Czersk	Ciepło dostarczane z sieci ciepłowniczej				1 136 GJ	NIE	

PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035

Lp.	Nazwa budynku	Ilość urz. grzew.	Moc cieplna [kW]		Rodzaj paliwa	Ilość zużytego paliwa w ciągu roku	Czy budynek wymaga termomodernizacji ?
			1 szt.	łącznie			
12.	Szkoła Podstawowa Łubna	bd	bd	bd	Ekogroszek	8 ton	TAK – wymiana źródła ogrzewania
13.	Zespół Szkół w Rytle, Filia w Krzyżu, Szkoła Podstawowa, Krzyż 28, 89-642 Ryteł	1	18	18 kW	Pompa ciepła	Ciepło dostarczone przez pompy ciepła 29,2 GJ	NIE
14.	Zespół Szkół, ul. Ks. Kowalkowskiego 6, 89-642 Ryteł - budynek szkolny w Rytle	1	100 kW	100 kW	Ekogroszek	43 tony	TAK – wymiana źródła ogrzewania
15.	Zespół Szkół, ul. Ks. Kowalkowskiego 6, 89-642 Ryteł - sala gimnastyczna	1	od 6,5 – 33, kW	33 kW	Gaz płynny	13 900 l	TAK
16.	Punkt Przedszkolny w Gutowcu	1	Od 5,9 – 30,2 kW	30,2 kW	Gaz płynny	5 719 l	NIE
17.	Przedszkole Samorządowe nr 2 im. Jana Brzechwy w Czersku, ul. Chojnicka 5	1	bd	bd	Gaz ziemny	154 030 kWh	TAK – wymiana starego kotła gazowego
18.	Świetlica wiejska przy OSP Będźmierowice	1	50 kW	50 kW	Ekogroszek	4 t	NIE
19.	Świetlica wiejska przy OSP Gotelc	1	40 kW	40 kW	Ekogroszek	1,5 t	NIE
20.	Świetlica wiejska przy OSP Malachin	1	40 kW	40 kW	Ekogroszek	1,5 t	TAK – wymiana źródła ogrzewania
21.	Świetlica wiejska przy OSP Mokre	1	40 kW	40 kW	Ekogroszek	1,5 t	NIE
22.	Świetlica wiejska przy OSP Wieck	1	40 kW	40 kW	Ekogroszek	2 t	NIE

PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035

Lp.	Nazwa budynku	Ilość urz. grzew.	Moc cieplna [kW]		Rodzaj paliwa	Ilość zużytego paliwa w ciągu roku	Czy budynek wymaga termomodernizacji ?
			1 szt.	łącznie			
23.	Świetlica wiejska przy OSP Złe Mięso	1	25 kW	25 kW	Drewno	Pozyskane w akcjach	TAK – wymiana źródła ogrzewania
24.	Świetlica wiejska Gutowiec	1	40 kW	40 kW	Pellet	4 t	NIE
25.	Świetlica wiejska Klaskawa	bd	bd	bd	Energia elektryczna	8 000 kWh	NIE
26.	Świetlica wiejska Kurcze	bd	bd	bd	Drewno	bd	TAK
27.	Świetlica wiejska Łąg Kolonia	bd	bd	bd	Energia elektryczna	bd	TAK
28.	Świetlica wiejska w Krzyżu	bd	bd	bd	Energia elektryczna	9 000 kWh	NIE
29.	Świetlica wiejska w Zapędowie	1	50 kW	50 kW	Ekogroszek	1,5 t	NIE
30.	OSP Rytel	1	50 kW	50 kW	Ekogroszek	5,5 t	TAK – wymiana źródła ogrzewania
31.	OSP Czersk	1	50 kW	50 kW	Gaz ziemny	bd	NIE
32.	OSP Odry	1	40 kW	40 kW	Ekogroszek	1,5 t	NIE
33.	Zespół Szkół w Łęgu	bd	bd	350 kW	Ekogroszek	70 ton	TAK – wymiana źródła ogrzewania
34.	Przedszkole Samorządowe w Łęgu	1	25 kW	25 kW	Ekogroszek	6 ton	NIE
35.	Budynek w Lipkach Górnych (część wykorzystywana przez szkołę)	1	Piec kaflowy		Drewno Węgiel	1,5 m ³ 4 tony	TAK
36.	Budynek administracyjny Zasobów Komunalnych w Czersku	1	100 kW	100 kW	Gaz ziemny	347 GJ	NIE

PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035

Lp.	Nazwa budynku	Ilość urz. grzew.	Moc cieplna [kW]		Rodzaj paliwa	Ilość zużytego paliwa w ciągu roku	Czy budynek wymaga termomodernizacji ?
			1 szt.	łącznie			
37.	Gminne Centrum Kultury w Czersku	bd	bd	bd	Węgiel opałowy	30 000 kg	NIE
38.	Gminne Centrum Kultury w Czersku – Dom Kultury w Rytlu Biblioteka Publiczna w Rytlu	bd	bd	bd	Węgiel opałowy	25 000 kg	NIE
39.	Gminne Centrum Kultury w Czersku – Dom Kultury w Łęgu Biblioteka Publiczna w Łęgu	bd	bd	bd	Pellet	20 000 kg	NIE
40.	Centrum Informacji Turystycznej	1	30 kW	30 kW	Gaz ziemny	12 000 m ³	NIE
41.	Oczyszczalnia Ścieków Czersk – budynek socjalny	1	64 kW	64 kW	Ekogroszek	14 000 kg	NIE
42.	Oczyszczalnia Ścieków Czersk – budynek administracji	1	36 kW	36 kW	Olej opałowy	4 800 l	NIE
43.	SUW Czersk	1	45 kW	45 kW	Gaz ziemny	46 746 kWh	NIE

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych od podmiotów użytkujących budynki publiczne na terenie gminy Czersk

Kolejna tabela przedstawia charakterystykę ogrzewania budynków mieszkalnych wielorodzinnych i budynków mieszkalnych na terenie gminy Czersk, będących w zarządzaniu przez zewnętrzne jednostki.

Tabela 15. Charakterystyka ogrzewania budynków mieszkalnych i wielorodzinnych na terenie gminy Czersk

Lp.	Adres	Zarządca	Rodzaj paliwa	Czy budynek wymaga termomodernizacji ?
1	Będzmierowice 68	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
2	Czersk, ul. 21 Lutego 2	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
3	Czersk, ul. 21 Lutego 2a	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
4	Czersk, ul. 21 Lutego 4	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	TAK
5	Czersk, ul. 21 Lutego 65	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
6	Czersk, ul. 21 Lutego 70	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
7	Czersk, ul. Andersa 5	Administracja Zasobów Komunalnych	Gaz ziemny	-
8	Czersk, ul. Batorego 14	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
9	Czersk, ul. Chojnicka 2	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
10	Czersk, ul. Chojnicka 2a	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
11	Czersk, ul. Chojnicka 14	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
12	Czersk, ul. Dworcowa 11	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
13	Czersk, ul. Dworcowa 12	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
14	Czersk, ul. Dworcowa 15	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE

PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035

Lp.	Adres	Zarządca	Rodzaj paliwa	Czy budynek wymaga termomodernizacji ?
15	Czersk, ul. Dworcowa 16	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
16	Czersk, ul. Dworcowa 21	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
17	Czersk, ul. Dąbrowskiego 1	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
18	Czersk, ul. Kolejowa 1	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno - Węgiel	-
19	Czersk, ul. Kolejowa 1d	Administracja Zasobów Komunalnych	Gaz	NIE
20	Czersk, ul. Kolejowa 7	Administracja Zasobów Komunalnych	Gaz	NIE
21	Czersk, ul. Kosobudzka 21	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
22	Czersk, ul. Kościuszki 1	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
23	Czersk, ul. Kościuszki 15	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
24	Czersk, ul. Kościuszki 26	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
25	Czersk, ul. Kr. Jadwigi 5a	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
26	Czersk, ul. Kr. Jadwigi 7	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
27	Czersk, ul. Kr. Jadwigi 22	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
28	Czersk, ul. Kr. Jadwigi 24	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
29	Czersk, ul. Kr. Jadwigi 28	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	TAK
30	Czersk, ul. Kr. Jadwigi 28	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE

PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035

Lp.	Adres	Zarządca	Rodzaj paliwa	Czy budynek wymaga termomodernizacji ?
31	Czersk, ul. Łukowska 2	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
32	Czersk, ul. Piaskowa 7	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
33	Czersk, ul. Przytorowa	Administracja Zasobów Komunalnych	Gaz	NIE
34	Czersk, ul. Sportowa 9	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
35	Czersk, ul. St. Urzędu 22	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
36	Czersk, ul. St. Urzędu 24	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
37	Czersk, ul. St. Urzędu 26	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
38	Czersk, ul. Starogardzka 19	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
39	Czersk, ul. Starogardzka 26	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
40	Czersk, ul. Starogardzka 40	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
41	Czersk, ul. Starogardzka 49	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
42	Czersk, ul. Starogardzka 50	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
43	Czersk, ul. Starogardzka 61	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
44	Czersk, ul. Targowa 24	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
45	Czersk, ul. Transportowców 1,4,6,8, W. Polskiego 6	Administracja Zasobów Komunalnych	Gaz	TAK

PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035

Lp.	Adres	Zarządca	Rodzaj paliwa	Czy budynek wymaga termomodernizacji ?
46	Czersk, ul. Towarowa 5	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
47	Czersk, ul. Tucholska 50	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
48	Kamionka 14	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
49	Kamionka 14	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
50	Kurcze	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
51	Kwieki	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
52	Mokre	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
53	Rytel, ul. Chojnicka 33	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
54	Rytel, ul. Dworzec 7	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
55	Rytel, ul. Piaskowa 14	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
56	Rytel, ul. Ostrowska 6	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
57	Łąg, ul. Dworcowa 15	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	-
58	Łąg, ul. Kościelna 8	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
59	Łukowo	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
60	Lipki Górne 26	Administracja Zasobów Komunalnych	Drewno-Węgiel	NIE
61	Gen. Wł. Andersa 1	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach	Pellet, gaz	NIE
62	Gen. Wł. Andersa 3	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach	Pellet, gaz	NIE
63	Gen. Maczka 1	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach	Pellet, gaz	NIE

PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035

Lp.	Adres	Zarządca	Rodzaj paliwa	Czy budynek wymaga termomodernizacji ?
64	Gen. Maczka 3	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach	Pellet, gaz	NIE
65	Gen. Maczka 5	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach	Pellet, gaz	NIE
66	Gen. J. Hallera 1	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach	Pellet, gaz	NIE
67	Gen. J. Hallera 3	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach	Pellet, gaz	NIE
68	Gen. J. Hallera 5	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach	Pellet, gaz	NIE
69	Gen. J. Hallera 7	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach	Pellet, gaz	NIE
70	Gen. J. Hallera 9	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chojnicach	Pellet, gaz	NIE

Źródło: Informacje od Administracji Zasobów Komunalnych w Czersku oraz Spółdzielni Mieszkaniowej w Chojnicach

Analizując poniższą tabelę, w zakresie wyposażenia mieszkań na terenie gminy Czersk w centralne ogrzewanie w latach 2015-2018 liczba ta wzrosła o 0,7 p.p.

Tabela 16. Mieszkania wyposażone w centralne ogrzewanie na terenie gminy Czersk w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2015	2016	2017	2018
Mieszkania posiadające centralne ogrzewanie	%	71,4	71,7	71,9	72,1
	-	4 205	4 273	4 336	4 392

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Kalkulację zapotrzebowania na ciepło budynków użyteczności określono na podstawie pozyskanych od tych podmiotów danych dotyczących zużycia paliw. Zapotrzebowanie na ciepło budynków mieszkalnych określono na podstawie wskaźników kWh/m² powierzchni użytkowej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej. Kalkulując zapotrzebowanie na ciepło budynków mieszkalnych na terenie gminy, posłużono się następującymi wskaźnikami zapotrzebowania na ciepło w zależności od wieku budynku (kWh/m²a)

- do 1966 – 295 kWh/m²a;
- 1967-1985 – 260 kWh/m²a;
- 1984-1992 – 180 kWh/m²a;
- 1993-1997 – 140 kWh/m²a;
- do 1998 – 105 kWh/m²a.

Mając na uwadze fakt, iż technologie budowlane oraz standardy ochrony cieplnej budynków zmieniały się wraz z biegiem czasu, obliczenia zapotrzebowania na ciepło sporządzono uwzględniając średnie wskaźniki przypisane dla poszczególnych okresów budowy. Po roku 1993 nastąpiła znaczna poprawa parametrów energetycznych nowobudowanych obiektów, co bezpośrednio wiąże się z redukcją strat ciepła, wykorzystywanego do celów grzewczych. Natomiast obecnie, wraz ze wzrostem świadomości społeczeństwa oraz coraz większą dostępnością niskoenergetycznych technologii, coraz częściej budowane są budynki pasywne. Należy spodziewać się, że próby wdrożenia w życie zapisów Ustawy o efektywności energetycznej przyczynią się do rozpowszechnienia budownictwa niskoenergetycznego, pasywnego i zero energetycznego.

W poniższej tabeli przedstawiono całociowy bilans dla budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych oraz podmiotów gospodarczych na terenie gminy Czersk w zakresie wykorzystywanego rodzaju paliwa na cele cieplne wg stanu obecnego. Do

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

oszacowania podziału na rodzaj wykorzystywanego paliwa posłużono się informacjami zawartymi w:

- Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czersk,
- Informacji od podmiotów publicznych znajdujących się na terenie gminy Czersk,
- Raportu na temat sektora energii i usług około energetycznych w Województwie Pomorskim z uwzględnieniem perspektyw rozwoju technologii.

Tabela 17. Zestawienie zapotrzebowania na ciepło wg rodzaju wykorzystywanego paliwa (GJ) na terenie gminy Czersk – stan aktualny

L.p.	Rodzaj źródła i cel		Paliwo węglowe (węgiel, miał)	Gaz ziemny	Olej opałowy	Gaz płynny	Energia elektryczna	OZE (biomasa, kolektory, fotowoltaika)	Łącznie
			GJ	GJ	GJ	GJ	GJ	GJ	GJ
1	Budynki użyteczności publicznej	co	5 580,27	3 610,77	328,25	656,50	1 313,01	1 641,26	13 130,06
		cwu	293,70	190,04	17,28	34,55	69,11	86,38	691,06
		Suma	5 873,97	3 800,81	345,53	691,06	1 382,11	1 727,64	13 821,11
2	Podmioty gospodarcze	co	1 099,88	529,20	88,72	0,00	0,00	1 772,84	3 490,63
		cwu	366,63	176,40	29,57	0,00	0,00	590,95	1 163,54
		c tech	5 866,00	2 822,40	473,19	0,00	0,00	9 455,12	18 616,71
		Suma	7 332,50	3 528,00	591,49	0,00	0,00	11 818,90	23 270,89
3	Budynki mieszkalne	co	116 511,98	23 378,24	10 573,75	7 004,55	5 933,79	65 383,23	228 785,54
		cwu	44 187,72	8 866,31	4 010,14	2 656,51	2 250,42	24 796,90	86 768,00
		c tech	13 172,34	2 643,04	1 195,42	791,90	670,85	7 391,95	25 865,51
		Suma	173 872,05	34 887,59	15 779,31	10 452,96	8 855,06	97 572,08	341 419,05
4	Suma		187 078,52	42 216,40	16 716,33	11 144,02	10 237,17	111 118,62	378 511,05
	Udział %		49,4%	11,2%	4,4%	2,9%	2,7%	29,4%	100,0%

Źródło: Opracowanie własne

5.2. Plany rozwojowe przedsiębiorstw ciepłowniczych

W kolejnych latach na terenie gminy planuje się utrzymanie lokalnych kotłowni usytuowanych przy ul. Gen Maczka 6 oraz ul. Przytorowej 5 z możliwością ewentualnej rozbudowy i modernizacji.

5.3. Kierunki rozwoju gminy w zakresie zaopatrzenia w ciepło

Zgodnie z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk w zakresie systemu zaopatrzenia w ciepło, przyjmuje się następujące kierunki rozwoju:

- utrzymanie dotychczasowych źródeł ciepła przy ul. Generała Maczka 6 i Przytorowej 5 dla ogrzewania spółdzielczego budownictwa wielorodzinnego z możliwością ich modernizacji i rozbudowy;
- docelowo modernizacja lokalnych kotłowni, w zabudowie wielorodzinnej, usługowej i indywidualnym budownictwie jednorodzinym i zagrodowym, opalanych węglem i miałem węglowym, na rzecz nowoczesnych systemów grzewczych, wykorzystujących wysoki stopień spalania, w tym zgazowywanie zrębków drzewnych;
- w indywidualnych gospodarstwach, a szczególnie w nowych budynkach oraz w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, zalecane stosowanie systemów

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

grzewczych, preferujących paliwa ekologiczne, oraz technologie o wysokim stopniu spalania, między innymi zgazowywanie zrębków drzewnych, eliminujące zanieczyszczanie atmosfery.

Ponadto istotne jest prowadzenie działań i wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych. Gmina Czersk prowadzi konsultacje w zakresie możliwości skorzystania z programu „Czyste Powietrze”, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do powietrza z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z nowo budowanych jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

W poniższej przedstawiono całościowy bilans dla budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych i podmiotów gospodarczych na terenie gminy Czersk w zakresie wykorzystywanego rodzaju paliwa na cele cieplne wg stanu na koniec obowiązywania przedmiotowego dokumentu. Do oszacowania podziału na rodzaj wykorzystywanego paliwa posłużono się informacjami zawartymi w:

- Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czersk,
- Informacji od podmiotów publicznych znajdujących się na terenie gminy Czersk,
- Informacji od PSG w sprawie rozwoju sieci gazowej na terenie gminy Czersk,
- Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski,
- Raportu na temat sektora energii i usług około energetycznych w Województwie Pomorskim z uwzględnieniem perspektyw rozwoju technologii.

Tabela 18. Perspektywiczne zapotrzebowanie na ciepło wg rodzaju wykorzystywanego paliwa (GJ) na terenie gminy Czersk w 2035 roku

Lp.	Rodzaj źródła i cel		Paliwo węglowe (węgiel, miał)	Gaz ziemny	Olej opałowy	Gaz płynny	Energia elektryczna	OZE (biomasa, kolektory, fotowoltaika)	Łącznie
			GJ	GJ	GJ	GJ	GJ	GJ	GJ
1	Budynki użyteczności publicznej	co	3 021,22	4 394,50	274,66	549,31	823,97	1 922,59	10 986,25
		cwu	159,01	231,29	14,46	28,91	43,37	101,19	578,22
		Suma	3 180,23	4 625,79	289,11	578,22	867,34	2 023,78	11 564,47
2	Podmioty gospodarcze	co	1 066,02	563,06	88,72	0,00	0,00	1 772,84	3 490,63
		cwu	355,34	187,69	29,57	0,00	0,00	590,95	1 163,54
		c tech	5 685,42	3 002,98	473,19	0,00	0,00	9 455,12	18 616,71
		Suma	7 106,77	3 753,73	591,49	0,00	0,00	11 818,90	23 270,89
3	Budynki mieszkalne	co	66 844,35	46 543,33	4 296,31	5 031,71	2 922,26	67 889,40	193 527,36
		cwu	30 158,95	20 999,50	1 938,42	2 270,22	1 318,47	30 630,45	87 316,00
		c tech	8 990,37	6 259,94	577,84	676,75	393,04	9 130,93	26 028,87
		Suma	105 993,67	73 802,77	6 812,56	7 978,68	4 633,77	107 650,78	306 872,23
4	Suma		116 280,67	82 182,29	7 693,17	8 556,90	5 501,11	121 493,46	341 707,60
	Udział %		34,0%	24,1%	2,3%	2,5%	1,6%	35,6%	100,0%

Źródło: Opracowanie własne

6. Stan zaopatrzenia w gaz

6.1. Stan obecny zaopatrzenia gminy w gaz

Na terenie gminy funkcjonuje sieć gazowa, która zlokalizowana jest w mieście Czersk. Analizowana jednostka jest zasilana gazem ziemnym wysokometanowym GZ – 50 z krajowego systemu sieci gazowych gazociągiem wysokiego ciśnienia (w/c) o średnicy DN 150 i ciśnieniu roboczym 2,5 MPa relacji Grudziądz – Tuchola – Chojnice z odgałęzieniem z Tucholi do Czerska. Gazociąg ten zasila stację redukcyjno – pomiarową pierwszego stopnia o przepustowości $Q=1600 \text{ m}^3/\text{h}$, zlokalizowaną w zachodniej części miasta Czersk przy ul. Dębowej. Następnie gazociągi średniego ciśnienia zasilają trzy stacje redukcyjno-pomiarowe drugiego stopnia tj. SR-II nr 1 zlokalizowana przy ul. Kwiatowej, SR-II nr 2 zlokalizowana przy ul. Łubianka (rejon bilansowy nr II) i SR-II nr 3. Ze stacji redukcyjnej drugiego stopnia nr 1 (ul. Kwiatowa) gaz ziemny rozprowadzany jest w kierunku wschodnim i dalej centralnym oraz w kierunku południowym i południowo-wschodnim, natomiast ze stacji nr 2 (ul. Łubianka) – w kierunku północnym oraz południowym i południowo-wschodnim.

Łączna długość sieci gazowej na terenie gminy w roku 2019 wyniosła 48 157 metrów i od roku 2015 wzrosła ona o 5 000 m (tj. 11,59%). W tym samym roku łączna liczba przyłączy wyniosła 863 szt. i w analizowanym okresie wzrosła o 53 szt. (tj. 6,54%). Według szacunków PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku długość sieci gazowej do 2024 roku wzrośnie do około 80 000 metrów a liczba przyłączy do około 960. Szczegóły prezentuje tabela poniżej.

Tabela 19. Długość sieci gazowej oraz liczba przyłączy w gminie Czersk za okres 2015-2019 r.

Rok	Łączna długość sieci gazowej [m]	Łączna liczba przyłączy [szt.]
Dane rzeczywiste		
2015	43 157	810
2016	43 786	819
2017	44 956	830
2018	45 610	869
2019	48 157	863

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku
Poniższa tabela prezentuje ilość układów pomiarowych i ilość dystrybuowanego paliwa gazowego w grupach taryfowych w latach 2018-2019 na terenie gminy Czersk.

Tabela 20. Ilość układów pomiarowych i ilość dystrybuowanego paliwa gazowego w grupach taryfowych w latach 2018-2019

Taryfa	2018		2019	
	Ilość ukł. pom. [szt.]	Ilość dystr. gazu [m ³ /rok]	Ilość ukł. pom. [szt.]	Ilość dystr. gazu [m ³ /rok]
W1	790	67 393	761	89 378
W2	311	210 468	348	214 461
W3	243	539 431	245	534 481
W4	13	162 867	13	166 898
W5.1	14	543 294	14	530 752
W6.A1	2	281 020	2	255 507
Razem	1 373	1 804 473	1 383	1 791 477

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku Spółka PSG zakłada, że w latach 2020-2021 ilość dystrybuowanego paliwa gazowego na terenie gminy Czersk utrzyma się na poziomie zbliżonym do obecnego tj. ok 1 800 tys. m³/rok. Natomiast w latach 2022-2024 r. szacuje, że roczny wolumen dystrybuowanego gazu będzie wzrastał o 1,5% rocznie (gazyfikacja miejscowości Łąg).

Zgodnie z danymi od PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. ilość odbiorów gazu oraz zużycie gazu na terenie gminy Czersk w latach 2015 -2019 wzrosło, w tym:

- liczba odbiorów gazu ogółem wzrosła o 6,05%, a zużycie gazu ogółem wzrosło o 9,89%;
- liczba odbiorów z gospodarstw domowych wzrosła o 5,31%, a zużycie przez nich gazu wzrosło o 2,57%;
- liczba odbiorów z sektora przemysłu i budownictwa wzrosła o 33,33%, a zużycie przez nich gazu wzrosło o 37,29%;
- liczba odbiorów z sektora handlu i usług wzrosła o 11,36%, a zużycie przez nich gazu wzrosło o 7,52%.

Szczegółowe dane zostały przedstawione w poniższej tabeli.

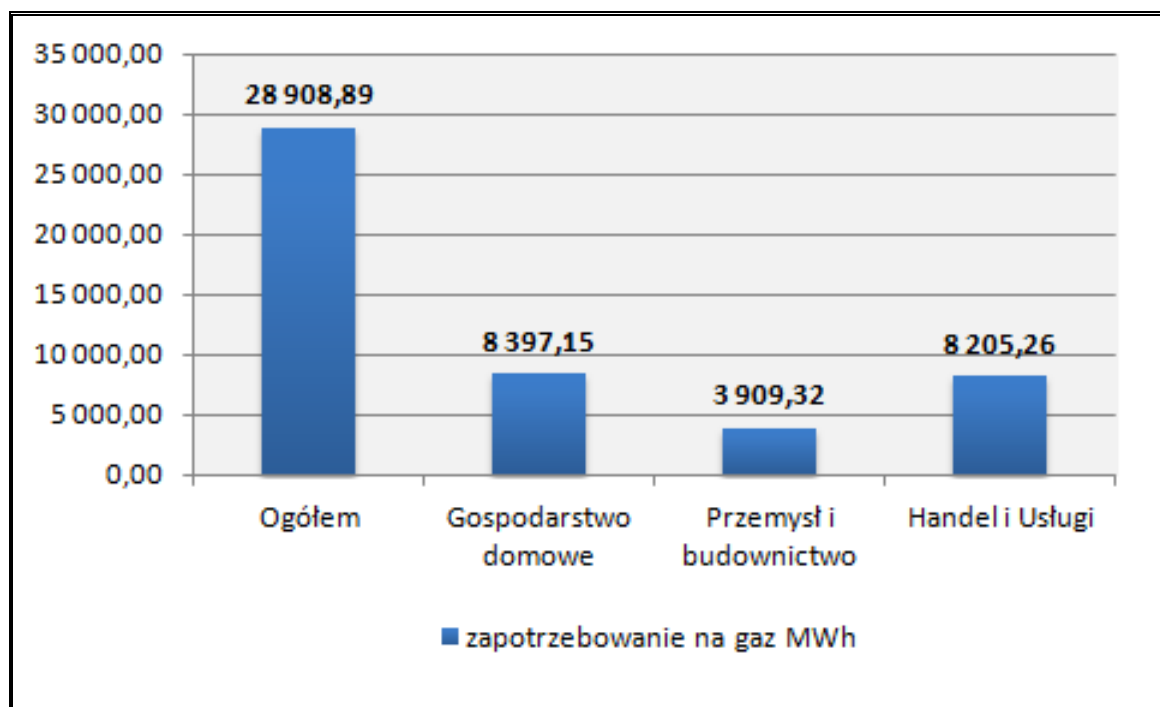
Tabela 21. Zużycie i liczba odbiorców gazu zlokalizowanych na terenie Gminy Czersk w latach 2015 – 2019

Rok	Liczba odbiorców gazu [szt.]						Zużycie gazu w ciągu roku [MWh]					
	Ogółem	Gospodarstwo domowe	W tym ogrzewający	Przemysł i budownictwo	Handel i Usługi	Pozostali	Ogółem	Gospodarstwo domowe	W tym ogrzewający	Przemysł i budownictwo	Handel i Usługi	Pozostali
2015	1 289	1 186	379	15	88	0	18 471,30	8 101,30	3 574,30	2 818,00	7 552,00	0,00
2016	1 332	1 232	379	15	85	0	18 104,30	9 091,20	3 402,50	2 361,30	6 651,80	0,00
2017	1 326	1 226	377	15	85	0	17 827,10	8 791,20	3 290,20	2 590,30	6 445,60	0,00
2018	1 337	1 228	377	15	94	0	20 277,00	9 303,00	3 482,00	1 487,00	9 487,00	0,00
2019	1 367	1 249	1 249	20	98	0	20 298,60	8 309,90	8 309,90	3 868,70	8 120,00	0,00

Źródło: PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.

Na poniższym wykresie przedstawiono zapotrzebowanie na gaz ziemny na terenie gminy Czersk w 2020 r.

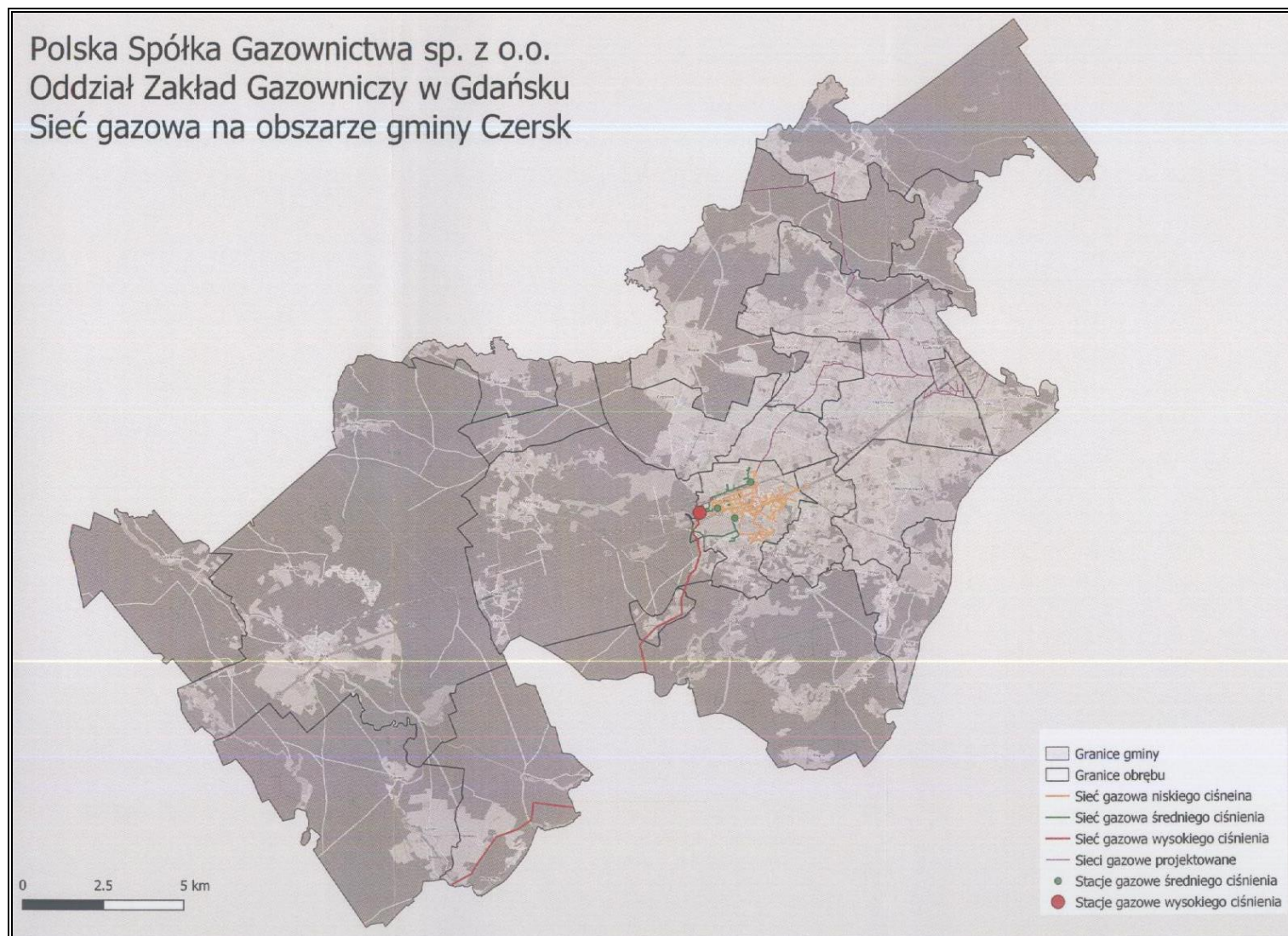
Wykres 9. Zapotrzebowanie na gaz ziemny na terenie gminy Czersk w 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne

Poniżej przedstawiono mapę przesyłowej sieci gazowej na terenie gminy Czersk.

Rysunek 8. Mapa przesyłowej sieci gazowej na terenie gminy Czersk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku

6.2. Plany rozwojowe dla systemu gazowniczego na terenie gminy

Zatwierdzony decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (pismo nr DRG.DRG-3.4311.2.2019.RTu z dnia 24.10.2019) Plan rozwoju Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe na lata 2020-2024 zakłada wybudowanie do roku 2024 na terenie gminy Czersk ok. 30 km dystrybucyjnej sieci gazowej. Ponadto spółka zakłada, że w latach 2022-2024 r. roczny wolumen dystrybuowanego gazu będzie wzrastał o 1,5% rocznie, co spowodowane jest m.in. gazyfikacją miejscowości Łąg.

Poniżej przedstawiono dane szacunkowe na lata 2020 -2024 wskazane przez PSG Sp. z o.o. w zakresie długości sieci gazowej i łącznej liczby przyłączy.

Tabela 22. Szacunkowa długość sieci gazowej oraz liczba przyłączy w gminie Czersk na lata 2020-2024

Rok	Łączna długość sieci gazowej [m]	Łączna liczba przyłączy [szt.]
Dane szacunkowe		
2020	ok. 49 000	875
2021	ok. 50 000	890
2022-2024	ok. 80 000	ok. 960 w 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku

6.3. Kierunki rozwoju gminy w zakresie zaopatrzenia w gaz

Zgodnie z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk w zakresie systemu zaopatrzenia w gaz, przyjmuje się następujące kierunki rozwoju:

- utrzymanie przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia, przebiegającego przez teren miasta i gminy od strony Tucholi przedstawionego na Rysunku Studium,
- adaptacja stacji redukcyjnych gazu I i II z możliwością przebudowy na większą przepustowość,
- adaptacja istniejących gazociągów średniego ciśnienia na terenie miasta,
- rozbudowa i budowa sieci gazowej niskiego ciśnienia, dla zasilania istniejącego i planowanego budownictwa mieszkaniowego i usługowego na terenie miasta i gminy,
- planowana przez Operatora Gazociągów Przesyłowych rozbudowa gazociągu wysokiego ciśnienia od Czerska w kierunku Starogardu Gdańskiego, oraz budowa nowych gazociągów wysokiego ciśnienia i zbiorczych przebiegających przez teren miasta i gminy,
- budowa sieci gazowej średniego i niskiego ciśnienia, dla zasilania nowych terenów przeznaczanych pod intensywną zabudowę.

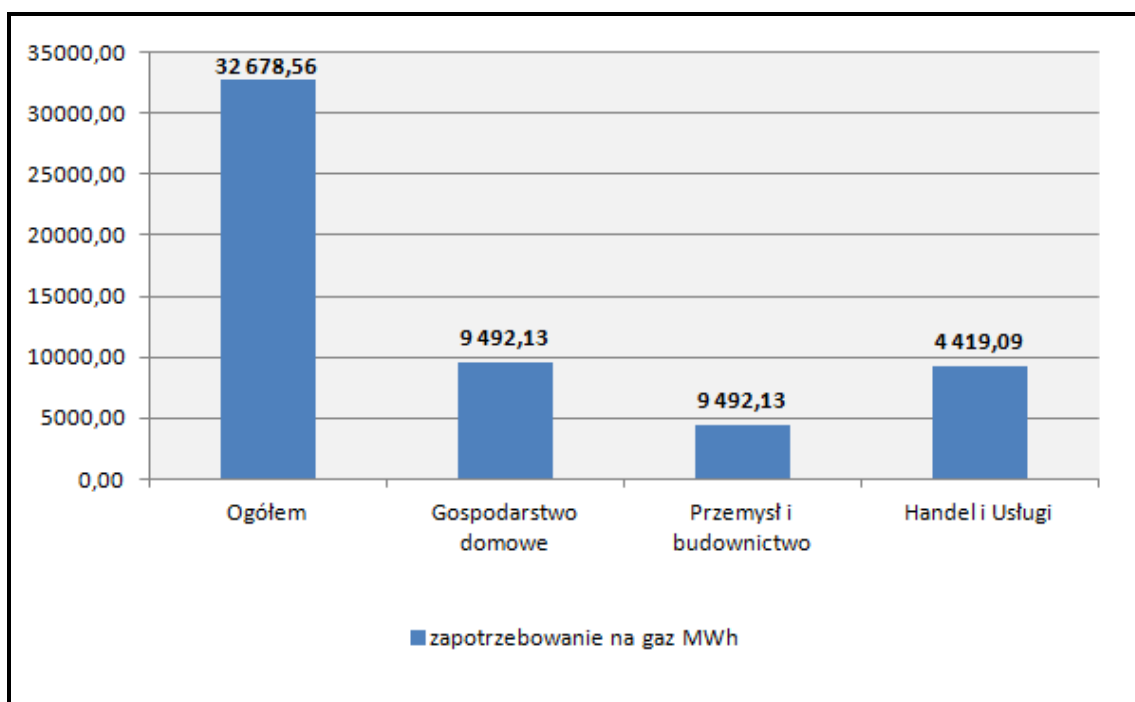
Na podstawie szacunkowych danych PSG Sp. z o.o. dotyczących liczby przyłączy w latach 2020 – 2024, dokonano prognozy ich liczby w kolejnych latach obowiązywania dokumentu.

Tabela 23. Szacunkowa liczba przyłączy w gminie Czersk na lata 2020-2035

Rok	Łączna liczba przyłączy [szt.]
2020	875
2021	890
2022-2024	ok. 960 w 2024 r.
2025	975
2026	990
2027	1000
2028	1000
2029	1010
2030	1010
2031	1020
2032	1020
2033	1030
2034	1030
2035	1040

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku
Poniżej przedstawiono perspektywę zapotrzebowania na gaz w roku 2035 na terenie gminy Czersk. Dane dla całej perspektywy dokumentu znajdują się w rozdziale 10.

Wykres 10. Zapotrzebowanie na gaz ziemny na terenie gminy Czersk w 2035 roku

Źródło: Opracowanie własne

7. Stan zaopatrzenia w energię elektryczną

7.1. Stan obecny zaopatrzenia gminy w energię elektryczną

Gmina Czersk zasilana jest ze stacji elektroenergetycznej 110/15 kV GPZ Czersk, zlokalizowanej w północnej części miasta Czersk oraz stacji GPZ „Chojnice Przemysłowa” zlokalizowanej w Chojnicach. GPZ „Czersk” zasila miasto oraz wschodnią i środkową część gminy Czersk, natomiast GPZ „Chojnice Przemysłowa” zasila zachodnie obszary gminy Czersk.

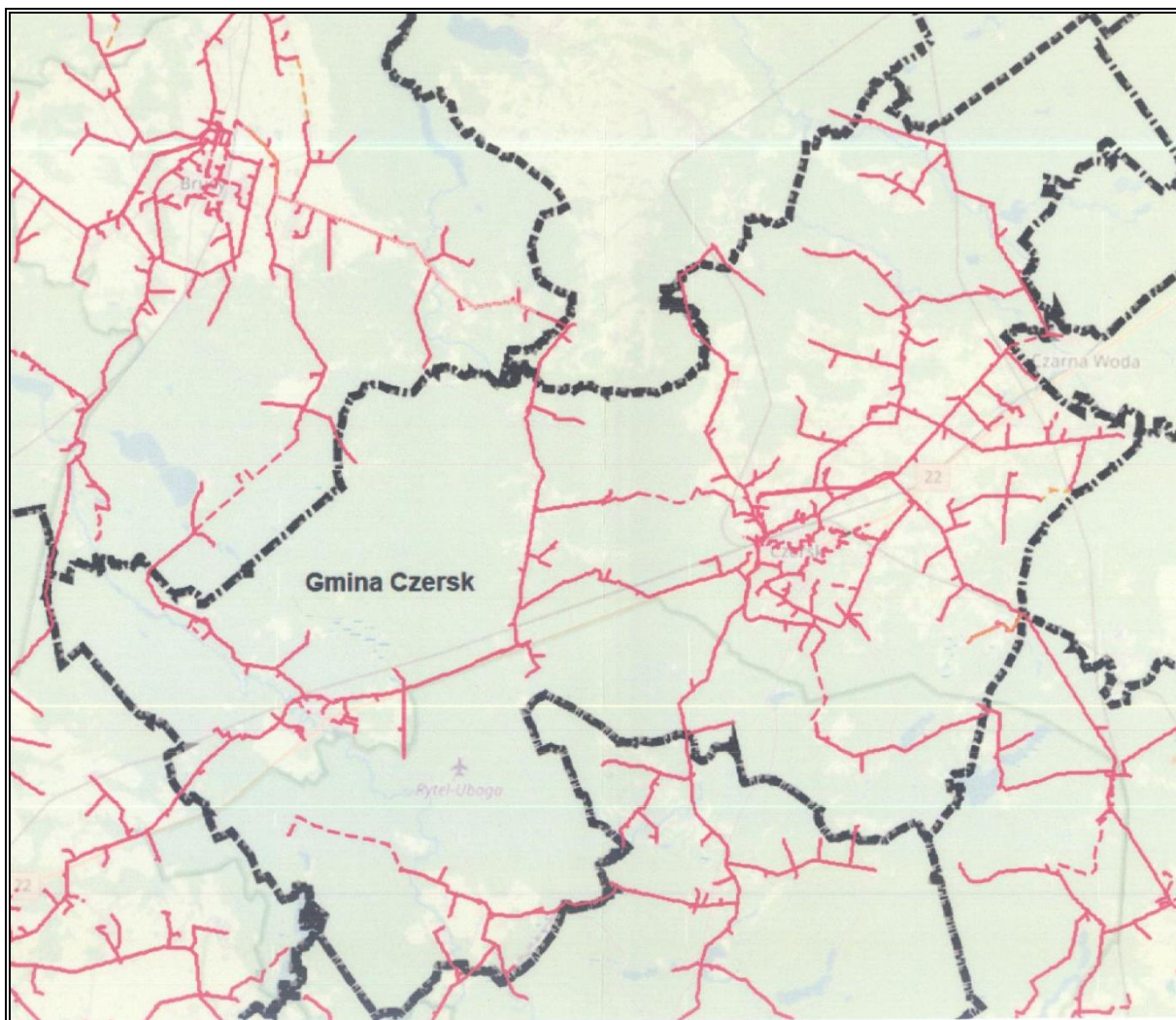
Z powyższych stacji wyprowadzona jest się sieć elektroenergetyczna średniego napięcia biegnąca do zlokalizowanych na obszarze gminy stacji elektroenergetycznych SN/nn. Jest to 168 szt. stacji słupowych SN/nn, 14 szt. stacji wewnętrznych SN/nn oraz 26 szt. stacji abonenckich SN/nn.

Długość linii energetycznych na terenie gminy przedstawia się następująco:

- linie napowietrzne WN 110 kV - 33,59 km,
- linie napowietrzne SN - 206,72 km,
- linie kablowe SN - 28,04 km,
- linie napowietrzne nn - 238,14 km (bez przyłączy),
- linie kablowe nn - 154,17 km (bez przyłączy).

Stan techniczny sieci jest zadowalający. Istniejąca sieć WN, SN i nn jest na bieżąco monitorowana i remontowana na podstawie wykonywanych jej oględzin zgodnie z Instrukcją Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej obowiązującej na obszarze działania ENEA Operator Sp. z o.o. Możliwość zasilania rezerwowego gminy Czersk odbywa się poprzez linie SN zasilane przede wszystkim z GPZ „Czersk” oraz GPZ-y ościenne.

Rysunek 9. Mapa sieci elektroenergetycznej średniego napięcia SN na terenie gminy Czersk

Źródło: ENEA Operator Sp. z o.o.

Poniżej przedstawiono stan obecny zużycia energii elektrycznej na terenie gminy Czersk.

Tabela 24. Zapotrzebowanie na energię elektryczną na terenie gminy Czersk- stan obecny

lata	Zapotrzebowanie na energię w gospodarstwach domowych MWh/rok	Zapotrzebowanie na energię w podmiotach gospodarki narodowej MWh/rok	OGÓLEM [MWh/rok]
2020	13 941,17	20 961,86	34 903,031

Źródło: Opracowanie własne

7.2. Plany rozwojowe przedsiębiorstwa energetycznego

Inwestycje planowane do realizacji przez przedsiębiorstwo ENEA Operator Sp. z o.o. na terenie gminy w zakresie rozbudowy oraz modernizacji systemu energetycznego na najbliższe lata prezentuje poniższa tabela.

Tabela 25. Inwestycje planowane do realizacji na terenie gminy Czersk w zakresie rozbudowy oraz modernizacji systemu energetycznego w okresie 2020-2025

Planowany okres realizacji	Zakres planowanej inwestycji
2020-2025	Budowa, rozbudowa i modernizacja linii kablowych i napo-wietrznych SN oraz stacji transformatorowych związana z przyłączaniem odbiorców III grupy
2020-2025	Budowa, rozbudowa i modernizacja linii kablowych i napo-wietrznych SN i nn, stacji transformatorowych i transformatorów SN/nn oraz słupów SN związana z przyłączaniem odbiorców grupy IV-VI
2020-2025	Budowa przyłączy SN związana z przyłączaniem nowych odbiorców grupy III
2020-2025	Budowa przyłączy nn związana z przyłączaniem nowych odbiorców grupy IV-VI

Źródło: ENEA Operator Sp. z o.o.

7.3. Kierunki rozwoju gminy w zakresie zaopatrzenie w energię elektryczną

Zgodnie z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk w zakresie systemu zaopatrzenia w energię elektryczną, przyjmuje się następujące kierunki rozwoju:

- adaptacja głównego punktu zasilania WN/SN zlokalizowanego na terenie miasta Czerska, z możliwością jego modernizacji,
- adaptacja linii wysokiego napięcia 110 kV, zasilającej główny punkt zasilania w Czersku od strony Czarnej Wody, oraz linii wysokiego napięcia 110 kV relacji Czersk – Brusy,
- budowa nowych odcinków sieci rozdzielczej średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych dla zasilania nowych inwestycji,
- realizacja stacji transformatorowych na terenach zainwestowanych, wynikająca ze zwiększonego obciążenia,
- w ramach modernizacji sieci, sukcesywne wprowadzanie sieci kablowej średniego i niskiego napięcia, na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej.

Poniżej przedstawiono stan perspektywę zużycia energii elektrycznej na terenie gminy Czersk w 2035 roku. Dane dla całej perspektywy dokumentu znajdują się w rozdziale 10.

Tabela 26. Zapotrzebowanie na energię elektryczną na terenie gminy Czersk w 2035

lata	Zapotrzebowanie na energię w gospodarstwach domowych MWh/rok	Zapotrzebowanie na energię w podmiotach gospodarki narodowej MWh/rok	OGÓŁEM [MWh/rok]
2035	14 029,22	20 359,85	34 389,067

Źródło: Opracowanie własne

8. Przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych

Jednym z warunków rozwoju współczesnego świata jest dążenie do zmniejszenia zużycia energii w różnych procesach. Dotyczy to również procesów, które służą do utrzymania komfortu klimatycznego i komfortu użytkowania w budynkach: ogrzewania, wentylacji, klimatyzacji, podgrzewania wody wodociągowej.

W Polsce udział sektora bytowo-komunalnego w ogólnym zużyciu energii wynosi ok. 40%, z czego 36% przypada na budynki, przy czym ok. 30% przypada na budynki mieszkalne, a reszta na budynki użyteczności publicznej. Ponieważ tam, gdzie zużywa się znaczne ilości energii, można też jej dużo zaoszczędzić, stąd duże możliwości samorządów terytorialnych administrujących częścią budynków mieszkalnych i będących właścicielami dużej ilości budynków użyteczności publicznej do działań w tym zakresie, począwszy od szczebla podstawowego, czyli od gminy. Również bardzo duże możliwości oszczędzania mają odbiorcy indywidualni (gospodarstwa domowe) oraz inni drobni odbiorcy.

W chwili obecnej sektor bytowo-komunalny na terenie Polski, jak i gminy Czersk, zużywa nadmierne ilości energii. Sami użytkownicy mieszkań nie mają jednak pełnych możliwości ograniczenia kosztów ogrzewania ze względu na stan techniczny i dalekie od nowoczesnych rozwiązania techniczne instalacji dostarczających energię do poszczególnych lokali. Szczególny wpływ na taki stan ma brak liczników energii, wodomierzy, urządzeń regulacyjnych, niska sprawność źródeł ciepła, duże straty ciepła w instalacjach, ale także duże straty ciepła istniejących budynków, nierzadko wielokrotnie przekraczające obecnie obowiązujące normatywy. Rezerwy powstałe po usunięciu powyższych przyczyn są znaczne i sięgają 30 - 40% energii zużywanej do ogrzewania i podgrzewania wody wodociągowej.

Wykorzystanie tych rezerw jest możliwe przez poprawę stanu technicznego istniejących układów zaopatrzenia w ciepło i samych budynków poprzez:

- modernizację źródeł ciepła,
- termomodernizację budynków,
- modernizację instalacji odbiorczych (centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej),
- energooszczędne korzystanie z biurowych i domowych urządzeń.

1. Modernizacja źródeł ciepła – modernizacja systemu ogrzewania powinna obejmować przede wszystkim źródło wytwarzania ciepła, ale także inne elementy instalacji wewnętrznej, jak: armatura, zawory, grzejniki, zastosowanie automatyki, odpowiednia regulacja wstępna.

2. Termomodernizacja budynków:

- **ocieplenie ścian zewnętrznych** – powoduje przede wszystkim zmniejszenie strat ciepła oraz podwyższenie temperatury ściany od strony pomieszczeń, przez co

w znaczącym stopniu redukuje się zagrożenie powstawania pleśni i zagrzybień. Najczęstszym sposobem izolowania ścian jest izolowanie od zewnątrz, dzięki czemu likwiduje się mostki cieplne występujące w konstrukcjach zewnętrznych, tworzy się jednorodną izolację na całej powierzchni, poprawia się estetykę często starych i uszkodzonych elewacji. Ponadto wzrasta akumulacyjność cieplna budynku, dzięki czemu nawet przy czasowym obniżeniu ogrzewania temperatura w budynku nieznacznie spada, a doprowadzenie jej do wymaganego poziomu zajmuje znacznie mniej czasu.

- **ocieplenie stropów** – ocieplenie stropów nad piwnicami nieogrzewanymi wykonuje się głównie od strony pomieszczeń piwnic przez zamocowanie płyt izolacyjnych, głównie styropianowych do stropów. W budynkach mieszkalnych w piwnicach zazwyczaj znajdują się komórki lokatorskie, a więc już sam fakt, iż komórki należą do wielu właścicieli uniemożliwia praktyczne wykonanie prac. Inną trudnością jest obniżenie wysokości sufitu, co w niektórych budynkach stanowi poważne przeciwwskazanie. Z kolei najprostszym sposobem zaizolowania stropów nad ostatnią kondygnacją oddzielających pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanego poddasza jest ułożenie szczelnych warstw izolacyjnych wprost na stropie. W przypadku poddaszy użytkowych oprócz izolacji o wzmocnionych parametrach (utwardzanych) należy wykonać zabezpieczenie chroniące przed uszkodzeniem warstwy izolacyjnej poprzez wykonanie odeskowania lub wylewki gładzi cementowej.
- **modernizacja okien i drzwi zewnętrznych** – najbardziej rozpowszechnionym i najskuteczniejszym sposobem zmniejszenia strat ciepła jest wymiana istniejących okien na nowoczesne, energooszczędne okna. Należy pamiętać, że wymiana okien to nie tylko zabieg poprawiający efektywność cieplną, ale również zabieg poprawiający bezpieczeństwo użytkowania, jak i samą użyteczność okien. Tak więc, mimo wysokich kosztów związanych z wymianą okien, uzyskuje się wiele korzyści dodatkowych, jak np. poprawienie warunków akustycznych, szczelność, łatwość konserwacji (brak konieczności malowania okien z PCV). Innym sposobem na zmniejszenia strat ciepła jest zmniejszenie powierzchni okien tam gdzie ich powierzchnia jest za duża w stosunku do potrzeb naświetlenia naturalnego. Sytuacja taka często ma miejsce w budynkach użyteczności publicznej gdzie nierzadko całe ciągi komunikacyjne, czy klatki schodowe przeszklone są stolarką okienną, nierzadko stalową lub aluminiową o bardzo złych parametrach izolacyjnych.

3. Modernizacja instalacji odbiorczych (centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej) – do przedsięwzięć racjonalizujących użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych w tym zakresie należy zaliczyć m.in. stosowanie źródeł ciepła o wysokiej

sprawności, dobranych adekwatnie do zapotrzebowania na ciepłą wodę; izolowanie przewodów instalacji c.w.u.; stosowanie układów solarnego podgrzewania wody (we współpracy ze źródłem konwencjonalnym); stosowanie zbiorników, zasobników o wysokim standardzie izolacyjności cieplnej; stosowanie pomp cyrkulacyjnych z płynną regulacją ich wydajności; stosowanie układów cyrkulacyjnych, dodatkowej armatury typu zawory termostatyczne.

4. Energooszczędne korzystanie z biurowych i domowych urządzeń – pierwszym krokiem, który może doprowadzić do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej jest zmiana przyzwyczajeń. Należy przede wszystkim pamiętać o tym, by nie zostawiać włączonych sprzętów, z których w danej chwili nie korzystamy np. włączonego telewizora lub komputera. Równie ważne jest niepozostawienie zapalonego światła w pomieszczeniach, gdzie akurat nie przebywamy, a także umiejętne korzystanie ze sprzętów (np. nie należy stawiać lodówki w pobliżu urządzeń wydzielających ciepło oraz wkładać do niej gorących produktów). Zamiast oświetlać dom, należy lepiej wykorzystać światło naturalne. Należy również pamiętać o odpowiednim wykorzystaniu naturalnego światła np. przez malowanie ścian na jasne kolory i używaniu dużych lusterek. Ponadto warto wymienić tradycyjne żarówki na energooszczędne świetlówki. Zużywają one nawet 5-krotnie mniej energii. I najważniejsza, a zarazem najprostsza zasada - nieużywane oświetlenie należy wyłączać. Dla oszczędności energii istotne znaczenie ma także energooszczędny sprzęt. Model klasy A potrzebuje o 15% więcej prądu niż urządzenie A+ i nawet 40% więcej niż A++. Koszt zakupu urządzeń energooszczędnych nie jest dużo wyższy od tych o gorszej klasie. Dlatego już na etapie decyzji o kupnie danego sprzętu, warto zastanowić się jaka jest jego efektywność energetyczna. Zastosowanie powyższych rozwiązań spowoduje generalne podniesienie sprawności użytkowej eksploatowanych układów poprzez bardziej efektywną konwersję energii chemicznej paliwa na energię cieplną oraz bardziej optymalne wykorzystanie wytworzonej energii.

Zastosowanie powyższych rozwiązań spowoduje generalne podniesienie sprawności użytkowej eksploatowanych układów poprzez bardziej efektywną konwersję energii chemicznej paliwa na energię cieplną oraz bardziej optymalne wykorzystanie wytworzonej energii.

Jednocześnie w obiektach nowo wznoszonych należy stosować nowoczesne rozwiązania techniczne o wysokiej sprawności użytkowej tj.:

- nowoczesne rozwiązania źródeł ciepła opartych o kotły grzewcze o wysokiej sprawności opalanych paliwem ciekłym lub gazowym,
- instalacje grzewcze wyposażone w urządzenia regulacyjne pozwalające na oszczędną

ich eksploatację,

- instalacje grzewcze i ciepłej wody użytkowej wyposażone w urządzenia pomiarowe, umożliwiające indywidualne rozliczanie, co skłania użytkowników do działań zmierzających do oszczędzania energii,
- właściwą izolację termiczną instalacji, co zminimalizuje niepożądane straty ciepła,
- budynki o przegrodach charakteryzujących się małym współczynnikiem przenikania ciepła, co najmniej nie przekraczającym obowiązujących normatywów.

Stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych, poza podstawowym, ekonomicznym aspektem, zapewnia każdemu użytkownikowi wygodną, bezpieczną i łatwą eksploatację urządzeń.

Niebagatelną zaletą stosowania nowoczesnych rozwiązań technicznych jest ograniczenie zanieczyszczenia środowiska poprzez zmniejszenie ilości spalanego paliwa oraz zmianę paliwa stałego (węgiel) na bardziej ekologiczne paliwa ciekłe, gazowe lub biopaliwa. Kwestia ochrony środowiska ma duże znaczenie ze względu na charakter gminy.

Zapewnienie odpowiedniej temperatury w pomieszczeniach przeznaczonych dla ludzi, zwierząt lub technologii przemysłowych wymaga wytworzenia i dostarczenia odpowiedniej ilości ciepła. Ciepło to uzyskuje się najczęściej z konwersji energii chemicznej paliwa stałego, ciekłego lub gazowego. W ostatnich latach również coraz większą ilość energii uzyskuje się z odnawialnych źródeł energii, takich jak energia wiatru, słoneczna, geotermalna, fal i pływów morskich.

Ogólnie źródła ciepła można podzielić na:

- źródła indywidualne (miejscowe),
- kotłownie wbudowane,
- ciepłownie (kotłownie wolno stojące),
- elektrociepłownie.

Obecnie największą sprawnością i największą ilością energii wyprodukowanej z jednostki paliwa umownego charakteryzują się nowoczesne kotły opalane gazem, lekkim olejem opałowym oraz biopaliwami takimi jak słoma i pellet. Ze źródeł ciepła z kotłami opalonymi węglem największą sprawność mają duże jednostki instalowane w elektrociepłowniach. Najmniejszą sprawnością charakteryzuje się produkcja energii elektrycznej w elektrowni kondensacyjnej. Wynika to z niskiej sprawności teoretycznej obiegu termodynamicznego, który jest podstawą działania elektrowni kondensacyjnej.

Do niedawna kotły gazowe (podobnie olejowe) produkowane w Polsce charakteryzowały się prostą konstrukcją i były urządzeniami dość przestarzałymi technologicznie

(atmosferyczne palniki inżektorowe, zapalanie za pomocą dyżurnego płomyka, prymitywna automatyka), a ich sprawności mieściły się w granicach 65 – 70%. Nie stanowiły one zatem zbyt wielkiej konkurencji dla kotłów opalanych paliwami stałymi.

Zastosowanie nowoczesnych kotłów gazowych, olejowych lub opalanych biopaliwem w miejsce przestarzałych lub w miejsce kotłów węglowych daje wyraźne oszczędności energii pierwotnej (39 – 43%). Poza tym należy stwierdzić, że:

- najbardziej niekorzystny ze względu na ilość zużytej energii pierwotnej jest układ ogrzewania elektrycznego oporowego,
- w razie stosowania paliw stałych najbardziej efektywnie energetycznie jest skojarzone wytwarzanie energii cieplnej i elektrycznej w elektrociepłowniach,
- źródła ciepła opalane węglem o małych mocach (kotłownie lokalne i indywidualne w małych domach) są nieopłacalne energetycznie i uciążliwe dla środowiska naturalnego,
- bardzo korzystne energetycznie i z punktu widzenia ochrony środowiska są układy grzewcze na paliwo gazowe lub ciekłe, wyposażone w nowoczesne jednostki kotłowe oraz kotłownie wykorzystujące w procesie spalania biopaliwa tj. pellet, słoma, drewno, owies,
- rozwiązaniem, mającym w przyszłości szansę na powszechne stosowanie, są pompy ciepła z napędem silnikiem spalinowym lub turbiną gazową, obecnie rzadko stosowane ze względu na wysokie koszty inwestycyjne.

Modernizacja źródeł ciepła z technicznego punktu widzenia polega na:

- wymianie istniejących kotłów na nowocześniejsze, o wyższej sprawności i mniejszej emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- zastosowaniu nowoczesnych, wysokosprawnych i powodujących małe straty ciepła układów i urządzeń do przygotowania ciepłej wody użytkowej – w przypadku kotłowni dwufunkcyjnych,
- zastosowaniu elektronicznych regulatorów automatyzujących proces spalania paliwa i dostosowujących produkcję ciepła do aktualnych warunków pogodowych oraz do chwilowego rozbioru ciepłej wody użytkowej,
- zastosowaniu pomp obiegowych w instalacjach centralnego ogrzewania, tam gdzie przed modernizacją instalacja pracowała jako grawitacyjna,
- dostosowaniu istniejących kominów do specyficznych wymogów, jakie stawia zastosowanie kotłów opalanych gazem lub olejem opałowym, przez stosowanie wkładek z blachy stalowej chromoniklowej, bądź budowie nowych kominów zewnętrznych dwuściennych ze stali chromoniklowej,

- stosowaniu stacji uzdatniania wody, przedłużającej żywotność urządzeń grzewczych i instalacji i gwarantujących zachowanie wysokiej sprawności, dzięki znacznej redukcji odkładania się kamienia kotłowego na powierzchniach ogrzewalnych kotłów i w rurociągach instalacji.

Obecnie przy modernizacji źródeł ciepła stosowane są następujące rodzaje kotłów lub innych układów grzewczych:

1. KOTŁY NA PALIWA STAŁE (WĘGIEL)

Nowoczesne kotły na paliwa stałe wyposażone są w automatyczny regulator procesu spalania, sterujący ilością powietrza dolotowego do komory spalania w funkcji temperatury wody wylotowej lub temperatury w ogrzewanym pomieszczeniu, zabezpieczający również przed wrzeniem wody i wygaśnięciem ognia. Kotły te są często wyposażane w przykotłowy zasobnik paliwa o dużej pojemności, z którego węgiel do paleniska podawany jest automatycznie. Sprawność nowoczesnych kotłów węglowych przekracza 90%.

Pomimo wysokiej sprawności w porównaniu ze stosowanymi wcześniej kotłami węglowymi, niedorównującej jednak nowoczesnym kotłom na paliwa gazowe i ciekłe, oraz ograniczeniem uciążliwości obsługi, nie zaleca się stosowania tych kotłów przy modernizacji źródeł ciepła z uwagi na:

- mniejszą sprawność, niż nowoczesnych kotłów gazowych i olejowych,
- dużą emisję zanieczyszczeń do atmosfery,
- jakość regulacji temperatury nie dorównującą układom stosowanym w kotłowniach gazowych, olejowych i na biopaliwa;
- wzrost cen węgla spowodowana spadkiem zasobów węgla w Polsce, oraz wzrostem importu węgla z zagranicy.

Zastosowanie takiego kotła można rozważać jedynie w następujących przypadkach:

- braku możliwości podłączenia do sieci gazowej,
- braku możliwości lokalizacji zbiorników oleju opałowego i gazu płynnego,
- ze względu na niskie koszty inwestycyjne, przy braku środków finansowych i konieczności wymiany istniejącego kotła węglowego w przypadku awarii.

2. KOTŁY OPALANE GAZEM ZIEMNYM:

Zaletami tych kotłów są:

- wysoka sprawność 91–93%, w przypadku kotłów kondensacyjnych powyżej 100%,
- niska emisja zanieczyszczeń do atmosfery,
- oszczędność miejsca – brak magazynu paliwa,

- stała gotowość do pracy i szybki rozruch,
- opłata za paliwo następuje po jego zużyciu

Wady:

- konieczność budowy przyłącza gazu,
- zależność od jedynej dostawcy gazu przewodowego w Polsce jakim jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo.

Kotły opalane gazem ziemnym należy stosować przy modernizacji kotłowni wszędzie tam, gdzie istnieje możliwość przyłączenia do sieci gazowej, a koszty wykonania przyłącza zależą od jego specyfiki oraz długości. Jeśli sieć gazowa znajduje się w niewielkiej odległości od granic działki oraz wykonanie przyłącza nie wymaga zmiany organizacji ruchu, to wydatki te nie są zbyt wysokie i zamykają się w kilku tysiącach złotych.

3. KOTŁY OPALANE LEKKIM OLEJEM OPAŁOWYM LUB GAZEM PŁYNNYM

Zaletami tych kotłów są:

- wysoka sprawność – ok. 90%,
- niska emisja zanieczyszczeń do atmosfery,
- brak konieczności zatrudnienia obsługi stałej,
- stała gotowość do pracy i szybki rozruch,
- dowolny wybór dostawcy paliwa.

Wady:

- konieczność budowy magazynu oleju lub zbiornika na gaz płynny,
- wysoki koszt paliwa,
- opłata za paliwo następuje przed jego zużyciem.

Kotły opalane lekkim olejem opałowym lub gazem płynnym należy stosować przy modernizacji kotłowni wszędzie tam, gdzie nie ma możliwości przyłączenia do sieci gazowej, lub koszty przyłączenia są zbyt wysokie ze względu na znaczną odległość, bądź konieczność przebudowy istniejącej sieci rozdzielczej. Wyboru między olejem opałowym, a gazem płynnym należy dokonać po szczegółowej analizie kosztów inwestycji oraz późniejszych kosztów eksploatacji kotłowni, biorąc pod uwagę aktualne ceny paliw i ewentualnie przewidując ich przyszłe zmiany.

4. KOTŁY OPALANE BIOPALIWAMI (PELLET, ZRĘBKI, SŁOMA)

Zaletami tych kotłów są:

- wysoka sprawność – 80-90%,

- niska emisja zanieczyszczeń do atmosfery,
- stała gotowość do pracy i szybki rozruch,
- dowolny wybór dostawcy paliwa.

Wady:

- dość wysoki koszt urządzeń,
- duże gabaryty w przypadku kotłów opalanych słomą,
- konieczność budowy magazynu paliwa, w przypadku słomy – o dużej kubaturze,
- opłata za paliwo następuje przed jego zużyciem.

Kotły opalane biopaliwami należy stosować przy modernizacji kotłowni wszędzie tam, gdzie nie ma możliwości przyłączenia do sieci gazowej, lub koszty przyłączenia są zbyt wysokie ze względu na znaczną odległość, bądź konieczność przebudowy istniejącej sieci rozdzielczej. Wyboru rodzajów biopaliwa należy dokonać po szczegółowej analizie kosztów inwestycji oraz późniejszych kosztów eksploatacji kotłowni, biorąc pod uwagę aktualne ceny paliw i ewentualnie przewidując ich przyszłe zmiany, a także możliwość dostawy od lokalnych producentów.

5.KOTŁY ZASILANE ENERGIĄ ELEKTRYCZNĄ

Zalety:

- bardzo wysoka sprawność kotłowni – 99%,
- bardzo niskie koszty inwestycyjne,
- brak instalacji odprowadzenia spalin,
- brak emisji zanieczyszczeń do atmosfery w miejscu lokalizacji kotłowni,
- możliwość stosowania wysokiej klasy automatyki, zwiększającej ekonomiczność systemu grzewczego.

Wady:

- duże koszty eksploatacji ze względu na wysoką cenę energii elektrycznej, nawet w systemie dwutaryfowym,
- zależność od dostawcy energii elektrycznej.

6.POMPY CIEPŁA

Pompy ciepła umożliwiają wykorzystanie energii cieplnej zgromadzonej w środowisku naturalnym, a w szczególności w:

- ciekach wodnych powierzchniowych i podziemnych,
- powietrzu,
- gruncie.

Zaletami układu ogrzewania z pompą ciepła są:

- 75% energii zużywanej przez układ czerpane jest z odnawialnego (bezpłatnego) źródła, jakim jest środowisko naturalne,
- brak emisji zanieczyszczeń do atmosfery w miejscu lokalizacji układu,
- możliwość stosowania wysokiej klasy automatyki, zwiększającej ekonomiczność systemu grzewczego.

Wady:

- do zbudowania układu potrzebne jest sąsiedztwo zbiornika wodnego lub duża powierzchnia terenu, są też instalacje głębinowe,
- 25% energii dostarczane jest w postaci energii elektrycznej, wady jak w przypadku kotłowni elektrycznej,
- wysokie koszty inwestycyjne.

W przypadku wykorzystania do napędu pompy silnika spalinowego lub turbiny gazowej maleją wprawdzie koszty eksploatacji, ale znacznie rosną koszty inwestycyjne.

7. KOLEKTORY SŁONECZNE

Kolektory słoneczne wykorzystują promieniowanie słońca do podgrzewania czynnika grzewczego, który stosowany jest do przygotowania ciepłej wody użytkowej w podgrzewaczach pojemnościowych z dwoma węzownicami. Druga węzownica zasilana jest czynnikiem grzewczym z kotłowni i podgrzewa wodę w przypadku zachmurzenia.

Zalety:

- znikome koszty eksploatacji,
- czysta dla środowiska,

Wady:

- duże koszty inwestycyjne,
- konieczność współpracy z innym źródłem ciepła np. kotłownią gazową, olejową lub na biopaliwo,
- konieczność dostosowania konstrukcji dachu do zamontowania kolektorów,
- zależność wydajności układu od warunków pogodowych i pory roku.

8. PANELE FOTOWOLTAICZNE

Panele fotowoltaiczne przetwarzają promieniowanie słoneczne na energię elektryczną, a następnie zasilają budynek. Wykorzystywane są również do ogrzania ciepłej wody użytkowej jak i do wsparcia systemów konwencjonalnych przy ogrzewaniu w sezonie

jesiennie-zimowym. Instalacja fotowoltaiczna może współpracować z urządzeniami klimatyzacyjnymi zasilanymi energią elektryczną. Największa moc urządzeń chłodzących jest potrzebna w okresie letnim, kiedy występuje duże nasłonecznienie, co również ma wpływ w tym czasie na największą produkcję energii elektrycznej z energii promieniowania słonecznego. Ponadto można również zaprojektować instalację fotowoltaiczną współpracującą z pompą ciepła. Pompa ciepła jest urządzeniem zużywającym energię elektryczną (część pompy ciepła – sprężarka), a uzupełniając jej układ o instalację fotowoltaiczną, dostarczamy darmową energię do zasilania pompy. Rozwiązanie to pozwala w wysoce ekologiczny sposób ogrzewać budynki.

Zalety:

- znikome koszty eksploatacji,
- czysta dla środowiska

Wady:

- duże koszty inwestycyjne,
- konieczność dostosowania konstrukcji dachu do zamontowania kolektorów,
- zależność wydajności układu od warunków pogodowych i pory roku.

Należy stwierdzić, że modernizacja źródeł musi być poprzedzona opracowaniem szczegółowego projektu budowlanego i wykonawczego, który m.in. powinien rozwiązać następujące zagadnienia:

- optymalny dobór kotłów,
- wybór kotła o odpowiedniej konstrukcji,
- wybór optymalnego układu regulacji, dostosowanego do ilości i rodzaju zastosowanych kotłów oraz charakter odbiorcy ciepła,
- wybór układu technologicznego kotłowni dostosowanego do charakteru odbiorcy,
- określenie i dobór urządzeń i osprzętu niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania kotłowni,
- określenie obliczeniowego zużycia paliwa w sezonie grzewczym bądź w roku w przypadku kotłowni dwufunkcyjnych.

Odnosnie przedsięwzięć przyczyniających się do racjonalizacji wykorzystania źródeł energii oraz poprawy efektywności energetycznej na terenie gminy Czersk przewidziano do realizacji inwestycje zaprezentowane w poniższej tabeli.

Są to przedsięwzięcia planowane do realizacji przez samorząd Gminy Czersk. Trudno bowiem jest sporządzić dokładny spis projektów przewidywanych do wykonania przez mieszkańców analizowanej jednostki samorządowej. Należy się spodziewać, że podążając

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

za przykładem władz Gminy, mieszkańcy również przystąpią do wykonania inwestycji mających na celu zmniejszenie zapotrzebowania budynków na energię, co wpłynie z kolei na poprawę stanu środowiska naturalnego w tej części województwa pomorskiego.

Tabela 27. Wykaz inwestycji planowanych do realizacji na terenie gminy Czersk

Lp.	Tytuł projektu	Termin realizacji
1.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: — Termomodernizacja budynku hali sportowej w Czersku, — Termomodernizacja budynku Przedszkola Samorządowego nr 1 w Czersku, — Termomodernizacja budynku sali sportowej w Rytlu.	2020-2035
2.	Wymiana źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej: — Wymiana źródła ogrzewania w Urzędzie Miejskim w Czersku, — Wymiana źródła ogrzewania w budynku Przedszkola Samorządowego nr 2 w Czersku, — Wymiana źródła ogrzewania w budynku Szkoły Podstawowej w Gotelpiu, — Wymiana źródła ogrzewania w budynku Zespołu Szkół w Rytlu, — Wymiana źródła ogrzewania w budynku Ośrodka Kultury w Czersku, — Wymiana źródła ogrzewania w budynku Ośrodka Kultury w Rytlu, — Wymiana źródła ogrzewania w budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Czersku, — Wymiana źródła ogrzewania w budynku Zespołu Szkół w Łęgu.	2020-2035
3.	Modernizacja oświetlenia ulicznego: — Wymiana opraw oświetlenia ulicznego z sodowych na ledowej, — Wprowadzenie systemu sterowania i zarządzania oświetleniem ulicznym, — Budowa lamp hybrydowych w miejscach, gdzie brak jest sieci energetycznej.	2020-2035
4.	Rozbudowa sieci ciepłowniczej w Czersku (realizacja podmiot prywatny)	2020-2035
5.	Rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy (realizacja PSG sp. z o.o.)	2020-2035
6.	Instalacja paneli fotowoltaicznych: — Instalacja paneli fotowoltaicznych w budynkach użyteczności publicznej, — Instalacja paneli fotowoltaicznych w budynkach mieszkalnych (realizacja mieszkańcy przy wsparciu gminy), — Instalacja paneli fotowoltaicznych na budynkach przedsiębiorstwa (realizacja podmiot prywatny), — Budowa farm fotowoltaicznych (realizacja podmiot prywatny).	2020-2035
7.	Montaż instalacji pomp ciepła: — Montaż instalacji pomp ciepła dla budynków użyteczności publicznej, — Montaż instalacji pomp ciepła dla budynków mieszkalnych (realizacja mieszkańcy przy wsparciu gminy).	2020-2035

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z zapisami ustawy o efektywności energetycznej (Rozdział 3, Art.6, ust. 1-2 Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej):

1. Jednostka sektora publicznego realizuje swoje zadania, stosując co najmniej jeden ze środków poprawy efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 2,
2. Środkami poprawy efektywności energetycznej są:
 - realizacja i finansowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności

energetycznej;

- nabycie urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji;
- wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, o których mowa w pkt 2, lub ich modernizacja;
- realizacja przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz.U. z 2020 r. poz. 22 oraz z 2019 r. poz. 51);
- wdrażanie systemu zarządzania środowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 1, z późn. zm.), potwierdzone uzyskaniem wpisu do rejestru EMAS, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) (Dz.U. z 2011 r., nr 178 poz. 1060).
- realizacja gminnych programów niskoemisyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów.

9. Analiza możliwości wykorzystania lokalnych i odnawialnych źródeł energii

9.1. Energia wiatru

Aktualnie najważniejszym czynnikiem determinującym rozwój energetyki wiatrowej jest ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2020 r., poz. 981). Ustawa ta określa warunki i tryb lokalizacji i budowy elektrowni wiatrowych, a także warunki lokalizacji elektrowni wiatrowych w sąsiedztwie istniejącej albo planowanej zabudowy mieszkaniowej, jak również odległości od obszarów przyrodniczo chronionych (parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000 oraz w sąsiedztwie leśnych kompleksów promocyjnych).

Polska położona jest w strefie o przeciętnych warunkach wietrzności, z prędkościami wiatru na poziomie 3,5 – 4,5 m/s. Dla obszaru Polski maksymalne sezonowe zasoby energii wiatru dość dobrze pokrywają się z maksymalnym zapotrzebowaniem na energię cieplną, czyli okresem występowania najniższych temperatur, trzeba zatem stwierdzić, że korzystanie z tego źródła energii jest jak najbardziej uzasadnione.

Energia wiatru jest odnawialnym źródłem energii, tj. niewyczerpalnym i niezanieczyszczającym środowiska. Do jej wytworzenia nie jest wymagane użycie

jakiegokolwiek paliwa – z wyjątkiem etapu związanego z samym wyprodukowaniem elektrowni. Stanowi ekologicznie czyste źródło energii – eliminuje takie produkty pośrednie, jak dwutlenek węgla, tlenek siarki, tlenki azotu, pyły, odpady stałe i gazowe. W konsekwencji nie występuje degradacja i zanieczyszczenie środowiska naturalnego, degradacja terenu czy też spadek poziomu wód podziemnych, jak to ma miejsce w przypadku konwencjonalnych sposobów pozyskiwania energii.

Wykorzystanie energii wiatru do produkcji energii elektrycznej pozwala na osiągnięcie korzyści nie tylko ekologicznych, ale również społecznych i gospodarczych, do których należą m.in.:

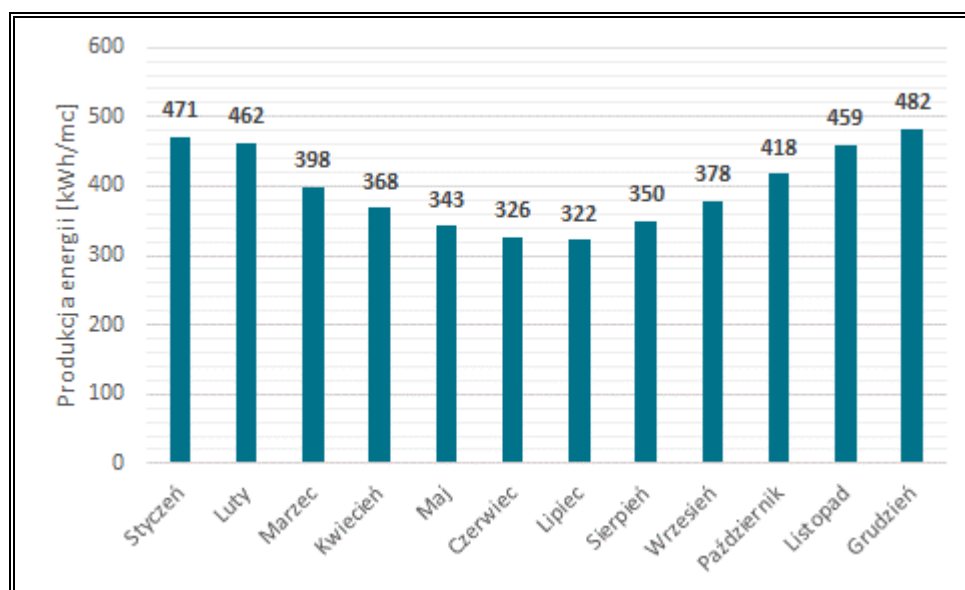
- brak skażenia gleby i wód gruntowych,
- energetyka wiatrowa stanowi OZE – niewyczerpalne i odnawialne źródło energii,
- generuje tanią i pewną energię,
- nie jest szkodliwa dla krajowych systemów energetycznych,
- powoduje najmniejszy wpływ na ekosystemy spośród znanych technologii,
- poprawa jakości klimatu zajmuje niewielki obszar – elektrownie wiatrowe dobrze współgrają z rolnictwem,
- umożliwia szybką instalację dużych mocy wytwórczych,
- rozwój energetyki wiatrowej przyczynia się do tworzenia nowych miejsc pracy,
- niskie koszty eksploatacyjne pozyskiwania energii wiatru,
- rozwój nowych sektorów gospodarki i co za tym idzie generowanie przychodów dla państwa, samorządów lokalnych i przedsiębiorstw,
- korzyścią dla Gminy z inwestycji w OZE są wpływy z podatków od nieruchomości,
- kolejną korzyść dla Gminy to dochody z tytułu dzierżawy gruntów komunalnych oraz wpływy z tytułu udziału Gminy w podatku PIT i CIT. Instalacje elektrowni wiatrowych przynoszą dochody z tytułu dzierżawy gruntów rolnych, co z kolei wpływa na stabilizację dochodów rolników, a pośrednio ma wpływ na płatność podatku rolnego.

Elektrownie wiatrowe zdaniem wielu krytyków wywierają również negatywny wpływ na środowisko, zwłaszcza pod względem emisji hałasu. Należy jednak pamiętać, że producenci turbin wiatrowych posiadają cały szereg wytycznych i norm, ściśle określających poziom hałasu, który dana turbina może emitować. Co więcej, wiatraki powinny być umieszczane w wyznaczonej strefie ochronnej w odpowiedniej odległości od zabudowań. Poza tym, budowa elektrowni wiatrowej związana jest z koniecznością uzyskania wielu decyzji i pozwoleń (m.in. decyzji środowiskowej, pozwolenia na budowę itp.), co często zniechęca zainteresowanych realizacją tego typu przedsięwzięcia. W kwestii niebezpieczeństwa dla ptaków stwarzanego przez farmy wiatrowe zdania naukowców są wciąż podzielone. Aby choć częściowo zminimalizować ten problem, budowę elektrowni często planuje się

z uwzględnieniem tras przelotu migrujących ptaków.

Korzyścią ekologiczną wyprodukowania 1 kWh energii elektrycznej z elektrowni wiatrowej, w stosunku do tradycyjnie wyprodukowanej w elektrowni węglowej, jest uniknięcie emisji do atmosfery następujących zanieczyszczeń: 5,5 g SO₂, 4,2 g NO_x, 700 g CO₂, 49 g pyłów i żużlu. Możliwość wykorzystania energii wiatru zależy od dwóch czynników: zasobu energetycznego wiatru oraz przestrzennych możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Wykres 11. Średnia miesięczna produkcja energii elektrycznej przez MTW o mocy 3kW

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.ogrzewnictwo.pl/>

Z powyższego wykresu wynika, że najwyższy potencjał produkcji energii elektrycznej w Polsce pochodzącej z wiatru przypada na okres jesienno - zimowy, kiedy to prędkości wiatru są najwyższe. Zaistniała sytuacja jest bardzo korzystna, ze względu na fakt, że maksymalne sezonowe zasoby energii wiatru pokrywają się z największym zapotrzebowaniem na energię w okresie grzewczym.

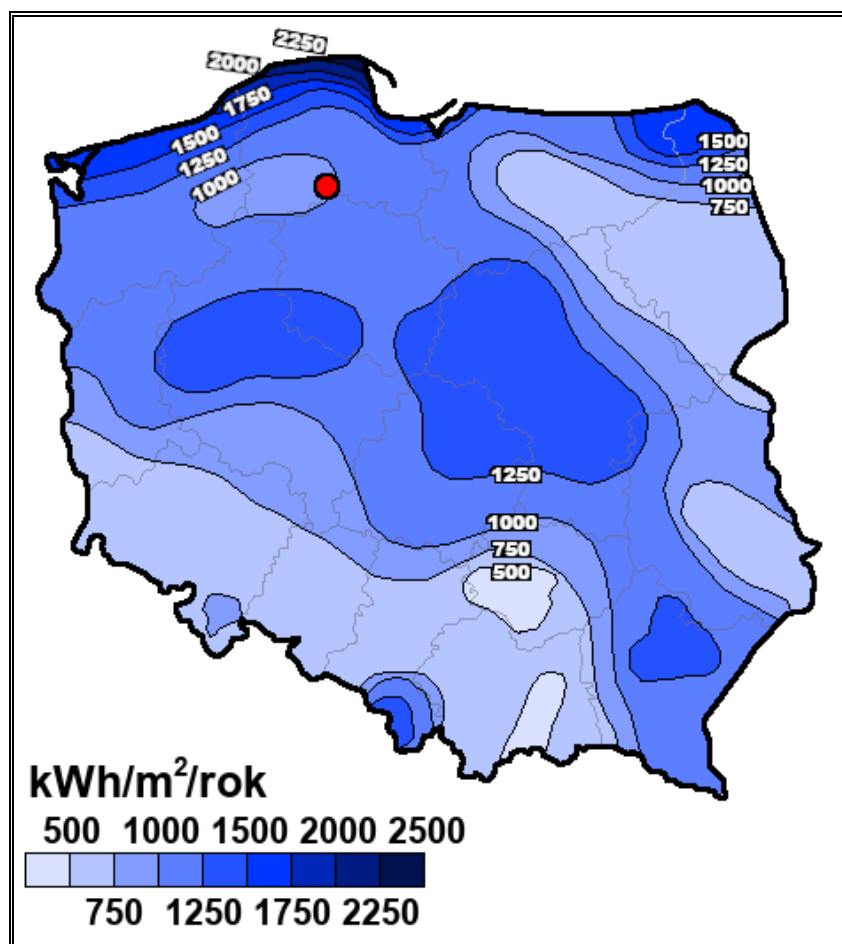
Zgodnie z danymi Urzędu Regulacji Energetyki (URE) na dzień 31 grudnia 2019 roku, w całej Polsce zlokalizowanych jest 1 207 instalacji wiatrowych o łącznej mocy 5 869,508 MW.

Źródło: <https://www.ure.gov.pl/>

Poniżej przedstawiono mezoskalową mapę wiatrów, na której naniesiono izolinie rocznej podaży surowej energii wiatru, niesionej przez strugę wiatru o powierzchni przekroju 1 m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu (30 m n.p.g). Niniejszą mapę sporządzono na podstawie wyników 30-letnich pomiarów prędkości wiatru wykonanych przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w latach 1971 – 2000. Lokalizacja obszarów korzystnych dla energetyki wiatrowej wykazuje duże podobieństwo do wyżej pokazanych map wiatru. Podobnie jest z lokalizacją obszarów niekorzystnych.

Z analizy mapy wynika, że gmina Czersk nie znajduje się w strefie korzystnych warunków dla rozwoju energetyki wiatrowej, ponieważ na jej terenie energia wiatru 30 m nad poziomem gruntu wynosi ok. 1 000 kWh/m²/rok. Ponadto na jej obszarze znajdują się obszary chronione: park krajobrazowy oraz obszar Natura 2000 – Obszar Specjalnej Ochrony „Bory Tucholskie”.

Rysunek 10. Położenie gminy Czersk na mapie energii wiatru w kWh/m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

9.1.1. Elektrownie wiatrowe

Elektrownia wiatrowa składa się z zespołu urządzeń produkujących energię elektryczną, wykorzystujących do tego turbiny wiatrowe. Energia elektryczna uzyskana z wiatru jest uznawana za ekologicznie czystą, gdyż, pomijając nakłady energetyczne związane z wybudowaniem takiej elektrowni, wytworzenie energii nie pociąga za sobą spalania żadnego paliwa. Natomiast instalacja złożona z kilku- kilkunastu pojedynczych elektrowni wiatrowych w celu produkcji energii elektrycznej stanowi farmę wiatrową. Skupienie turbin pozwala na ograniczenie kosztów budowy i utrzymania oraz uproszczenie sieci elektrycznej.

Z uwagi na uwarunkowania prawne, przyrodnicze, krajobrazowe i sozologiczne, należy uznać za wyłączone dla lokalizacji elektrowni wiatrowych następujące obszary:

- wszystkie tereny objęte formami ochrony przyrody,
- projektowane obszary ochronne, w tym zwłaszcza obszary planowane do włączenia do Parku Narodowych oraz wytypowane w ramach tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000, projektowane i postulowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- tereny tworzące osnowę ekologiczną województwa, której zasięg określony został w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego,
- tereny położone w strefach ekspozycji obiektów dziedzictwa kulturowego: pomników historii, cennych założeń urbanistycznych i ruralistycznych oraz założeń zamkowych, parkowo- pałacowych i parkowo-dworskich,
- tereny zabudowy mieszkaniowej oraz intensywnego wypoczynku ze strefą 500 m, ze względu na hałas oraz występowanie efektu stroboskopowego, tereny w otoczeniu lotnisk wraz z polami wznoszenia i podejścia do lądowania.

9.1.2. Małe turbiny wiatrowe (MTW)

Mała elektrownia wiatrowa to elektrownia wiatrowa o niewielkiej mocy mająca zastosowanie w zasilaniu dedykowanych odbiorników małej mocy. Często małe elektrownie wiatrowe (MEW) zwane są Przydomowymi Elektrowniami Wiatrowymi. Określenie czy dana elektrownia zalicza się do grupy małych zależy od wielkości jej łopat. Jeżeli średnica wirnika nie przekracza 2 m to przyjmuje się, że są to małe elektrownie wiatrowe.

Małe elektrownie wiatrowe wykorzystywane są najczęściej do zasilania budynków mieszkalnych, rolnych oraz lotniskowych. W zależności od zużycia energii oraz dostępnych lokalnie zasobów wiatru. Do zasilenia budynku jednorodzinnego może być potrzebna elektrownia wiatrowa o mocy od 800 W do 5000 W.

Precyzyjną definicję małej elektrowni wiatrowej określa norma IEC 61400-02. Według niej małą elektrownią wiatrową możemy nazwać elektrownię, która spełnia następujące warunki:

- Powierzchnia zakreślana przez łopaty turbiny <200 m², ale większa niż 2 m²,
- Moc znamionowa <65 kW,
- Napięcie generowane mniejsze niż 1000 V a. c. lub 1500 V d. c.

W praktyce dla gospodarstw rolnych oraz mniejszych zakładów przemysłowych potrzebne mogą być elektrownie wiatrowe o mocy między 10 kW i 60 kW. Elektrownia wiatrowa jest podłączona do budynku za pośrednictwem falownika, który synchronizuje ją z siecią elektroenergetyczną.

Mała turbina wiatrowa może dostarczać prąd na potrzeby odbiornika działającego niezależnie od sieci elektroenergetycznej. Może nim być albo:

- wydzielony obwód w domu, zwykle niskonapięciowy (np. obwód oświetleniowy czy obwód ogrzewania podłogowego wspomagającego ogrzewanie domu), działający niezależnie od pozostałej instalacji elektrycznej w domu – zasilanej z konwencjonalnej sieci elektroenergetycznej albo
- cała instalacja domowa, odłączana od sieci energetycznej na czas korzystania z energii wytworzonej przez przydomową elektrownię, albo w ogóle niepodłączona do sieci elektroenergetycznej. Większe elektrownie wiatrowe (zwane też siłowniami) przeznaczone są przede wszystkim do wytwarzania energii, która następnie przekazywana jest do sieci elektroenergetycznej. Są one jednak znacznie droższe od małych - przydomowych.

Małych turbiny wiatrowe (MTW), wykorzystywane są na potrzeby własne właściciela, m.in. do oświetlenia domów, pomieszczeń gospodarczych, ogrzewania. Należy nadmienić, że aby zapewnić odpowiednio wysoką wydajność MTW, ich wysokość nie powinna być niższa niż 11 m. Posiadają one liczne zalety, do których zaliczyć można:

- odporność na silne wiatry, cyklony, nawałnice;
- łatwiejszą instalację w porównaniu z dużymi turbinami;
- brak linii przesyłowych, co powoduje, że nie występują straty przesyłu i koszty eksploatacyjne, inwestycyjne oraz konserwacyjne z tym związane;
- potencjalnie małe oddziaływanie na środowisko;
- brak wywierania istotnego wpływu na krajobraz, gdyż można je wkomponować w otoczenie, a nawet traktować jako elementy dekoracyjne.

9.2. Energia słoneczna

Polska nie jest krajem uprzywilejowanym pod względem możliwości wykorzystania energii słonecznej ze względu na położenie na stosunkowo dużej szerokości geograficznej, w której promieniowanie słoneczne jest mniej intensywne, szczególnie w okresie jesienno –

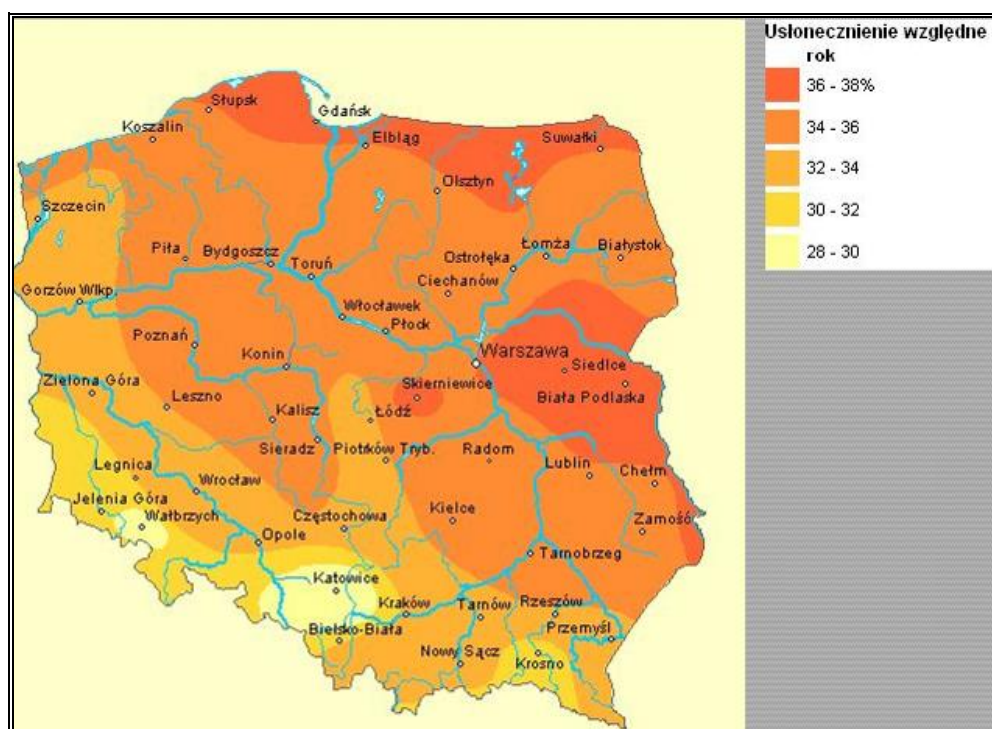
zimowym, kiedy to przypada sezon grzewczy. Z tego względu w polskich warunkach uzasadnione jest wspomaganie energią słoneczną jedynie produkcji ciepłej wody użytkowej, bowiem energią słoneczną warto pozyskiwać tylko w sezonie ciepłym, a więc od kwietnia do października.

Zaletą wykorzystania energii słonecznej jest brak jej negatywnego oddziaływania na środowisko. Trudność wykorzystania tego źródła energii wynika zaś z dobowej i sezonowej zmienności promieniowania słonecznego. Do wad należy także mała gęstość dobowego strumienia energii promieniowania słonecznego.

Energię słoneczną wykorzystuje się, przetwarzając ją w inne użyteczne formy, a więc w energię: ciepłą – za pomocą kolektorów oraz elektryczną – za pomocą ogniw fotowoltaicznych.

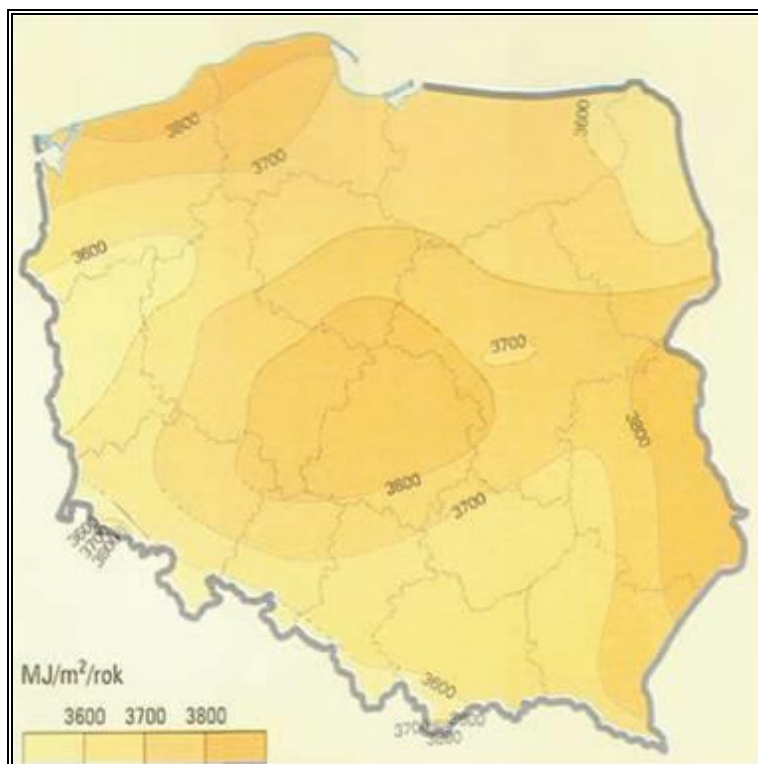
W całym województwie pomorskim istnieją bardzo dobre warunki do wykorzystania energii słonecznej, jako odnawialnego źródła energii. Gmina Czersk położona jest na obszarze, gdzie usłonecznienie względne w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) waha się w granicach 34-36% i należy do wysokiego usłonecznienia w Polsce. Roczna liczba godzin czasu promieniowania słonecznego wynosi około 1 700 godzin, a średnioroczne sumy napromieniowania słonecznego całkowitego padającego na jednostkę powierzchni poziomej na obszarze gminy wynoszą 3 700 MJ/m². Oznacza to, że gmina Czersk posiada wysoki potencjał w zakresie wykorzystania energii słonecznej.

Rysunek 11. Usłonecznienie względne na terenie Polski

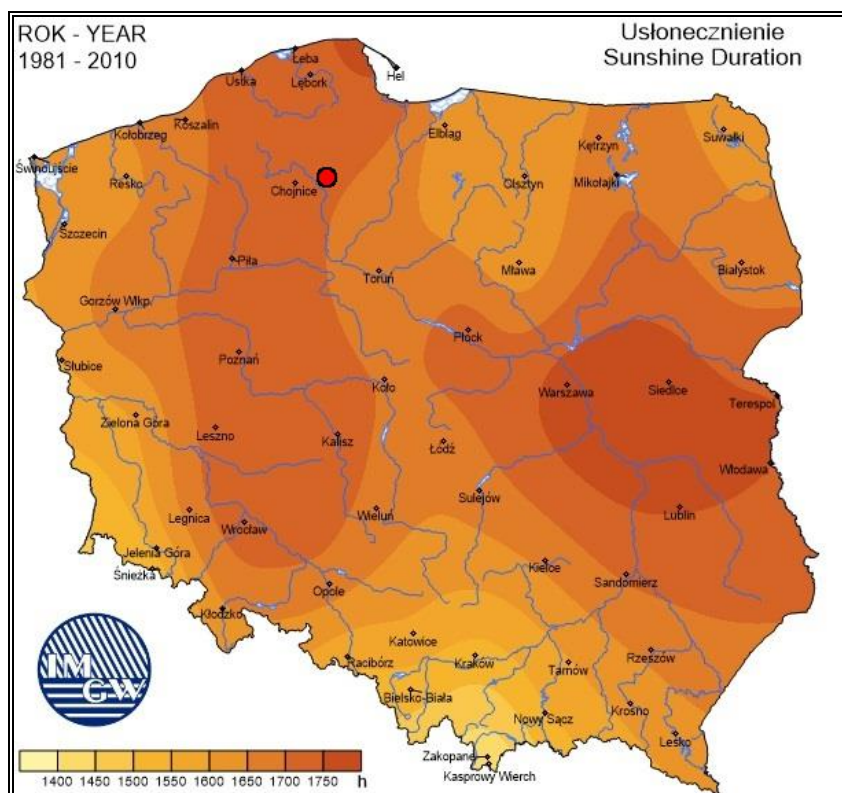
Źródło: <http://maps.igipz.pan.pl/atlas/>

Rysunek 12. Średnioroczne sumy napromieniowania słonecznego całkowitego padającego na jednostkę powierzchni poziomej w MJ/m²

Źródło: www.imgw.pl

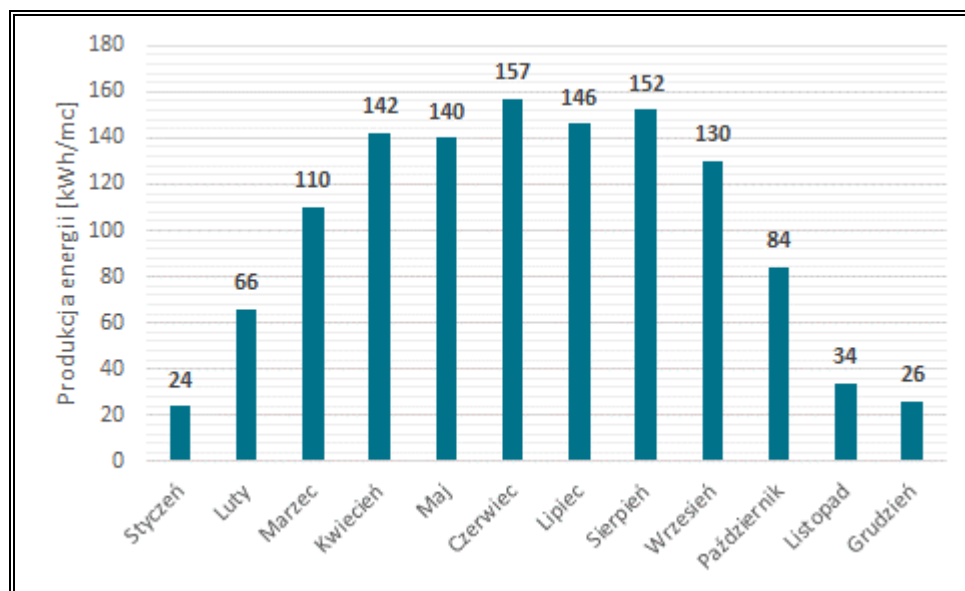
Rysunek 13. Położenie gminy Czersk na mapie rocznej liczby godzin czasu promieniowania słonecznego (uśonecznienie)

Źródło: Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, <http://klimat.pogodynka.pl>

Poniższy wykres prezentuje z kolei możliwości produkcji energii elektrycznej przy użyciu paneli fotowoltaicznych z instalacji o mocy 1 kW. Okres największej efektywności przypada na okres największego nasłonecznienia, które w Polsce występuje w okresie od kwietnia do września. W tym okresie produkcja energii elektrycznej z instalacji fotowoltaicznej jest najwyższa.

Wykres 12. Średnia miesięczna produkcja energii elektrycznej przez panele fotowoltaiczne

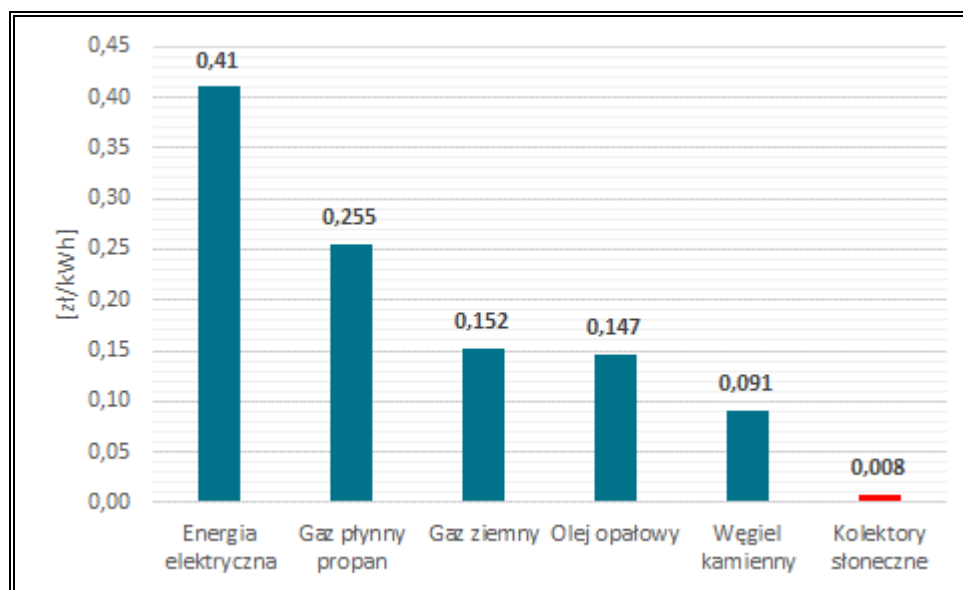

Źródło: Opracowanie własne

Główną barierą ograniczającą stosowanie instalacji solarnych i fotowoltaicznych w Polsce jest także dość wysoki koszt realizacji przedsięwzięcia. Coraz wyższa jest jednak dostępność preferencyjnych źródeł finansowania tego typu proekologicznych inwestycji, co przyczynia się do ich popularyzacji i powszechniejszego zastosowania, także w budownictwie indywidualnym.

Kolejny wykres przedstawia nam efektywność ekonomiczną wykorzystania kolektorów słonecznych w celu pozyskania energii cielnej. Przedstawiono na nim porównanie kosztów energii za 1 kWh w przypadku różnych źródeł energii. Wynika z niego, że najniższy koszt wytworzenia 1 kWh energii gwarantują kolektory słoneczne, dzięki którym można zaoszczędzić nawet do 70% kosztów energii przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz do 20% na c.o.

Wykres 13. Koszty energii w zł na 1 kWh

Źródło: Ocena efektów ekonomicznych i ekologicznych wykorzystania energii słonecznej na przykładzie domu jednorodzinnego

Gmina Czersk nie ma obowiązku inwentaryzacji ilości instalacji fotowoltaicznych/solarnych znajdujących się na budynkach mieszkalnych w jej obrębie, dlatego nie można określić ile budynków jest w nie wyposażonych. Na terenie gminy występują korzystne warunki do instalacji urządzeń wykorzystujących energię słoneczną. Ponadto w ostatnich latach wzrosło zainteresowanie wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii oraz ich dostępność. Można zatem wnioskować, że na jej terenie zlokalizowane są indywidualne instalacje wykorzystujące energię słoneczną.

9.3. Energia geotermalna

Ze względu na odmienną technologię i inne kierunki zastosowań w wykorzystaniu energii geotermalnej, stosuje się podział na geotermię płytką (niskiej entalpii) – pompy ciepła oraz geotermię głęboką (wysokiej entalpii) – źródła geotermalne.

Główną zaletą wykorzystania energii zawartej w wodach geotermalnych (geotermii głębokiej) jest jej „czystość”, gdyż zastępując tradycyjne nośniki energii (np. węgiel, koks), energią gorącej wody eliminuje się emisję gazów i pyłów, co ma istotny wpływ na środowisko naturalne. Poza tym instalacje oparte na wykorzystaniu energii geotermalnej odznaczają się stosunkowo niskimi kosztami eksploatacyjnymi.

Wadami pozyskiwania tego rodzaju energii są:

- duże nakłady inwestycyjne na budowę instalacji;
- ryzyko przemieszczenia się złóż geotermalnych, które na całe dziesięciolecia mogą „uciec” z miejsca eksploatacji;
- ich eksploatację ograniczają często niesprzyjające wydobywaniu warunki;

— efektem ubocznym ich wykorzystania jest niebezpieczeństwo zanieczyszczenia atmosfery, a także wód powierzchniowych i podziemnych przez szkodliwe gazy (np. siarkowodór) i minerały.

Geotermię dzielimy na geotermię niskotemperaturową i wysokotemperaturową. Geotermia wysokotemperaturowa umożliwia bezpośrednie wykorzystanie ciepła ziemi, którego nośnikami są substancje wypełniające puste przestrzenie skalne (woda, para, gaz i ich mieszaniny) o względnie wysokich wartościach temperatur. Można ją wykorzystywać w celach grzewczych, ale również m.in. do celów rekreacyjnych, hodowli ryb, produkcji rolnej itp. Geotermia niskotemperaturowa nie daje natomiast możliwości wykorzystania bezpośredniego ciepła ziemi. Wymaga ona zastosowania urządzeń wspomagających, tj. pomp ciepła, które doprowadzają do podniesienia energii na wyższy poziom termodynamiczny.

Źródło: Kapuściński J, Rodzoch A, Geotermia niskotemperaturowa w Polsce i na świecie. Stan aktualny i perspektywy rozwoju Uwarunkowania techniczne, środowiskowe i ekonomiczne, Warszawa 2010.

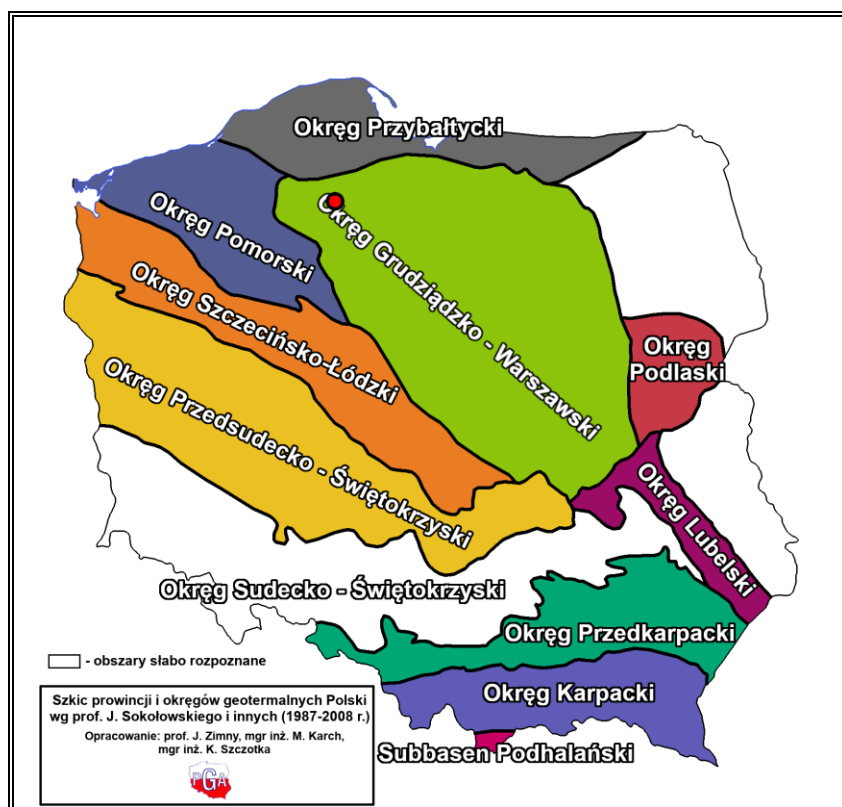
Na terenie gminy Czersk nie występują ośrodki geotermalne, czyli geotermalne zakłady ciepłownicze. Większość takich ośrodków jest skupiona głównie w rejonach niecki podhalańskiej, okręgu grudziądzko-warszawskiego oraz szczecińskiego.

Źródło: www.mea.com.pl

Gmina Czersk znajduje się na terenie grudziądzko-warszawskiego okręgu geotermalnego. Temperatura wód geotermalnych na głębokości 2000 m p.p.t. wynosi tutaj około 50°C. Położenie takie stanowi umiarkowane źródło pozyskiwania energii geotermalnej.

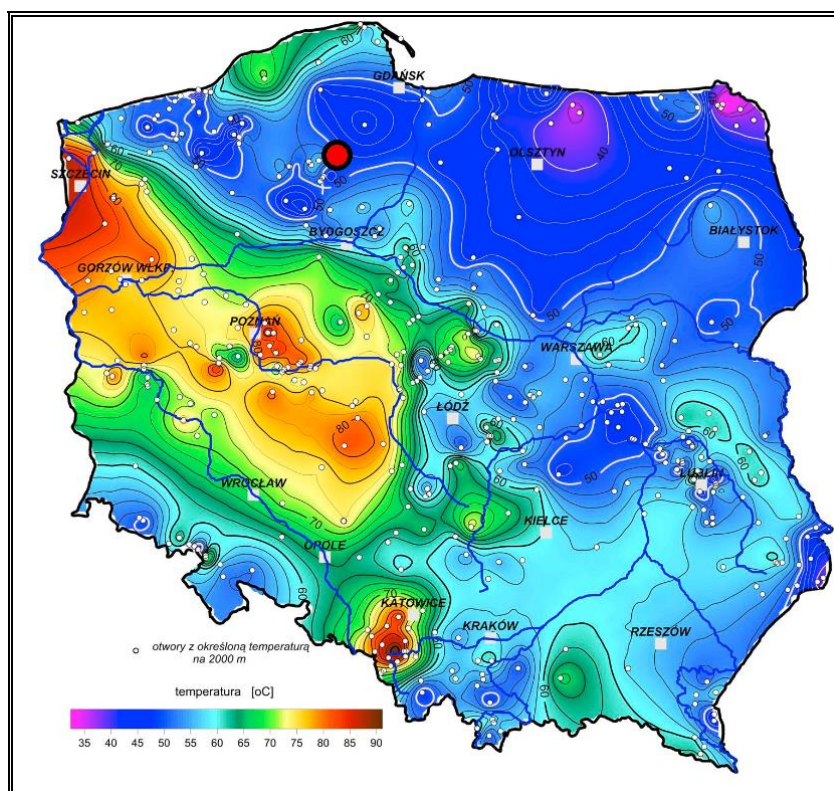
Na terenie gminy energia geotermalna nie jest wykorzystywana na szerszą skalę. Dodatkowo w związku z brakiem konieczności inwentaryzacji energii ze źródeł geotermalnych brak jest szczegółowych informacji na temat instalacji płytkiej geotermii (mieszkańcy nie są zobowiązani do zgłaszania tego typu instalacji). Jednak, w związku ze wzrostem zainteresowania społeczeństwa wykorzystaniem pomp ciepła w niektórych budynkach indywidualnych w ciągu ostatnich kilku lat zostały zamontowane takie instalacje.

Rysunek 14. Położenie gminy Czersk na mapie okręgów geotermalnych w Polsce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pga.org.pl/>

Rysunek 15. Położenie gminy Czersk na mapie rozkładu temperatury na głębokości 2000 m p.p.t.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/>

9.4. Energia wodna

Polska jest krajem ubogim w wodę, dlatego też rozwój dużych elektrowni wodnych na jej terenie jest ograniczony. Możliwy jest jednak wzrost ilości małych elektrowni wodnych, które dzielą się jeszcze na:

- mikroelektrownie o mocy do 50 kW, ewentualnie 300 kW;
- minielektrownie o mocy 50 kW – 1 MW, ewentualnie 300 kW – 1 MW;
- małe elektrownie o mocy 1 – 5 MW.

Budowa elektrowni wodnych uzależniona jest od spełnienia szeregu wymogów wprowadzonych przepisami prawa, do których należą m.in. umożliwienie migracji ryb, jeżeli jest to uzasadnione warunkami lokalnymi, zapobieganie stratom ryb przy przejściu przez turbiny elektrowni, ograniczenia w zakresie przekształcenia istniejącej rzeźby terenu i naturalnego układu koryta rzeki. Z tego względu nie jest to źródło energii masowo wykorzystywane na terenie Polski.

Energia wody jest nieszkodliwa dla środowiska, nie przyczynia się do emisji gazów cieplarnianych, nie powoduje zanieczyszczeń, a jej produkcja nie pociąga za sobą wytwarzania odpadów. Poza tym koszty użytkowania elektrowni wodnych są niskie. Jej zaletą jest także stworzenie możliwości wykorzystania zbiorników wodnych do rybołówstwa, celów rekreacyjnych czy ochrony przeciwpożarowej. Wśród wad hydroenergetyki należy wymienić niekorzystny wpływ na populację ryb, którym uniemożliwia się wędrówkę w górę i w dół rzeki, niszczące oddziaływanie na środowisko nabrzeża, a także fakt, że uzależnione od dostaw wody hydroelektrownie mogą być niezdolne do pracy np. w czasie suszy. Wadą jest również fakt, że niewiele jest miejsc odpowiednich do lokalizacji takich elektrowni.

Obecnie na terenie gminy Czersk funkcjonują elektrownie wodne w miejscowości Myłof, elektrownie o mocy 1 000 kW oraz 63 kW na rzece Brda. Sztuczny Zbiornik Zapora (Myłof) stanowiący poszerzone koryto rzeki Brdy, został uruchomiony w 1848 r. i jest najstarszym tego typu zbiornikiem wodnym na terenie Polski. Powierzchnia zbiornika wynosi 10,5 km², a całkowita pojemność - 16,2 mln m³. Na terenie gminy znajdują się jeszcze elektrownie na rzece Wda we wsi Wojtał – elektrownia o mocy 22 kW oraz elektrownia we wsi Zawada o mocy 32 kW.

W związku z korzystnym położeniem gminy Czersk przy akwenach posiadających potencjał do wykorzystywania energii wody, na jej terenie istnieją warunki do uruchomienia kolejnych elektrowni wodnych. Należy jednak wziąć pod uwagę, iż każde przedsięwzięcie, które może znacząco oddziaływać na Środowisko wymaga przeprowadzenia stosownej procedury oceny oddziaływania na środowisko.

9.5. Energia z biomasy

Zgodnie z zapisami Dyrektywy 2009/28/WE biomasa oznacza ulegającą biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa (łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi), leśnictwa i związanych działów przemysłu, w tym rybołówstwa i akwakultury, a także ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych i miejskich. Z kolei zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. z 2019 r. poz., 1155 z późn. zm.) biomasa to stałe lub ciekłe substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzące z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej, leśnej oraz przemysłu przetwarzającego ich produkty, a także części pozostałych odpadów, które ulegają biodegradacji, a w szczególności surowce rolnicze.

Pochodzenie biomasy może być różnorodne, poczynając od polowej produkcji roślinnej, poprzez odpady występujące w rolnictwie, w przemyśle rolno – spożywczym, w gospodarstwach domowych, jak i w gospodarce komunalnej. Biomasa może również pochodzić z odpadów drzewnych w leśnictwie, przemyśle drzewnym i celulozowo – papierniczym. Zwiększa się również zainteresowanie produkcją biomasy do celów energetycznych na specjalnych plantacjach: drzew szybko rosnących (np. wierzba), rzepak, słonecznika, wybranych gatunków traw. Ważnym źródłem biomasy są też odpady z produkcji zwierzęcej oraz odpady z gospodarki komunalnej.

Jedną z barier w wykorzystaniu biomasy do celów energetycznych jest dostępność węgla kamiennego i wytworzonego z niego koksu. Jedynie wahania cen węgla, który poza tym trzeba przeważnie transportować na znaczne odległości oraz łatwość dostępu do paliwa w warunkach lokalnych, takiego jak słoma, zrębki leśne, drewno wierzbowe, mogą przyczynić się do zwiększenia zapotrzebowania na surowce lokalne.

Biomasa charakteryzuje się niską gęstością energii na jednostkę (transportowanej) objętości i z natury rzeczy powinna być wykorzystywana możliwie blisko miejsca jej pozyskiwania. Jest zasobem ograniczonym. Nie można też zapomnieć, że produkcja biomasy dla celów energetycznych jest konkurencją dla produkcji dla celów żywnościowych – powoduje zmniejszenie jej zasobów bezpośrednio poprzez przeznaczanie plonów lub pośrednio – przez zmniejszenie powierzchni upraw. Poza tym przeznaczenie powierzchni pod plantacje energetyczne niesie zagrożenie dla bioróżnorodności i często dla naturalnych walorów rekreacyjnych.

9.5.1. Biomasa z lasów

Z jednego drzewa w wieku rębny można uzyskać 54 kg drobnicy gałęziowej, 59 kg chrustu oraz 166 kg drewna pniakowego z korzeniami. Przyjmując średnio liczbę 400 drzew na 1 hektarze można uzyskać 111,6 t/ha drewna. W ramach analizy przyjęto tę zależność dla 1% powierzchni lasów na danym terenie. Analizę potencjału biomasy z lasów sporządzono, uwzględniając obecność obszarów chronionych na terenie gminy Czersk, w związku z czym przyjęto dwukrotnie mniejszy uzysk drewna z hektara.

Potencjał energetyczny zasoby biomasy z lasów został określony w oparciu o wartość energetyczną świeżego drewna opałowego pochodzącego z lasów, którą przyjęto na poziomie 8 GJ/t oraz sprawność pozyskiwania energii w wysokości 80%.

Tabela 28. Zasoby biomasy z lasów na terenie gminy Czersk

lata	powierzchnia terenów leśnych (ha)	zasoby drewna (m ³ /rok)	potencjał energetyczny (GJ/rok)
2020	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2021	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2022	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2023	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2024	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2025	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2026	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2027	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2028	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2029	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2030	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2031	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2032	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2033	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2034	12 351,00	6 891,86	44 107,89
2035	12 351,00	6 891,86	44 107,89

Źródło: Opracowanie własne

9.5.2. Biomasa z sadów

Drewno z sadów na cele energetyczne można uzyskać z corocznych wiosennych prześwietleń drzew oraz likwidacji starych sadów. Do obliczenia ilości drewna odpadowego z sadów przyjęto jednostkowy wskaźnik 0,35 m³/ha/rok.

Potencjał energetyczny określono przyjmując kaloryczność drewna na poziomie 8 GJ/m³ (gatunki liściaste o wilgotności około 15–20%) oraz sprawność pozyskiwania energii na

poziomie 80%.

Tabela 29. Zasoby biomasy z sadów na terenie gminy Czersk

lata	powierzchnia sadów (ha)	zasoby drewna (m ³ /rok)	potencjał energetyczny (GJ/rok)
2020	66,00	23,10	147,84
2021	66,00	23,10	147,84
2022	66,00	23,10	147,84
2023	66,00	23,10	147,84
2024	66,00	23,10	147,84
2025	66,00	23,10	147,84
2026	66,00	23,10	147,84
2027	66,00	23,10	147,84
2028	66,00	23,10	147,84
2029	66,00	23,10	147,84
2030	66,00	23,10	147,84
2031	66,00	23,10	147,84
2032	66,00	23,10	147,84
2033	66,00	23,10	147,84
2034	66,00	23,10	147,84
2035	66,00	23,10	147,84

Źródło: Opracowanie własne

9.5.3. Biomasa z drewna odpadowego z dróg

Ilość zasobów drewna oszacowano metodą wskaźnikową, przyjmując ilość drewna możliwego do wykorzystania energetycznego. W przypadku długości dróg brano pod uwagę wyłącznie drogi należące do Gminy Czersk, bowiem tylko te odcinki dróg znajdują się w gestii władz samorządu i to one decydują o możliwości przeprowadzenia wycinki tych drzew.

W celu oszacowania możliwej do uzyskania rocznie energii z odpadowego drewna z dróg poczyniono następujące założenia dla roku 2020:

- objętość drewna możliwego do pozyskania rocznie z kilometra drogi na cele energetyczne wynosi 1,5 m³/(km/rok),
- wartość opała drewna z drzew przy drogach wynosi średnio 8 GJ/m³,
- sprawność pozyskiwania energii wynosi 80%.

Roczna ilość energii, którą można pozyskać z odpadowego drewna z dróg:

$$E_d = 0,8 \cdot x \cdot l_d \cdot x \cdot L_d \cdot x \cdot W_d,$$

gdzie:

Ed - roczna energia z drewna odpadowego z dróg, GJ/rok,

Id - ilość drewna pozyskiwanego rocznie z kilometra drogi ($1,5 \text{ m}^3/(\text{km} \cdot \text{rok})$),

Ld - długość dróg gminnych (313,533 km),

Wd - wartość opałowa drewna z dróg (8 GJ/m^3).

Tabela 30. Zasoby biomasy z drewna odpadowego z dróg na terenie gminy Czersk

lata	długość (km)	zasoby drewna (m^3/rok)	potencjał energetyczny (GJ/rok)
2020	313,53	470,30	3 198,04
2021	313,53	470,30	3 198,04
2022	313,53	470,30	3 198,04
2023	313,53	470,30	3 198,04
2024	313,53	470,30	3 198,04
2025	313,53	470,30	3 198,04
2026	313,53	470,30	3 198,04
2027	313,53	470,30	3 198,04
2028	313,53	470,30	3 198,04
2029	313,53	470,30	3 198,04
2030	313,53	470,30	3 198,04
2031	313,53	470,30	3 198,04
2032	313,53	470,30	3 198,04
2033	313,53	470,30	3 198,04
2034	313,53	470,30	3 198,04
2035	313,53	470,30	3 198,04

Źródło: Opracowanie własne

9.5.4. Biomasa ze słomy i siana

Słoma

Według „Małej Encyklopedii Rolniczej” słoma to dojrzałe lub wysuszone źdźbła roślin zbożowych. Określenia tego używa się również w stosunku do wysuszonych łodyg roślin strączkowych, lnu i rzepaku. Słoma jest najczęściej używanym materiałem ściółkowym. Stosuje się ją w chowie wszystkich rodzajów zwierząt gospodarskich, zwłaszcza w gospodarstwach posiadających tradycyjne budynki inwentarskie. Ilość stosowanej ściółki jest różna i zależy m.in. od rodzaju zwierząt, jakości paszy, konstrukcji budynków czy też liczby dni przebywania zwierząt w pomieszczeniach.

Słoma stanowi materiał niejednorodny, o stosunkowo niskiej wartości energetycznej

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

odniesionej do jednostki objętości, szczególnie w porównaniu z konwencjonalnymi nośnikami energii. Poza tym jest to paliwo zdecydowanie lokalne – ze względu na niski ciężar (po sprasowaniu ok. 100 – 140 kg/m³) ekonomicznie uzasadniona odległość transportu nie przekracza 50-60 km. Pomimo tych niedogodności jest to surowiec, który przy zachowaniu pewnej staranności pozwala uzyskać znaczne ilości czystej, odnawialnej energii co roku.

Potencjał słomy do wykorzystania energetycznego obliczono poprzez obniżenie zbiorów słomy o jej zużycie w rolnictwie. Na podstawie dotychczasowych badań i obserwacji przyjęto założenie, że słoma w pierwszej kolejności ma pokryć zapotrzebowanie produkcji zwierzęcej (ściółka i pasza) oraz cele nawozowe (przyoranie). Dopiero nadwyżki słomy zaproponowano do wykorzystania energetycznego, co zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 31. Potencjał wykorzystania słomy na terenie gminy Czersk

lata	produkcja słomy (w t)			zużycie słomy (w t)			do wykorzystania energetycznego (w t)	potencjał (w GJ)
	zboża podstawowe z mieszankami	rzepak i rzepik	razem	pasza	ściółka	przyoranie		
2020	12 519,58	0,00	12 519,58	6 167,51	5 422,83	0,00	929,24	3 345,26
2021	12 765,08	0,00	12 765,08	6 143,00	5 403,91	0,00	1 218,17	4 385,40
2022	13 126,36	0,00	13 126,36	6 118,48	5 385,00	0,00	1 622,87	5 842,34
2023	12 522,95	0,00	12 522,95	6 093,97	5 366,09	0,00	1 062,90	3 826,43
2024	12 492,99	0,00	12 492,99	6 069,45	5 347,17	0,00	1 076,36	3 874,91
2025	12 461,37	0,00	12 461,37	6 044,93	5 328,26	0,00	1 088,17	3 917,42
2026	12 428,09	0,00	12 428,09	6 020,42	5 309,35	0,00	1 098,32	3 953,94
2027	12 393,14	0,00	12 393,14	5 995,90	5 290,44	0,00	1 106,80	3 984,49
2028	12 356,54	0,00	12 356,54	5 971,39	5 271,52	0,00	1 113,63	4 009,05
2029	12 318,27	0,00	12 318,27	5 946,87	5 252,61	0,00	1 118,79	4 027,64
2030	12 278,34	0,00	12 278,34	5 922,36	5 233,70	0,00	1 122,29	4 040,24
2031	12 236,75	0,00	12 236,75	5 897,84	5 214,78	0,00	1 124,13	4 046,86
2032	12 193,50	0,00	12 193,50	5 873,32	5 195,87	0,00	1 124,31	4 047,51
2033	12 148,59	0,00	12 148,59	5 848,81	5 176,96	0,00	1 122,82	4 042,17
2034	12 102,02	0,00	12 102,02	5 824,29	5 158,04	0,00	1 119,68	4 030,85
2035	12 053,78	0,00	12 053,78	5 799,78	5 139,13	0,00	1 114,88	4 013,55

Źródło: Opracowanie własne

Siano

Sianem nazywa się zielone rośliny skoszone przed ukończeniem wzrostu i rozwoju oraz wysuszone w naturalnych warunkach do takiego stanu (15-17% wody), aby można je było bezpiecznie przechowywać. W bilansie zasobów siana na cele energetyczne uwzględniono areal z trwałych użytków zielonych nieużytkowanych. Założono ponadto, że średni plon

suchej masy wynosi 4,5 t/ha. Nie brano tu pod uwagę powierzchni nieużytkowanych pastwisk, gdyż plon suchej masy jest trudny do pozyskania z tych terenów.

W tabeli poniżej podano szacunkową ilość siana, które można wykorzystać na cele energetyczne. Trzeba jednak wskazać, że wykorzystanie siana jako surowca energetycznego może się okazać kłopotliwe. Szczególnie niekorzystna jest wysoka zawartość chloru w sianie, co powoduje korozję instalacji grzewczych. Z tego względu zaleca się – przy próbach wykorzystania siana do celów energetycznych – szczególną ostrożność oraz dobór odpowiednich kotłów odpornych na korozję spowodowaną spalaniem tego paliwa.

Tabela 32. Zasoby siana [GJ/rok]

lata	do wykorzystania energetycznego (w t)	potencjał energetyczny (GJ/rok)
2020	1 019,25	11 415,60
2021	1 019,25	11 415,60
2022	1 019,25	11 415,60
2023	1 019,25	11 415,60
2024	1 019,25	11 415,60
2025	1 019,25	11 415,60
2026	1 019,25	11 415,60
2027	1 019,25	11 415,60
2028	1 019,25	11 415,60
2029	1 019,25	11 415,60
2030	1 019,25	11 415,60
2031	1 019,25	11 415,60
2032	1 019,25	11 415,60
2033	1 019,25	11 415,60
2034	1 019,25	11 415,60
2035	1 019,25	11 415,60

Źródło: Opracowanie własne

9.5.5. Biomasa pozyskiwana z upraw roślin energetycznych

Na terenie Polski, ze względu na uwarunkowania klimatyczne i glebowe, pod uprawy energetyczne mogą być wykorzystywane następujące rośliny:

- wierzba wiciowa;
- ślazowiec pensylwański;
- słonecznik bulwiasty;
- trawy wieloletnie.

Wierzba energetyczna

Obecnie coraz większego znaczenia nabiera uprawa wierzby na cele energetyczne. Jest to poza tym nowy, dochodowy kierunek produkcji rolniczej. Wierzbowy surowiec energetyczny charakteryzuje się tym, że jest w zasadzie niewyczerpalnym i samoodtwarzającym się źródłem. Poza tym spalane drewno jest znacznie mniej szkodliwe dla środowiska niż m.in. produkty spalania węgla. Produkcja prawidłowo założonej plantacji powinna trwać co najmniej 15-20 lat z możliwością 5-8 – krotnego pozyskiwania drewna w ilości 10-15 ton suchej masy w przeliczeniu na 1 ha rocznie. Wartość energetyczna 1 tony suchej masy drzewnej wynosi 4,5 MWh.

Szybko rosnące gatunki wierzby dają ekologiczny i odnawialny surowiec do produkcji energii. Podczas spalania drewna wierzbowego wydzielają się zaledwie śladowe ilości związków siarki i azotu. Powstający wówczas dwutlenek węgla jest asymilowany w trakcie kolejnego okresu wegetacyjnego, a więc jego ilość nie zwiększa się.

Za uprawą wierzby na cele energetyczne przemawiają następujące argumenty:

- może być ona nasadzona na gruntach zdegradowanych i zdewastowanych chemicznie i biologicznie, gdzie uprawa roślin na cele żywnościowe i paszowe jest niemożliwa;
- nasadzenia wierzby pozwalają zagospodarować grunty odłogowane i ugorowane, w tym słabe gleby, położone w niekorzystnych warunkach fizjograficznych, które często są narażone na erozję;
- pasy ochronne wierzb eliminują hałas powstający na drogach, w fabrykach.

Nie można jednak zapomnieć, że z uprawą wierzby na cele energetyczne wiążą się też liczne problemy:

- założenie plantacji wiąże się z poniesieniem znacznych nakładów finansowych, w szczególności na zakup kwalifikowanych sadzonek (pierwszy pełny zbiór biomasy wierzby zalecany jest po 4 latach, zaś następne co 3 lata);
- konieczność chemicznej ochrony plantacji;
- konieczność wykorzystywania specjalistycznych maszyn i urządzeń lub dużych nakładów robocizny przy zbiorze, co wiąże się z poniesieniem wysokich nakładów finansowych;
- konieczność suszenia biomasy, której wilgotność po zbiorze kształtuje się na poziomie ok. 50%;
- znaczne koszty transportu, na co wpływa znaczna wilgotność oraz stosunkowo niewielka gęstość usypowa;
- zakładanie plantacji wierzby wiąże się ze zmianą stosunków wodno – powietrznych gleby; istnieje zagrożenie nadmiernego przesuszania gruntów przez rośliny.

Ślazier pensylwański

Ślazier pensylwański może być uprawiany na terenach zdegradowanych, zboczach terenów erodowanych i generalnie na gruntach wyłączonych z rolniczego użytkowania. Bariere dla szybkiego wzrostu powierzchni uprawy tego gatunku stanowić może ograniczoność materiału siewnego, wynikająca m.in. z niskiej siły kiełkowania.

Słonecznik bulwiasty

Występuje dziko w Ameryce Północnej, a uprawiany jest w głównie w Azji i Afryce. W Polsce rozmnaża się wyłącznie wegetatywnie, gdyż nasiona nie dojrzewają przed nastaniem jesiennych przymrozków. Rośliny wytwarzają podziemne rozłogi, na końcach których tworzą się bulwy o nieregularnych kształtach. Wysokość roślin waha się od 2 do 4 m.

Gatunek ten sprowadzony do Polski w XIX wieku jako roślina dekoracyjna, nie doczekał się dotychczas dostatecznego wykorzystania w produkcji rolniczej. Jest wiele przyczyn tego zjawiska, a przede wszystkim niedostatki w technice i technologii zbioru, przechowywania i przetwarzania tak wielkiej masy organicznej.

Słonecznik bulwiasty wykazuje wiele cech szczególnie istotnych z punktu widzenia wykorzystania energetycznego. Podstawową cechą jest wysoki potencjał plonowania, kolejną - niska wilgotność uzyskiwana w sposób naturalny, bez konieczności energochłonnego suszenia. Kolejna zaleta tej rośliny to możliwość pozyskania zarówno części nadziemnych, jak i podziemnych organów spichrzowych.

Części nadziemne słonecznika po zaschnięciu mogą być spalane w specjalnych piecach przystosowanych do spalania biomasy lub współspalane z węglem. Mogą też służyć do produkcji brykietów i pelletów (są to sprasowane z dużą gęstością granule, sporządzone np. z trocin, odpadów drzewnych, biomasy wierzby, ślazier czy właśnie topinamburu).

Trawy wieloletnie

W celach energetycznych można wykorzystywać zarówno rodzime, jak i obce gatunki traw wieloletnich. Do tych pierwszych należy np. pozyskiwana w warunkach naturalnych trzcina pospolita, którą ewentualnie można by uprawiać, stosując jako nawóz ścieki miejskie. Inne krajowe trawy wieloletnie to obficie plonujące kostrzewy i życice. Jednak większe znaczenie dla energetyki mają rośliny obcego pochodzenia. Trawy te, najczęściej pochodzące z Azji i Ameryki Północnej, charakteryzują się większą w porównaniu z polskimi trawami wieloletnimi wydajnością, większą zdolnością wiązania CO₂ i niższą zawartością popiołu, powstającego podczas spalania.

Jako źródło energii odnawialnej mogą być wykorzystywane następujące egzotyczne gatunki traw: miskant olbrzymi (zwany trawą chińską lub trawą słoniową), miskant cukrowy, spartina

periowa i palczatka Gerarda. Są to rośliny wieloletnie. Plantacje traw wieloletnich mogą być użytkowane przez 15–20 lat.

Trawy te nie wymagają gleb wysokiej jakości, wystarczy V i VI klasa, a także nieużytki. Mają głęboki system korzeniowy, sięgający 2,5 m w głąb ziemi, dzięki temu łatwo pobierają składniki pokarmowe i wodę. Rośliny te osiągają znaczne rozmiary, przekraczające 2 m (miskant olbrzymi wyrasta do 3 m wysokości). Miskant olbrzymi w warunkach europejskich nie rozmnaża się z nasion, lecz z sadzonek korzeniowych. Młode pędy wyrastają późno, zwykle nie wcześniej niż w trzeciej dekadzie kwietnia lub w pierwszej dekadzie maja, ale później dość szybko rosną. W ciągu miesiąca osiągają pół metra wysokości, a pod koniec czerwca – wysokość człowieka. W pierwszym roku po zasadzeniu miskant jest podatny na wymarzenie, dlatego plantację warto przykryć słomą. Trawy te plonują już od pierwszego roku uprawy. Wówczas ich średni plon z hektara wynosi około 6 ton, w drugim roku – ok. 15 ton, a od trzeciego roku 25–30 ton (miskant olbrzymi nawet 40 ton z 1 ha). Najkorzystniejszym okresem zbioru jest luty-marzec, kiedy zawartość suchej masy w roślinach wynosi 70 proc.

Na terenie gminy Czersk nie występują plantacje, na których uprawia się rośliny energetyczne. Jest to spowodowane głównie małą świadomością mieszkańców tego terenu o takim sposobie wykorzystania tych roślin, ale również nieodpowiednimi warunkami klimatycznymi do upraw roślin tego typu.

Kolejnym czynnikiem zniechęcającym lokalnych gospodarzy do tworzenia plantacji roślin energetycznych jest opłacalność takich upraw. Zwrot poniesionych nakładów na plantację jest możliwy dopiero po pięciu latach od jej założenia. Dodatkowo występujące okresy suszy znacznie ograniczają przyrosty biomasy. W związku z tym opłacalność produkcji roślin energetycznych na gruntach rolnych znacznie się obniża.

Do analizy potencjału energetycznego gminy Czersk pochodzącego z zasobów z drewna z roślin energetycznych, przyjęto jako powierzchnię upraw roślin energetycznych powierzchnię pozostałych gruntów i nieużytków na terenie gminy, które można byłoby wykorzystać na cele upraw roślin energetycznych.

Tabela 33. Zasoby drewna z roślin energetycznych

lata	powierzchnia upraw (ha)	zasoby drewna (m ³ /rok)	potencjał energetyczny (GJ/rok)
2020	254,40	2 035,20	25 399,30
2021	254,40	2 035,20	25 399,30
2022	254,40	2 035,20	25 399,30
2023	254,40	2 035,20	25 399,30
2024	254,40	2 035,20	25 399,30
2025	254,40	2 035,20	25 399,30
2026	254,40	2 035,20	25 399,30
2027	254,40	2 035,20	25 399,30
2028	254,40	2 035,20	25 399,30
2029	254,40	2 035,20	25 399,30
2030	254,40	2 035,20	25 399,30
2031	254,40	2 035,20	25 399,30
2032	254,40	2 035,20	25 399,30
2033	254,40	2 035,20	25 399,30
2034	254,40	2 035,20	25 399,30
2035	254,40	2 035,20	25 399,30

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 34. Potencjał biomasy na terenie gminy Czersk

lata	słoma	siano	biomasa z lasów	biomasa z sadów	zasoby drewna odpadowego z dróg	zasoby drewna z roślin energetycznych	razem
2020	3 345,26	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	87 613,93
2021	4 385,40	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 654,06
2022	5 842,34	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	90 111,01
2023	3 826,43	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 095,09
2024	3 874,91	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 143,58
2025	3 917,42	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 186,08
2026	3 953,94	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 222,61
2027	3 984,49	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 253,15
2028	4 009,05	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 277,72
2029	4 027,64	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 296,30
2030	4 040,24	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 308,90
2031	4 046,86	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 315,53
2032	4 047,51	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 316,17

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

lata	słoma	siano	biomasa z lasów	biomasa z sadów	zasoby drewna odpadowego z dróg	zasoby drewna z roślin energetycznych	razem
2033	4 042,17	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 310,83
2034	4 030,85	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 299,52
2035	4 013,55	11 415,60	44 107,89	147,84	3 198,04	25 399,30	88 282,22

Źródło: Opracowanie własne

Dane zbiorcze zawarte w powyższej tabeli obrazują potencjał energetyczny dla gminy Czersk pochodzący z biomasy. Największy potencjał posiadają biomasa z lasów. W związku z tym, propagowanie biomasy jako jednego ze źródeł energii wśród mieszkańców tego obszaru, jest istotne ze względu na występujący na tym terenie potencjał i wartości ekologiczne.

9.6. Energia z biogazu

Biogaz rolniczy

Biogazownie stanowią instalacje, które wytwarzają energię cieplną i elektryczną z biogazu powstającego w procesie fermentacji beztlenowej. Mogą być jej poddane wszystkie substraty ulegające biodegradacji. Budowane w Polsce biogazownie rolnicze zazwyczaj dysponują mocą elektryczną i cieplną w przedziale od 0,5 MW do 2,0 MW. Niniejszy rodzaj elektrociepłowni cechuje się szerokim spektrum pozytywnych oddziaływań na otoczenie zarówno przyrodnicze, jak i społeczno-gospodarcze. Jednak w pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że biogazownia jest źródłem ekologicznej energii. Jako paliwo wykorzystywane są surowce odnawialne, do których należą głównie rośliny energetyczne, odpady rolnicze pochodzenia roślinnego oraz zwierzęcego. Produkcja energii z ich wykorzystaniem cechuje się niemalże zerowym oddziaływaniem na środowisko w porównaniu do tradycyjnych metod, opartych na takich surowcach, jak węgiel czy ropa naftowa.

Biogazownia jest stabilnym i pewnym źródłem energii cieplnej i elektrycznej, gdyż jest ona wytwarzana w trybie ciągłym przez 90% czasu w ciągu roku. Zarówno ilość, jak i parametry wytworzonej energii są utrzymywane na stałym poziomie, dzięki czemu zwiększa się bezpieczeństwo energetyczne regionu. Wyprodukowana energia elektryczna w biogazowni jest zazwyczaj sprzedawana operatorowi energetycznemu lub ewentualnie dostarczana jest bezpośrednio do pobliskich odbiorców. Ponadto biogazownia może współpracować z lokalnymi sieciami ciepłymi i dostarczać tanią energię do celów grzewczych dla budynków użyteczności publicznej, domów lub bloków mieszkalnych.

Na podstawie dostępnych publikacji szacuje się, że ciepło wyprodukowane przez biogazownię o mocy 1 MW jest w stanie zaspokoić w 100% zapotrzebowanie na c.o. i c.w.u. około 200 domów jednorodzinnych. Ponadto odbiorcami ciepła z biogazowni mogą być

zakłady przemysłowe, hodowle zwierząt, suszarnie oraz wszelkie obiekty, które cechują się zapotrzebowaniem na ciepło. Najbardziej efektywne wykorzystanie energii cieplnej ma miejsce w sytuacji, gdy jej odbiorcy znajdują się w niedalekim sąsiedztwie biogazowni (max 1,5 km).

W związku z powyższym biogazownia może więc pełnić rolę lokalnego, ekologicznego źródła prądu i ciepła, które w znacznym stopniu może uniezależnić odbiorców od stale rosnących cen nośników energii. Biogaz o zawartości 65% metanu ma wartość kaloryczną 23 MJ/m³. Po porównaniu do tradycyjnych źródeł energii biogaz okazuje się być dobrym ich zamiennikiem. Dla przykładu jeden metr sześcienny biogazu o wartości opałowej 26 MJ/m³ może zastąpić 0,77 m³ gazu ziemnego lub 1,1 kg węgla kamiennego, czy 2 kg drewna.

Na terenie gminy Czersk nie funkcjonuje obecnie żadna biogazownia rolnicza i w najbliższym czasie nie jest planowana jej budowa.

BIOGAZ Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW ORAZ Z ODPADÓW KOMUNALNYCH

Do bezpośredniej produkcji biogazu najlepiej dostosowane są oczyszczalnie biologiczne, które mają zastosowanie w oczyszczalniach ścieków komunalnych. Ponieważ oczyszczalnie ścieków mają stosunkowo wysokie zapotrzebowanie własne zarówno na energię cieplną i elektryczną, energetyczne wykorzystanie biogazu z fermentacji osadów ściekowych jest uzasadnione dla poprawienia rentowności tych usług komunalnych. Pozyskanie biogazu w celu sprzedaży energii jest uzasadnione tylko w większych oczyszczalniach ścieków przyjmujących średnio ponad 8 000 - 10 000 m³/dobę.

Budowa lokalnej biogazowni oprócz możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii na potrzeby energetyczne gminy pozwoliłaby również na długofalową aktywizację lokalnego sektora rolniczego. Powstanie biogazowni wpływa na wzrost zagospodarowania nieużytków bądź na wykorzystanie nadwyżek produkcji rolnej. Dzięki temu, że dostawy substratów są kontraktowane długoterminowo, jest to bezpieczna i perspektywiczna forma współpracy dla rolników, która zapewnia stałe, gwarantowane dochody. Szacuje się, że około 70% kosztów operacyjnych biogazowni w ciągu roku stanowi zakup substratów, co przy instalacji o mocy 1 MW przekłada się na kwotę w przedziale od 1 mln do 1,5 mln złotych. Lokalni dostawcy mają zatem możliwość znacznego zwiększenia swoich przychodów. Z uwagi na koszty transportu, źródła substratów muszą one znajdować się maksymalnie ok. 20 km od biogazowni, co pozwala na współpracę z dostawcami głównie z terenu gminy, w której jest zlokalizowana instalacja biogazowni.

Potencjał teoretyczny biogazu z oczyszczalni ścieków oszacowano przy założeniu, że do jego wytworzenia wykorzystane zostaną wszystkie ścieki wpływające do oczyszczalni ścieków z terenu gminy. Potencjał ten został przeliczony na jednostki energetyczne i możliwą

do uzyskania z tego źródła moc, przyjmując następujące założenia:

- sprawność przetwarzania oczyszczalni ścieków wynosi 100%;
- z 1 000 m³ (1 dam³) wpływających do oczyszczalni ścieków wyłącznie z sektora komunalnego można uzyskać 200 m³ biogazu.
- wytwarzany w komorach fermentacyjnych oczyszczalni ścieków biogaz charakteryzuje się zawartością metanu wahającą się w przedziale 55 – 65%. Do dalszych obliczeń przyjęto średnią wartość, to jest 60%.
- wartość opałową biogazu przy 60% zawartości metanu przyjęto na poziomie 23 MJ/m³, co odpowiada 5,5 – 6,5 kWh/m³.

Uwzględniając aktualnie dostępne urządzenia techniczne, jeden metr sześcienny biogazu pozwala na wyprodukowanie:

- 2,1 kWh energii elektrycznej (przy założonej sprawności układu 33%),
- 5,4 kWh energii cieplnej (przy założonej sprawności układu 85%),
- w skojarzonym wytwarzaniu energii elektrycznej i ciepła: 2,1 kWh energii elektrycznej i 2,9 kWh ciepła.

Tabela 35. Potencjał teoretyczny biogazu ze ścieków bytowych odprowadzonych z terenu gminy Czersk

Wyszczególnienie	Średnioroczna ilość odprowadzonych ścieków (dam ³)	Potencjał biogazu (m ³ /rok)	Ilość potencjalnej energii w biogazie (GJ/rok)	Ilość potencjalnej energii elektrycznej (MWh/rok)	Ilość potencjalnej energii cieplnej (MWh/rok)	Ilość potencjalnej energii w skojarzeniu	
						Ilość energii cieplnej (MWh/rok)	Ilość energii elektrycznej (MWh/rok)
Ścieki bytowe odprowadzone z terenu gminy Czersk	457,0	91 400,00	2 102,20	959,70	2 467,80	959,70	1 325,30

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z danymi zawartymi w powyższej tabeli, przy założeniu, że z gminy Czersk do oczyszczalni ścieków trafi rocznie około 457 dam³ ścieków, potencjał energetyczny z biogazu wynosi 2 102,20 GJ/rok. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w kolejnych latach spowoduje wzrost ilości odprowadzanych do oczyszczalni ścieków, a co za tym idzie wzrost ilości potencjalnej energii w biogazie.

9.7. Zastosowanie Kogeneracji

MOŻLIWOŚĆ WYKORZYSTANIA ENERGIJ ELEKTRYCZNEJ I CIEPŁA UŻYTKOWEGO WYTWARZANYCH W KOGENERACJI:

Kogeneracja (CHP) polega na skojarzonej, jednoczesnej produkcji energii elektrycznej i cieplnej w jednym procesie technologicznym, który jest bardziej proekologiczny. Do zalet tej

technologii należy przede wszystkim wzrost bezpieczeństwa dostaw i sprawności energetycznej oraz znaczne obniżenie zużycia paliwa, w stosunku do konwencjonalnej rozdzielonej produkcji prądu i ciepła. Ponadto ma również wpływ na zmniejszenie kosztów przesyłu energii.

System kogeneracyjny składa się z napędu zasilającego generator elektryczny oraz wytwarzający ciepło użyteczne, odzyskiwane za pośrednictwem wymienników ciepła. W małych układach rozproszonych wykorzystywane są silniki spalinowe lub turbiny gazowe do napędów generatorów energii elektrycznej z jednoczesnym wytwarzaniem ciepła odpadowego ze spalin oraz wody i oleju chłodzącego silnik do wytwarzania pary wodnej lub gorącej wody do celów komunalno-bytowych lub przemysłowych.

Układy kogeneracyjne na terenie gminy mogą zastąpić lub uzupełnić istniejące źródła ciepła pracujące w systemie ciepłowniczym oraz można w nie wyposażyć nowopowstające lub modernizowane obiekty użyteczności publicznej. Nie przewiduje się jednak w najbliższych latach lokalizacji instalacji kogeneracyjnych.

9.8. Zagospodarowanie ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych

Istnieje wiele sposobów na zagospodarowanie energii, która przeznaczona jest na straty. W różnych gałęziach przemysłu duże ilości ciepła odpadowego mogą powstawać z urządzeń takich jak: piece piekarnicze, urządzenia do produkcji tworzyw sztucznych, komory lakiernicze, suszarnicze, gumy, urządzenia pasteryzujące, instalacje CO, które można wykorzystać w wielu podwyższenia efektywności procesów technologicznych. Zainstalowanie systemu odzysku ciepła odpadowego wpływa na edukację kosztów zużycia energii i zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska.

Zasoby energii odpadowej istnieją we wszystkich tych procesach, w trakcie których powstają produkty główne lub odpadowe o parametrach różniących się od parametrów otoczenia, w tym w szczególności o podwyższonej temperaturze. Można wskazać następujące główne źródła odpadowej energii cieplnej:

- procesy wysokotemperaturowe (na przykład w piecach grzewczych do obróbki plastycznej lub obróbki cieplnej metali, w piekarniach, w części procesów chemicznych), gdzie dostępny poziom temperaturowy jest wyższy od 100°C;
- procesy średnitemperaturowe, gdzie jest dostępne ciepło odpadowe na poziomie temperaturowym rzędu 50 do 100°C (na przykład procesy destylacji i rektyfikacji, przemysł spożywczy i inne);
- zużyte powietrze wentylacyjne o temperaturze zbliżonej do 20°C;
- ciepłe wody odpadowe i ścieki o temperaturze 20 do 50°C.

Z operacyjnego punktu widzenia optymalnym rozwiązaniem jest wykorzystanie ciepła

odpadowego bezpośrednio w samym procesie produkcyjnym np. do podgrzewania materiałów wsadowych do procesu, gdyż występuje wówczas duża zgodność między podażą ciepła odpadowego, a jego zapotrzebowaniem do procesu produkcyjnego oraz istnieje zgodność dostępnego i wymaganego poziomu temperatury. Jednak możliwości technologiczne nie pozwalają na wdrożenie takiego procesu w każdym przedsiębiorstwie produkcyjnym. W związku, z czym decyzje związane takim sposobem wykorzystania ciepła w całości spoczywają na podmiocie prowadzącym związaną z tym działalność gospodarczą. Procesy wysoko- i średnotemperaturowe pozwalają wykorzystywać ciepło odpadowe na potrzeby ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody. Jednak odbiór ciepła na cele ogrzewania następuje tylko w sezonie grzewczym w sposób zmieniający się w zależności od temperatur zewnętrznych. Dlatego też w okresie wiosenno – letnim energia ta nie będzie wykorzystywana, a dla pozostałej części roku należy przewidzieć uzupełniające źródło ciepła. W związku z czym decyzja o niniejszym sposobie wykorzystania ciepła odpadowego powinna być przedmiotem każdorazowej analizy dla określenia opłacalności takiego działania.

Bardzo atrakcyjną opcją jest natomiast wykorzystanie energii odpadowej ze zużytego powietrza wentylacyjnego, gdyż:

- odzysk ciepła z wywiewanego powietrza wentylacyjnego na cele przygotowania powietrza dolotowego jest wykorzystaniem wewnątrz procesowym z jego wszystkimi zaletami;
- w obiektach wyposażonych w instalacje klimatyzacyjne układ taki pozwala na odzyskiwanie chłodu w okresie letnim, zmniejszając zapotrzebowanie energii do napędu klimatyzatorów.

W związku z powyższym zalecane jest stosowanie układów rekuperacji ciepła w układach wentylacji wszystkich obiektów wielko kubaturowych i mieszkaniowych, zwłaszcza wyposażonych w instalacje klimatyzacyjne.

Biorąc pod uwagę możliwości wykorzystania energii odpadowej, należy zauważyć, że podobnie jak w przypadku możliwości wykorzystania nadwyżek energii cieplnej ze źródeł przemysłowych podmioty gospodarcze, dla których działalność związana z zaopatrzeniem w ciepło stanowi (lub może stanowić) działalność marginalną, nie są zainteresowane jej podejmowaniem. Dlatego też głównymi odbiorcami ciepła odpadowego będą podmioty, gdzie te zasoby istnieją.

Nieprzetworzona część odpadów komunalnych jest niewątpliwie znaczącym potencjalnym źródłem energii dla gminy Czersk. Alternatywnym sposobem zagospodarowania pozostałości odpadów do składowania, po wcześniejszym wykorzystaniu wszystkich innych

sposobów odzysku, jest ich spalanie. Ponadto odpady komunalne poddane procesowi odzysku i recykulacji również tworzą pewną pozostałość dostatecznie bogatą w części palne (część organiczna), która może być wykorzystana z dobrym efektem energetycznym i ekologicznym w spalarni odpadów komunalnych. Jednocześnie wykorzystanie technologii spalania odpadów komunalnych w praktyce, budzi też szereg obaw, gdyż mimo zastosowania w procesie właściwej obróbki termicznej i chemicznej, budzi niepewność dotrzymania (z różnych powodów) reżimu i wymagań technologicznych w eksploatacji, co w efekcie mogło by spowodować emisję szkodliwych substancji do środowiska.

10. Prognoza zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i gaz

Dynamika wzrostu zapotrzebowania na moc i energię cieplną ma ścisły związek z dynamiką rozwoju ludności i jej dążenia do poprawy warunków funkcjonowania, co pociąga za sobą rozwój budownictwa mieszkaniowego, usługowego i przemysłu.

Zgodnie z prognozą liczby mieszkań na terenie gminy Czersk do 2035 roku ich liczba wzrośnie. Analogicznie wzrośnie również powierzchnia mieszkań. Mieszkańcy oraz władze gminy będą dążyły do poprawy warunków mieszkaniowych. Prognozę liczby i powierzchni mieszkań prezentują poniższe tabele.

Tabela 36. Prognoza liczby mieszkań na terenie gminy Czersk wg okresu budowy

lata	przed 1918	1918 - 1944	1945 - 1970	1971 - 1978	1979 - 1988	1989 - 2002	po 2002	razem
2020	1 120	849	1 375	693	656	669	1 250	6 612
2021	1 120	849	1 375	693	656	669	1 282	6 644
2022	1 120	849	1 375	693	656	669	1 315	6 677
2023	1 120	849	1 375	693	656	669	1 347	6 709
2024	1 120	849	1 375	693	656	669	1 380	6 742
2025	1 120	849	1 375	693	656	669	1 412	6 774
2026	1 120	849	1 375	693	656	669	1 444	6 806
2027	1 120	849	1 375	693	656	669	1 477	6 839
2028	1 120	849	1 375	693	656	669	1 509	6 871
2029	1 120	849	1 375	693	656	669	1 542	6 904
2030	1 120	849	1 375	693	656	669	1 574	6 936
2031	1 120	849	1 375	693	656	669	1 607	6 969
2032	1 120	849	1 375	693	656	669	1 639	7 001
2033	1 120	849	1 375	693	656	669	1 671	7 033
2034	1 120	849	1 375	693	656	669	1 704	7 066
2035	1 120	849	1 375	693	656	669	1 736	7 098

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 37. Prognoza powierzchni użytkowej mieszkań [m²]

lata	przed 1918	1918 - 1944	1945 - 1970	1971 - 1978	1979 - 1988	1989 - 2002	po 2002	razem
2020	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	198 868	564 753
2021	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	202 978	568 863
2022	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	207 088	572 973
2023	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	211 198	577 083
2024	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	215 307	581 192
2025	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	219 417	585 302
2026	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	223 527	589 412
2027	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	227 637	593 522
2028	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	231 747	597 632
2029	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	235 857	601 742
2030	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	239 967	605 852
2031	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	244 077	609 962
2032	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	248 187	614 072
2033	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	252 297	618 182
2034	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	256 407	622 292
2035	72 672	56 487	105 123	54 049	62 332	15 222	260 517	626 402

Źródło: Opracowanie własne

Z punktu widzenia odbiorców ciepła pożądane są działania zmierzające do obniżenia zużycia ciepła, które w Polsce jest wyższe niż w krajach rozwiniętych. W warunkach klimatu Polski można przyjąć, że budynek jest ciepły, jeżeli zużywa na ogrzewanie ok. 30 - 40 kWh/m³ energii w ciągu sezonu grzewczego. Na terenie gminy działania termomodernizacyjne przeprowadzane są w zakresie dostosowanym do możliwości finansowych mieszkańców. Przyjęcie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów obejmującej program kredytowania takich przedsięwzięć pozwoliło na ożywienie tempa prac. Opłacalność i zakres termomodernizacji zwłaszcza w przypadku budownictwa wielorodzinnego, powinny być określone w audycie energetycznym, który jest podstawą do udzielenia kredytu. Praktyka wskazuje, że najlepsze efekty oszczędzania energii w budynkach uzyskuje się poprzez ocieplenie stropodachów, ścian zewnętrznych i stropów piwnic, wraz z regulacją i automatyką systemu grzewczego budynku. Wymiana okien i drzwi na nowe o zwiększonej izolacyjności cieplnej i szczelności dokonywana jest, gdy stare są w złym stanie technicznym. Opłacalny zakres termomodernizacji musi określić audyt energetyczny w oparciu o ocenę kosztów i oszczędności poszczególnych elementów działań termomodernizacyjnych. Według wstępnych oszacowań stopień termomodernizacji zasobów mieszkaniowych gminy nie przekracza kilku procent. W horyzoncie roku 2035 przewiduje się dalsze prace termomodernizacyjne, mające na celu również poprawienie standardu życia

mieszkańców. W związku z wzrastającymi kosztami ogrzewania budynków mieszkalnych, obserwowane jest coraz większe zainteresowanie wykonaniem prac termomodernizacyjnych. W związku z tym, założono stopniowe wykonywanie prac termomodernizacyjnych w poszczególnych budynkach mieszkalnych na terenie gminy. Po wykonaniu usprawnień termomodernizacyjnych zakłada się, że przegrody termomodernizowanych budynków będą spełniały wymogi w zakresie współczynnika przenikania ciepła U, co zapewni zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło średnio o 30%. Spodziewany efekt zabiegów termomodernizacyjnych, to zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną w docieplonych budynkach rzędu 15,41%. Prognozowane zmiany zapotrzebowania energii cieplnej wskutek opisanych wyżej czynników do roku 2035 przedstawiono w kolejnych tabelach.

Tabela 38. Planowane efekty działań termomodernizacyjnych - budynki mieszkalne

a) budynki wybudowane do 1966 r.

Lata	do 1966							
	Zapotrzebowanie na ciepło bez usprawnień termomod. [GJ]	Liczba mieszkań	GJ/mieszkanie	Liczba mieszkań po termomodernizacji	Liczba mieszkań nie poddanych termomodernizacji	Zapotrzebowanie na ciepło budynków poddanych termomod.	Zapotrzebowanie na ciepło budynków nie poddanych termomod.	Łączne zapotrzebowanie na ciepło [GJ]
2020	99 522,99	1 338	74	170	1 168	3 875	86 874	90 749
2021	99 522,99	1 338	74	205	1 133	3 875	84 270	88 145
2022	99 522,99	1 338	74	240	1 098	3 875	81 666	85 541
2023	99 522,99	1 338	74	275	1 063	3 875	79 062	82 937
2024	99 522,99	1 338	74	310	1 028	3 875	76 458	80 333
2025	99 522,99	1 338	74	345	993	3 875	73 854	77 729
2026	99 522,99	1 338	74	380	958	3 875	71 249	75 125
2027	99 522,99	1 338	74	415	923	3 875	68 645	72 520
2028	99 522,99	1 338	74	450	888	3 875	66 041	69 916
2029	99 522,99	1 338	74	485	853	3 875	63 437	67 312
2030	99 522,99	1 338	74	520	818	3 875	60 833	64 708
2031	99 522,99	1 338	74	555	783	3 875	58 229	62 104
2032	99 522,99	1 338	74	590	748	3 875	55 625	59 500
2033	99 522,99	1 338	74	625	713	3 875	53 020	56 896
2034	99 522,99	1 338	74	660	678	3 875	50 416	54 291
2035	99 522,99	1 338	74	695	643	3 875	47 812	51 687

b) budynki wybudowane w latach 1967-1985

Lata	1967-1985							
	Zapotrzebowanie na ciepło bez usprawnień termomod. [GJ]	Liczba mieszkań	GJ/mieszkanie	Liczba mieszkań po termomodernizacji	Liczba mieszkań nie poddanych termomodernizacji	Zapotrzebowanie na ciepło budynków poddanych termomod.	Zapotrzebowanie na ciepło budynków nie poddanych termomod.	Łączne zapotrzebowanie na ciepło [GJ]
2020	43 573	540	81	60	480	3 392	38 728	42 120
2021	43 573	540	81	85	455	4 805	36 709	41 514
2022	43 573	540	81	110	430	6 218	34 690	40 908
2023	43 573	540	81	135	405	7 631	32 672	40 303
2024	43 573	540	81	160	380	9 044	30 653	39 697
2025	43 573	540	81	185	355	10 457	28 634	39 091
2026	43 573	540	81	210	330	11 870	26 615	38 486
2027	43 573	540	81	235	305	13 283	24 597	37 880
2028	43 573	540	81	260	280	14 697	22 578	37 274
2029	43 573	540	81	285	255	16 110	20 559	36 669
2030	43 573	540	81	310	230	17 523	18 540	36 063
2031	43 573	540	81	335	205	18 936	16 522	35 458
2032	43 573	540	81	360	180	20 349	14 503	34 852
2033	43 573	540	81	385	155	21 762	12 484	34 246
2034	43 573	540	81	410	130	23 175	10 465	33 641
2035	43 573	540	81	435	105	24 589	8 447	33 035

c) budynki wybudowane w latach 1986-1992

Lata	1986-1992							
	Zapotrzebowanie na ciepło bez usprawnień termomod. [GJ]	Liczba mieszkań	GJ/mieszkanie	Liczba mieszkań po termomodernizacji	Liczba mieszkań nie poddanych termomodernizacji	Zapotrzebowanie na ciepło budynków poddanych termomod.	Zapotrzebowanie na ciepło budynków nie poddanych termomod.	Łączne zapotrzebowanie na ciepło [GJ]
2020	3 742	62	61	1	61	42	3 682	3 724
2021	3 742	62	61	2	60	85	3 621	3 706
2022	3 742	62	61	3	59	127	3 560	3 688
2023	3 742	62	61	4	58	170	3 500	3 670
2024	3 742	62	61	5	57	212	3 439	3 651
2025	3 742	62	61	6	56	255	3 379	3 633
2026	3 742	62	61	7	55	297	3 318	3 615
2027	3 742	62	61	10	52	424	3 136	3 560
2028	3 742	62	61	13	49	551	2 954	3 506
2029	3 742	62	61	16	46	679	2 773	3 451
2030	3 742	62	61	19	43	806	2 591	3 397
2031	3 742	62	61	22	40	933	2 409	3 342
2032	3 742	62	61	25	37	1 060	2 227	3 288
2033	3 742	62	61	32	30	1 357	1 803	3 160
2034	3 742	62	61	39	23	1 654	1 379	3 033
2035	3 742	62	61	46	16	1 951	955	2 906

d) budynki wybudowane w latach 1993-1997

Lata	1993-1997							
	Zapotrzebowanie na ciepło bez usprawnień termomod. [GJ]	Liczba mieszkań	GJ/mieszkanie	Liczba mieszkań po termomodernizacji	Liczba mieszkań nie poddanych termomodernizacji	Zapotrzebowanie na ciepło budynków poddanych termomod.	Zapotrzebowanie na ciepło budynków nie poddanych termomod.	Łączne zapotrzebowanie na ciepło [GJ]
2020	4 851	103	47	3	100	99	4 710	4 809
2021	4 851	103	47	6	97	198	4 568	4 766
2022	4 851	103	47	9	94	297	4 427	4 724
2023	4 851	103	47	12	91	396	4 285	4 681
2024	4 851	103	47	15	88	495	4 144	4 639
2025	4 851	103	47	18	85	594	4 003	4 597
2026	4 851	103	47	21	82	693	3 861	4 554
2027	4 851	103	47	25	78	825	3 673	4 498
2028	4 851	103	47	29	74	957	3 484	4 441
2029	4 851	103	47	33	70	1 089	3 296	4 384
2030	4 851	103	47	37	66	1 221	3 107	4 328
2031	4 851	103	47	41	62	1 353	2 919	4 271
2032	4 851	103	47	45	58	1 485	2 730	4 215
2033	4 851	103	47	52	51	1 716	2 400	4 116
2034	4 851	103	47	59	44	1 947	2 070	4 017
2035	4 851	103	47	66	37	2 178	1 740	3 918

e) budynki wybudowane po roku 1998

Lata	od 1998								Łączne zapotrzebowanie na ciepło dla wszystkich budynków [GJ]
	Zapotrzebowanie na ciepło bez usprawnień termomod. [GJ]	Liczba mieszkań	GJ/mieszkanie	Liczba mieszkań po termomodernizacji	Liczba mieszkań nie poddanych termomodernizacji	Zapotrzebowanie na ciepło budynków poddanych termomod.	Zapotrzebowanie na ciepło budynków nie poddanych termomod.	Łączne zapotrzebowanie na ciepło [GJ]	
2020	88 440	1 507	59	6	1 447	2 465	84 919	87 384	228 785,54
2021	90 216	1 540	59	56	1 455	3 487	85 235	88 721	226 852,66
2022	91 991	1 572	59	106	1 462	4 506	85 554	90 060	224 920,91
2023	93 767	1 604	58	156	1 469	5 523	85 877	91 400	222 990,22
2024	95 542	1 637	58	206	1 477	6 537	86 203	92 740	221 060,52
2025	97 318	1 669	58	256	1 484	7 550	86 532	94 082	219 131,77
2026	99 093	1 702	58	306	1 492	8 560	86 865	95 424	217 203,90
2027	100 868	1 734	58	356	1 378	14 495	80 162	94 656	213 114,96
2028	102 644	1 767	58	406	1 361	16 513	79 054	95 567	210 704,73
2029	104 419	1 799	58	456	1 343	18 527	77 952	96 479	208 296,06
2030	106 195	1 831	58	506	1 325	20 538	76 855	97 393	205 888,88
2031	107 970	1 864	58	556	1 308	22 545	75 763	98 308	203 483,12
2032	109 746	1 896	58	606	1 290	24 550	74 675	99 224	201 078,69
2033	111 521	1 929	58	656	1 273	26 551	73 591	100 142	198 560,39
2034	113 297	1 961	58	706	1 255	28 550	72 511	101 061	196 043,30
2035	115 072	1 994	58	756	1 238	30 546	71 435	101 981	193 527,36

Źródło: Opracowanie własne

Wykonanie usprawnień termomodernizacyjnych w budynkach mieszkalnych na terenie gminy w zakresie wskazanym w powyższych tabelach pozwoli na ograniczenie zapotrzebowania na ciepło o 15,42%. Na zapotrzebowanie na ciepło gospodarstw domowych oprócz ogrzewania pomieszczeń wchodzi również zużycie energii cieplnej do wytwarzania ciepłej wody użytkowej oraz zużycie energii cieplnej podczas przygotowania posiłków.

Tabela 39. Zapotrzebowanie na ciepło - gospodarstwa domowe

Lata	Zużycie energii cieplnej do ogrzewania pomieszczeń [GJ/rok]	Zużycie energii cieplnej do wytwarzania ciepłej wody użytkowej [GJ/rok]	Zużycie energii cieplnej podczas przygotowania posiłków [GJ/rok]	Łączne zużycie energii cieplnej [GJ/rok]
2020	228 785,54	86 768,00	25 865,51	341 419,05
2021	226 852,66	86 884,00	25 900,09	339 636,75
2022	224 920,91	86 980,00	25 928,71	337 829,62
2023	222 990,22	87 048,00	25 948,98	335 987,20
2024	221 060,52	87 076,00	25 957,32	334 093,84
2025	219 131,77	87 128,00	25 972,82	332 232,59
2026	217 203,90	87 192,00	25 991,90	330 387,80
2027	213 114,96	87 228,00	26 002,63	326 345,59
2028	210 704,73	87 268,00	26 014,56	323 987,29
2029	208 296,06	87 292,00	26 021,71	321 609,77
2030	205 888,88	87 300,00	26 024,10	319 212,98
2031	203 483,12	87 308,00	26 026,48	316 817,60
2032	201 078,69	87 304,00	26 025,29	314 407,98
2033	198 560,39	87 312,00	26 027,68	311 900,07
2034	196 043,30	87 308,00	26 026,48	309 377,78
2035	193 527,36	87 316,00	26 028,87	306 872,23

Źródło: Opracowanie własne

Na ograniczenie zapotrzebowania na ciepło na terenie gminy korzystnie może wpłynąć termomodernizacja budynków. Wprowadzenie usprawnień w tym zakresie pozwoli na ograniczenie zużycia ciepła. W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące odbiorców instytucjonalnych oraz zakładów przemysłowych.

Tabela 40. Zapotrzebowanie na ciepło – odbiorcy instytucjonalni

Lata	Budynki użyteczności publicznej [GJ/rok]	Zakłady przemysłowe [GJ/rok]
2020	13 821,11	23 270,89
2021	13 652,84	23 270,89
2022	13 499,50	23 270,89
2023	12 871,37	23 270,89
2024	12 736,37	23 270,89
2025	12 682,37	23 270,89
2026	12 392,12	23 270,89
2027	12 289,55	23 270,89
2028	12 123,20	23 270,89
2029	12 113,08	23 270,89
2030	12 113,08	23 270,89
2031	12 103,36	23 270,89
2032	12 066,23	23 270,89
2033	11 593,73	23 270,89
2034	11 591,47	23 270,89
2035	11 564,47	23 270,89

Źródło: Opracowanie własne

Planowana termomodernizacja budynków użyteczności publicznej umożliwi finalne ograniczenie zapotrzebowanie na ciepło o 16,33% w stosunku do stanu obecnego.

W przypadku zakładów produkcyjnych prowadzących działalność na obszarze gminy Czersk, nie zakładano żadnych usprawnień termomodernizacyjnych.

Tabela 41. Łączne zapotrzebowanie na energię ciepłą

Lata	Łączne prognozowane zużycie energii ciepłej	
	GJ/rok	MWh/rok
2020	378 511,05	104 847,56
2021	376 560,48	104 307,25
2022	374 600,01	103 764,20
2023	372 129,46	103 079,86
2024	370 101,11	102 518,01
2025	368 185,86	101 987,48
2026	366 050,82	101 396,08
2027	361 906,04	100 247,97
2028	359 381,38	99 548,64

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

Lata	Łączne prognozowane zużycie energii cieplnej	
	GJ/rok	MWh/rok
2029	356 993,74	98 887,27
2030	354 596,95	98 223,35
2031	352 191,85	97 557,14
2032	349 745,11	96 879,39
2033	346 764,69	96 053,82
2034	344 240,15	95 354,52
2035	341 707,60	94 653,00

Źródło: Opracowanie własne

PROGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Na podstawie prognozy liczby ludności gminy Czersk oraz prognozy liczby podmiotów gospodarczych, a także średniorocznego zużycia energii elektrycznej na 1 mieszkańca w województwie i na 1 podmiot gospodarczy, sporządzono kalkulacje w zakresie zapotrzebowania na energię elektryczną w latach 2020-2035. Założono, że wzrost zapotrzebowania na energię spowodowany większym wykorzystaniem sprzętów elektrycznych w gospodarstwach domowych będzie zrównoważony poprzez coraz powszechniejsze stosowanie energooszczędnego sprzętu RTV i AGD. Ponadto wzrastające koszty energii elektrycznej mobilizują do oszczędnego zużycia energii i stosowanie energooszczędnych rozwiązań, w szczególności w gospodarstwach domowych.

Tabela 42. Prognoza zapotrzebowania na energię elektryczną na terenie gminy Czersk

Lata	Zapotrzebowanie na energię w gospodarstwach domowych MWh/rok	Zapotrzebowanie na energię w podmiotach gospodarki narodowej MWh/rok	OGÓŁEM [MWh/rok]
2020	13 941,17	20 961,86	34 903,031
2021	13 959,81	21 297,41	35 257,217
2022	13 975,23	21 642,83	35 618,058
2023	13 986,16	21 998,11	35 984,269
2024	13 990,65	22 363,27	36 353,923
2025	13 999,01	22 738,29	36 737,302
2026	14 009,29	23 133,05	37 142,347
2028	14 021,50	20 606,58	34 628,081
2029	14 025,36	20 942,13	34 967,485
2030	14 026,64	21 287,54	35 314,187

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

Lata	Zapotrzebowanie na energię w gospodarstwach domowych MWh/rok	Zapotrzebowanie na energię w podmiotach gospodarki narodowej MWh/rok	OGÓŁEM [MWh/rok]
2031	14 027,93	21 642,83	35 670,758
2032	14 027,29	20 330,24	34 357,532
2033	14 028,57	20 655,92	34 684,496
2034	14 027,93	20 991,47	35 019,401
2035	14 029,22	20 359,85	34 389,067

Źródło: Opracowanie własne

PROGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA GAZ ZIEMNY

Na podstawie danych dotyczących zużycia gazu na terenie gminy Czersk w poprzednich latach przesłanych przez PGNiG oraz założeń Spółki PSG na kolejne lata, co do rocznego wolumenu dystrybuowanego gazu, oszacowano zapotrzebowanie na gaz ziemny w latach 2020-2035 na terenie gminy Czersk.

Tabela 43. Prognoza zapotrzebowania na gaz ziemny (MWh) na terenie gminy Czersk

Lata	Ogółem	Gospodarstwo domowe	Przemysł i budownictwo	Handel i Usługi
2020	28 908,89	8 397,15	3 909,32	8 205,26
2021	29 342,52	8 523,11	3 967,96	8 328,34
2022	29 782,66	8 650,96	4 027,48	8 453,26
2023	30 229,40	8 780,72	4 087,89	8 580,06
2024	30 682,84	8 912,43	4 149,21	8 708,76
2025	31 143,08	9 046,12	4 211,45	8 839,40
2026	31 610,23	9 181,81	4 274,62	8 971,99
2027	31 727,19	9 215,78	4 290,44	9 005,18
2028	31 844,58	9 249,88	4 306,31	9 038,50
2029	31 962,40	9 284,11	4 322,25	9 071,94
2030	32 080,66	9 318,46	4 338,24	9 105,51
2031	32 199,36	9 352,94	4 354,29	9 139,20
2032	32 318,50	9 387,54	4 370,40	9 173,02
2033	32 438,08	9 422,28	4 386,57	9 206,96
2034	32 558,10	9 457,14	4 402,80	9 241,02
2035	32 678,56	9 492,13	4 419,09	9 275,21

Źródło: Opracowanie własne

11. Stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Głównymi problemami dotyczącymi zarówno gminę Czersk, jak i jej okolice, jest znaczna emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza atmosferycznego. Największe zagrożenie niesie ze sobą emisja pyłu i substancji smołowych, czyli sadzy. Proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze jest bardzo skomplikowany i nie zawsze w sposób właściwy można określić strefy jej skażenia. Jest jednak pewne, że jakość powietrza w jednym rejonie jest ściśle uzależniona od zanieczyszczeń na innych obszarach. Zanieczyszczenia bowiem, w określonych warunkach transportowane są na dalekie odległości wpływając bezpośrednio na stan jakości powietrza na tych terenach (duży udział w ogólnym tle zanieczyszczeń).

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy są:

1. źródła komunalno – bytowe: kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emitory z obiektów użyteczności publicznej. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan zanieczyszczenia powietrza, gdyż są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Emitują najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe;
2. źródła transportowe, w których emisja zanieczyszczeń następuje na niskiej wysokości, tworząc niską emisję. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki;
3. pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu;
4. zanieczyszczenia allochtoniczne, napływające spoza terenu gminy, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru.

Jednym z największych źródeł zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Czersk jest tzw. „niska emisja”, czyli emisja pochodząca ze źródeł o wysokości nieprzekraczającej kilkunastu metrów wysokości. Zjawisko to jest obserwowalne na terenach zwartej zabudowy, charakteryzującej się brakiem możliwości przewietrzania. Elementem składowym „niskiej emisji” są zanieczyszczenia emitowane podczas ogrzewania budynków mieszkalnych. Pomimo iż budownictwo jednorodzinne wykorzystuje ekologiczne nośniki ciepła (gaz, olej opałowy), to jednak na terenie gminy występują jeszcze tradycyjne kotłownie na paliwa stałe (węgiel, miął węglowy, koks). Niewątpliwym problemem jest nagminne spalanie w domowych piecach paliw niskiej jakości, a także odpadów, w tym tworzyw sztucznych, gumy i tekstyliów. W związku z tym do atmosfery przedostają się duże ilości sadzy, węglowodorów aromatycznych, merkaptanów i innych szkodliwych dla zdrowia ludzi związków chemicznych. To niekorzystne zjawisko nasila się szczególnie w okresie grzewczym, co może powodować wyraźne okresowe pogorszenie stanu sanitarnego powietrza na terenach zasiedlonych i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Ta sytuacja jest szczególnie uciążliwa także dla mieszkańców terenów o słabych warunkach przewietrzania.

Rzeczywista emisja zanieczyszczeń z jednego źródła może się różnić w zależności od:

- spalania węgla o różnej kaloryczności;
- opalania mieszkań drewnem;
- spalanie w domowych piecach części odpadów (szczególnie tworzyw sztucznych).

Kolejnym źródłem zanieczyszczeń powietrza na opisywanym terenie są środki komunikacyjne. Największe zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw w silnikach pojazdów zdiagnozowano przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Główną przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim ich zły stan techniczny, nieodpowiednia eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu, a także zbyt mała przepustowość dróg lokalnych.

Z poniższej tabeli wynika, że na terenie powiatu chojnickiego emisja zanieczyszczeń gazowych jest minimalna w porównaniu z całym województwem pomorskim, a emisja zanieczyszczeń pyłowych relatywnie niska.

Tabela 44. Emisja gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza na tle powiatu chojnickiego oraz województwa pomorskiego w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Emisja zanieczyszczeń gazowych [t/r]				
Województwo pomorskie	6 618 438	6 826 458	6 689 047	6 712 717
Powiat chojnicki	27 336	31 365	31 342	31 619
Udział % zanieczyszczeń gazowych powiatu w stosunku do województwa	0,41%	0,46%	0,47%	0,47%
Emisja zanieczyszczeń pyłowych [t/r]				
Województwo pomorskie	2 268	1 864	1 521	1 020
Powiat chojnicki	6	13	26	20
Udział % zanieczyszczeń gazowych powiatu w stosunku do województwa	0,26%	0,70%	1,71%	1,96%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli, na przestrzeni lat 2015-2018, emisja zanieczyszczeń gazowych na terenie województwa pomorskiego i powiatu chojnickiego zwiększyła się. Udział procentowy zanieczyszczeń gazowych powiatu w stosunku do województwa przyjął nieznaczny trend wzrostowy. Jeżeli chodzi o emisje zanieczyszczeń pyłowych, to na przestrzeni tego samego okresu czasu na terenie województwa zanotowano ich spadek, natomiast na terenie powiatu - wzrost. Udział procentowy zanieczyszczeń pyłowych powiatu w stosunku do województwa zwiększył się o 1,70 p. p.

STAN POWIETRZA

Stan jakości powietrza w województwie pomorskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Na potrzeby niniejszego opracowania uwzględniono wyłącznie oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.
- **Poziom dopuszczalny** - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.
- **Poziom docelowy** - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenie ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.
- **Poziom celu długoterminowego** - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5} dla którego określono dodatkowo poziom dopuszczalny dla fazy II od

1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³) ::

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.
- **Poziom dopuszczalny faza II** - jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej.
Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

Województwo pomorskie zostało podzielone na 2 strefy podlegające ocenie stanu powietrza: Aglomeracje Trójmiejską (PL2201) oraz strefę pomorską (PL12202) stanowiącą pozostały obszar województwa. Zgodnie z tak przyjętym podziałem, gmina Czersk znalazła się w strefie pomorskiej.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy pomorskiej.

Tabela 45. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy pomorskiej, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2019 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy						Kryterium - poziom celu długoterminowego	
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃		
			Faza I	Faza II												
Strefa pomorska	PL2202	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2019

Tabela 46. Zbiorcze zestawienie obszarów przekroczeń w strefie pomorskiej dla kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Zanieczyszczenie	Typ normy	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km ²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańców strefy [%]	Klasa strefy
B(a)P	Poziom docelowy	Średnia roczna	716	25%	591 314	36,6%	C
Ozon	Poziom celu długoterminowego	Śr. 8-godz	17 365	97,2%	1 564 785	96,9%	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2019

Roczna ocena jakości powietrza za 2019 r. w strefie pomorskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe benzo(a)piren B(a)P (rok);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego – ozon O₃ (max 8-h).

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy pomorskiej były dotrzymane.

12. Współpraca z innymi gminami w zakresie gospodarki energetycznej

Współpraca gmin może polegać na wspólnym opracowywaniu programów, koncepcji, które będą uwzględniać ich możliwości dotyczące gospodarki energetycznej. Będzie miało to wpływ na niższe koszty planowania i wdrażania wypracowanych rozwiązań oraz większe korzyści dla środowiska ze względu na ich realizację na większym obszarze. Współpraca taka wpływa na dysponowanie większymi środkami finansowymi, rzeczowymi oraz ludzkimi (większa liczba pracowników, ekspertów i doświadczenia).

Współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie gospodarki energetycznej może polegać na wspólnej budowie na obszarze przygranicznym zakładu ciepłowniczego opartego również o energię ze źródeł odnawialnych lub utworzeniu klastra opartego na idei solarów produkujących ciepłą wodę użytkową na terenie obu sąsiednich gmin. Ponadto jeśli któraś z gmin będzie dysponować nadwyżkami energii może ją też sprzedawać gminie sąsiedniej lub wspólnie organizować produkcję i sprzedaż energii na swoje potrzeby.

Warto nadmienić, iż na realizację inwestycji w partnerstwie z zakresu gospodarki energetycznej jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymać dofinansowanie z dostępnych źródeł zewnętrznych, w tym z środków Unii Europejskiej. Niniejsza możliwość finansowania przedsięwzięć z zakresu gospodarki energetycznej może zachęcić Gminę Czersk oraz jej sąsiada do realizacji wspólnych inwestycji w niniejszym zakresie.

Natomiast w zakresie zaopatrzenia gminę w energię elektryczną może uczestniczyć w przygotowaniu wspólnego przetargu samorządów powiatu chojnickiego na wyłonienie dostawcy energii elektrycznej dla potrzeb oświetlenia ulicznego i budynków. Na podstawie aktualnych prognoz oraz opracowań dotyczących przewidywanego zużycia energii elektrycznej w Polsce, należy stwierdzić, że zużycie energii elektrycznej będzie systematycznie wzrastać, głównie w gospodarce komunalnej oraz w średnim i drobnym przemyśle. Spadnie natomiast zużycie energii elektrycznej w dużym przemyśle, co jest bezpośrednio związane z restrukturyzacją gospodarki i wprowadzeniem energooszczędnych technologii.

W ramach zaopatrzenia w paliwa gazowe istnieją ograniczone możliwości współpracy wspólnego działania kilku gmin w ramach modernizacji istniejących oraz budowy nowych odcinków sieci gazowych. Rozproszona zabudowa, decyduje o realnych barierach ekonomiczno–kosztowych związanych z budową sieci gazociągowych.

Realizacja założeń Polityki energetycznej Polski na terenie gminy odbywa się poprzez stałe dążenie do wykorzystania niskoemisyjnych źródeł energii, poprawę efektywności energetycznej istniejących źródeł ciepła, termomodernizację budynków przyczyniającą się do zmniejszenia zużycia paliw oraz dążenie do wykorzystania OZE.

Gmina Czersk graniczy z: gminą Karsin, gminą Stara Kiszewa, gminą Kaliska, gminą Czarna Woda, gminą Osieczna, gminą Śliwice, gminą Tuchola, gminą Chojnice i gminą Brusy. W celu określenia konkretnych kierunków współpracy Gminy Czersk z innymi gminami w zakresie zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, wysłano pismo do wszystkich gmin sąsiednich wraz z ankietą. W odpowiedzi na wysłane ankiety scharakteryzowano infrastrukturę energetyczną na terenie gmin sąsiednich, które odpowiedziały na ankietę.

Tabela 47. Charakterystyka gmin sąsiednich

Wyszczególnienie	Charakterystyka gminy sąsiedniej
GMINA KALISKA	
Sieć gazowa	<ul style="list-style-type: none"> — Na terenie gminy nie funkcjonuje sieć gazowa, — Gmina posiada koncepcji gazyfikacji swojego terenu, — W kolejnych latach nie jest planowana rozbudowa sieci gazowej.
Odnawialne źródła energii	<ul style="list-style-type: none"> — Obiekty użyteczności publicznej na terenie gminy są wyposażone w instalacje solarne (Ośrodek Zdrowia w Kaliskach i Świetlica Wiejska w Piecach) oraz w instalacje fotowoltaiczne (ZSP w Kaliskach, Przedszkole w Kaliskach, Urząd Gminy Kaliska, Świetlica Wiejska w Cieciorce, Szkoła filialna w Piecach, GOK w Kaliskach, Świetlica wiejska w Studzienicach, Świetlica wiejska w Piecach, Świetlica wiejska w Czarnym), — W kolejnych latach nie zaplanowano montażu systemów solarnych na obiektach użyteczności publicznej, — Część budynków mieszkalnych na terenie Gminy wyposażona jest w instalacje solarne, — Wśród mieszkańców gminy występuje zainteresowanie wykorzystaniem oze (w tym systemów solarnych), — W kolejnych latach zaplanowano wymianę systemów ogrzewania w budynkach użyteczności publicznej, — Na terenie gminy nie funkcjonują farmy wiatrowe, — Gmina nie posiada koncepcji lokalizacji elektrowni wiatrowych, — Gmina nie uwzględniła terenów pod budowę farm wiatrowych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w Miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, — Do Urzędu w ostatnich latach nie zgłosiły się podmioty zainteresowane stworzeniem farm wiatrowych na terenie gminy, — Na terenie gminy nie funkcjonuje elektrownia wodna,

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

	<ul style="list-style-type: none"> — Na terenie gminy nie występują warunki do stworzenia elektrowni wodnej (MEW), — Na terenie gminy w budynkach prywatnych są wykorzystywane pompy ciepła.
Sieć ciepłownicza	— Na terenie gminy funkcjonują sieć ciepłownicza zarządzane przez Gminę.
Baza surowców energetycznych	— Na terenie gminy nie występują udokumentowane złoża surowców energetycznych.
Elektroenergetyka	— Gmina byłaby zainteresowana współpracą przy rozbudowie i modernizacji systemów elektroenergetycznych, stanowiących wspólną infrastrukturę dla gmin z powiatu chojnickiego.
Biogazownie	— Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna biogazownia oraz w najbliższym czasie nie jest planowana jej budowa.
Uprawa roślin energetycznych	— Na terenie gminy nie istnieją uprawy roślin energetycznych.
Współpraca w zakresie gospodarki energetycznej	— Gmina jest zainteresowana współpracą z gminą Czersk w roku 2021 i w latach kolejnych w zakresie wspólnego wyłonienia dostawcy energii elektrycznej; budowy w partnerstwie oświetlenia hybrydowego oraz wspólnej realizacji projektów w zakresie OZE i gospodarki niskoemisyjnej.
Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	— Gmina posiada uchwalone „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.
GMINA TUCHOLA	
Sieć gazowa	<ul style="list-style-type: none"> — Na terenie gminy funkcjonuje sieć gazowa, — Gmina nie posiada koncepcji gazyfikacji swojego terenu, — W kolejnych latach planowana jest rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy. Inwestorem jest PSG Sp. z o.o.
Odnawialne źródła energii	<ul style="list-style-type: none"> — Obiekty użyteczności publicznej na terenie gminy są wyposażone w instalacje solarne (SP nr 3, wiata handlowa), — W kolejnych latach zaplanowano montaż systemów solarnych na obiektach użyteczności publicznej, — Na terenie gminy budynki mieszkalne wyposażone są w instalacje solarne, — Na terenie gminy występuje zainteresowanie wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (w tym systemów solarnych) przez mieszkańców, — W kolejnych latach zaplanowano wymianę systemów ogrzewania w budynkach użyteczności publicznej, — Na terenie gminy funkcjonuje 5 szt. farm wiatrowych o mocy (Bładowo – 0,6 MW; Kiełpin – 0,5 MW; Kiełpin – 3x2 MW), — Gmina nie posiada koncepcji lokalizacji elektrowni wiatrowych, — Gmina nie uwzględniła terenów pod budowę farm wiatrowych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w Miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, — Do Urzędu w ostatnich latach zgłosiły się podmioty zainteresowane stworzeniem farm wiatrowych na terenie gminy, — Na terenie gminy funkcjonują dwie elektrownie wodne tj. <ul style="list-style-type: none"> – W miejscowości Tuchola, o mocy 20 kW, narzecze Struga Kicz., – W miejscowości Zielonka, ob. Klocek, o mocy 50 kW, na rzece Wielki Kanał Brdy, — Na terenie gminy wykorzystywane są pompy ciepła.
Sieć ciepłownicza	— Na terenie gminy funkcjonuje sieć ciepłownicza, której operatorem jest Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi.

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

Baza surowców energetycznych	— Na terenie gminy nie występują udokumentowane złoża surowców energetycznych.
Elektroenergetyka	— Gmina nie byłaby zainteresowana współpracą przy rozbudowie i modernizacji systemów elektroenergetycznych, stanowiących wspólną infrastrukturę dla gmin z powiatu chojnickiego.
Biogazownie	— Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna biogazownia oraz w najbliższym czasie nie jest planowana jej budowa.
Uprawa roślin energetycznych	— Gmina nie posiada informacji czy na jej terenie istnieją uprawy roślin energetycznych.
Współpraca w zakresie gospodarki energetycznej	— Gmina nie jest zainteresowana współpracą z gminą Czersk w zakresie gospodarki energetycznej.
Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	— Gmina nie posiada uchwalonych „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.
GMINA OSIECZNA	
Sieć gazowa	<ul style="list-style-type: none"> — Na terenie gminy nie funkcjonuje sieć gazowa, — Gmina nie posiada koncepcji gazyfikacji swojego terenu, — W kolejnych latach nie jest planowana jest rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy.
Odnawialne źródła energii	<ul style="list-style-type: none"> — Obiekty użyteczności publicznej na terenie gminy nie są wyposażone w instalacje solarne, — W kolejnych latach nie zaplanowano montażu systemów solarnych na obiektach użyteczności publicznej, — Na terenie gminy budynki mieszkalne nie są wyposażone w instalacje solarne, — Na terenie gminy występuje zainteresowanie wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (w tym systemów solarnych) przez mieszkańców, — W kolejnych latach nie zaplanowano wymiany systemów ogrzewania w budynkach użyteczności publicznej, — Na terenie gminy nie funkcjonują farmy wiatrowe, — Gmina nie posiada koncepcji lokalizacji elektrowni wiatrowych, — Gmina nie uwzględniła terenów pod budowę farm wiatrowych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w Miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, — Do Urzędu w ostatnich latach nie zgłosiły się podmioty zainteresowane stworzeniem farm wiatrowych na terenie Gminy, — Na terenie gminy nie funkcjonuje elektrownia wodna, — Na terenie gminy nie są wykorzystywane pompy ciepła.
Sieć ciepłownicza	— Na terenie gminy nie funkcjonuje sieć ciepłownicza.
Baza surowców energetycznych	— Na terenie gminy nie występują udokumentowane złoża surowców energetycznych.
Elektroenergetyka	— Gmina byłaby zainteresowana współpracą przy rozbudowie i modernizacji systemów elektroenergetycznych, stanowiących wspólną infrastrukturę dla gmin z powiatu chojnickiego.
Biogazownie	— Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna biogazownia oraz w najbliższym czasie nie jest planowana jej budowa.
Uprawa roślin energetycznych	— Gmina nie posiada informacji czy na jej terenie istnieją uprawy roślin energetycznych.
Współpraca w zakresie gospodarki energetycznej	— Gmina jest zainteresowana współpracą z gminą Czersk w zakresie doprowadzenia instalacji gazowej do gm. Osieczna.

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	— Gmina posiada uchwalone „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.
GMINA ŚLIWICE	
Sieć gazowa	— Na terenie gminy nie funkcjonuje sieć gazowa, — Gmina nie posiada koncepcji gazyfikacji swojego terenu.
Odnawialne źródła energii	— Obiekty użyteczności publicznej na terenie gminy nie są wyposażone w instalacje solarne, — W kolejnych latach zaplanowano montaż systemów solarnych na obiektach użyteczności publicznej, — Na terenie gminy budynki mieszkalne są wyposażone w instalacje solarne; — Na terenie gminy występuje zainteresowanie wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (w tym systemów solarnych) przez mieszkańców, — W kolejnych latach zaplanowano wymianę systemów ogrzewania w budynkach użyteczności publicznej, — Na terenie gminy nie funkcjonują farmy wiatrowe, — Gmina nie posiada koncepcji lokalizacji elektrowni wiatrowych, — Gmina nie uwzględniła terenów pod budowę farm wiatrowych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w Miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, — Do Urzędu w ostatnich latach nie zgłosiły się podmioty zainteresowane stworzeniem farm wiatrowych na terenie Gminy, — Na terenie gminy na rzece Prusina, w miejscowości Śliwiczkki funkcjonuje elektrownia wodna, — Na terenie gminy są wykorzystywane pompy ciepła.
Sieć ciepłownicza	— Na terenie gminy nie funkcjonuje sieć ciepłownicza.
Baza surowców energetycznych	— Gmina nie posiada informacji o występowaniu udokumentowanych złóż surowców energetycznych na swoim terenie.
Elektroenergetyka	— Gmina byłaby zainteresowana współpracą przy rozbudowie i modernizacji systemów elektroenergetycznych, stanowiących wspólną infrastrukturę dla gmin z powiatu chojnickiego.
Biogazownie	— Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna biogazownia oraz w najbliższym czasie nie jest planowana jej budowa.
Uprawa roślin energetycznych	— Na terenie gminy nie występują uprawy roślin energetycznych.
Współpraca w zakresie gospodarki energetycznej	— Gmina nie jest zainteresowana współpracą z gminą Czersk w zakresie gospodarki energetycznej.
Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	— Gmina nie posiada uchwalonych „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.
GMINA CZARNA WODA	
Sieć gazowa	— Na terenie gminy nie funkcjonuje sieć gazowa, — Gmina posiada koncepcje gazyfikacji swojego terenu.
Odnawialne źródła energii	— Obiekty użyteczności publicznej na terenie gminy nie są wyposażone w instalacje solarne, — W kolejnych latach nie zaplanowano montażu systemów solarnych na obiektach użyteczności publicznej, — Na terenie gminy budynki mieszkalne są wyposażone w instalacje solarne, — Na terenie gminy występuje zainteresowanie wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (w tym systemów solarnych) przez

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY CZERSK NA LATA 2020-2035**

	<p>mieszkańców,</p> <ul style="list-style-type: none"> — W kolejnych latach nie zaplanowano wymiany systemów ogrzewania w budynkach użyteczności publicznej, — Na terenie gminy nie funkcjonują farmy wiatrowe, — Gmina nie posiada koncepcji lokalizacji elektrowni wiatrowych, — Gmina nie uwzględniła terenów pod budowę farm wiatrowych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w Miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, — Do Urzędu w ostatnich latach nie zgłosiły się podmioty zainteresowane stworzeniem farm wiatrowych na terenie gminy, — Na terenie gminy nie funkcjonuje elektrownia wodna, — Na terenie gminy występują warunki do stworzenia elektrowni wodnej, — Na terenie gminy są wykorzystywane pompy ciepła.
Sieć ciepłownicza	— Na terenie gminy funkcjonuje sieć ciepłownicza.
Baza surowców energetycznych	— Na terenie gminy nie występują udokumentowane złoża surowców energetycznych.
Elektroenergetyka	— Gmina byłaby zainteresowana współpracą przy rozbudowie i modernizacji systemów elektroenergetycznych, stanowiących wspólną infrastrukturę dla gmin z powiatu chojnickiego.
Biogazownie	— Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna biogazownia oraz w najbliższym czasie nie jest planowana jej budowa.
Uprawa roślin energetycznych	— Na terenie gminy nie istnieją uprawy roślin energetycznych.
Współpraca w zakresie gospodarki energetycznej	— Gmina jest zainteresowana współpracą z gminą Czersk w zakresie budowy farm fotowoltaicznych.
Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	— Gmina posiada uchwalone „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.
GMINA KARSIN	
— Brak odpowiedzi na ankietę	
GMINA STARA KISZEWA	
— Brak odpowiedzi na ankietę	
GMINA CHOJNICE	
— Brak odpowiedzi na ankietę	
GMINA BRUSY	
— Brak odpowiedzi na ankietę	

Źródło: Opracowanie własne

13. Podsumowanie i wnioski

1. Zgodnie z art. 19 ust. 3 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2020 r., poz. 833 z późn. zm.), Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe powinien zawierać:
 - ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
 - przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
 - możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
 - możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;
 - zakres współpracy z innymi gminami.
2. Liczba mieszkańców gminy Czersk w roku 2019 wynosiła 21 644 osób. Przewiduje się, że w perspektywie do roku 2035 liczba ta wzrośnie. W kolejnych latach przewiduje się:
 - wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną spowodowany wzrostem liczby ludności na terenie gminy oraz wzrostem liczby podmiotów gospodarczych. Będzie on równoważony jednak energooszczędnością mieszkańców.
 - spadek zapotrzebowania na ciepło, spowodowany prowadzeniem na terenie gminy termomodernizacji budynków
 - wzrost zapotrzebowania na gaz ziemny, spowodowany rozbudową sieci gazowej na terenie gminy.
3. Sytuacja społeczno-gospodarcza gminy Czersk kształtuje się na średnim poziomie. Do negatywnych zjawisk demograficznych należy zaliczyć przede wszystkim proces starzenia się społeczeństwa.
4. Na terenie gminy Czersk funkcjonuje kotłownia zlokalizowana przy ul. Gen. Maczka 6, która obsługuje budynki wielorodzinne wchodzące w skład zasobów spółdzielni Mieszkaniowej w Chojnicach w Wspólnoty Mieszkaniowej znajdujące się przy ul. Gen. Maczka, Gen. Andersa, Gen. Hallera i Dworcowej oraz budynki użyteczności publicznej; Szkołę Podstawową nr 1 i budynek administracyjny przy ul. Dworcowej 31. Drugi duży system ciepłowniczy za pomocą kotłowni przy ul. Przytorowej 5 obsługuje budynki wchodzące w skład zasobów komunalnych oraz zasobów wspólnot mieszkaniowych przy ul. Przytorowej i Transportowców. Na pozostałym terenie miasta oraz obszarze wiejskim

gminy ciepło odbiorcom dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych oraz obiektów publicznych. W celach grzewczych na obszarze miasta najczęściej wykorzystywany jest węgiel, drewno oraz gaz, natomiast na terenie wiejskim – węgiel i drewno.

5. W chwili obecnej nie są planowane inwestycje związane z rozbudową sieci ciepłowniczej, która objęłaby wszystkich mieszkańców gminy.
6. Na terenie gminy funkcjonuje sieć gazowa. W kolejnych latach przewiduje się sukcesywne zwiększanie liczby budynków podłączonych do sieci gazowej i wymianę systemu ogrzewania w budynkach na gazowe.
7. Obecny stan techniczny sieci elektroenergetycznych oraz zamierzenia inwestycyjne w zakresie rozbudowy istniejącej sieci energetycznej zapewniają bezpieczeństwo w zakresie aktualnego i przyszłego zapotrzebowania odbiorców na energię elektryczną. W związku z występującymi na terenie gminy obszarami, które mogą zostać przeznaczone pod budownictwo, w niedalekiej przyszłości może nastąpić konieczność podłączenia niniejszych obszarów do sieci elektroenergetycznej. Zabezpieczenie potrzeb energetycznych gminy w zakresie energii elektrycznej, obejmujące modernizację i rozwój poszczególnych systemów energetycznych leży w kwestii przedsiębiorstwa energetycznego.
8. Na terenie gminy Czersk w dużej części nie jest wykorzystywany potencjał w zakresie odnawialnych źródeł energii. Funkcjonujące instalacje w gminie to tylko małe instalacje, zaspokajające potrzeby indywidualne poszczególnych obiektów. W najbliższych latach należy dążyć do większego wykorzystania dostępnych odnawialnych źródeł energii na potrzeby c.o. i c.w.u., w przypadku budynków mieszkalnych jak i podmiotów gospodarczych.

Główne alternatywne źródło energii dla gminy Czersk powinna stanowić energia słoneczna. Potencjał do energetycznego zagospodarowania tego odnawialnego źródła energii jest wysoki. Szczególnie latem energia słoneczna może być wykorzystywana do podgrzewania wody użytkowej. Preferowanym kierunkiem rozwoju energetyki słonecznej jest instalowanie indywidualnych kolektorów bądź paneli fotowoltaicznych na domach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej, bądź w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

— w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koordynowanie rozwoju poszczególnych rejonów z rozwojem systemów energetycznych dla racjonalnego zasilania ich w energię elektryczną. Zakłada się, że zaopatrzenie w energię elektryczną będzie zapewnione dla wszystkich odbiorców. Odbiorcy rozproszeni, peryferyjnie położeni na terenie gminy będą mogli być zasilani w ciepło

- ze źródeł własnych, gazem płynnym i ziemnym, energią elektryczną, węglem i drewnem itp. według własnego wyboru.
- inicjowanie i wspomaganie opracowania i realizacji programów likwidacji tzw. niskiej emisji tj. pieców przestarzałych, niskosprawnych kotłowni węglowych na rzecz zwiększonego wykorzystania źródeł ekologicznych, w tym odnawialnych źródeł energii (energia słoneczna, wiatrowa), drogą ulg podatkowych, dotacji, pożyczek, organizowania środków pomocowych itp. skierowanych do mieszkańców, właścicieli domów mieszkalnych oraz podmiotów gospodarczych;
 - wspieranie stosowania nowoczesnych źródeł energii odnawialnych wykorzystujących paliwa lokalne jak energia wiatru oraz energia słoneczna. Odnawialne źródła energii mogą zostać wykorzystane przez gminę do stworzenia „proekologicznego” wizerunku regionu. Nowatorski i innowacyjny wizerunek Gminy jest cennym kapitałem, który może zostać wykorzystany do zainteresowania danym regionem inwestorów z tych sektorów gospodarki, dla których jakość środowiska stanowi istotny czynnik. W związku z tym, przychylna postawa władz może stać się poważnym argumentem przemawiającym za lokalizowaniem przedsięwzięć inwestycyjnych na danym terenie. Poza tym gmina Czersk (poprzez wdrożenie OZE do użytkowania) mogłaby stanowić przykład dla innych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wykorzystania dostępnych, lokalnych zasobów;
 - zmniejszenie zużycia węgla na terenie gminy Czersk jest możliwe w najbliższych latach poprzez likwidację lub modernizację pieców węglowych oraz wprowadzenie lokalnych źródeł energii odnawialnej, takich jak energia słoneczna, w mniejszym stopniu biomasa itp. Ponadto w miarę rozwoju techniki oraz wzrostu dostępności źródeł dofinansowania inwestycji z zakresu zastosowań odnawialnych źródeł energii należy przewidywać wykorzystanie energii słonecznej.
9. Ze strony zaopatrzenia gminy w energię, obecnie i w przyszłości nie ma zagrożenia środowiska, natomiast przewiduje się, że stopniowo będzie następować sukcesywna poprawa stanu środowiska, zwłaszcza powietrza atmosferycznego w miarę likwidacji źródeł węglowych. Zapewnione jest również bezpieczeństwo energetyczne gminy przy zachowaniu jej zrównoważonego rozwoju dla pokrywania potrzeb ciepłej wody użytkowej. Zawartość opracowania pn. „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energią elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk na lata 2020-2035” odpowiada pod względem redakcyjnym i merytorycznym wymogom Ustawy Prawo energetyczne.

14. Spis tabel

Tabela 1. Struktura zagospodarowania gruntów gminy Czersk w roku 2019	23
Tabela 2. Struktura działalności gospodarczej wg sektorów w gminie Czersk w latach 2015-2019	24
Tabela 3. Podział i liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Czersk w latach 2015 - 2019	25
Tabela 4. Liczba ludności na terenie gminy Czersk w latach 2015-2019	27
Tabela 5. Ludność gminy Czersk w latach 2015-2019 wg grup ekonomicznych.....	29
Tabela 6. Urodzenia żywe i zgony ogółem oraz przyrost naturalny na terenie gminy Czersk w latach 2015-2019.....	30
Tabela 7. Migracja na pobyt stały w gminie Czersk w latach 2015-2018.....	32
Tabela 8. Prognoza liczby ludności dla gminy Czersk na lata 2020-2035.....	32
Tabela 9. Wieloletnie temperatury średniomiesięczne [Te(m)], liczba dni ogrzewania [Ld(m)] oraz liczba stopniodni q(m) dla temperatury wewnętrznej 20°C	41
Tabela 10. Podział budynków ze względu na zużycie energii do ogrzewania	43
Tabela 11. Stan infrastruktury mieszkaniowej na terenie gminy Czersk.....	44
Tabela 12. Zabudowa mieszkaniowa na terenie gminy Czersk.....	44
Tabela 13. Mieszkania wyposażone w instalacje sanitarne na terenie gminy Czersk w latach 2015-2018.....	45
Tabela 14. Charakterystyka ogrzewania budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Czersk.....	47
Tabela 15. Charakterystyka ogrzewania budynków mieszkalnych i wielorodzinnych na terenie gminy Czersk.....	51
Tabela 16. Mieszkania wyposażone w centralne ogrzewanie na terenie gminy Czersk w latach 2015-2018.....	56
Tabela 17. Zestawienie zapotrzebowania na ciepło wg rodzaju wykorzystywanego paliwa (GJ) na terenie gminy Czersk – stan aktualny	57
Tabela 18. Perspektywiczne zapotrzebowanie na ciepło wg rodzaju wykorzystywanego paliwa (GJ) na terenie gminy Czersk w 2035 roku	58
Tabela 19. Długość sieci gazowej oraz liczba przyłączy w gminie Czersk za okres 2015-2019 r.	59
Tabela 20. Ilość układów pomiarowych i ilość dystrybuowanego paliwa gazowego w grupach taryfowych w latach 2018-2019	59
Tabela 21. Zużycie i liczba odbiorców gazu zlokalizowanych na terenie Gminy Czersk w latach 2015 – 2019.....	61
Tabela 22. Szacunkowa długość sieci gazowej oraz liczba przyłączy w gminie Czersk na lata 2020-2024	64
Tabela 23. Szacunkowa długość liczba przyłączy w gminie Czersk na lata 2020-2035.....	65
Tabela 24. Zapotrzebowanie na energię elektryczną na terenie gminy Czersk- stan obecny.....	67
Tabela 25. Inwestycje planowane do realizacji na terenie gminy Czersk w zakresie rozbudowy oraz modernizacji systemu energetycznego w okresie 2020-2025.....	68
Tabela 26. Zapotrzebowanie na energię elektryczną na terenie gminy Czersk w 2035.....	68
Tabela 27. Wykaz inwestycji planowanych do realizacji na terenie gminy Czersk	79
Tabela 28. Zasoby biomasy z lasów na terenie gminy Czersk	94
Tabela 29. Zasoby biomasy z sadów na terenie gminy Czersk	95
Tabela 30. Zasoby biomasy z drewna odpadowego z dróg na terenie gminy Czersk.....	96
Tabela 31. Potencjał wykorzystania słomy na terenie gminy Czersk.....	97
Tabela 32. Zasoby siana [GJ/rok]	98
Tabela 33. Zasoby drewna z roślin energetycznych	102
Tabela 33. Potencjał biomasy na terenie gminy Czersk	102
Tabela 35. Potencjał teoretyczny biogazu ze ścieków bytowych odprowadzonych z terenu gminy Czersk.....	105
Tabela 36. Prognoza liczby mieszkań na terenie gminy Czersk wg okresu budowy	108
Tabela 37. Prognoza powierzchni użytkowej mieszkań [m ²]	109
Tabela 38. Planowane efekty działań termomodernizacyjnych - budynki mieszkalne.....	111
Tabela 39. Zapotrzebowanie na ciepło - gospodarstwa domowe	116
Tabela 40. Zapotrzebowanie na ciepło – odbiorcy instytucjonalni	117
Tabela 41. Łączne zapotrzebowanie na energię cieplną	117
Tabela 42. Prognoza zapotrzebowania na energię elektryczną na terenie gminy Czersk	118
Tabela 43. Prognoza zapotrzebowania na gaz ziemny (MWh) na terenie gminy Czersk.....	119
Tabela 44. Emisja gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza na tle powiatu chojnickiego oraz województwa pomorskiego w latach 2015-2018	121
Tabela 45. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy pomorskiej, uzyskane	

w ocenie rocznej za rok 2019 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.....	124
Tabela 46. Zbiorcze zestawienie obszarów przekroczeń w strefie pomorskiej dla kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.....	124
Tabela 47. Charakterystyka gmin sąsiednich.....	126

15. Spis rysunków

Rysunek 1. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe – legislacja.....	8
Rysunek 2. Położenie gminy Czersk na tle województwa pomorskiego i powiatu chojnickiego	22
Rysunek 3. Obszar gminy Czersk	22
Rysunek 4. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Czersk.....	34
Rysunek 5. Położenie gminy Czersk na tle dzielnic rolniczo-klimatycznych Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn	38
Rysunek 6. Warunki klimatyczne na terenie Polski.....	39
Rysunek 7. Podział Polski na strefy klimatyczne	40
Rysunek 8. Mapa przesyłowej sieci gazowej na terenie gminy Czersk	63
Rysunek 9. Mapa sieci elektroenergetycznej średniego napięcia SN na terenie gminy Czersk	67
Rysunek 10. Położenie gminy Czersk na mapie energii wiatru w kWh/m ² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu.....	83
Rysunek 11. Usłonecznienie względne na terenie Polski	86
Rysunek 12. Średnioroczne sumy napromieniowania słonecznego całkowitego padającego na jednostkę powierzchni poziomej w MJ/m ²	87
Rysunek 13. Położenie gminy Czersk na mapie rocznej liczby godzin czasu promieniowania słonecznego (usłonecznienie)	87
Rysunek 14. Położenie gminy Czersk na mapie okręgów geotermalnych w Polsce	91
Rysunek 15. Położenie gminy Czersk na mapie rozkładu temperatury na głębokości 2000 m p.p.t....	91

16. Spis wykresów

Wykres 1. Liczba podmiotów gospodarczych (wg sekcji PKD) w roku 2019 na terenie gminy Czersk w 2019 roku.....	26
Wykres 2. Liczba ludności (wg płci) na terenie gminy Czersk w latach 2015-2019.....	28
Wykres 3. Struktura wieku mieszkańców gminy Czersk w roku 2019	29
Wykres 4. Udział poszczególnych grup ekonomicznych na terenie gminy Czersk w ogólnej liczbie ludności w [%] w latach 2015-2019	30
Wykres 5. Przyrost naturalny w gminie Czersk w latach 2014-2018	31
Wykres 6. Prognoza liczby ludności na terenie gminy Czersk na lata 2020-2035.....	33
Wykres 7. Rozkład średnich temperatur na terenie gminy Czersk	41
Wykres 8. Roczne zapotrzebowanie energii na ogrzewanie w budownictwie mieszkaniowym w kWh/m ² powierzchni użytkowej.....	43
Wykres 9. Zapotrzebowanie na gaz ziemny na terenie gminy Czersk w 2020 roku.....	62
Wykres 10. Zapotrzebowanie na gaz ziemny na terenie gminy Czersk w 2035 roku.....	65
Wykres 11. Średnia miesięczna produkcja energii elektrycznej przez MTW o mocy 3kW	82
Wykres 12. Średnia miesięczna produkcja energii elektrycznej przez panele fotowoltaiczne.....	88
Wykres 13. Koszty energii w zł na 1 kWh	89

UCHWAŁA Nr 1031/197/20
Zarządu Województwa Pomorskiego
z dnia 10 listopada 2020 roku

w sprawie opinii dotyczącej dokumentu pt. „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Czersk na lata 2020-2035”.

Na podstawie art. 19 ust. 5 ustawy Prawo Energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 833 ze zmianami) w związku z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz.U. z 2020r., poz. 1668), Zarząd Województwa Pomorskiego uchwała, co następuje:

§ 1. Dokument pt. „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Czersk na lata 2020-2035” opiniuje się pozytywnie.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Przedłożony dokument spełnia, pod względem formalnym i merytorycznym, wymagania dotyczące zakresu opracowania, jakie zostały określone w art. 19 pkt. 3 ustawy Prawo energetyczne z dnia 10.04.1997 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 833 ze zm.). Ponadto przedstawione założenia dotyczące planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Czersk są zgodne z założeniami i wymaganiami określonymi w następujących dokumentach:

1. Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku, przyjęta uchwałą nr 202/2009 Rady Ministrów z dnia 10 listopada 2009 r.
2. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, przyjęta Uchwałą nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 r.
3. Regionalny Program Strategiczny w zakresie energetyki i środowiska, przyjęty Uchwałą nr 931/274/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 8 sierpnia 2013 r.
4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030 przyjęty uchwałą 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.
5. Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, przyjęty uchwałą nr 461/XLIII/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2018 r.
6. Uchwała nr 309/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze miast województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
7. Uchwała nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
8. Dyrektywa UE 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 05 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/76/EWG.
9. Dyrektywa UE 2012/27/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/WE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE.
10. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 264).

Przyjęte w ww. dokumencie założenia i proponowane rozwiązania techniczne, dotyczące kierunków rozwoju gminy Czersk w zakresie energetyki do roku 2035, pozwolą na osiągnięcie celu strategicznego poprzez:

1. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego na obszarze gminy, w zakresie zapewnienia dostaw energii elektrycznej, paliw gazowych i produkcji ciepła.
2. Wzrostu efektywności energetycznej, poprzez:
 - obniżenie udziału węgla w bilansie produkcji ciepła z poziomu 48÷50% do poziomu 33÷35%,
 - zwiększenie udziału paliw gazowych w bilansie produkcji ciepła z poziomu 14÷15% do poziomu 26÷27%,
 - obniżenie łącznego zapotrzebowania na ciepło o 8÷12 % w roku 2035, ze względu na działania termomodernizacyjne i proefektywnościowe w sektorze budownictwa mieszkaniowego i użyteczności publicznej,
 - zwiększenie udziału produkcji energii ze źródeł odnawialnych (w tym w procesach spalania drewna i pochodnych) w bilansie cieplnym gminy z poziomu 28÷30% do poziomu 35÷37%.
3. Zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego na terenie gminy, min. poprzez redukcję całkowitej emisji zanieczyszczeń w perspektywie 2035 roku.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W GDAŃSKU**

RDOŚ-Gd-WOO.410.34.2020.ASP.1
/za zwrotnym potwierdzeniem odbioru/

Gdańsk, dnia 08.10.2020r.

**Pani Urszula Wódkowska,
Westmor Consulting Urszula Wódkowska
pełnomocnik Gminy Czersk**

W odpowiedzi na wniosek bez numeru z dnia 05.10.2020r. (wpływ: 05.10.2020r.) Gminy Czersk, reprezentowanej przez pełnomocnika - Panią Urszulę Wódkowską - Westmor Consulting Urszula Wódkowska, w sprawie o podtrzymanie stanowiska tut. organu wyrażonego w piśmie RDOŚ-Gd-WOO.410.18.2020.ASP.1 z dnia 28.09.2020r. dla aktualizacji „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk na lata 2011 – 2026” oraz po zapoznaniu się z:

– dokumentem pn. **„Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk na lata 2020 – 2035”**, oprac. Westmor Consulting Urszula Wódkowska, kierownik projektu: K. Drzewiecka, Czersk 2020, zwanego dalej *Planem*; Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku stwierdza, iż realizacja postanowień ww. Planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

W przedmiotowym wniosku z dnia 05.10.2020r. wskazano, iż cyt.: *„W projekcie przedmiotowego dokumentu została zmieniona nazwa oraz perspektywa lat jego obowiązywania na „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk na lata 2020-2035”. Wobec tego zmieniona została również prognoza zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwo gazowe oraz wyliczenia w zakresie potencjału biomasy na terenie gminy, tj. uwzględniono perspektywę do roku 2035, a nie jak pierwotnie do 2026r. Pozostałe zapisy dokumentu, w tym planowane działania pozostały bez zmian.”*

Podstawę prawną opracowania Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe stanowi art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 833 ze zm.), zgodnie z którym wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt założeń. Sporządza się go dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata.

Celem opracowania projektu przedmiotowego dokumentu jest ocena aktualnej sytuacji energetycznej Gminy Czersk oraz przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię i paliwa gazowe.

W *Planie*, przedstawiono inwestycje racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych, a także ocenę możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła, wytwarzanych z odnawialnych źródeł energii, energii elektrycznej, wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych. *Plan* określa również zakres współpracy z innymi gminami.

Przedmiotowy projekt dokumentu zawiera:

- analizę uwarunkowań zewnętrznych wynikających z dokumentów planistycznych i strategicznych na stopniu wojewódzkim, powiatowym i gminnym,
- charakterystykę Gminy,
- stan zaopatrzenia Gminy w ciepło, gaz i energię elektryczną,
- analizę możliwości wykorzystania lokalnych i odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy,
- stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego,
- zakres współpracy z innymi gminami pod względem gospodarki energetycznej,
- podsumowanie i wnioski.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku po przeanalizowaniu dokumentu pn. „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk na lata 2020 – 2035” oraz uwzględniając informacje zawarte w przedmiotowym wniosku z dnia 05.10.2020r. stwierdza, iż:

- A. Projekt dokumentu nie zalicza się do tzw. dokumentów planistycznych wyszczególnionych w **art. 46 ust. 1 pkt. 1** ustawy ooś;
- B. Projekt nie stanowi dokumentu, o którym mowa w **art. 46 ust. 1 pkt 2** ww. ustawy, gdyż nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z treścią przedmiotowego wniosku, planowane przez Gminę Czersk zadania nie są przedsięwzięciami wymienionymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839). Nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko ani przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W *Planie* wymieniono inwestycje planowane do realizacji na terenie gminy Czersk w zakresie rozbudowy oraz modernizacji systemu energetycznego w okresie 2020-2025, tj.:

- budowa, rozbudowa i modernizacja linii kablowych i napowietrznych SN oraz stacji transformatorowych, związana z przyłączaniem odbiorców III grupy,
- budowa, rozbudowa i modernizacja linii kablowych i napowietrznych SN i nn, stacji transformatorowych i transformatorów SN/nn oraz słupów SN, związana z przyłączaniem odbiorców grupy IV-VI,
- budowa przyłączy SN związana z przyłączaniem nowych odbiorców grupy III,
- budowa przyłączy nn związana z przyłączaniem nowych odbiorców grupy IV-VI.

Do inwestycji, planowanych do realizacji w ramach przedmiotowego *Planu* należą również: termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, wymiana źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej, modernizacja oświetlenia ulicznego, rozbudowa sieci ciepłowniczej w Czersku (realizacja: podmiot prywatny), rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy (realizacja: PSG sp. z o.o.), instalacja paneli fotowoltaicznych w budynkach użyteczności publicznej, w budynkach mieszkalnych (realizacja: mieszkańcy przy wsparciu gminy), na budynkach przedsiębiorstwa (realizacja: podmiot prywatny), budowa farm fotowoltaicznych (realizacja podmiot prywatny), montaż instalacji pomp ciepła.

Jednak inwestycje te mają charakter ogólny i wymienione zostały bez określenia ich skali oraz kryteriów i uwarunkowań ich realizacji. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż przedmiotowy dokument nie ustala ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, kwalifikowanych jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko;

- C. Przedmiotowy projekt dokumentu nie zalicza się również do dokumentów wymienionych w **art. 46 ust. 1 pkt 3** ustawy ooś.

Projekt przedmiotowego dokumentu wskazuje kierunki działań, wpływających na rozwój wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii oraz przedstawia propozycje działań podejmowanych w celu ograniczenia emisji gazów, przy poszanowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Na obszarze Gminy Czersk znajdują się następujące formy ochrony przyrody: 4 rezerwy przyrody: „Ustronie”, „Kręgi Kamienne”, „Mętne” i „Cisy nad Czerską Strugą”, Tucholski Park Krajobrazowy, Chojnicko-Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Chronionego Krajobrazu Północny - Część Wschodnia, obszary Natura 2000: Mętne PLH220061, Bory Tucholskie PLB220009, 36 pomników przyrody, użytki ekologiczne.

Nie przewiduje się, aby realizacja zapisów przedmiotowego dokumentu mogła powodować znaczące negatywne oddziaływania na te obszary;

D. Przedmiotowy dokument nie spełnia przesłanek **art. 47** ustawy ooś.

Zawarte w *Planie* rekomendacje, co do stosowania określonych nośników energii, mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Gminy Czersk, gwarantującego niezawodne i ciągłe zaspokajanie potrzeb energetycznych, zapewnienie rozwoju gospodarczego i społecznego, przy zapewnieniu jakości środowiska, ochrony klimatu, tworzenia warunków zdrowego życia mieszkańców, w chwili obecnej i w przyszłości.

Głównym celem realizacji zadań ujętych w projekcie dokumentu jest zmniejszenie obecnego zapotrzebowania na ciepło poprzez wykorzystanie bardziej ekologicznych źródeł ciepła oraz odnawialnych źródeł energii. Realizacja tych działań wpłynie zatem na poprawę stanu środowiska (zwłaszcza w zakresie poprawy ochrony powietrza) oraz przyczyni się do utrwalenia pozytywnych postaw ekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za środowisko naturalne wśród mieszkańców Gminy Czersk. Nie przewiduje się możliwości wystąpienia skumulowanego oddziaływania na środowisko w trakcie realizacji, jak i eksploatacji planowanych inwestycji. Realizacja zapisów *Planu* nie będzie niosła ze sobą oddziaływań transgranicznych. Podejmowane działania nie będą stanowiły zagrożenia dla zdrowia ludzi, ani dla środowiska, lecz przyczynią się do poprawy stanu środowiska.

Biorąc pod uwagę zawartość przedmiotowego dokumentu oraz jego ogólny charakter należy uznać, iż realizacja założeń *Planu* nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Reasumując powyższe Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku stwierdza, iż projekt przedmiotowego dokumentu nie stanowi dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub w art. 47 ustawy ooś, zatem w przypadku „**Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Czersk na lata 2020 – 2035**” **nie jest wymagane przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**, a wyrażenia stanowiska w zakresie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego *Planu*, nie ma podstaw prawnych.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Radosław Iwiński

otrzymują:

1. Pani Urszula Wódkowska, Westmor Consulting Urszula Wódkowska,
ul. 1 Maja 1a, 87-704 Bądkowo - pełnomocnik Gminy Czersk
2. aa

Projekt nr 8

**UCHWAŁA Nr XXVI/.../20
RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU**

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie uchylenia uchwały nr XXXVI/288/14 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Czersk na lata 2014 - 2025

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchyla się uchwałę nr XXXVI/288/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Czersk na lata 2014 - 2025.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Strategia Rozwoju Gminy Czersk na lata 2014 – 2025 została przyjęta uchwałą nr XXXVI/288/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r. Dokument ten opracował Zespół Strategiczny powołany Zarządzeniem Burmistrza Czerska nr 606/13 z dnia 11 grudnia 2013 r.

W „Strategii...” zawarto następującą wizję Czerska:

„Czersk – synergia zasobności, sukcesów i natury, prosta droga do serca Borów. Jedna z gwiazd na mapie Pomorza. Pstrąg, kapusta i owoce lasu to nasze specjalności, które nigdzie nie smakują tak jak tu. Dzieciom zapewniamy solidne wykształcenie, młokosom miłość, pokój i rock & roll, zaś dom niespokojnej starości czeka na dojrzałych gości... U nas się nie wyśpisz, ale wypoczniesz... Stąd jest przyjezdnych u nas wiele, w piątek, w świętek, na niedzielę.”

oraz misję Gminy Czersk:

„Nasz Czersk – urokliwe centrum turystyczne i gospodarcze, gdzie zrównoważony rozwój spotyka się z naszymi zasadami: zaufaniem i zrozumieniem dla innych. Budując nasz dom chcemy troszczyć się o dobro ogółu, uczciwość i być codziennie uśmiechnięci.”

Jak zapisano na str. 11 „Strategii...”:

„Przegląd analiz i danych, wielogodzinne dyskusje, grupowanie projektów celów, analiza łączności celów oraz wariantowanie sformułowań przyniosło decyzję w postaci niniejszego zestawu celów strategicznych (które są dwa) i celów operacyjnych (których jest sześć).

A. Wzmocnienie pozycji Czerska na mapie regionu.

1. Wdrożenie programu współpracy z inwestorami i przedsiębiorcami, w szczególności dla tworzenia warunków do prowadzenia innowacyjnej działalności gospodarczej.
2. Umocnienie skuteczności w pozyskiwaniu i wykorzystaniu środków zewnętrznych.
3. Wykorzystywanie środowiska naturalnego do tworzenia całorocznych produktów turystycznych i usługowych.

B. Wykreowanie warunków sprzyjających aktywizacji mieszkańców gminy.

1. Efektywny system oświaty i kultury służący rozwojowi kompetencji kluczowych w tym społecznych oraz współpracy mieszkańców.
2. Wyłanianie reprezentantów grup społecznych i zawodowych w celu podejmowania wspólnych inicjatyw.
3. Wzmacnianie wizerunku gminy, jako miejsca atrakcyjnego turystycznie.

Przewidziano także, że „Podstawowym narzędziem realizacji strategii będą Wieloletnie Strategiczne Programy Operacyjne Gminy Czersk. (...)

1. Przewiduje się wstępnie utworzenie dwóch programów operacyjnych związanych z dwoma celami strategicznymi Gminy Czersk.
2. Każdy z programów zawierać będzie projekty podzielone na grupy zgodnie z działami klasyfikacji budżetowej.
3. Każda grupa projektów zawierać będzie:
 - tytuły projektów,
 - koszty,
 - źródła i wysokości przewidywanego dofinansowania zewnętrznego,

- okresy (lata) realizacji,
- liczbę punktów uzyskanych w rankingu spójności projektu z celami strategicznymi,
- funkcję i ewentualnie nazwiska osób odpowiedzialnych za realizację danej grupy projektów.

Program zawierać będzie również zestawienia projektów przewidzianych do realizacji na każdy kolejny rok budżetowy wraz z sumą kosztów projektów, udziałów własnych budżetu gminy i kwot potencjalnego dofinansowania.”

Pomijając sposób, w jaki została sformułowana misja, a szczególnie wizja Gminy Czersk, zauważyć trzeba, że ograniczenie do 2 liczby celów strategicznych oraz do 6 liczby celów operacyjnych powoduje pominięcie bardzo wielu obszarów działania ważnych dla naszej gminy i jej mieszkańców. Ważne jest także to, że do dzisiaj nie powstały Wieloletnie Strategiczne Programy Operacyjne Gminy Czersk, które miały być podstawowym narzędziem realizacji strategii.

Biorąc pod uwagę niewielką przydatność uchwalonej w roku 2014 „Strategii...”, zarówno w poprzednich kadencjach, jak i obecnie, zasadne jest jej uchylenie i opracowanie tego dokumentu od nowa.

Projekt nr 9

**UCHWAŁA Nr XXVI/.../20
RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU**

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie przystąpienia do prac nad „Strategią Rozwoju Gminy Czersk do roku 2030”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) w zw. z art. 10 e ust. 1 i art. 10 f ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t. j. – Dz. U. z 2019 r., poz. 1295 ze zm.)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Przystępuje się do prac nad „Strategią Rozwoju Gminy Czersk do roku 2030”.
2. Strategia zostanie sporządzona z zasadami planowania zrównoważonego rozwoju będzie spójna z obowiązującymi dokumentami programowymi na szczeblu krajowym i regionalnym.
3. Przyjmuje się harmonogram prac nad „Strategią Rozwoju Gminy Czersk do roku 2030”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej

Wnoszący:

Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Strategia Rozwoju Gminy to jeden z podstawowych instrumentów zarządzania i jest podstawą do prowadzenia długookresowej polityki rozwoju gminy w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, ekologicznej i infrastrukturalnej.

Przyjęta w 2014 roku „Strategia Rozwoju Gminy Czersk na lata 2014 - 2025” wskazała, że podstawowym narzędziem realizacji strategii, będą Wieloletnie Strategiczne Programy Operacyjne Gminy Czersk. Z uwagi na fakt, że zakładane programy nie powstały, nie ma możliwości ich realizacji. W związku z tym zaistniała potrzeba opracowania nowej Strategii Rozwoju Gminy Czersk, co jest wynikiem zachodzących procesów społecznych w Gminie.

Opracowanie nowej strategii uzasadnia się nadchodzącym nowym okresem programowania środków pochodzących z Unii Europejskiej, a także koniecznością wyznaczenia kierunków działań na najbliższe lata. Dodatkowo gmina Czersk przystępuje do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Sporządzanie dokumentu strategii w tym samym okresie pozwoli na skoordynowanie treści i zakresu tych dokumentów.

Załącznik

do uchwały nr XXVI/.../20

Rady Miejskiej w Czersku

z dnia 24 listopada 2020 r.

**HARMONOGRAM PRAC
NAD „STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY CZERSK DO ROKU 2030”**

Lp.	Terminy wykonania zadania	Kroki sporządzania strategii
Rozpoczęcie pracy nad strategią		
1.	do 15 grudnia 2020 r.	Przystąpienie do sporządzenia strategii, powołanie rady społecznej sporządzania strategii, rozpoczęcie zbieranie wniosków i opinii od mieszkańców i instytucji. Organizacja spotkania informacyjnego (online) o rozpoczęciu prac nad strategią. Zbieranie wniosków drogą e-mailową i pocztową.
Badania i diagnoza strategiczna		
2.	do 31 stycznia 2021 r.	Zakończenie zbieranie wniosków i opinii, opracowanie podsumowania zebranych uwag.
3.	do 28 lutego 2021 r.	Wykonanie diagnozy w formie analizy danych statystycznych, analizy danych zastanych (desk-study) oraz dokumentów strategicznych na szczeblu regionalnym i krajowym. Podsumowanie wyników w formie diagnozy strategicznej gminy oraz analizy SWOT.
Praca projektowa		
4.	do 31 marca 2021 r.	Określenie głównych celów strategii., wykonanie w formie pracy warsztatowej, eksperckiej z udziałem wójta, przedstawicieli radnych, partnerów lokalnych.
5.		Praca nad działaniami sektorowymi i programami operacyjnymi w tym modelem przestrzennym gminy. Praca zostanie wykonana w formie spotkań warsztatowych z udziałem kluczowych interesariuszy.
6.	do 31 maja 2021 r.	Przygotowanie projektu strategii wraz z programami operacyjnymi.
Opiniowanie i uzgadnianie		
7.	do 31 maja 2021 r.	Ogłoszenie o rozpoczęciu konsultacji projektu strategii zgodnie z wymaganiami art. 6 ust. 3-6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t. j. – Dz. U. z 2019 r., poz. 1295 ze zm.). Ogłoszenie na stronie internetowej, w prasie oraz wysłanie drogą pocztową do instytucji opiniujących informacji o możliwości wyrażenia opinii o projekcie strategii w drodze pisemnej, elektronicznej udziału w spotkaniu i udzielenia głosu z wpisem do protokołu .
8.	do 30 czerwca 2021 r.	Zorganizowanie otwartego spotkania w sprawie strategii dla mieszkańców.
9.	do 15 lipca 2021 r.	Zakończenie prowadzenia konsultacji.

10.	do 31 sierpnia 2021 r.	Przygotowanie sprawozdania z przebiegu i wyniku konsultacji, ze szczegółowym ustosunkowaniem się do uwag i publikacją na stronie internetowej.
11.	do 30 września 2021 r.	Przygotowanie projektu do uchwalenia, naniesienie poprawek wynikających z prowadzonych konsultacji - opiniowanie z komisjami rady gminy.
Uchwalanie strategii		
12.	do 30 września 2021 r.	Przyjęcie strategii rozwoju gminy.

Projekt nr 10

UCHWAŁA Nr XXVI/.../20

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czersk na lata 2020 - 2037

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) oraz art. 226 ust. 3 pkt. 3, 4 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. – Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

W uchwale nr XV/185/19 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czersk zmienionej:

- uchwałą nr XIX/224/20 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 24 marca 2020 roku,
 - uchwałą nr XXII/248/20 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 9 czerwca 2020 roku,
 - uchwałą nr XXIII/254/20 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 czerwca 2020 roku,
 - uchwałą nr XXIV/265/20 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 22 września 2020 roku
- wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 ust. 2 wykaz planowanych do realizacji przedsięwzięć zastępuje się załącznikiem do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:
Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

W załączniku „Wykaz przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020 – 2037” zmiany nastąpiły w:

1) Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe:

a) wydatki majątkowe:

- „Projekt budynków mieszkalnych przy ul. Długiej w Czersku” – na lata 2020 – 2021 – nowe zadanie z limitem wydatków na 2021 rok w kwocie 80 000 zł.
Planuje się opracowanie projektu budowlanego kompleksu budynków komunalnych zlokalizowanych przy ul. Długiej w Czersku wraz z zagospodarowaniem terenu. Podpisanie umowy nastąpi w 2020 r.

Wykaz Przedsięwzięć do WPF

Załącznik do Uchwały nr XXVI.../20
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2020	Limit 2021	Limit 2022	Limit 2023	Limit zobowiązań
			Od	Do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				53 551 950,00	18 627 854,00	12 667 822,00	11 468 363,00	822 501,00	34 902 017,00
1.a	- wydatki bieżące				26 658 196,00	5 362 945,00	5 693 500,00	5 920 863,00	822 501,00	17 076 317,00
1.b	- wydatki majątkowe				26 893 754,00	13 264 909,00	6 974 322,00	5 547 500,00	0,00	17 825 700,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				14 719 783,00	3 882 412,00	3 017 548,00	6 318 363,00	402 501,00	13 594 089,00
1.1.1	- wydatki bieżące				2 483 577,00	70 289,00	423 500,00	770 863,00	402 501,00	1 640 418,00
1.1.1.1	Zatrudnij Czerszczan (RPO) - aktywizacja zawodowa beneficjentów MGOPS	MGOPS	2017	2020	886 713,00	70 289,00	0,00	0,00	0,00	43 554,00
1.1.1.2	Rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób niesamodzielnych, seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin na terenie miasta Czersk (RPO) - rozwój usług społecznych	MGOPS	2021	2023	1 575 864,00	0,00	402 500,00	770 863,00	402 501,00	1 575 864,00
1.1.1.3	Festiwal Borowiackich Smaków (PO RiM) - promocja obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju oraz jego dziedzictwa kulturowego	Urząd Miejski w Czersku	2020	2021	21 000,00	0,00	21 000,00	0,00	0,00	21 000,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				12 236 206,00	3 812 123,00	2 594 048,00	5 547 500,00	0,00	11 953 671,00
1.1.2.1	Pomorskie Szlaki Kajakowe - z nurtem Wdy (RPO) - Promocja walorów turystycznych oraz szlaków wodnych na terenie gminy	Urząd Miejski w Czersku	2016	2020	178 870,00	95 800,00	0,00	0,00	0,00	95 800,00
1.1.2.2	Pomorskie Szlaki Kajakowe - Szlakiem Zbrzycy i Brdy (RPO) - Promocja walorów turystycznych oraz szlaków wodnych na terenie gminy	Urząd Miejski w Czersku	2016	2020	106 783,00	104 323,00	0,00	0,00	0,00	104 323,00
1.1.2.3	Rewitalizacja części miasta Czersk (RPO) - poprawa warunków na terenach zdegradowanych	Urząd Miejski w Czersku	2016	2021	5 604 594,00	3 612 000,00	1 851 308,00	0,00	0,00	5 463 308,00
1.1.2.4	Rozszerzenie oferty rekreacyjnej Parku Borowiackiego etap I (PO RiM) - Rozbudowa infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej	Urząd Miejski w Czersku	2018	2021	587 884,00	0,00	550 000,00	0,00	0,00	550 000,00
1.1.2.5	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej Rytel-Zapora (PROW) -	Urząd Miejski w Czersku	2019	2022	3 622 835,00	0,00	100 000,00	3 505 000,00	0,00	3 605 000,00
1.1.2.6	Budowa drogi Gotelp-Pustki (PROW) - poprawa warunków drogowych	Urząd Miejski w Czersku	2021	2022	2 135 240,00	0,00	92 740,00	2 042 500,00	0,00	2 135 240,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				38 832 167,00	14 745 442,00	9 650 274,00	5 150 000,00	420 000,00	21 307 928,00
1.3.1	- wydatki bieżące				24 174 619,00	5 292 656,00	5 270 000,00	5 150 000,00	420 000,00	15 435 899,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2020	Limit 2021	Limit 2022	Limit 2023	Limit zobowiązań
			Od	Do						
1.3.1.1	System gospodarowania odpadami komunalnymi - utrzymanie czystości	Urząd Miejski w Czersku	2017	2020	8 199 798,00	230 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.2	System gospodarowania odpadami komunalnymi - utrzymanie czystości	Urząd Miejski w Czersku	2019	2023	15 202 656,00	4 782 656,00	5 000 000,00	5 000 000,00	420 000,00	15 181 903,00
1.3.1.3	Planowanie przestrzenne i zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego -	Urząd Miejski w Czersku	2019	2021	322 165,00	130 000,00	120 000,00	0,00	0,00	173 324,00
1.3.1.4	Kompleksowe ubezpieczenie Gminy Czersk -	Urząd Miejski w Czersku	2020	2022	450 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	0,00	80 672,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				14 657 548,00	9 452 786,00	4 380 274,00	0,00	0,00	5 872 029,00
1.3.2.1	Przebudowa układu drogowego w rejonie dworca PKP - dokumentacja - Poprawa warunków drogowych	Urząd Miejski w Czersku	2019	2020	125 500,00	125 500,00	0,00	0,00	0,00	40,00
1.3.2.2	Budowa remizy OSP w Krzyżu - poprawa poziomu bezpieczeństwa i ochrony przed zagrożeniami mieszkańców	Urząd Miejski w Czersku	2017	2021	974 526,00	300 000,00	100 000,00	0,00	0,00	8 829,00
1.3.2.3	Budowa świetlicy wiejskiej w Łęgu-Kolonii - poprawa warunków życia mieszkańców	Urząd Miejski w Czersku	2017	2021	1 127 510,00	695 000,00	400 000,00	0,00	0,00	67 158,00
1.3.2.4	Przebudowa ul. Stolarskiej i budowa ul. Kaszubskiej w Czersku - poprawa warunków drogowych	Urząd Miejski w Czersku	2019	2020	1 130 436,00	1 130 436,00	0,00	0,00	0,00	13 324,00
1.3.2.5	Budowa drogi gminnej do miejscowości Dąbki - poprawa warunków drogowych	Urząd Miejski w Czersku	2019	2020	1 154 793,00	1 154 793,00	0,00	0,00	0,00	38 267,00
1.3.2.6	Przebudowa dróg gminnych w Czersku (ul. Partyzantów, ul. Derdowskiego, ul. Zacisze i ul. Ks.Płk.Wryczy) - poprawa warunków drogowych	Urząd Miejski w Czersku	2019	2020	3 599 037,00	3 599 037,00	0,00	0,00	0,00	2 252,00
1.3.2.7	Przebudowa dróg gminnych w Łęgu (ul. Kościelna i ul. Cicha) - poprawa warunków drogowych	Urząd Miejski w Czersku	2019	2020	829 746,00	648 294,00	0,00	0,00	0,00	62 159,00
1.3.2.8	Przebudowa drogi gminnej Łubna-Malachin wraz z budową kanalizacji deszczowej i oświetlenia ulicznego - poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego i dostępności terenów inwestycyjnych	Urząd Miejski w Czersku	2016	2021	5 636 000,00	1 799 726,00	3 800 274,00	0,00	0,00	5 600 000,00
1.3.2.9	Projekt budynków mieszkalnych przy ul. Długiej w Czersku - poprawa sytuacji lokalowej mieszkańców gminy	Urząd Miejski w Czersku	2020	2021	80 000,00	0,00	80 000,00	0,00	0,00	80 000,00

Projekt nr 11

**UCHWAŁA Nr XXVI/.../20
RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU**

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi i dziennymi opiekunami na terenie gminy Czersk

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) oraz art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 326 ze zm.)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Nadzór nad żłobkami, klubami dziecięcymi i dziennymi opiekunami na terenie gminy Czersk jest realizowany w trybie działań planowych lub doraźnych.

§ 2.

1. Plan nadzoru obejmuje kontrole planowe, w zakresie, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3:
 - 1) w żłobkach i klubach dziecięcych prowadzonych na terenie gminy Czersk – nie rzadziej niż raz w roku kalendarzowym, przy czym pierwszą kontrolę przeprowadza się w okresie do 6 miesięcy od dnia wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 26 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
 - 2) przez dziennych opiekunów pełniących funkcję na terenie gminy Czersk – nie rzadziej niż raz w roku kalendarzowym, przy czym pierwszą kontrolę przeprowadza się w okresie do 6 miesięcy od dnia wpisu do wykazu, o którym mowa w art. 36 ust 1a ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
2. W przypadku powzięcia informacji o nieprawidłowościach w zakresie podlegającym nadzorowi, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, czynności kontrolne mogą być prowadzone także poza planem nadzoru, o którym mowa w ust. 1, co stanowi kontrolę doraźną.
3. W przypadku wydania zaleceń pokontrolnych, mogą być prowadzone czynności sprawdzające ich realizację.

§ 3.

Traci moc uchwała nr XLIV/406/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi i dziennymi opiekunami w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki nad dziećmi do lat 3.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz:

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 Rada Miejska w drodze uchwały ustala plan nadzoru nad opiekunami dziennymi.

Projekt nr 12

UCHWAŁA Nr XXVI/.../20

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie ustalenia przebiegu istniejących dróg gminnych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), w związku z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 470 ze zm.)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Ustala się przebieg drogi gminnej nr 223023G stanowiącej ul. Cmentarną w Czersku, która obejmuje działki o numerach ewidencyjnych wskazanych w załączniku nr 1 do uchwały, zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały.

§ 2.

Ustala się przebieg drogi gminnej nr 223068G stanowiącej ul. Stolarską w Czersku, która obejmuje działki o numerach ewidencyjnych wskazanych w załączniku nr 1 do uchwały, zgodnie z załącznikiem nr 3 do uchwały.

§ 3.

Ustala się przebieg drogi gminnej nr 223086G stanowiącej ul. Kaszubską w Czersku, która obejmuje działki o numerach ewidencyjnych wskazanych w załączniku nr 1 do uchwały, zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały.

§ 4.

Ustala się przebieg drogi gminnej nr 224218G stanowiącej ul. Szkolną w Rytlu, która obejmuje działki o numerach ewidencyjnych wskazanych w załączniku nr 1 do uchwały, zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały.

§ 5.

Ustala się przebieg drogi gminnej nr 224228G stanowiącej ul. Chłopowską w Rytlu, która obejmuje działki o numerach ewidencyjnych wskazanych w załączniku nr 1 do uchwały, zgodnie z załącznikiem nr 6 do uchwały.

§ 6.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 7.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wnoszący:
Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

W związku z zakończeniem realizacji zadań drogowych prowadzonych na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej należy wskazać przebieg istniejących dróg gminnych. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o drogach publicznych ustalenie przebiegu istniejących dróg gminnych następuje w drodze uchwały rady gminy.

1. Przebieg drogi gminnej nr 223023G – ul. Cmentarna w Czersku:

Miejscowość	Nr działki	Powierzchnia (ha)
Czersk	485/1	0,0518
Czersk	485/2	0,0455
Czersk	485/3	0,0879
Czersk	496/8	0,0088
Czersk	495/3	0,0020

2. Przebieg drogi gminnej nr 223068G – ul. Stolarska w Czersku:

Miejscowość	Nr działki	Powierzchnia (ha)
Czersk	492/1	0,0689
Czersk	492/2	0,0295

3. Przebieg drogi gminnej nr 223086G – ul. Kaszubska w Czersku:

Miejscowość	Nr działki	Powierzchnia (ha)
Czersk	454/13	0,2311
Czersk	454/10	0,0145
Czersk	460/19	0,0783
Czersk	453/2	0,0170
Czersk	452/8	0,0522
Czersk	452/10	0,0441
Czersk	460/16	0,0071
Czersk	460/12	0,0090

4. Przebieg drogi gminnej nr 224218G – ul. Szkolna w Rytlu:

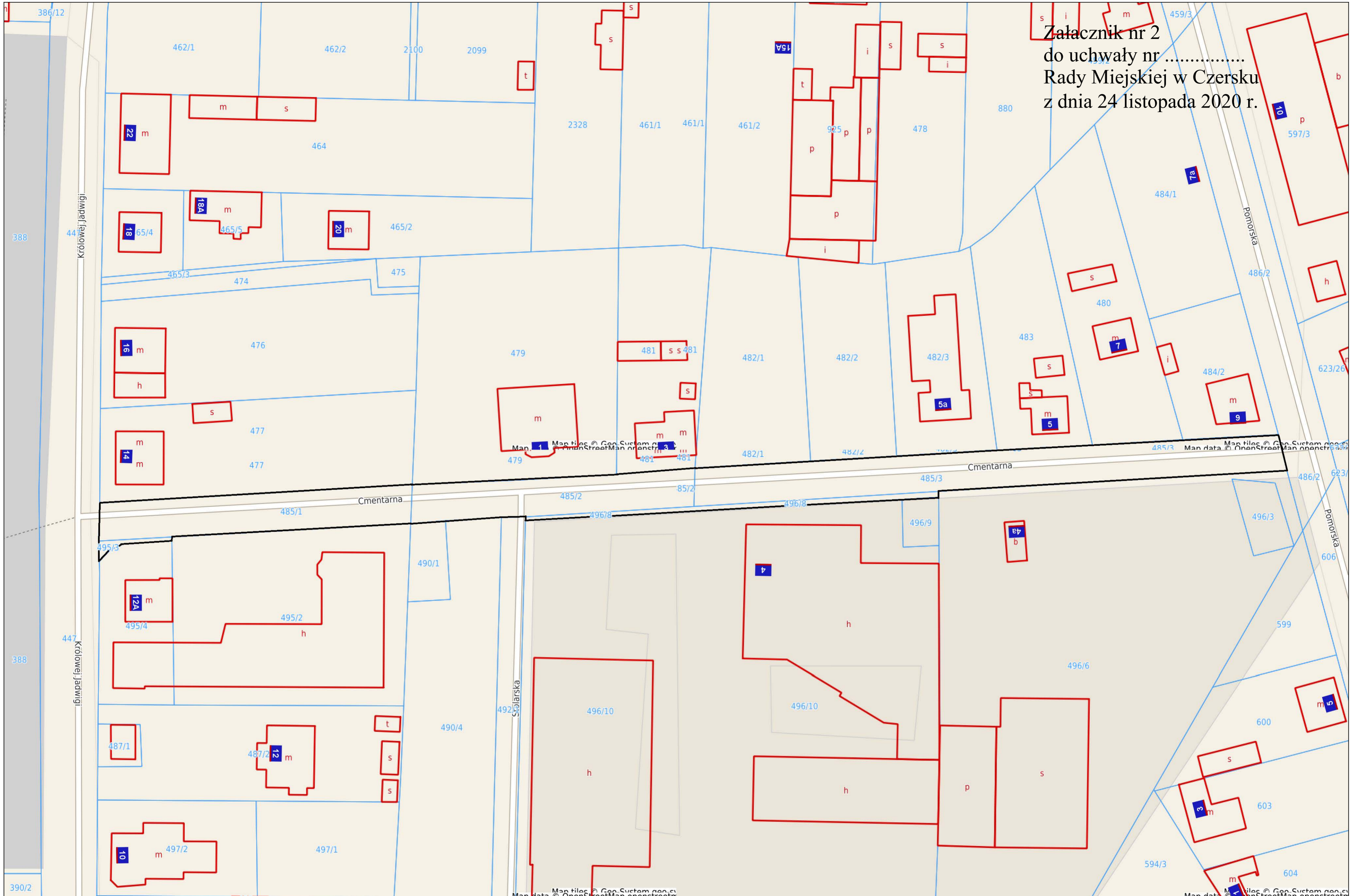
Miejscowość	Nr działki	Powierzchnia (ha)
Rytel	część 390/4	0,1220

5. Przebieg drogi gminnej nr 224228G – ul. Chłopska w Rytlu:

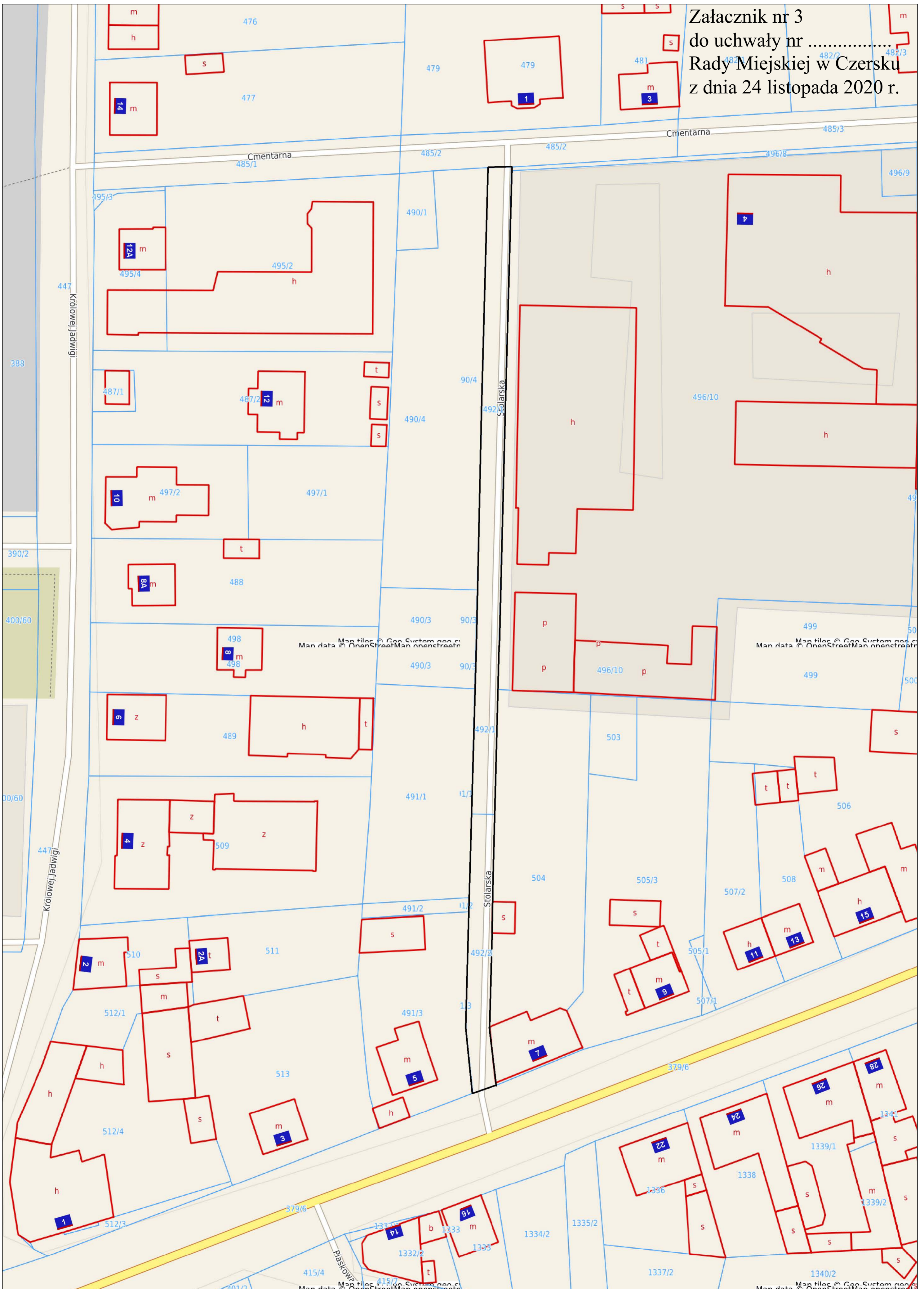
Miejscowość	Nr działki	Powierzchnia (ha)
Rytel	część 390/4	0,0767
Rytel	385	1,1387
Rytel	375/3	0,0059
Rytel	395/1	0,0060
Rytel	396/1	0,0011
Rytel	376/10	0,0018
Rytel	376/12	0,0011
Rytel	376/14	0,0006
Rytel	378/6	0,0003

Rytel	378/8	0,0009
Rytel	378/10	0,0004
Rytel	381/6	0,0007
Rytel	967	0,0670

Załącznik nr 2
do uchwały nr
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

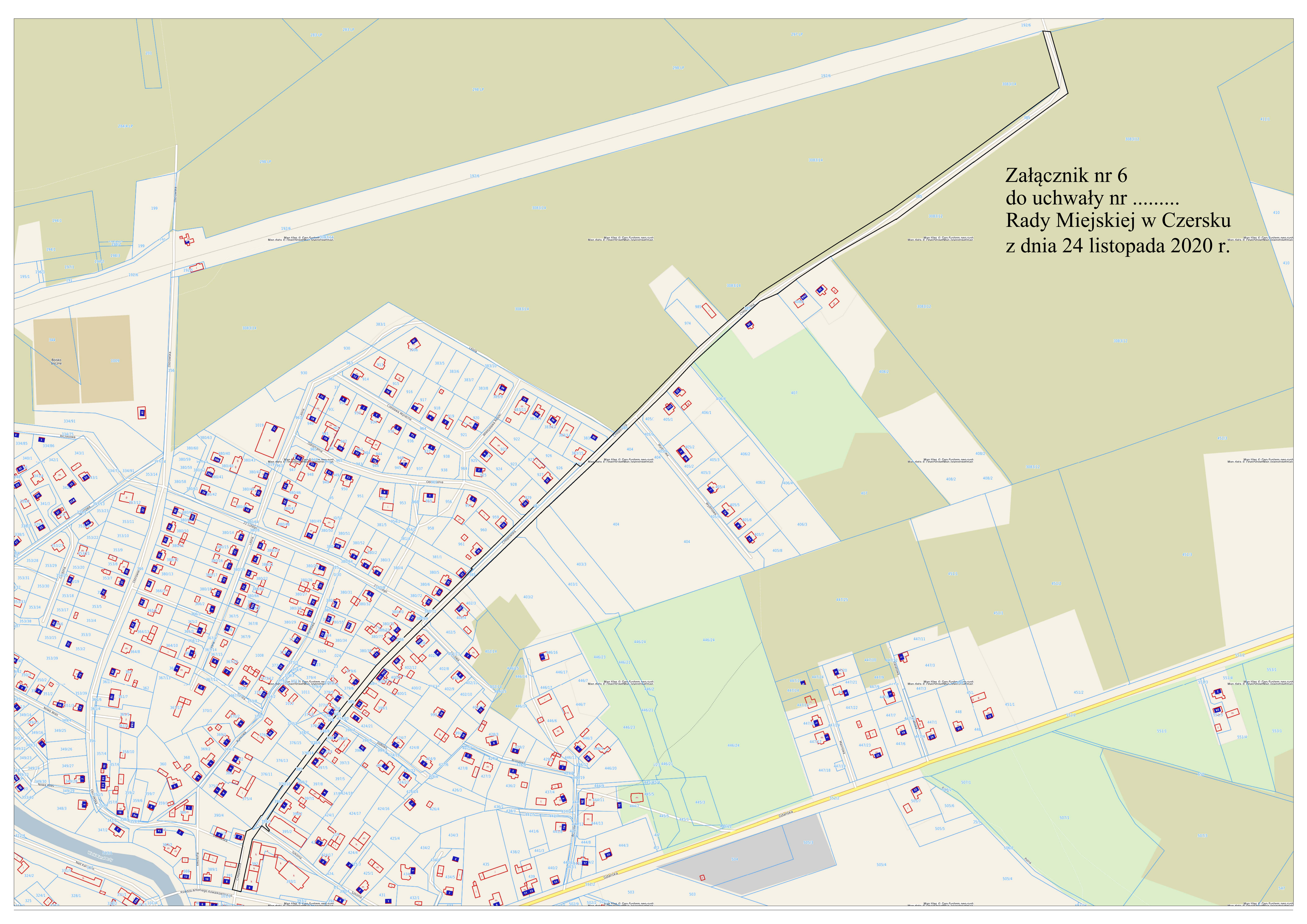
Załącznik nr 3
do uchwały nr
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

Załącznik nr 4
do uchwały nr
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

Załącznik nr 6
do uchwały nr
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 24 listopada 2020 r.

Projekt nr 13

UCHWAŁA Nr XXVI/.../20

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 24 listopada 2020 r.

**w sprawie uchylenia uchwały nr XXV/295/20 w sprawie ustalenia przebiegu drogi gminnej
Gotelp - Pustki**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), w związku z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 470 ze zm.)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchyła się uchwałę nr XXV/295/20 Rady Miejskiej w Czerny z dnia z dnia 27 października 2020 r. w sprawie ustalenia przebiegu drogi gminnej Gotelp – Pustki.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wnoszący:
Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Jedna z wymienionych działek ujętych w podjętej uchwale (dz. nr 501 obr. Gotel) stanowi drogę wewnętrzną. Zgodnie z ustawą o drogach publicznych w pierwszej kolejności powinno nastąpić jej zaliczenie do kategorii dróg gminnych w drodze uchwały rady gminy po zasięgnięciu opinii właściwego zarządu powiatu, co w tym przypadku zostało pominięte.

Projekt nr 14

**UCHWAŁA Nr XXVI/.../20
RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU**

z dnia 24 listopada 2020 r.

**w sprawie opinii dotyczącej uznania lasów stanowiących własność Skarbu Państwa za lasy
ochronne**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 za zm.) oraz art. 16 ust.1 i ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 1463)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Opiniuje się pozytywnie wniosek Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku z dnia 6 października 2020 r., o sygn. akt ZS.6002.2.2020, w sprawie uznania lasów będących własnością Skarbu Państwa, zarządzanych przez Nadleśnictwo Kaliska, położonych w granicach administracyjnych Gminy Czersk, o łącznej powierzchni 299,99 ha, za lasy ochronne.

§ 2.

Wykaz lasów, o których mowa w § 1, stanowi załącznik nr 1, a mapa przeglądowa załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

Pismem o sygn. akt ZS.6002.2.2020 z dnia 6 października 2020 r. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku zwróciła się z wnioskiem o wyrażenie opinii w sprawie uznania lasów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Kaliska, położonych w granicach administracyjnych Gminy Czersk za lasy ochronne, których łączna powierzchnia wynosi 299,99 ha. Są to drzewostany nasienne o powierzchni 20,37 ha wyłączone z użytkowania rębego oraz lasy chroniące zasoby wód, stanowiące ochronę siedlisk wilgotnych i bagiennych, o powierzchni 279,62 ha.

Minister właściwy do spraw środowiska, w drodze decyzji uznaje las za ochronny lub pozbawia go tego charakteru, w odniesieniu do lasów stanowiących własność Skarbu Państwa. Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 1463) rada gminy powinna wyrazić opinię w powyższej sprawie w ciągu dwóch miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia o jej wyrażenie. W razie upływu tego terminu uważa się, że rada gminy nie zgłasza zastrzeżeń.

Uwzględniając obecnie obowiązujące prawo, uznanie lasów za ochronne nie niesie dla Gminy Czersk żadnych zmian w zakresie wpływu z podatku leśnego.

Z powyższych względów proponuje się pozytywną opinię Rady Miejskiej w Czersku.

Wykaz lasów wnioskowanych o uznanie za ochronne

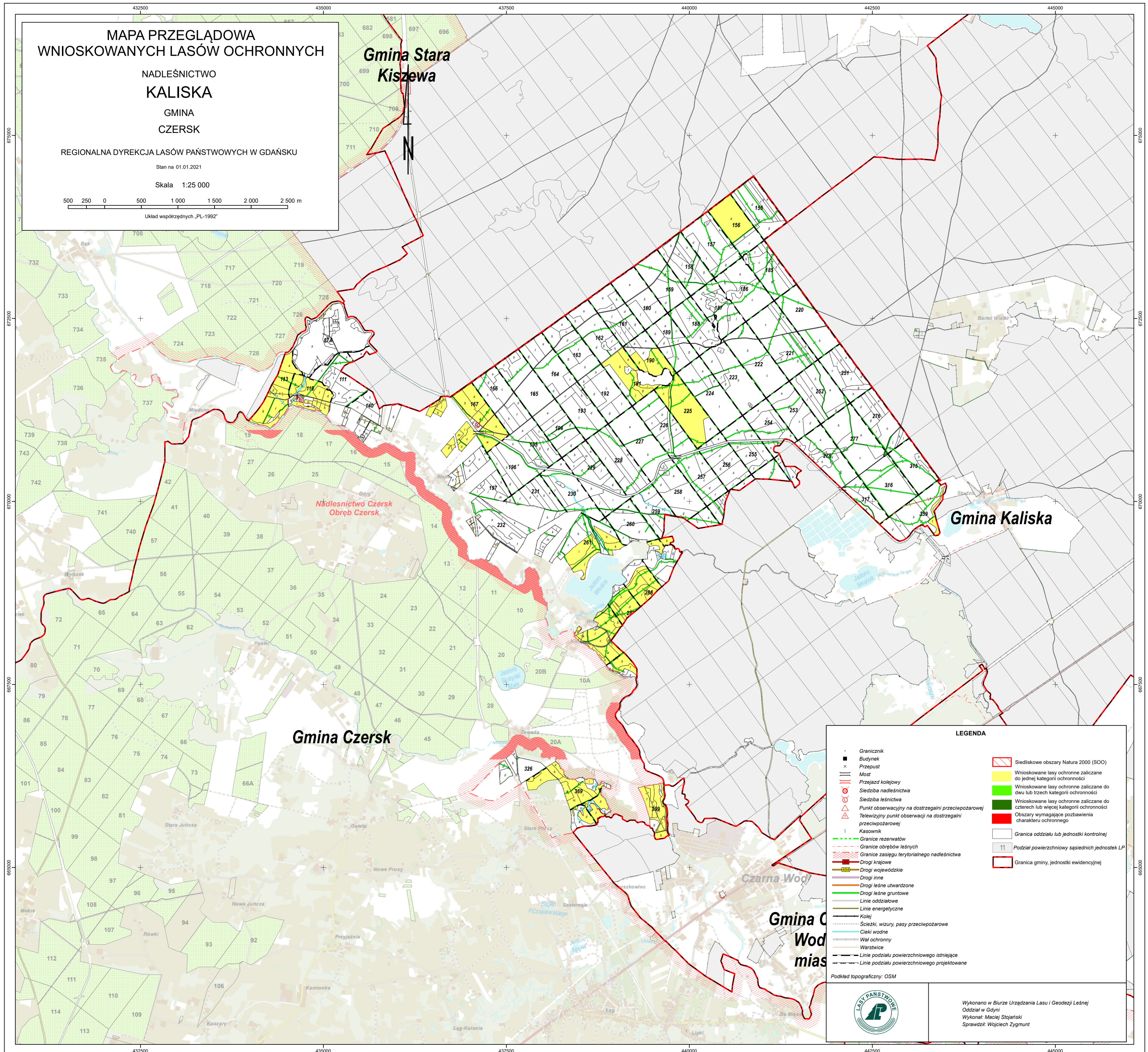
Nadleśnictwo: Kaliska
Obręb Leśny: Bartel Wielki
Gmina: Czersk Obszar Wiejski

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU				UZASADNIENIE WNIOSKU	WNISKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	oddziały i pododdziały	powierzchni a (w ha)	opis lasu	a) cel uznania (lub pozbawienia)* b) skutki społeczne c) skutki przyrodnicze d) skutki ekonomiczne	a) ograniczenie pozyskania b) nakazy wykonania określonych zabiegów c) konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych d) ograniczenie udostępniania lasu
1	2	3	4	5	6
nasienne	156 a	20,37	BŚW, D-STAN SO10 139 lat, bonit. II	Ochrona drzewostanów nasiennych wyłączonych z użytkowania rębego.	Wyłączenie z użytkowania rębego.
wodochronne	112 a	4,85	BMŚW, D-STAN SO9 85 lat, bonit. II	Lasy chroniące zasoby wód - ochrona siedlisk wilgotnych i bagiennych.	Ograniczenie gospodarki zrębowej. Dążenie do złożonej struktury drzewostanów. Do niezbędnego minimum ograniczyć zręby zupełne.
	112 b	1,35	OL, D-STAN OL10 48 lat, bonit. III		
	112 c	3,25	BMŚW, D-STAN SO10 85 lat, bonit. II		
	112 d	1,72	BMŚW, D-STAN SO9 21 lat, bonit. II		
	112 f	2,06	BMŚW, D-STAN SO10 135 lat, bonit. II		
	112 h	1,99	BMŚW, D-STAN SO7 22 lat, bonit. II		
	112 j	1,22	BMŚW, D-STAN SO10 74 lat, bonit. I		
	112 m	0,48	BMŚW, D-STAN SO10 42 lat, bonit. I		
	112 r	1,95	OL, D-STAN OL10 100 lat, bonit. IV		
	113 a	4,65	BMŚW, D-STAN SO10 61 lat, bonit. I		
	113 b	4,61	BMŚW, D-STAN SO10 85 lat, bonit. II		
	113 c	3,49	BMŚW, D-STAN SO5 75 lat, bonit. II		
	113 d	0,75	BMŚW, D-STAN SO7 32 lat, bonit. II		
	113 f	4,74	BMŚW, D-STAN SO10 64 lat, bonit. I		
	113 g	4,88	BMŚW, D-STAN SO10 74 lat, bonit. II		
	113 h	2,54	LMŚW, SUKCESJA		
	167 a	6,00	BŚW, D-STAN SO10 85 lat, bonit. II		
	167 b	5,28	BŚW, D-STAN SO10 76 lat, bonit. II		
167 c	2,78	BŚW, D-STAN SO10 63 lat, bonit. II			

167 d	2,25	BŚW, D-STAN SO10 125 lat, bonit. II
167 f	0,99	BMŚW, D-STAN SO10 76 lat, bonit. I
167 i	0,87	BŚW, D-STAN SO9 24 lat, bonit. I
167 j	2,71	BŚW, D-STAN SO10 77 lat, bonit. I
167 k	0,78	BŚW, D-STAN SO10 42 lat, bonit. I
167 l	1,55	BŚW, D-STAN SO8 63 lat, bonit. I
167 m	0,90	BŚW, D-STAN SO10 100 lat, bonit. II
167 n	2,84	BŚW, D-STAN SO10 45 lat, bonit. I
167 o	0,98	BMŚW, D-STAN SO10 38 lat, bonit. I
167 p	2,42	BŚW, D-STAN SO10 37 lat, bonit. I
167 s	4,45	BŚW, D-STAN SO10 105 lat, bonit. II
167 t	2,32	BMŚW, D-STAN SO10 105 lat, bonit. II
167 w	3,62	BMŚW, D-STAN SO10 48 lat, bonit. I
190 g	3,27	BŚW, D-STAN SO10 33 lat, bonit. II
190 h	8,93	BŚW, D-STAN SO10 72 lat, bonit. II
191 a	2,99	BŚW, D-STAN SO10 73 lat, bonit. II
191 b	9,57	BŚW, D-STAN SO10 60 lat, bonit. II
191 g	2,05	BŚW, D-STAN SO9 17 lat, bonit. II
191 i	1,17	BMŚW, D-STAN SO10 90 lat, bonit. II
191 j	2,22	BŚW, D-STAN SO8 4 lat, bonit. II
225 a	28,34	BŚW, D-STAN SO10 62 lat, bonit. II
225 b	0,90	BŚW, D-STAN BRZ8 26 lat, bonit. II
225 c	3,65	BŚW, D-STAN SO10 65 lat, bonit. II
261 h	3,36	BMŚW, D-STAN SO10 55 lat, bonit. I
261 i	7,41	BŚW, D-STAN SO10 72 lat, bonit. II
261 j	3,72	BMŚW, D-STAN SO10 72 lat, bonit. I
261 k	2,42	LMŚW, D-STAN SO10 80 lat, bonit. I
261 n	2,97	BMŚW, D-STAN SO10 74 lat, bonit. I
284 b	1,57	OL, D-STAN OL10 95 lat, bonit. III
285 a	2,22	OL, D-STAN OL7 95 lat, bonit. III
285 c	1,57	OL, D-STAN SO6 59 lat, bonit. IA
286 c	1,60	LMŚW, D-STAN SO10 85 lat, bonit. I
286 d	3,96	BŚW, D-STAN SO8 3 lat, bonit. II
286 f	3,25	BŚW, D-STAN SO10 80 lat, bonit. II
286 g	0,98	BŚW, D-STAN SO10 16 lat, bonit. II
286 l	0,99	BŚW, D-STAN SO8 8 lat, bonit. II
286 n	3,86	BŚW, D-STAN SO10 115 lat, bonit. II
287 c	4,10	BMŚW, D-STAN SO10 115 lat, bonit. II

287 d	4,20	BŚW, D-STAN SO10 70 lat, bonit. II
287 f	1,10	BŚW, D-STAN SO10 62 lat, bonit. II
287 g	1,66	BŚW, D-STAN SO10 69 lat, bonit. II
288 a	0,64	BMŚW, D-STAN SO10 140 lat, bonit. III
288 b	2,41	BŚW, D-STAN SO10 63 lat, bonit. II
288 c	2,91	BŚW, D-STAN SO8 5 lat, bonit. II
288 f	2,86	BMŚW, D-STAN SO10 61 lat, bonit. II
288 g	0,51	BMŚW, D-STAN SO10 75 lat, bonit. II
288 h	1,35	BMŚW, D-STAN SO8 60 lat, bonit. I
288 i	1,92	BŚW, D-STAN SO10 80 lat, bonit. II
288 j	1,13	BMŚW, D-STAN SO10 125 lat, bonit. II
288 k	0,83	BMŚW, D-STAN SO10 40 lat, bonit. IA
288 o	4,76	BŚW, D-STAN SO10 110 lat, bonit. II
288 s	0,24	BŚW, D-STAN SO10 80 lat, bonit. II
288 t	0,43	BMŚW, D-STAN SO10 125 lat, bonit. III
288 w	3,84	BŚW, D-STAN SO10 110 lat, bonit. II
325 b	3,58	BŚW, D-STAN SO10 110 lat, bonit. II
325 d	0,27	OL, D-STAN OL10 67 lat, bonit. IV
325 f	2,36	BMŚW, D-STAN SO10 46 lat, bonit. II
359 f	2,92	LMW, D-STAN OL7 65 lat, bonit. II
369 a	1,29	OLJ, D-STAN OL10 65 lat, bonit. II
369 b	2,09	BMŚW, D-STAN SO7 8 lat, bonit. I
369 c	5,34	BMŚW, D-STAN SO10 130 lat, bonit. II
369 d	0,91	BMŚW, D-STAN SO9 80 lat, bonit. I
369 f	4,45	BMŚW, D-STAN SO10 130 lat, bonit. II
369 g	2,21	BMŚW, D-STAN SO10 90 lat, bonit. I
369 i	0,76	LMŚW, D-STAN SO10 75 lat, bonit. IA
369 k	0,85	LMŚW, D-STAN SO8 75 lat, bonit. I
369 l	2,85	BŚW, D-STAN SO8 8 lat, bonit. II
369 m	2,42	BMŚW, D-STAN SO10 130 lat, bonit. II
399 a	1,25	OLJ, D-STAN OL10 80 lat, bonit. II
399 c	5,55	BMŚW, D-STAN SO10 49 lat, bonit. II
399 d	2,77	BŚW, D-STAN SO10 36 lat, bonit. II
399 f	3,40	BŚW, D-STAN SO8 85 lat, bonit. II
399 h	1,55	LMŚW, D-STAN SO6 75 lat, bonit. IA
400 b	2,85	LMŚW, D-STAN SO9 135 lat, bonit. II
400 d	0,41	BMŚW, D-STAN SO10 130 lat, bonit. II
400 f	2,71	LMŚW, D-STAN SO9 130 lat, bonit. II

	401 b	0,39	LMŚW, D-STAN BRZ6 75 lat, bonit. II	
	401 d	2,69	BMŚW, D-STAN SO8 2 lat, bonit. I	
	87A b	0,62	LMW, SUKCESJA	
RAZEM		299,99		
w tym:				
nasienne		20,37		
wodochronne		279,62		

Projekt nr 15

UCHWAŁA Nr XXVI/.../20

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Czersk

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) oraz art. 87 ust. 1 i 4 i art. 565 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.) po uzgodnieniu z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Zarząd Zlewni w Chojnicach oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Wyznacza się aglomerację Czersk o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 21 312, obejmującej miejscowości:

- 1) Bielawy, Kwieki, Kłodnia, Krzyż, Sienica, Stodółki, Czersk, Malachin, Mokre, Łubna, Kamionka, Złotowo, Będźmierowice, Łąg-Kolonia, Łąg, Kęsza, Lipki Dolne, Lipki Górne, Wądoły, Złe Mięso, Dąbki, Kurcze, Konewki, Ostrowite, Ustronie położone w Gminie Czersk, powiat chojnicki, województwo pomorskie,
- 2) Czarna Woda położoną w Gminie Czarna Woda, powiat starogardzki, województwo pomorskie,
- 3) Krąg położoną w Gminie Śliwice, powiat tucholski, województwo kujawsko-pomorskie, z oczyszczalnią ścieków w Czersku.

§ 2.

Opis aglomeracji stanowi załącznik nr 1 do uchwały.

§ 3.

Obszar i granice aglomeracji wyznaczono na mapie w skali 10 000, stanowiącej załącznik nr 2 do uchwały.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 5.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wnoszący:
Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji i podstawy prawne.

Zgodnie z art. 565 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.), zwanej dalej „Prawem wodnym”, dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 43 ust. 2a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (t. j. – Dz. U. z 2017 r., poz. 1121) zachowują moc nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r. i mogą być zmieniane. Wynika z tego iż uchwała nr 611/XXX/13 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 maja 2013 r. zachowuje moc nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r. i może być zmieniona.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.) kompetencje w zakresie wyznaczania, zmiany lub likwidacji obszarów i granic aglomeracji przejęły samorządy gminne.

W myśl art. 87 ust. 1, 2 i 3 ww. ustawy, wyznaczanie aglomeracji następuje w drodze uchwały rady gminy będącej aktem prawa miejscowego.

2. Konsultacje wymagane przepisami prawa.

Na podstawie art. 87 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) gminy zainteresowane wyznaczaniem aglomeracji przygotowują projekt uchwały wyznaczającej aglomerację, który podlega uzgodnieniu przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, a w zakresie obszarów objętych przynajmniej jedną formą ochrony z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Pismem z dnia 9 października 2020 r. wystąpiono do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Chojnicach z wnioskiem o uzgodnienie projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy Aglomeracji Czersk.

Po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Chojnicach, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, postanowieniem z dnia 20 października 2020 r., znak GD.ZZŚ.1.417.9.2020.AK, uzgodnił projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy Aglomeracji Czersk.

Pismem z dnia 9 października 2020 r. wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z wnioskiem o uzgodnienie projektu uchwały wyznaczenia obszaru i granicy Aglomeracji Czersk.

Po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, postanowieniem z dnia 22 października 2020 r., znak RDOŚ-Gd-WOO.4221.03.24.2020.AJM.1, uzgodnił projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy Aglomeracji Czersk w zakresie ochrony przyrody i obszarów Natura 2000.

3. Uzasadnienie merytoryczne.

Przeprowadzony w 2020 r. przegląd obszaru i granic aglomeracji Czersk w zakresie m.in. analizy rocznych sprawozdań z realizacji KPOŚK oraz innych dokumentów, przebiegu granic aglomeracji oraz jej wielkości RLM wykazuje konieczność zaktualizowania aglomeracji Czersk w zakresie co najmniej: wielkości aglomeracji, skali mapy oraz dopasowania przebiegu jej granic do granic działek ewidencyjnych znajdujących się w jej obszarze, a także wypełnienia zapisów wynikających z art. 3 dyrektywy Rady 91/271/EWG. Wypełniając zobowiązania art. 87 ust. 4 ww. ustawy Gmina Czersk opracowała projekt wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Czersk.

4. Ocena skutków regulacji.

Uchwała nie powoduje żadnych skutków finansowych dla budżetu Gminy Czersk.

CZĘŚĆ OPISOWA

1. Długość i rodzaj sieci kanalizacyjnej lub planowana do budowy sieć kanalizacyjna, liczba stałych mieszkańców aglomeracji, liczba osób czasowo przebywających w aglomeracji oraz przemysł obsługiwany przez sieć kanalizacyjną lub planowaną do budowy sieć kanalizacyjną oraz oczyszczalnię ścieków, a także wskaźnik koncentracji:

Stali mieszkańcy aglomeracji [RLM]	Osoby czasowo przebywające w aglomeracji [RLM]	Przemysł w aglomeracji [RLM]	RLM aglomeracji
15 364	341	5 607	21 312
Opis: Według danych Urzędu Miejskiego w Czersku, Urzędu Miejskiego w Czarnej Wodzie oraz Urzędu Gminy w Śliwicach w aglomeracji zameldowanych jest 15 364 mieszkańców stałych oraz zewidencjonowano 341 miejsc noclegowych. RLM przemysłu obsługiwany przez sieć kanalizacyjną w aglomeracji wynosi 5 607. Aglomeracja obsługiwana jest przez oczyszczalnię ścieków w Czersku.			

Kanalizacja istniejąca	Długość [km]
sanitarna grawitacyjna	101,00
sanitarna tłoczna	84,30
ogólnospławna grawitacyjna	9,00
ogólnospławna tłoczna	0,00
SUMA	194,30

Opis:
Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Czersk wynosi 194,30 km. Ze zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej korzysta 14 993 mieszkańców stałych, 321 osób czasowo przebywających (miejsca noclegowe) oraz 5 607 RLM przemysłu. Skanalizowanie aglomeracji wynosi 98,16%. Pozostały RLM nie obsługiwany siecią kanalizacyjną stanowi 1,84% i 391 RLM.

Kanalizacja planowana	Długość [km]	Stali mieszkańcy aglomeracji [RLM]	Osoby czasowo przebywające w aglomeracji [RLM]	Wskaźnik koncentracji [osoby/km nowej sieci]	
				poza obszarami, o których mowa w § 3 ust. 5 ww. rozporządzenia	na obszarach, o których mowa w § 3 ust. 5 ww. rozporządzenia
sanitarna grawitacyjna	0,00	356	20	---	101,62
sanitarna tłoczna	0,60				
ogólnospławna grawitacyjna	0,00				
ogólnospławna tłoczna	0,00				
podciśnieniowa	3,10				

SUMA	3,7			
<p>Opis:</p> <p>Na terenie aglomeracji Czersk w miejscowości Czarna Woda (gm. Czarna Woda) planuje się budowę sieci kanalizacji podciśnieniowej i ciśnieniowej (przepompowanie ścieków ze stacji próżniowej do istniejącej sieci kanalizacyjnej) wraz ze stacją pompowni próżniowo-tłoczonej, 1 przepompowni przydomowej dla zabudowy zagrodowej oraz budowę instalacji elektroenergetycznej do zasilania stacji próżniowo-pompowej.</p> <p>Długość planowanej do wybudowania sieci kanalizacyjnej wyniesie 3,7 km i będzie do niej można podłączyć 356 stałych mieszkańców aglomeracji oraz 20 osób czasowo przebywających. Wskaźnik koncentracji wyniesie 101,62 os./km, przy wymaganym min. 90 os./km. Planowana do budowy sieć kanalizacyjna będzie odprowadzała ścieki do oczyszczalni ścieków w Czersku.</p>				

2. Istniejące i planowane do budowy oczyszczalnie ścieków, a w przypadku aglomeracji zakończonych końcowym punktem zrzutu ścieków komunalnych – informacja, do której aglomeracji ścieki te będą odprowadzane wraz z określeniem obciążenia oczyszczalni ścieków:

Aglomeracja zakończona: oczyszczalnią ścieków w Czersku
Opis:
Opis oczyszczalni ścieków w Czersku zawarto poniżej.

Oczyszczalnia ścieków istniejąca		
Nazwa	Oczyszczalnia „Czersk”	
Lokalizacja	ul. Kilińskiego 15, 89-650 Czersk (działka ewid. nr 318/4 obręb Złotowo)	
Pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków z oczyszczalni ścieków do środowiska	Decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Chojnicach z dnia 14 maja 2018 r. (znak sprawy: GD ZUZ 1 CH 15 2018 SJ)	
Rodzaj oczyszczalni ścieków	PUB2	
Obciążenie oczyszczalni ścieków [RLM]	14 764,67	
Projektowana wydajność oczyszczalni ścieków [RLM]	29 667	
Przepustowość oczyszczalni ścieków	średnia [m³/d]	3500,00
	maksymalna godzinowa [m³/h]	396
	maksymalna roczna [m³/rok]	1 460 000
Odbiornik ścieków oczyszczonych	Rzeka Czerska Struga w km 18+460	
<p>Opis:</p> <p>Oczyszczalnia obsługująca aglomerację Czersk to oczyszczalnia biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków azotu i fosforu spełniająca standardy odprowadzanych ścieków dla aglomeracji <100 000 RLM.</p> <p>Ogólna średnio dobową ilość ścieków dopływających do oczyszczalni wynosi 2 117,81 m³/d, natomiast ładunek substancji organicznych biologicznie rozkładalnych dopływających do oczyszczalni wynosi 418,3 mgO₂/l. Obciążenie oczyszczalni wynosi więc 885 879,92 g/d, co w przeliczeniu daje 14 764,67 RLM. Ścieki dopływające do oczyszczalni były rozwodnione ze względu na dużą ilość wód opadowych i infiltracyjnych.</p> <p>Projektowana wydajność oczyszczalni wynosi 29 667 RLM oraz 3 438 m³/d. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Czerska Struga w km 18+460, współrzędne geograficzne: N 53°47'0,06" E 17°58'0,57".</p> <p>Oczyszczalnia ścieków w Czersku na chwilę obecną nie obsługuje innej aglomeracji.</p> <p>Projektowa wielkość oczyszczalni to 29 667 RLM natomiast wielkość aglomeracji Czersk to 21 312</p>		

RLM. Wydajność oczyszczalni ścieków pozwala więc na przyjęcie ładunku zanieczyszczeń generowanego na terenie aglomeracji.

Do 2027 r. zaplanowane są następujące inwestycje w zakresie modernizacji i rozbudowy oczyszczalni:

- Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Czersku (budowa trzeciego ciągu technologicznego – reaktor),
- Budowa wiaty magazynowej do składowania osadu na oczyszczalni,
- Przebudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Czersk w celu umożliwienia tłoczenia ścieków objętych zlewnią oczyszczalni w miejscowości Rytel do oczyszczalni w Czersku (planowane wyłączenie z eksploatacji oczyszczalni ścieków w Rytlu). Inwestycja ta będzie możliwa do realizacji po pozyskaniu dofinansowania ze środków zewnętrznych. Zgodnie z OS-5 za 2019 r. dla oczyszczalni ścieków w Rytlu jej obciążenie wyniosło 123 000 m³/rok (336,99 m³/d). Projektowa wielkość oczyszczalni to 5750 RLM, natomiast wielkość aglomeracji Rytel to 2916 RLM. Oczyszczalnia w Czersku ma możliwość przyjęcia całej ilości ścieków i ładunków zanieczyszczeń zarówno z aglomeracji Czersk, jak i z oczyszczalni i aglomeracji Rytel. Po przyjęciu ścieków z oczyszczalni Rytel obciążenie oczyszczalni w Czersku wyniesie 2 454,80 m³/d oraz 24 228 RLM z aglomeracji.

Oczyszczalnia ścieków planowana

Nazwa oczyszczalni ścieków	Oczyszczalnia „...”
Lokalizacja oczyszczalni ścieków	
Pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków z oczyszczalni ścieków do środowiska	
Rodzaj oczyszczalni ścieków	
Obciążenie oczyszczalni ścieków [RLM]	
Projektowana wydajność oczyszczalni ścieków [RLM]	
Przepustowość oczyszczalni ścieków	średnia [m³/d]
	maksymalna godzinowa [m³/h]
	maksymalna roczna [m³/rok]
Odbiornik ścieków oczyszczonych	
Opis: Nie dotyczy	

3. System gospodarki ściekowej:

średnia dobową ilość ścieków komunalnych powstających na terenie aglomeracji oraz skład jakościowy tych ścieków; przepustowość istniejącej oczyszczalni ścieków w m³/d; ilość i skład jakościowy ścieków przemysłowych odprowadzanych przez zakłady do systemu kanalizacji zbiorczej; nazwy zakładów, których podłączenie do systemu kanalizacji zbiorczej jest planowane; uzasadnienie określonej RLM aglomeracji; ilość ścieków powstających na terenie aglomeracji nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, gdzie zastosowano systemy indywidualne albo planuje się zastosowanie systemów indywidualnych lub innych rozwiązań zapewniających taki sam poziom ochrony środowiska jak w przypadku systemów kanalizacji zbiorczej;

System gospodarki ściekowej			
Ilość ścieków dopływająca do oczyszczalni siecią kanalizacyjną z terenu aglomeracji [dm³/rok]	753,00		
Ilość ścieków dowożonych do oczyszczalni ze zbiorników bezodpływowych z terenu aglomeracji [dm³/rok]	14,271		
Ilość ścieków wytworzonych przez mieszkańców aglomeracji korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków [dm³/rok]	0,00		
Łączna ilość ścieków powstających na terenie aglomeracji nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, gdzie zastosowano systemy indywidualne albo planuje się zastosowanie systemów indywidualnych lub innych rozwiązań zapewniających taki sam poziom ochrony środowiska jak w przypadku systemów kanalizacji zbiorczej [dm³/rok]	14,271		
Łączna ilość ścieków komunalnych powstających na terenie aglomeracji [dm³/rok]	767,271		
Średnia dobowo ilość ścieków komunalnych powstających na terenie aglomeracji [m³/d]	2 102,11		
Skład jakościowy ścieków komunalnych powstających na terenie aglomeracji	Wskaźnik	Ścieki surowe	Ścieki oczyszczone
	BZT ₅ [mgO ₂ /dm ³]	418,3	4,08
	ChZTCr [mgO ₂ /dm ³]	2011,9	35,3
	Zawiesina ogólna [mg/dm ³]	1259,2	5,58
	Azot ogólny	118,7	11,21
	Fosfor ogólny	34,9	0,736
<p>Opis:</p> <p>Siecią kanalizacji sanitarnej z terenu aglomeracji dopływają do oczyszczalni w sumie 753 000 m³ ścieków w ciągu roku. Ludność obsługiwana zbiornikami bezodpływowymi na terenie aglomeracji odprowadza w ciągu roku w sumie 14 271 m³. Na terenie aglomeracji nie występują przydomowe oczyszczalnie.</p> <p>Na podstawie wartości parametrów ścieków surowych i wartości parametrów ścieków oczyszczonych z oczyszczalni należy stwierdzić, że ścieki oczyszczone spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (t. j. – Dz. U. z 2019r., poz. 1311).</p>			

Przemysł istniejący	
Ilość ścieków przemysłowych odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji [m³/d]	131,87
Skład jakościowy ścieków przemysłowych odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji	BZT ₅ [mgO ₂ /dm ³]: 2 551,13 ChZTCr [mgO ₂ /dm ³]: 7 653 Zawiesina ogólna [mg/dm ³]: 2 500 Azot azotynowy [mg/l]: 0,070

	Azot amonowy [mg/l]: 54,5 Fosfor ogólny [mg/l]: 17,7	
Najważniejsze podmioty gospodarcze na terenie aglomeracji ze wskazaniem rodzaju produkcji	Podmiot gospodarczy	Rodzaj produkcji/usług
	Zakłady Mięsne SKIBA	Ubojnia bydła
	Wędlinka	Producent mięsa i wędlin
	STEICO Sp. z o.o. wraz z Ośrodkiem Badawczo-Rozwojowym Przemysłu Płyt Drewnopochodnych	Przetwórstwo płyt izolacyjnych
<p>Opis: Na terenie aglomeracji Czersk występuje szereg zakładów odprowadzających ścieki o charakterze przemysłowym. Do najważniejszych podmiotów odprowadzających ścieki o najwyższych ładunkach zanieczyszczeń należą: Zakłady Mięsne SKIBA i zakład mięsny Wędlinka z gminy Czersk oraz STEICO Sp. z o.o. z terenu gminy Czarna Woda.</p>		
Przemysł planowany		
Ilość ścieków przemysłowych planowanych do odprowadzania do zbiorczej sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji [m³/d]		
Najważniejsze podmioty gospodarcze, których planowane jest podłączenie do systemu kanalizacji zbiorczej na terenie aglomeracji ze wskazaniem rodzaju produkcji	Podmiot gospodarczy	Rodzaj produkcji/usług
<p>Opis: Nie planuje się podłączenia nowych zakładów przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej.</p>		

Uzasadnienie określonej RLM aglomeracji

Wyszczególnienie	RLM/szt.
RLM stałych mieszkańców aglomeracji	15 364
RLM osób czasowo przebywających w aglomeracji	341
RLM przemysłu	5 607
Liczba stałych mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	14 993
Liczba stałych mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych	371
Liczba stałych mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków	0
Liczba zainstalowanych zbiorników bezodpływowych [szt.]	92
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	0
<p>Opis: Na RLM aglomeracji Czersk w wynoszącej 21 312 składają się następujące wartości: - 14 993 mieszkańców stałych aglomeracji obsługiwanych siecią kanalizacyjną, - 321 osób czasowo przebywających w granicach aglomeracji obsługiwanych siecią kanalizacyjną, - 5 607 RLM wynikająca z ładunku zanieczyszczeń odprowadzanego przez zakłady przemysłowe do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, - 15 mieszkańców stałych aglomeracji obsługiwanych systemami pojedynczymi nieplanowanych do podłączenia do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, - 356 mieszkańców stałych aglomeracji planowanych do przyłączenia do sieci kanalizacyjnej,</p>	

- 20 osób czasowo przebywających w aglomeracji planowanych do podłączenia do sieci kanalizacyjnej.

Na terenie aglomeracji znajdują się w sumie 92 szt. zbiorników bezodpływowych oraz 0 szt. przydomowych oczyszczalni. Wszystkie gminy należące do aglomeracji Czersk prowadzą ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, a także prowadzą kontrolę na prawidłową częstotliwością wywozu ścieków ze zbiorników bezodpływowych.

4. Strefy ochronne ujęć wody, zawierające oznaczenie aktów prawa miejscowego lub decyzji ustanawiających te strefy oraz zakazy, nakazy i ograniczenia obowiązujące na tych terenach:

Strefa ochronna ujęcia wody	Oznaczenie aktów prawa miejscowego lub decyzji ustanawiających strefę ochronną ujęcia wody oraz zakazy, nakazy i ograniczenia obowiązujące na tym terenie
Ujęcie w Czersku	Decyzja Starosty Chojnickiego z dnia 5 czerwca 2001 r. (znak sprawy: OS.6223/50/472/01).
Ujęcie w Łęgu	Decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni w Chojnicach z dnia 20 kwietnia 2020 r. (znak sprawy: GD.ZUZ.1.4100.CH.17.2019.2020.PZ), sprostowane postanowieniem Dyrektora Zarządu Zlewni w Chojnicach z dnia 12 maja 2020 r. (znak sprawy: GD.ZUZ.1.4100.CH.17.A.2019.2020.PZ).
Ujęcie w Czarnej Wodzie	Decyzji Starostwa Powiatowego w Starogardzie Gdańskim z dnia 26.08.2003, znak sprawy: Os-6223-13/2/W/2002

Opis:

Na terenie aglomeracji Czersk znajdują się 3 ujęcia wód podziemnych na cele bytowo-gospodarcze, dla których ustanowiono wyłącznie strefy ochrony bezpośredniej. Obowiązujące nakazy, zakazy, ograniczenia są następujące:

- zakazuje się użytkowania gruntów dla celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody,
- wody opadowe lub roztopowe należy odprowadzać w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- teren należy zagospodarować zielenią,
- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
- ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.
- ustanowiony teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, na ogrodzeniu umieścić tablice zawierające informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych, zgodną z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 01 lipca 2019 r. w sprawie wzorów tablic informacyjnych o strefie ochronnej ujęcia wody (Dz. U. z 2019 r. poz. 1217),
- zakazuje się niszczenia, uszkodzenia lub przemieszczania tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

5. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych zawierające oznaczenie aktów prawa miejscowego ustanawiających te obszary oraz zakazy, nakazy i ograniczenia obowiązujące na tych obszarach:

Na terenie aglomeracji nie wyznaczono obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych.

6. **Formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zawierające nazwę formy ochrony przyrody oraz tytuł i miejsce ogłoszenia aktu prawnego tworzącego, ustanawiającego albo wyznaczającego formę ochrony przyrody oraz informacje o obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy:**

Forma ochrony przyrody	Tytuł i miejsce ogłoszenia aktu prawnego tworzącego, ustanawiającego albo wyznaczającego formę ochrony przyrody oraz informacje o obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy
Chojnicko-Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu	Uchwała nr 259/XXIV/16 z dnia 25 lipca 2016 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim – Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2016 r., poz. 2942
Tucholski Park Krajobrazowy	Rozp. Nr 59/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 15 maja 2006 r. w sprawie Tucholskiego Parku Krajobrazowego – Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2006 r. Nr 58, poz. 1196
Obszar Natura 2000 Bory Tucholskie	Rozp. Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków – Dz. U. 2011, Nr. 25, poz. 133
Użytek ekologiczny Malachin	Rozp. nr 2/2003 Wojewody Pomorskiego z dnia 09 stycznia 2003 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne – Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 6 poz. 56 z dnia 10.01.2003 r.
<p>Opis: Na terenie aglomeracji Czersk występują 4 formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy – wskazane powyżej.</p>	

7. **Wykaz dokumentów stanowiących podstawę do wyznaczania obszaru i granic aglomeracji zgodnie z § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczenia obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r., poz. 1586):**

Wyszczególnienie	NIE	TAK
<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uchwała nr XXXVI/301/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk w granicach administracyjnych miasta i gminy, – uchwała nr IX/50/11 Rady Miejskiej w Czarnej Wodzie z dnia 10 października 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miejskiej Czarna Woda”, – uchwała nr VII /49/03 Rady Gminy Śliwice z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków 		X

zagospodarowania przestrzennego Gminy Śliwice.		
<p>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uchwała nr VI/46/98 Rady Miejskiej Czersk z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy rzemieślniczej i usługowej w gminie Czersk we wsiach Łukowo, Przyjaźnia i Złotowo, – uchwała nr XXXVI/255/97 Rady Miejskiej Czersk z dnia 4 lipca 1997 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Czersk obejmujących fragmenty terenów we wsiach Łubna, Złotowo, Krzyż, Rytel, Gutowiec, Pustki, Wieck, Łąg, Łąg Lipki, Kurcze, jako zmian dotychczas obowiązującego na tych terenach miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Czersk, – uchwała nr XVII/146/09 Rady Miejskiej w Czarnej Wodzie z dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Gminy Miejskiej Czarna Woda w obrębie ewidencyjnym Czarna Woda, – uchwała nr XXXIV/230/14 Rady Miejskiej w Czarnej Wodzie z dnia 3 listopada 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Czarna Woda, obręb Czarna Woda, – uchwała nr XXVI/166/97 Rady Gminy Miejskiej w Czarnej Wodzie z dnia 18 kwietnia 1997 r. w sprawie uchwalenia zmiany do miejscowego planu szczegółowego miasta Czarna Woda dotyczącej działki nr 429 oraz zmian do miejscowego planu ogólnego miasta Czarna Woda, dotyczących działek: nr 672/4, nr 205/6, nr 401, nr 417/4, nr 76/11, nr 277, – uchwała nr XXII/126/12 Rady Gminy Śliwice z dnia 28 września 2012 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obszaru w Brzozowych Błotach, Kręgu, Lińsku, Łobodzie, Okoninach Nadjeziornych i Śliwicach, gmina Śliwice, – uchwała nr VIII/80/03 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Czersk obejmujących tereny we wsiach Łąg (w obrębie Łąg dz. nr 72/1, 75 i 76/4, i części dz. nr 74 i 76/3), Łąg Szyszkowiec (w obrębie Łąg Lipki dz. nr 47/10÷20), Gutowiec (w obrębie Krzyż dz. nr 326/2÷6), Rytel (w obrębie Rytel dz. nr 353/12, 514/2, 760/2, 761/2, 765/2), Zawada (w obrębie Wieck dz. nr 181/1) i Złe Mięso (w obrębie Łąg Lipki dz. nr 125/8), – uchwała nr XXXVIII/435/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej we wsi Łąg-Szyszkowiec, gmina Czersk (obejmującego w obrębie Łąg Lipki działki nr 47/10÷20)” uchwalonego uchwałą Nr VIII/80/03 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 czerwca 2003 r., 		X

<ul style="list-style-type: none"> – uchwała nr XXXIII/384/02 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 7 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących fragmenty gminy Czersk, – uchwała nr IX/109/19 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki o nr ewid. 118/1 oraz części działki o nr ewid. 117 położonych w obrębie Łąg – Lipki, – uchwała nr VIII/82/03 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Czersk, obejmujących tereny we wsiach: Malachin (w obrębie Malachin część działki nr 76/3), Złe Mięso (w obrębie Łąg Lipki działkę nr 109), oraz Złotowo (w obrębie Złotowo działki nr 76 i nr 253), – uchwała nr XXXV/333/09 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 15 lipca 2009r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Czersk, – uchwała nr XXXVI/300/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Chojnickiej, Długiej i Polnej we wsi Łąg, – uchwała nr XLVII/439/18 Rady Miejskiej W Czersku z dnia 19 października 2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Długiej i Polnej we wsi Łąg, – uchwała nr XXXVI/255/97 Rady Miejskiej Czersk z dnia 4 lipca 1997 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Czersk obejmujących fragmenty terenów we wsiach Łubna, Złotowo, Krzyż, Rytel, Gutowiec, Pustki, Wieck, Łąg, Łąg Lipki, Kurcze, jako zmian dotychczas obowiązującego na tych terenach miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Czersk, – uchwała nr XXX/298/17 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Gminy Czersk we wsi Łąg, – uchwała nr XXII/202/08 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Czersk, we wsiach: Rytel, Krzyż, Odry, Łąg, – uchwała nr XXX/340/01 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 20 grudnia 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących fragmenty gminy Czersk, – uchwała nr VI/44/98 Rady Miejskiej Czersk z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowych i letniskowych w gminie Czersk, we wsiach: 		
---	--	--

<p>Krzyż, Lutom, Łubna, Malachin, Ostrowite, Wieck i Zapora Mylof,</p> <ul style="list-style-type: none"> – uchwała nr XLVII/455/10 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu części działek 144/11 i 217 we wsi Kamionka, – uchwała nr XXVI/159/96 Rady Miejskiej Czersk z dnia 19 czerwca 1996 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk obejmującego: we wsi Złotowo działki nr 17, 213/1÷6, 293/1, we wsi Będźmierowice działkę nr 171/5, we wsi Łąg część działek nr 27/1÷12, we wsi Łąg-Lipki działki nr 10, nr 355/5 i część nr 273, we wsi Łubna działki nr 99/2 i nr 168/1, we wsi Malachin działki nr 112/2 i nr 288/3, we wsi Łukowo działkę nr 57/22, we wsi Ostrowite działki nr 228, 229, 500, 542/17, 542/18, 542/30 i część nr 542/31, we wsi Klaskawa działkę nr 180 i część nr 23/2, we wsi Rytel działki nr 348, 661/10, 720/1, 720/4, 752/1÷5 i 753, we wsi Krzyż działkę nr 819/1, oraz we wsi Gutowiec działkę nr 248/1 jako zmiany dotychczas obowiązującego na tych terenach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, – uchwała nr XLII/408/10 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 22 kwietnia 2010 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów obejmujących wybrane fragmenty gminy Czersk w miejscowościach: Rytel, Fojutowo, Wojtal i Malachin, – uchwała nr XXXVI/298/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Szkolnej, Głównej i Cisowej we wsi Malachin, – uchwała nr XXX/354/05 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 września 2005 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk w obrębach ewidencyjnych Mokre i Malachin związanych z projektowaną linią elektroenergetyczną wysokiego napięcia, – uchwała nr XXXIII/381/02 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 7 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących fragmenty miasta Czersk, – uchwała nr XXII/201/08 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów w mieście Czersk, – uchwała nr XXXVI/297/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ul. Wielewskiej w mieście Czersk, – uchwała nr XXXVI/345/17 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 października 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic Polnej i Leśnej w Czersk, – uchwała nr XXIV/213/16 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 		
---	--	--

<p>29 września 2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Czersk w rejonie ulic: Chojnickiej, Kościuszki, Alei 1000-Lecia, Browarowej i Starego Urzędu w Czersku,</p> <ul style="list-style-type: none"> – uchwała nr X/103/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 września 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Przytorowej, Matejki i Lipowej w obrębie miasta Czersk, – uchwała nr X/104/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 września 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Przytorowej, Matejki i Lipowej w obrębie miasta Czersk, – uchwała nr XLV/326/98 z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie zmiany w planie zagospodarowania przestrzennego miasta dotycząca ul. Kwiatowej i Pogodnej, – uchwała nr XXXVIII/428/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Przytorowej, Matejki i Lipowej w obrębie Miasto Czersk, – uchwała nr XLIII/398/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 11 kwietnia 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Czersk w rejonie ulic: Klonowej i Lipowej, – uchwała nr XXIII/185/12 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Czersk w rejonie ulic Królowej Jadwigi i Gen. Hallera w Czersku, – uchwała nr XXIV/214/16 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 września 2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Czersk w rejonie ulic: Królowej Jadwigi i Pomorskiej, – uchwała nr II/18/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulicy Krętej w mieście Czersk, – uchwała nr X/102/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 września 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Czersk w rejonie ulic: Starogardzkiej i Wicka Rogal, – uchwała nr XXXVIII/429/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego działkę nr 495/2 przy ulicy Cmentarnej w obrębie Miasto Czersk, – uchwała nr VI/46/98 Rady Miejskiej Czersk z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy rzemieślniczej i usługowej w gminie Czersk we 		
--	--	--

<p>wsiach Łukowo, Przyjaźnia i Złotowo,</p> <ul style="list-style-type: none"> – uchwała nr XXXVII/312/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy usługowej we wsi Złotowo, – uchwała nr VIII/75/03 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów w Czersku przy ul. Starogardzkiej (działki nr 708, 1413/2 i 1414), w rejonie ul. Sienkiewicza (działki nr 984/18, 984/19, 984/20, 984/21, 984/24, 984/25, 986, 987/1, 987/2 i 988), oraz przy Al. 1000-lecia (część działki nr 1168), – uchwała nr XXXV/332/09 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 15 lipca 2009r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów w mieście Czersk, – uchwała nr XXX/338/01 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 20 grudnia 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących fragmenty miasta Czersk, – uchwała nr XV/130/07 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk w obrębie ewidencyjnym Złotowo, – uchwała nr XIII/98/07 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 27 września 2007 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej i usług w rejonie ulic Kilińskiego, Tucholskiej i 21 Lutego w Czersku – ze zmianą „2007”, – uchwała nr VI/39/98 Rady Miejskiej Czersk z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowych, usług, ulic lokalnej i dojazdowych w rejonie ulicy Tucholskiej (strona zachodnia) w Czersku, – uchwała nr XXXVI/296/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ul. Długiej w mieście Czersk, – uchwała nr XXVIII/177/96 Rady Miejskiej Czersk z dnia 5 lipca 1996 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Czersk obejmującego części działek nr 1093/2, 1888/6 i dwie części działki nr 1066 w rejonie ul. Tucholskiej, działki nr 1268/13, 1268/14 i 2769/1 w rejonie ul. Podlesnej, oraz działki nr 149/3, 149/10 i 149/11 w rejonie ul. Mleczarskiej jako zmiany dotychczas obowiązujących na tych terenach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, – uchwała nr VIII/78/03 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy usługowo-mieszkaniowej przy ul. Tucholskiej w Czersku (obejmującego działki nr 1843/9 i 1843/10), – uchwała nr VIII/81/03 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania 		
--	--	--

<p>przestrzennego terenów w gminie Czersk obejmujących tereny we wsiach Klonowice (w obrębie Wieck działki nr 137/2, 137/3 i 137/4) i Kurcze (w obrębie Ostrowite działki nr 139 i 140),</p> <ul style="list-style-type: none"> – uchwała nr XII/142/19 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 września 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Gminy Czersk we wsi Ostrowite, w rejonie ulic: Widokowej, Wrzosowej i Jodłowej, – uchwała nr V/49/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Widokowej i Wrzosowej we wsi Ostrowite, – uchwała nr XLVII/457/10 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów w mieście i gminie Czersk, – uchwała nr XXXVIII/434/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 489/6, 489/7 i 489/8 w obrębie Ostrowite, w gminie Czersk. 		
Ramowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego.	X	
Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.	X	
Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.	X	
Pozwolenia na budowę w zakresie gospodarki wodnej.	X	
Zgłoszenia budowy, budowli oraz obiektów liniowych w zakresie gospodarki wodnej.	X	
Wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.	X	
Pogramy funkcjonalno-użytkowe, o których mowa w art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 288 ze zm.).	X	

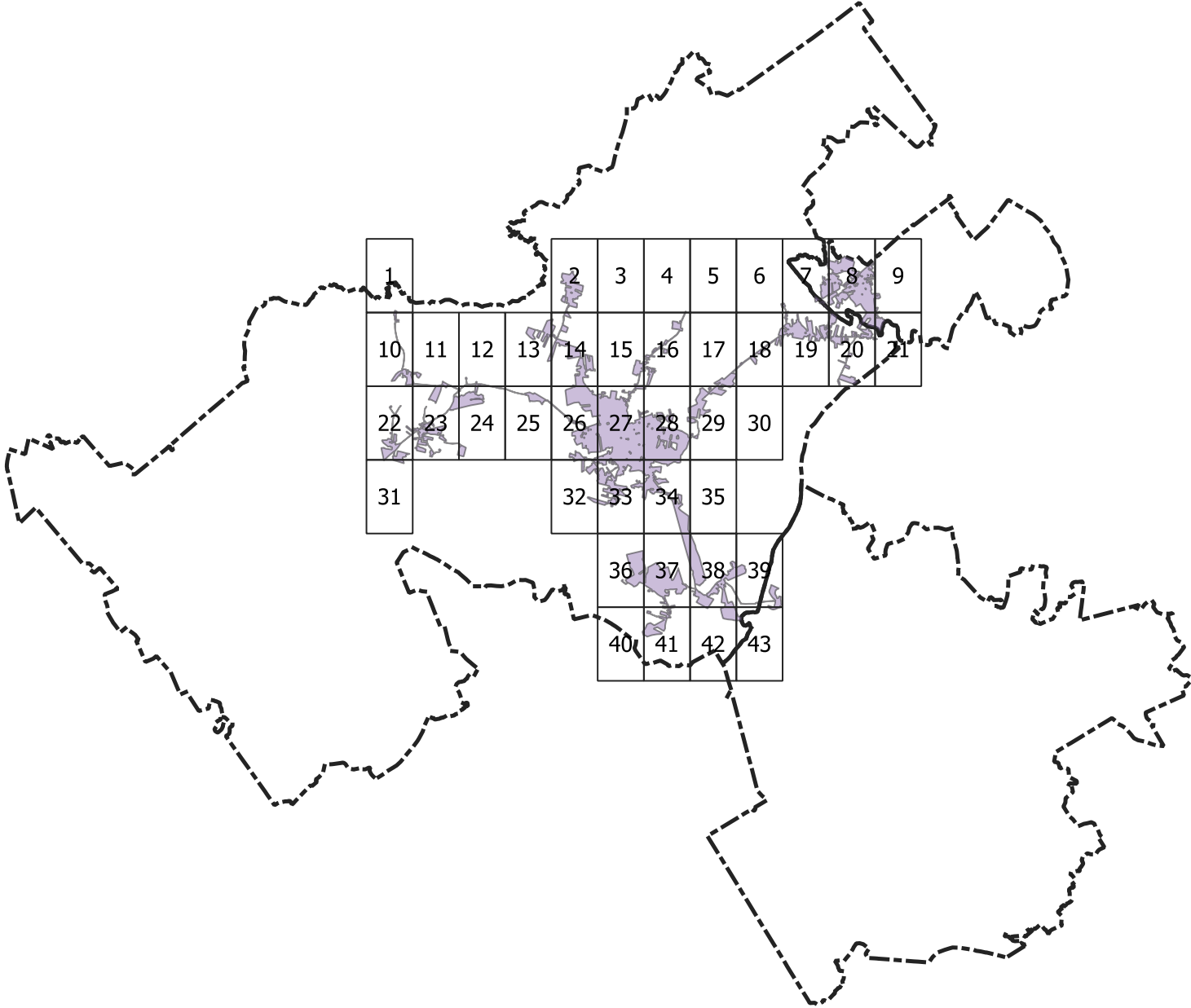
Część graficzna

Legenda do arkuszy A4 w skali 1:10 000

- Granice administracyjne gmin
- Obszar aglomeracji Czersk
- Granice strefy ochrony bezpośredniej ujęć wód
- Oczyszczalnia ścieków
- Obszar Chronionego Krajobrazu
- Obszar Natura 2000
- Park Krajobrazowy
- Użytek ekologiczny

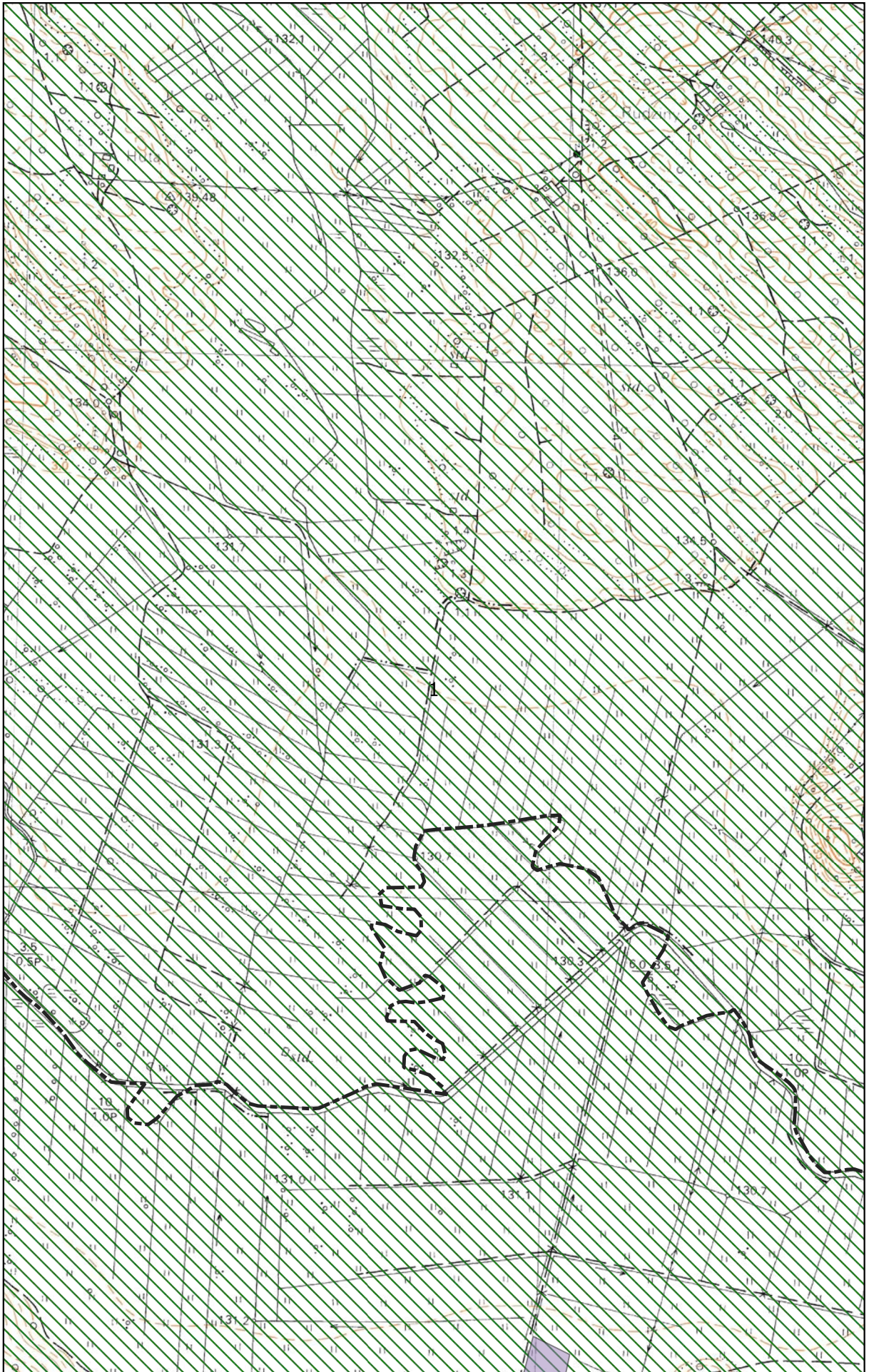
**Skorowidz do map 1:10 000
Aglomeracja Czersk**

Arkusz Nr 1

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

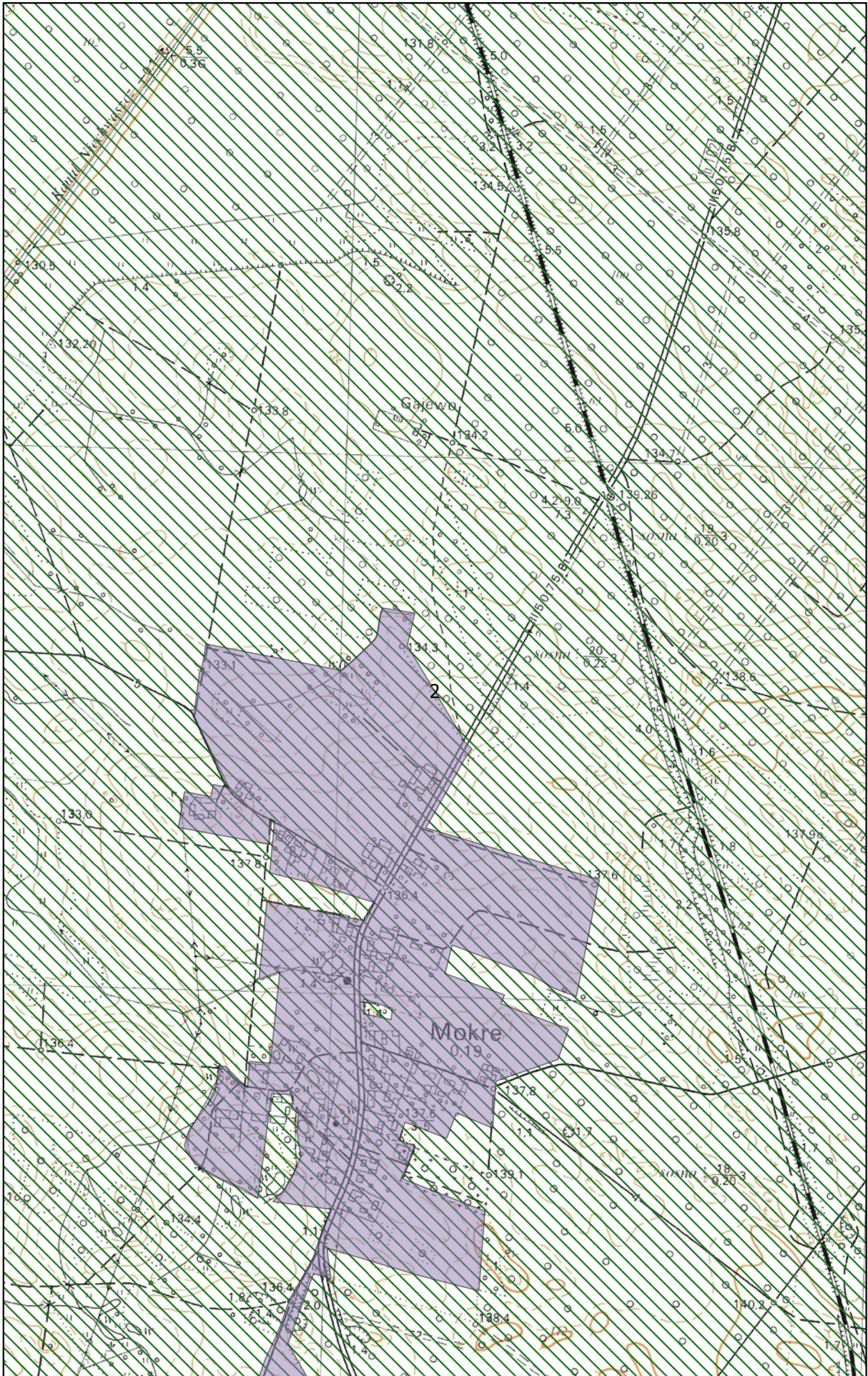
0 100 200 m

Arkusz Nr 2

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

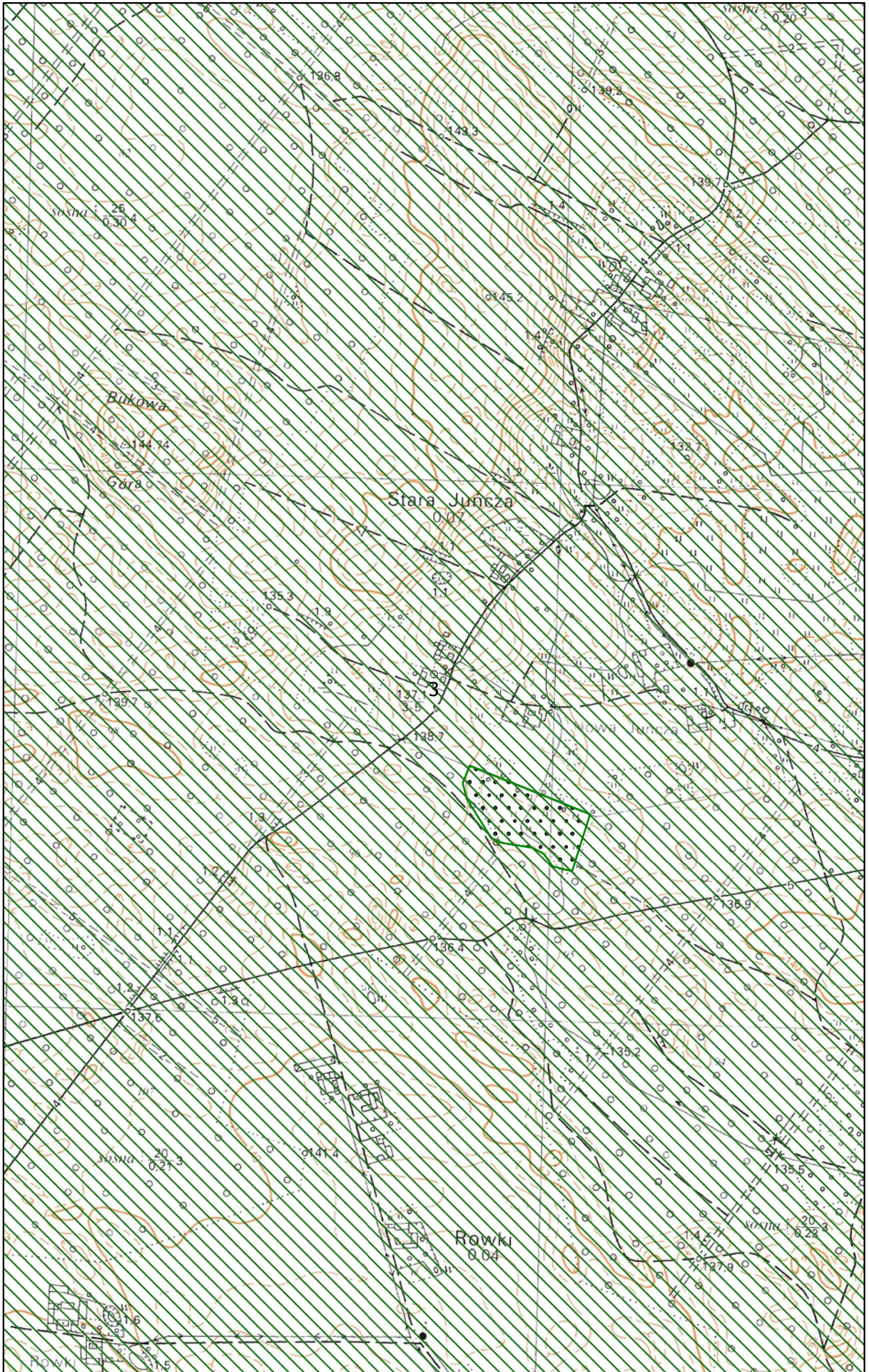
0 100 200 m

Arkusz Nr 3

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

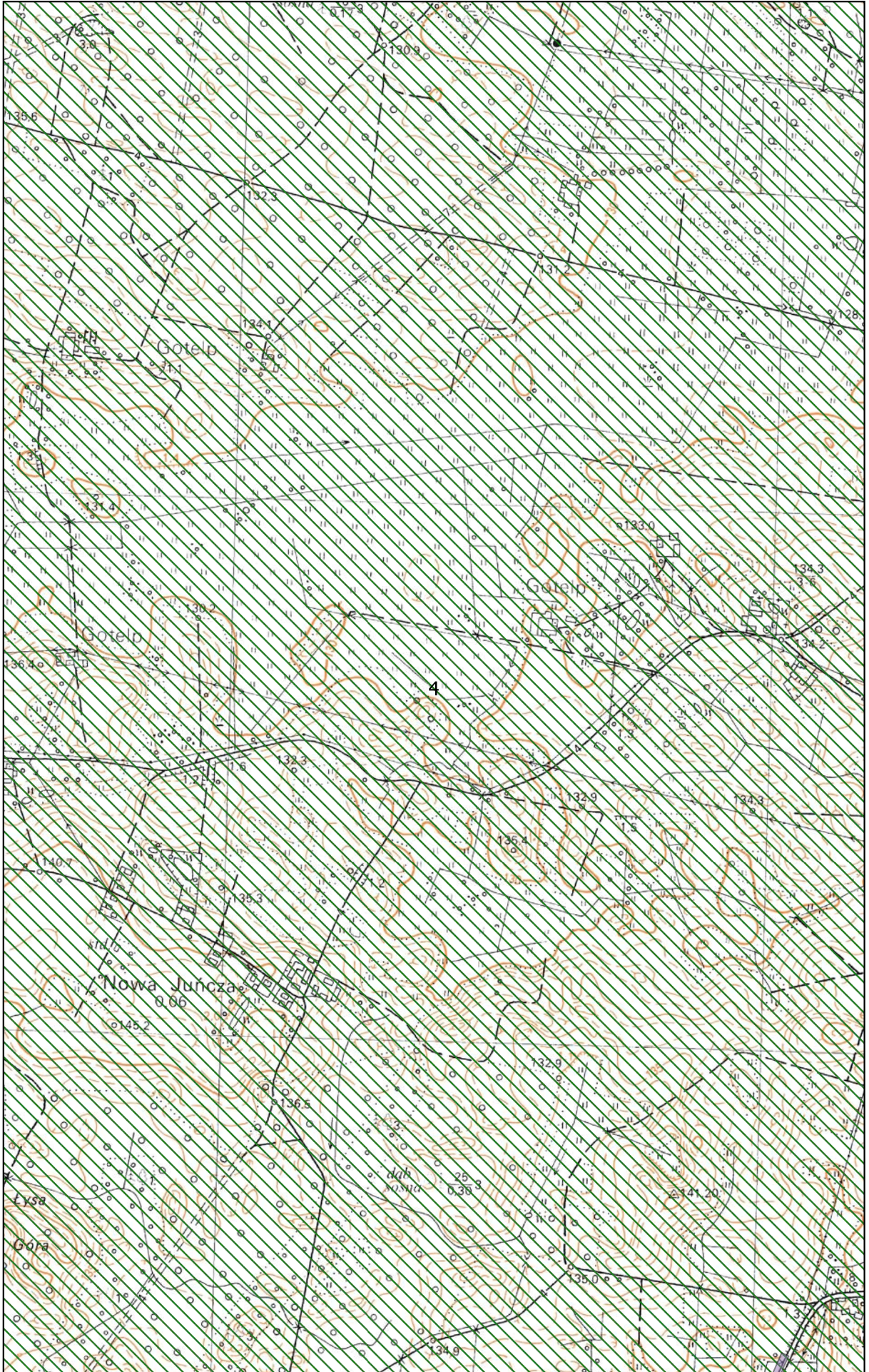
0 100 200 m

Arkusz Nr 4

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

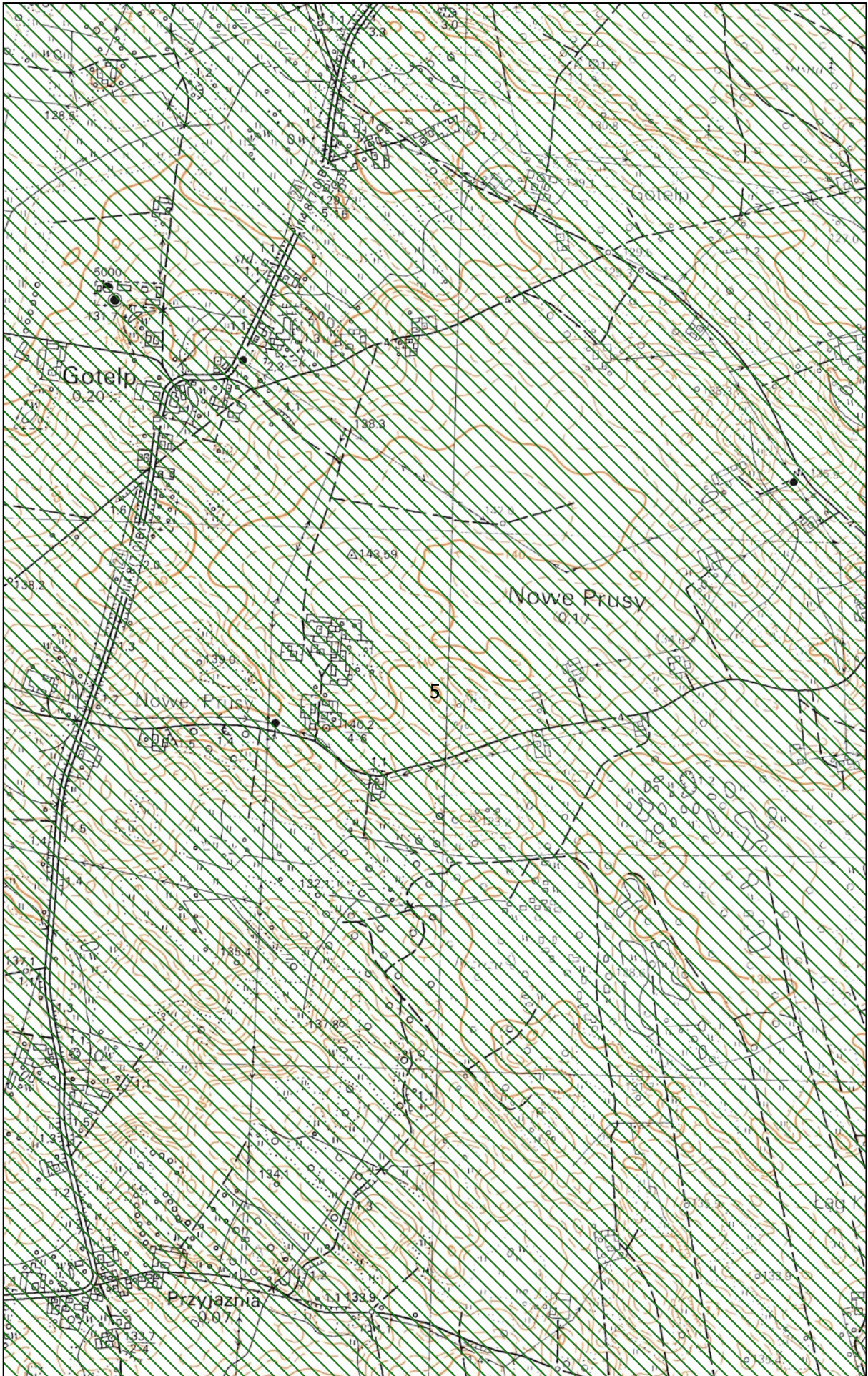
0 100 200 m

Arkusz Nr 5

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

Arkusz Nr 6

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

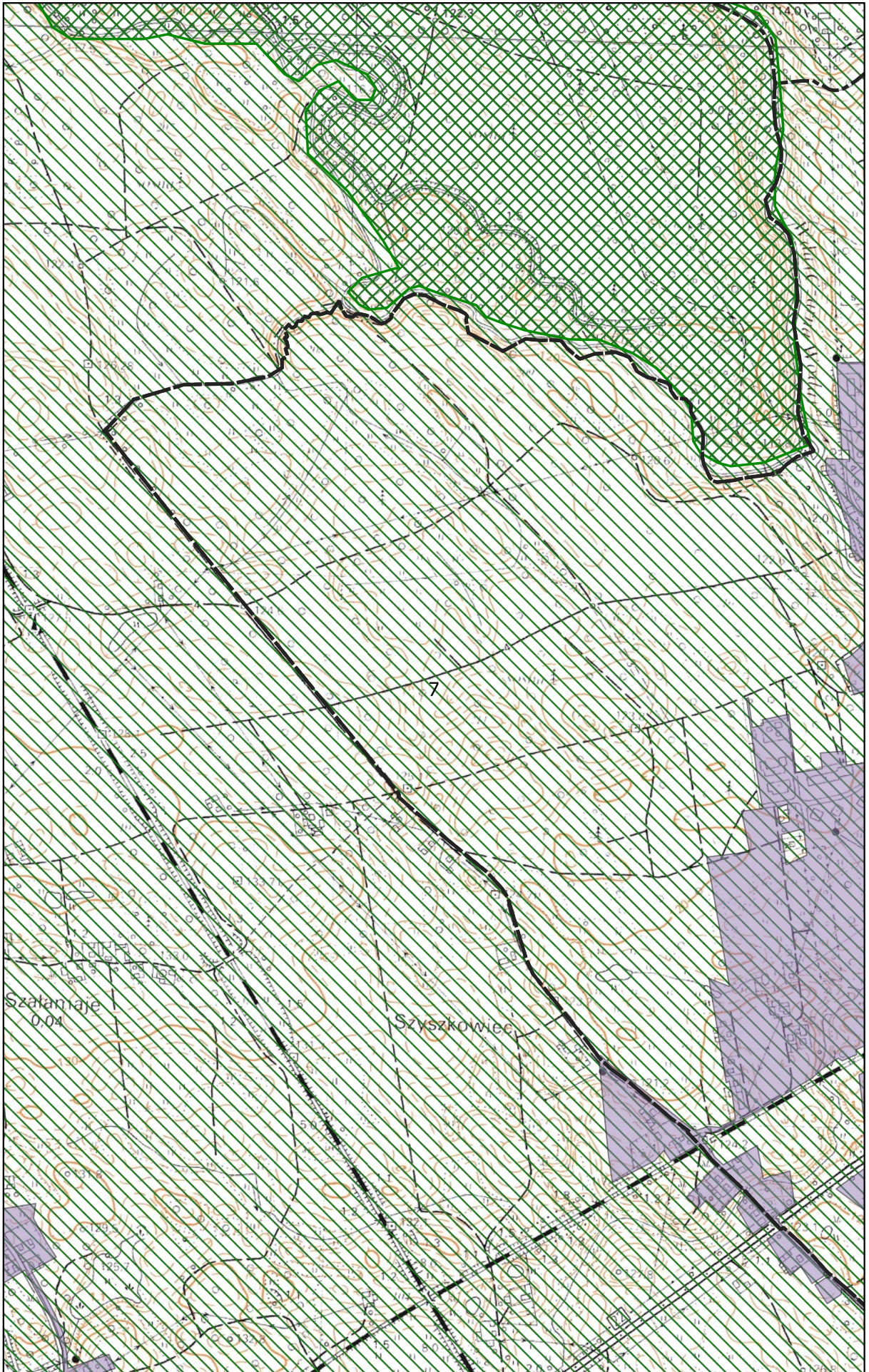
Arkusz Nr 7

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

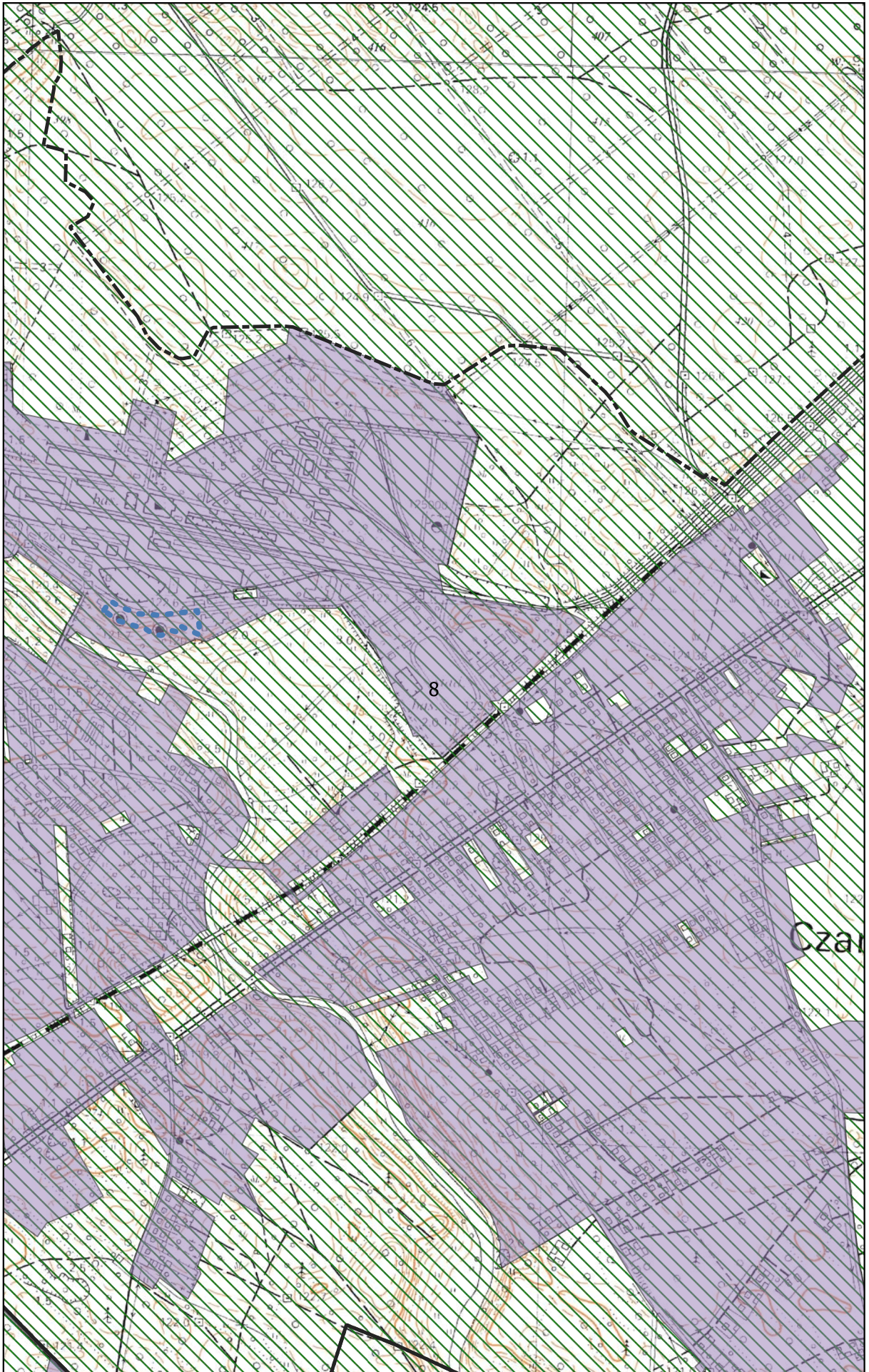
N

Arkusz Nr 8

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

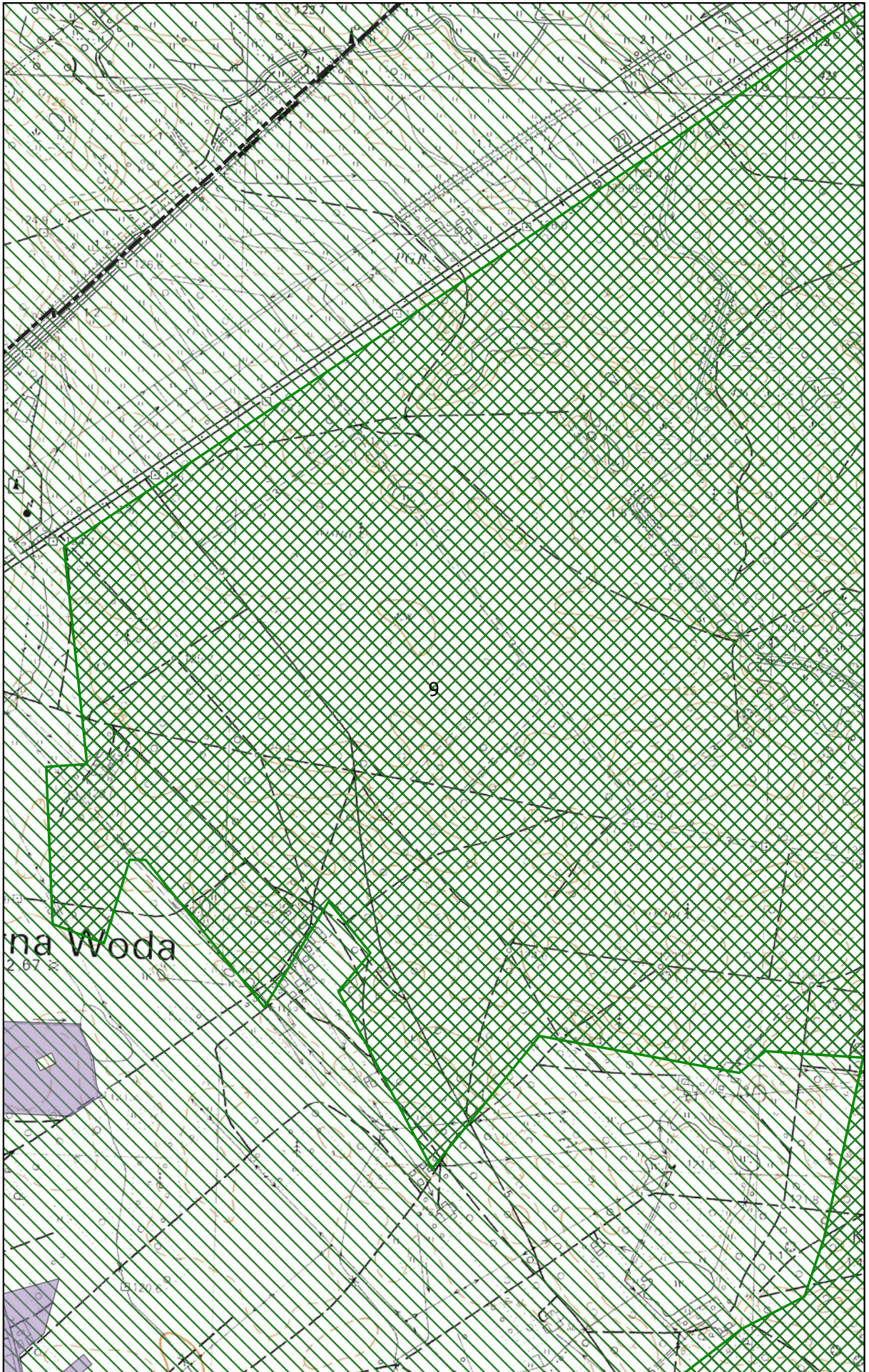
0 100 200 m

Arkusz Nr 9

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

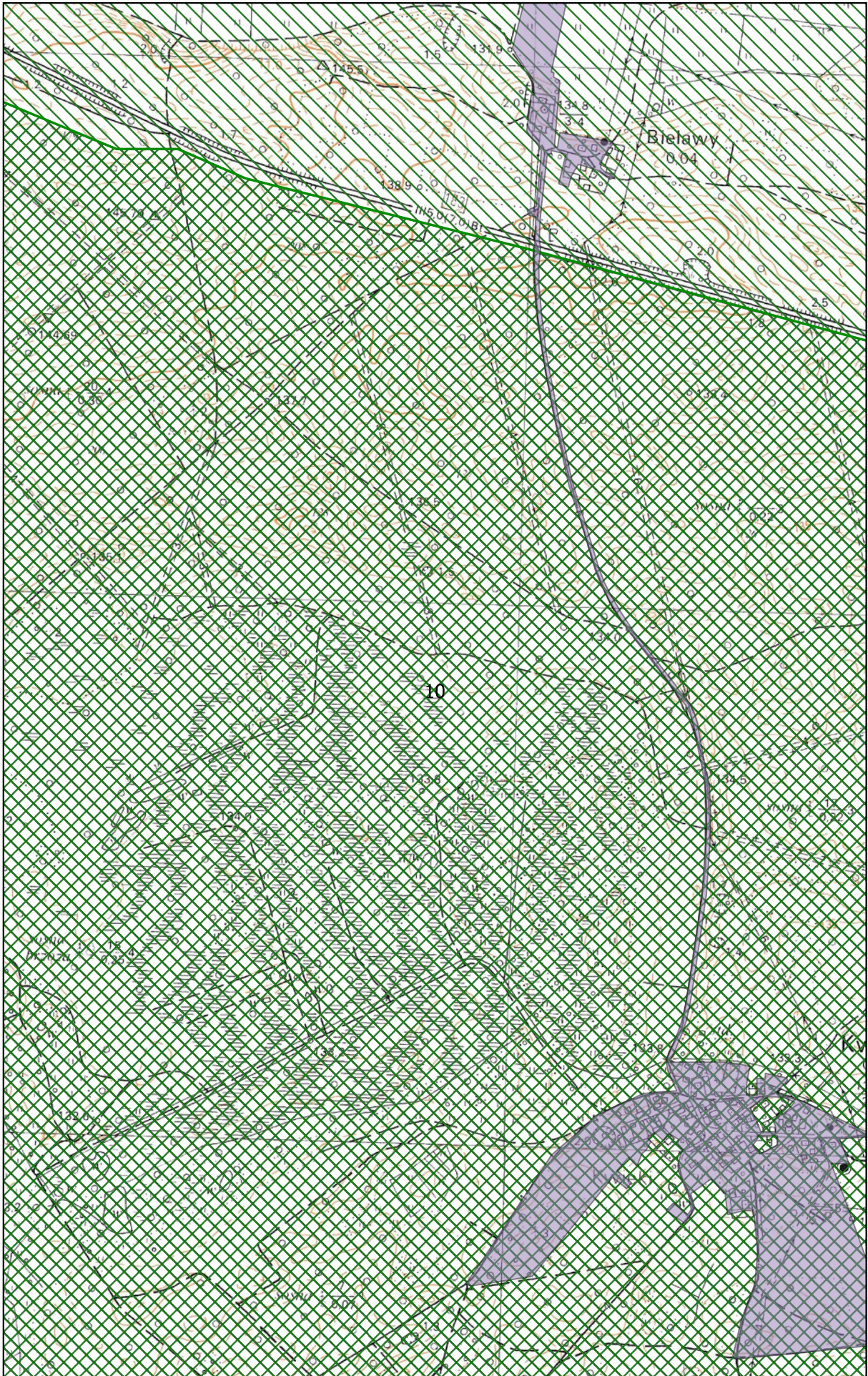
0 100 200 m

Arkusz Nr 10

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

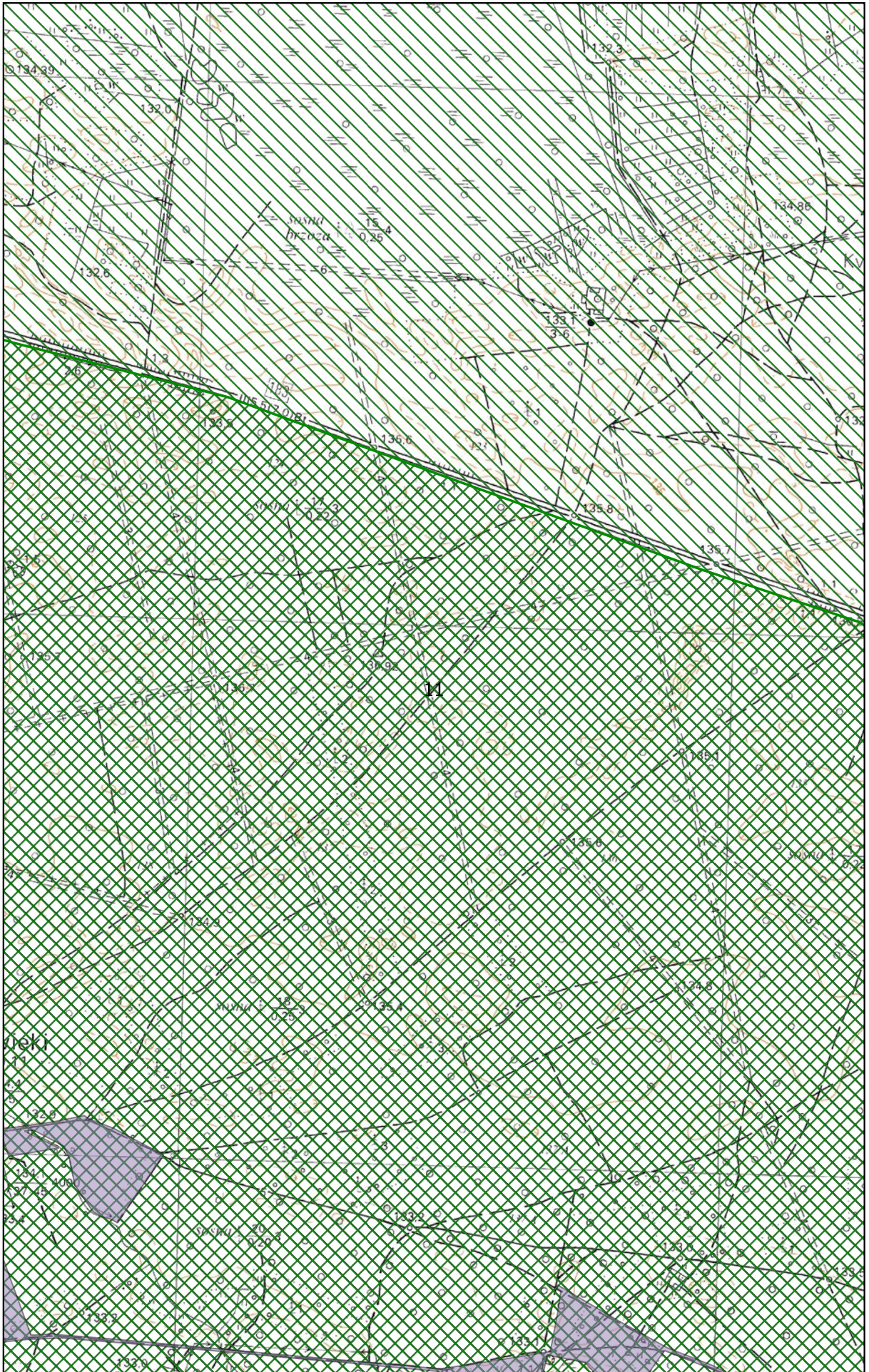
0 100 200 m

Arkusz Nr 11

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

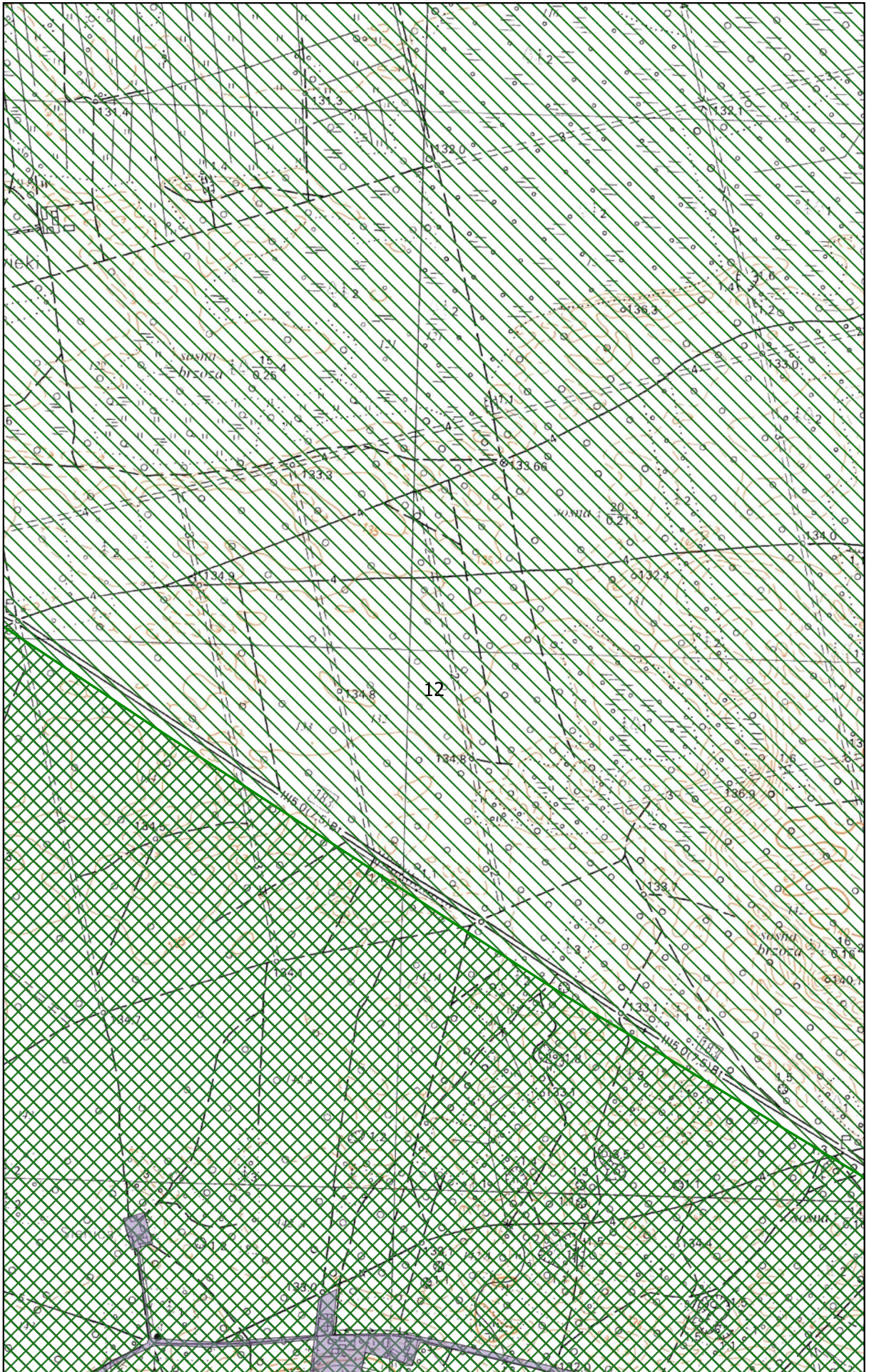
0 100 200 m

Arkusz Nr 12

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

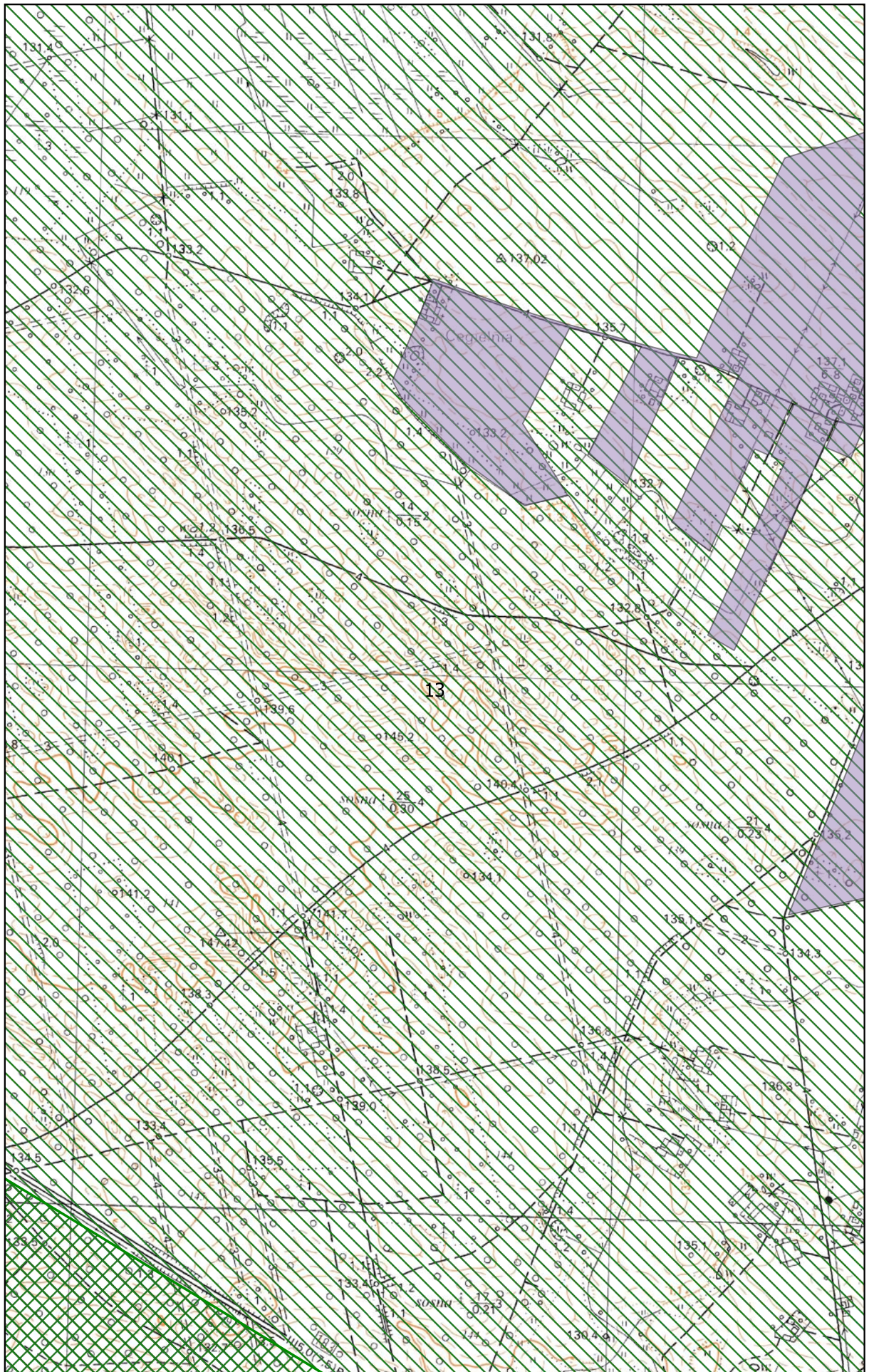
0 100 200 m

Arkusz Nr 13

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

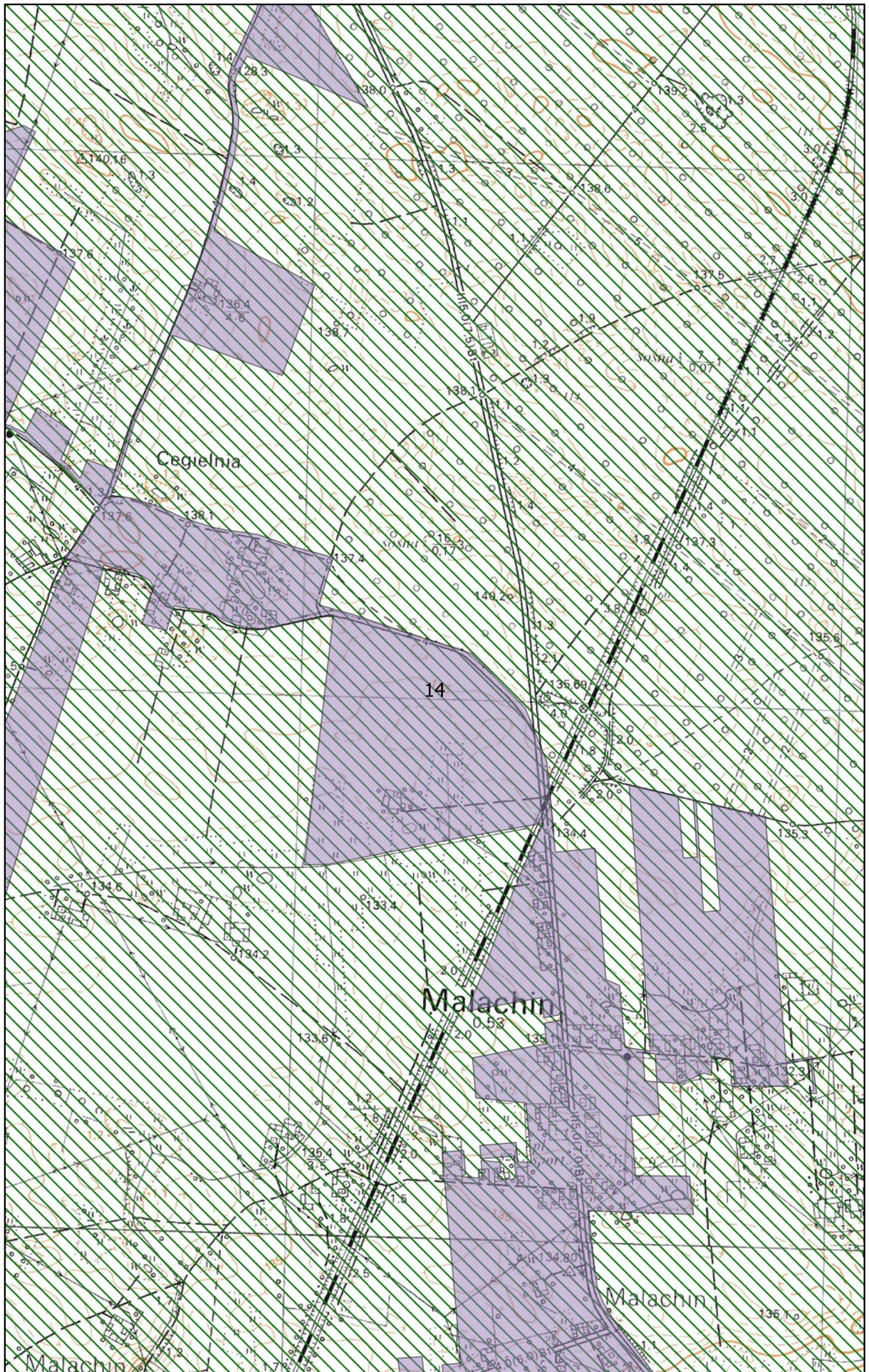
0 100 200 m

Arkusz Nr 14

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

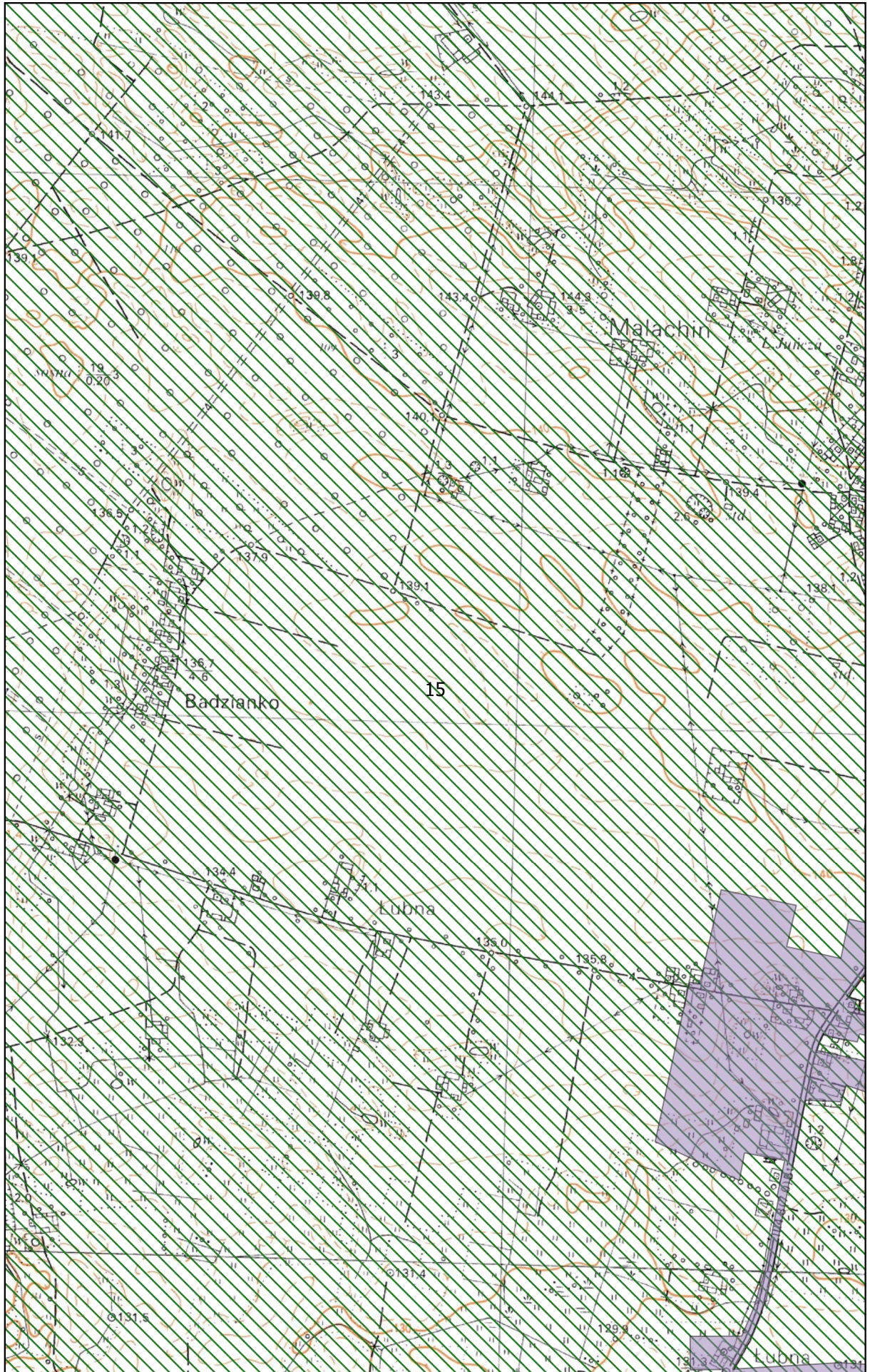
0 100 200 m

Arkusz Nr 15

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

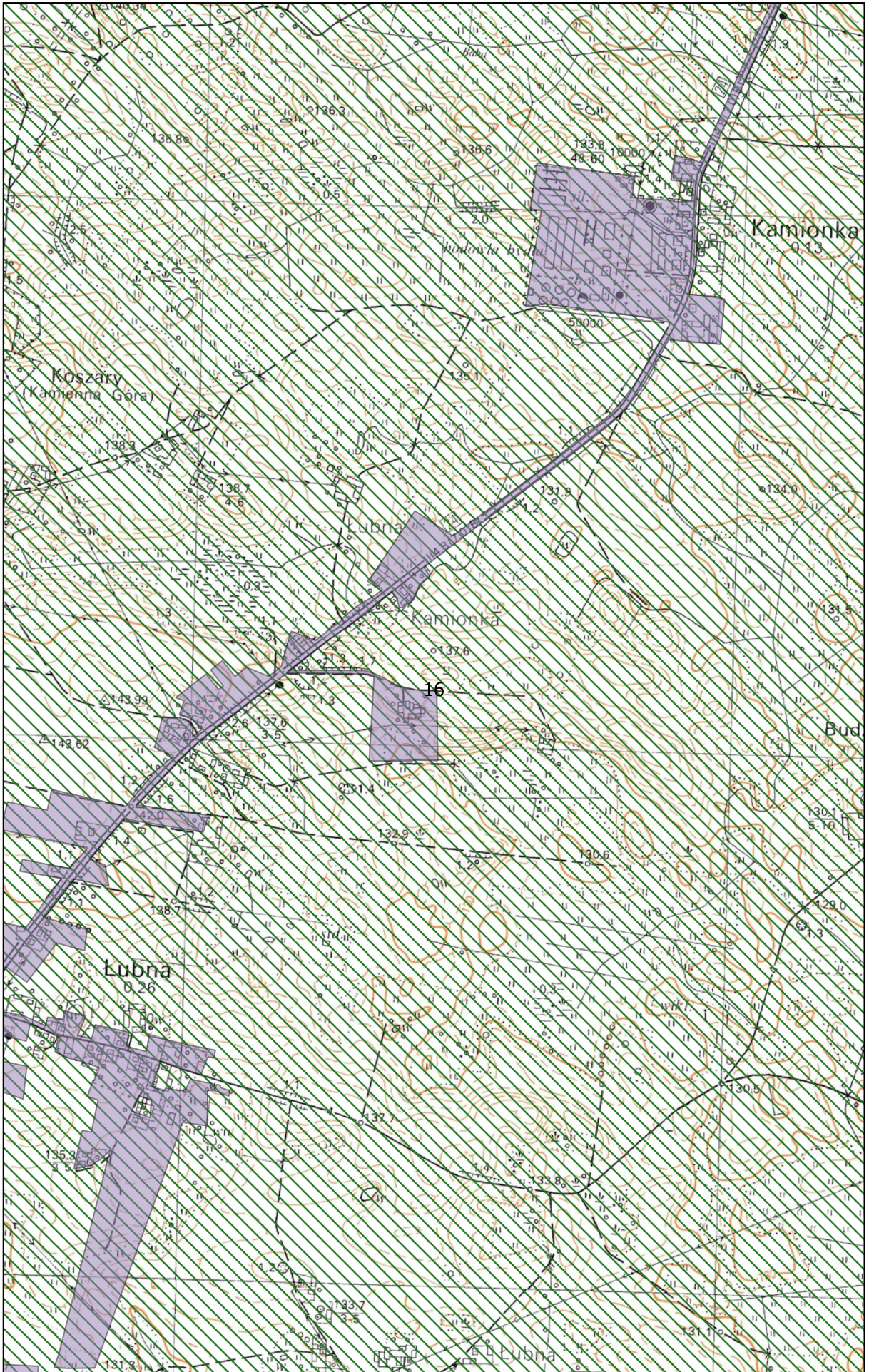
Arkusz Nr 16

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

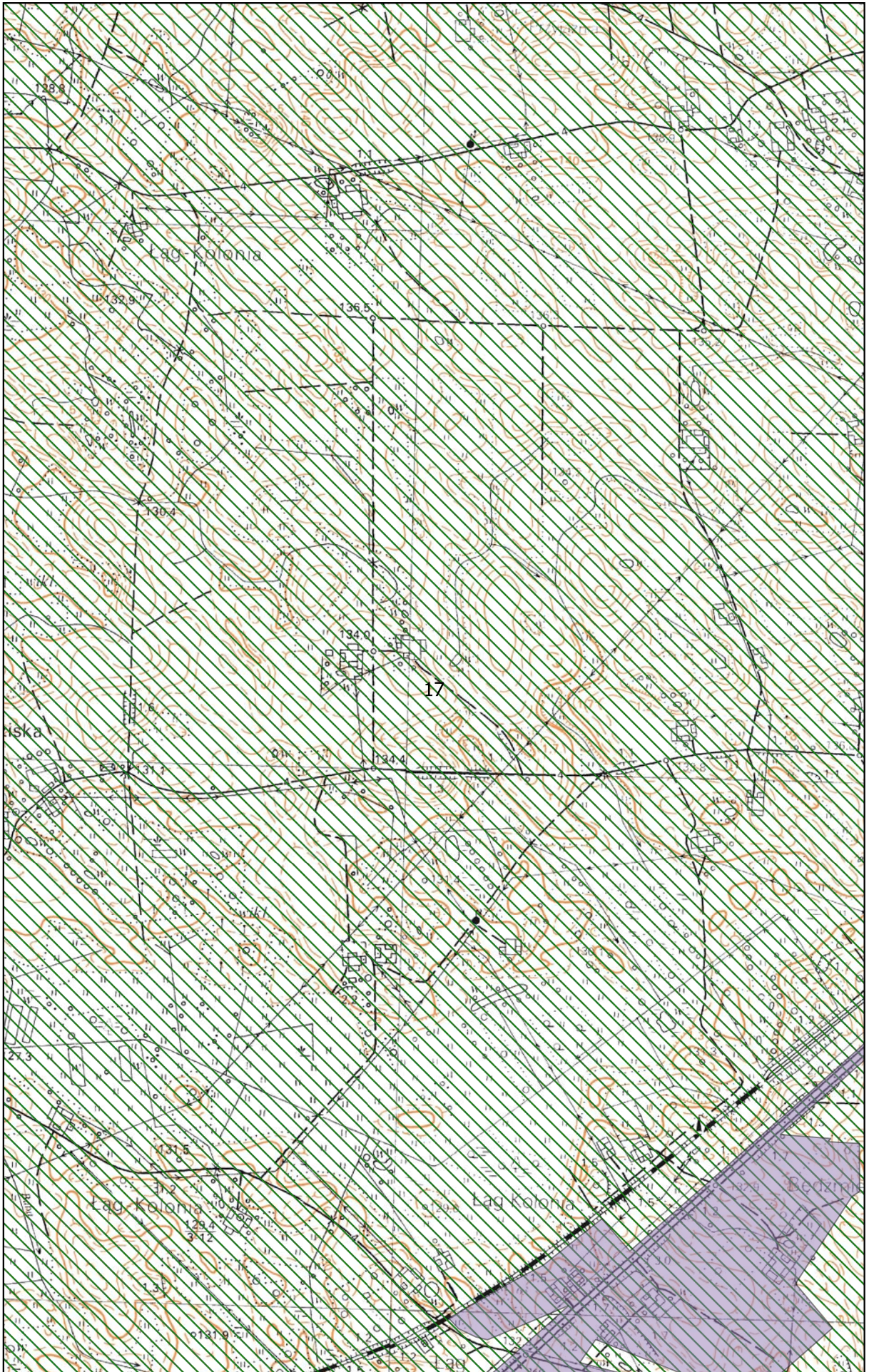
N

Arkusz Nr 17

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

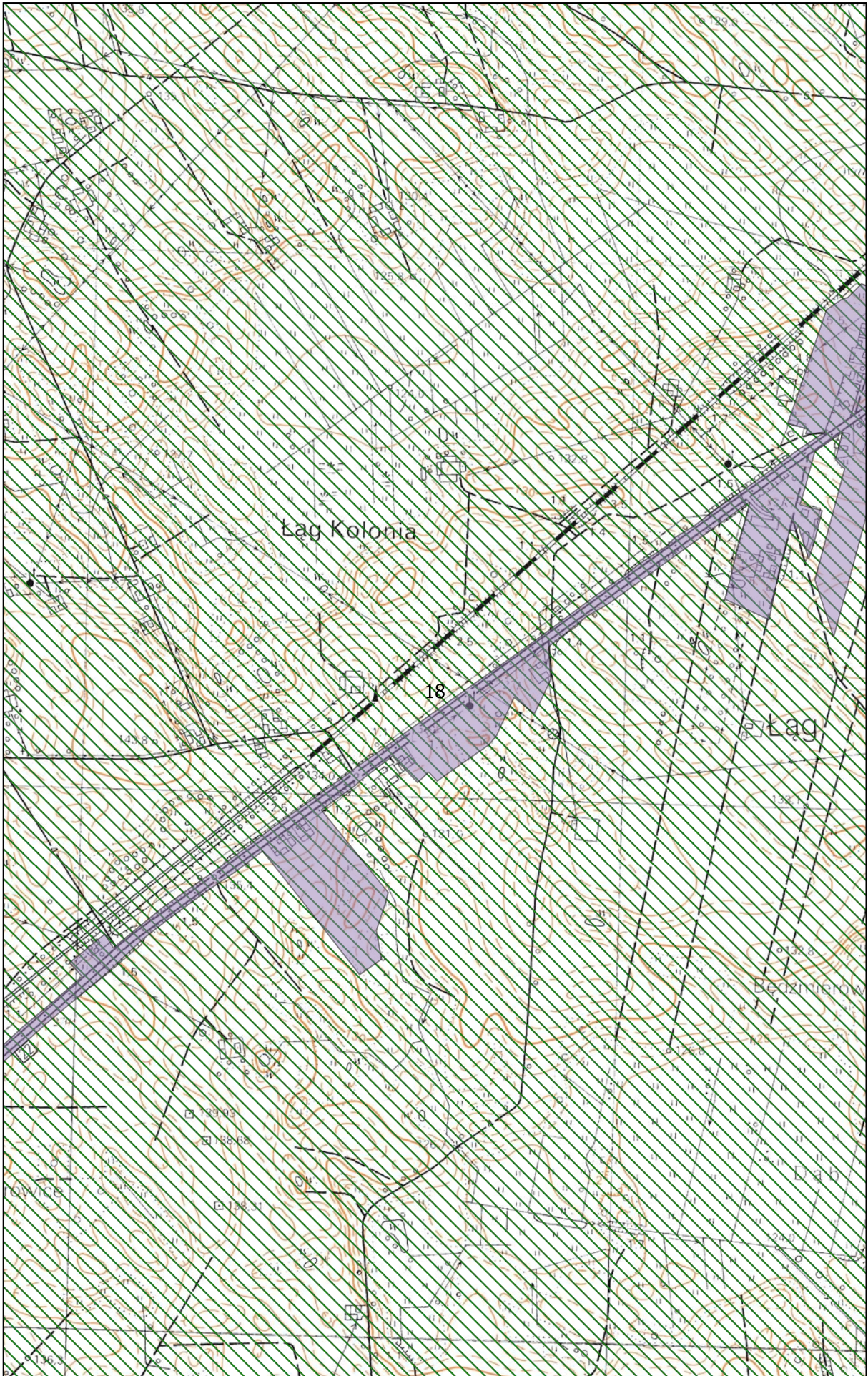
0 100 200 m

Arkusz Nr 18

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

Arkusz Nr 19

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

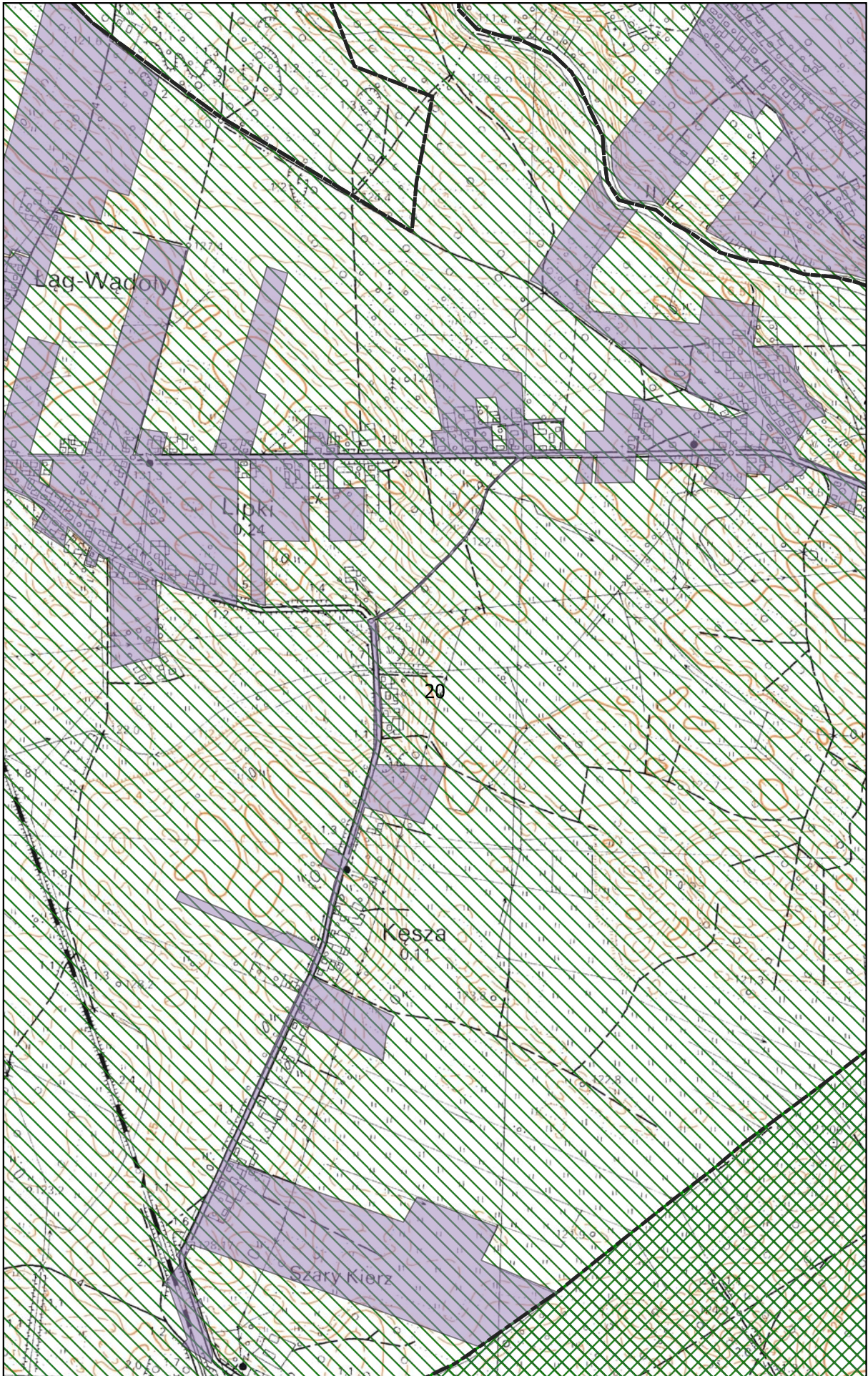
0 100 200 m

Arkusz Nr 20

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

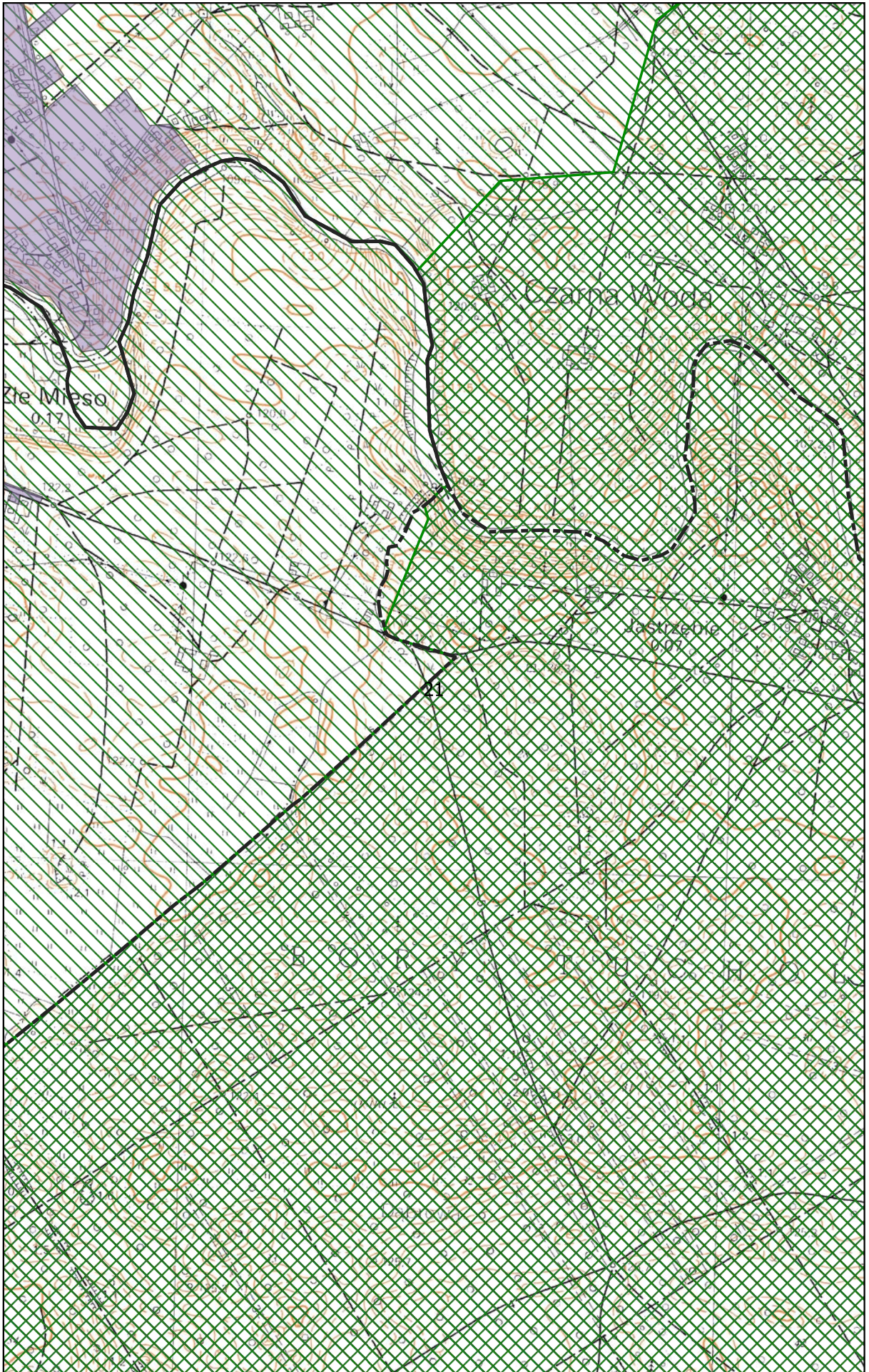
0 100 200 m

Arkusz Nr 21

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

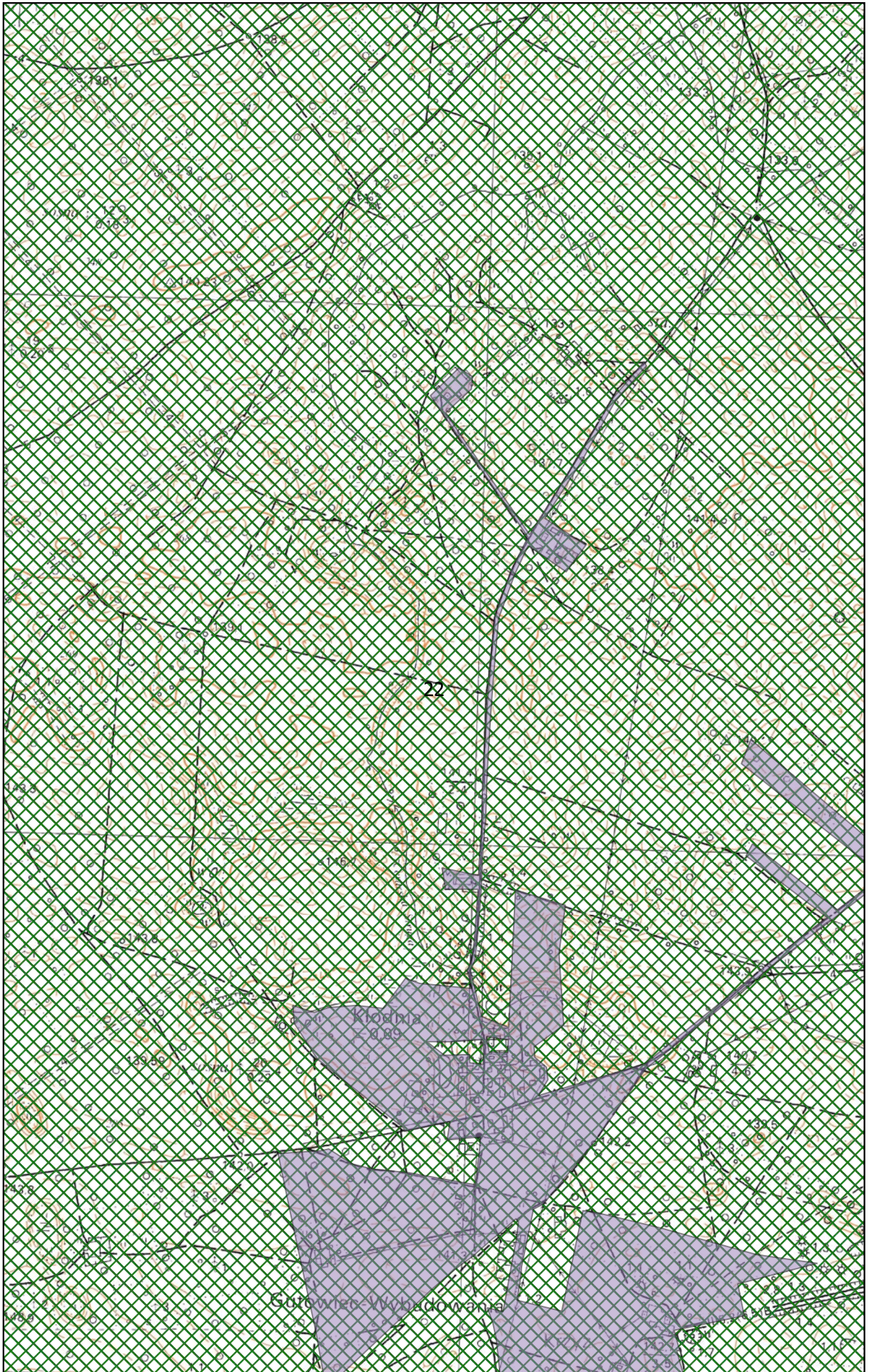
0 100 200 m

Arkusz Nr 22

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

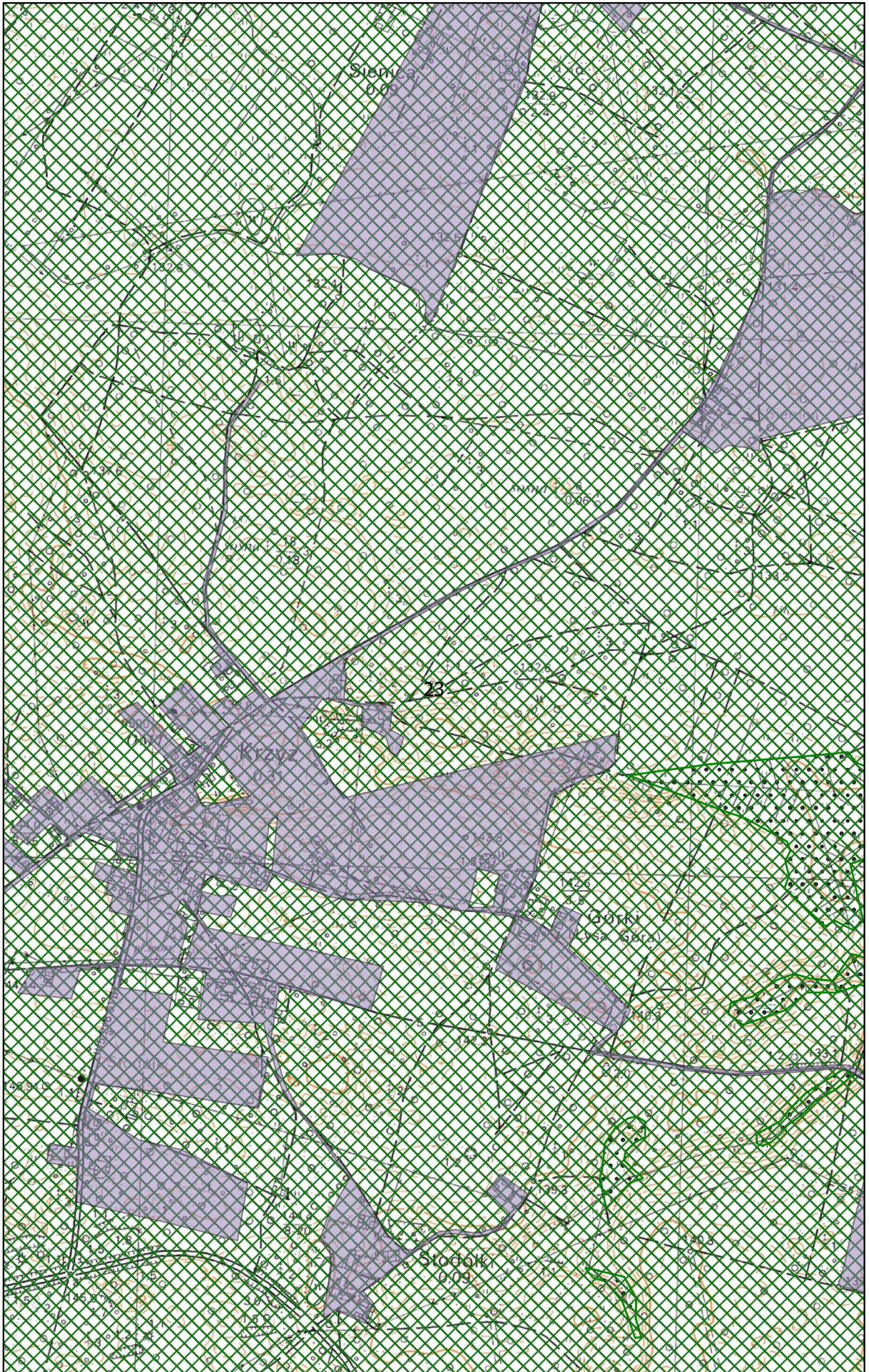
0 100 200 m

Arkusz Nr 23

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

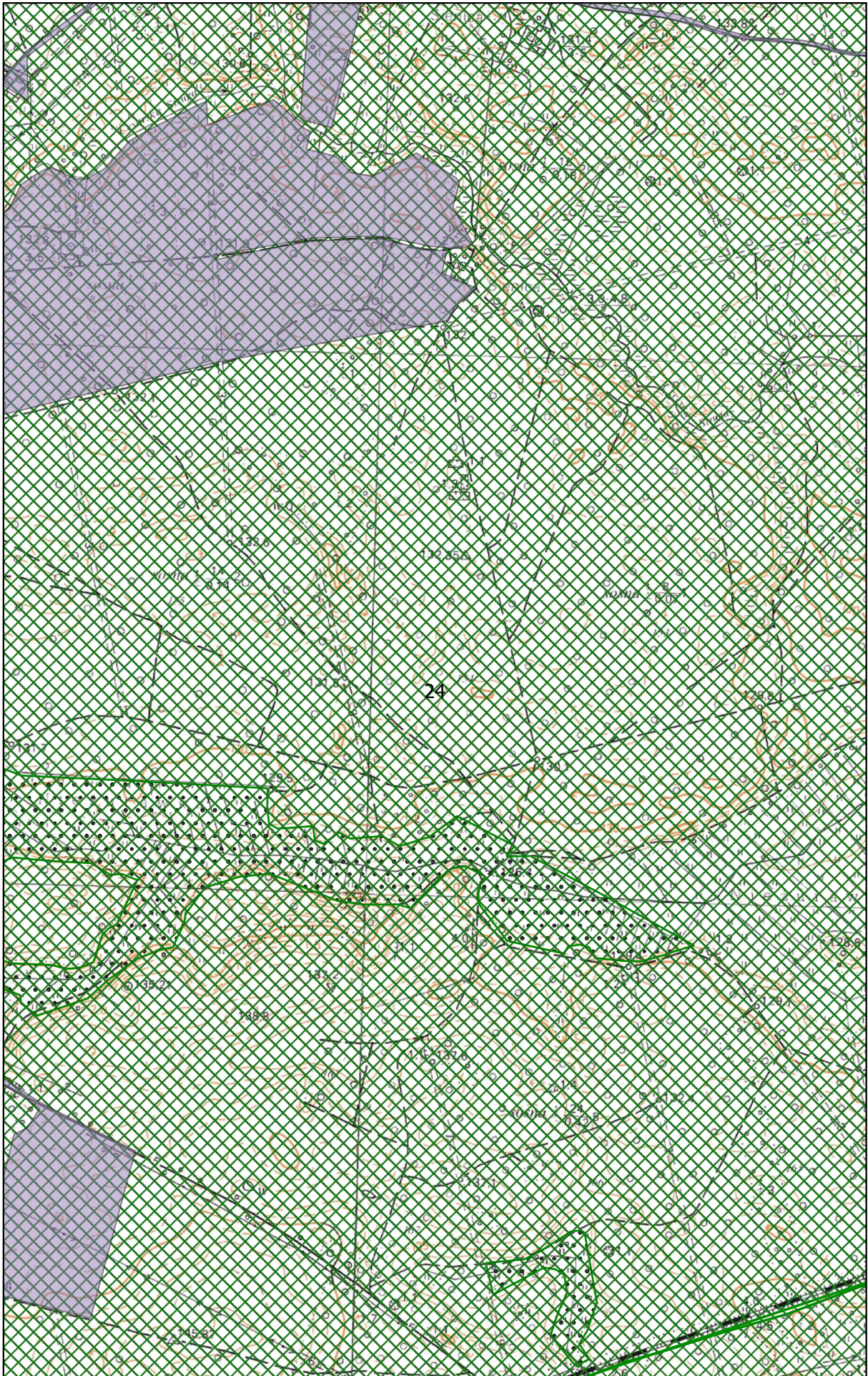
0 100 200 m

Arkusz Nr 24

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

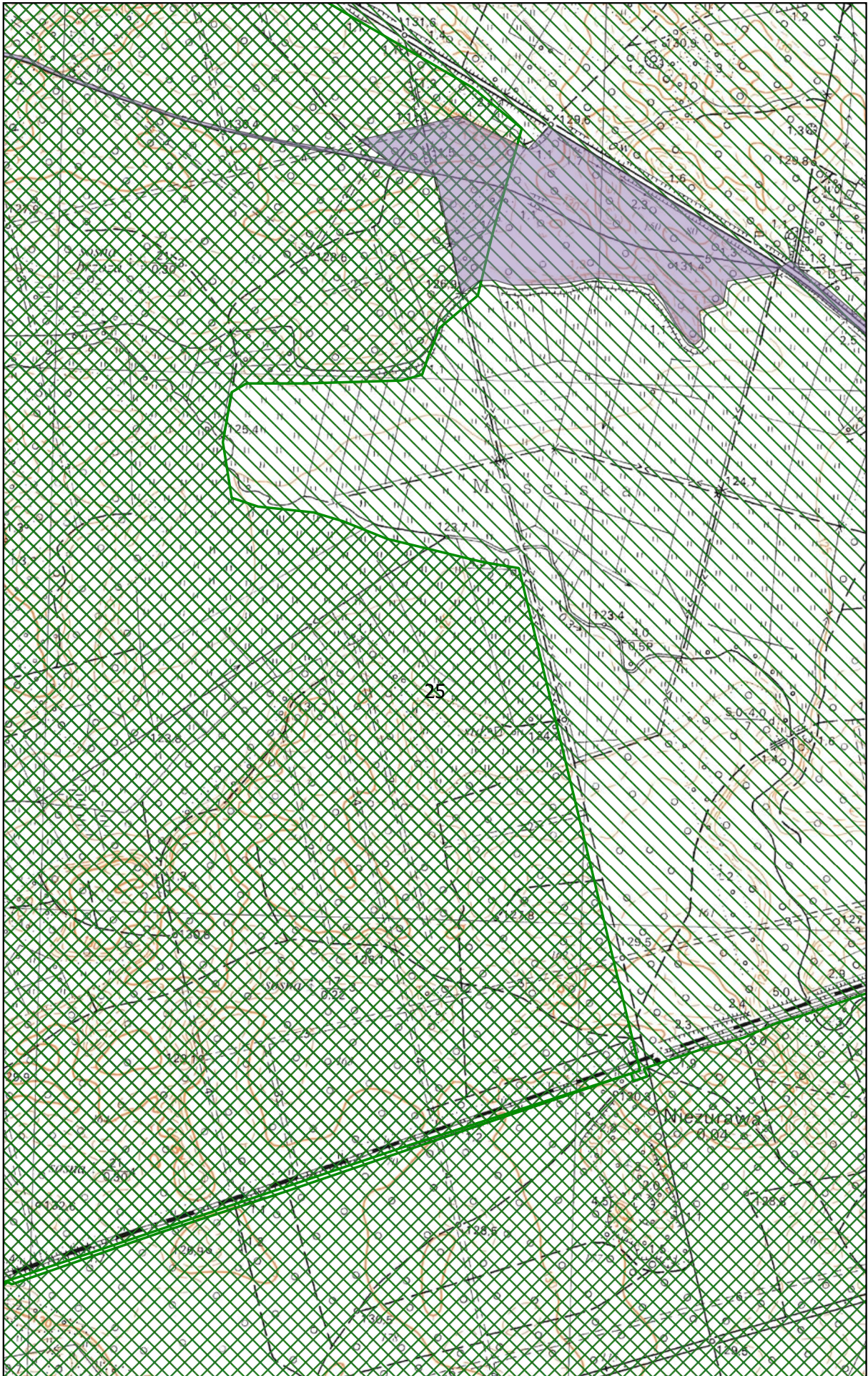
0 100 200 m

Arkusz Nr 25

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

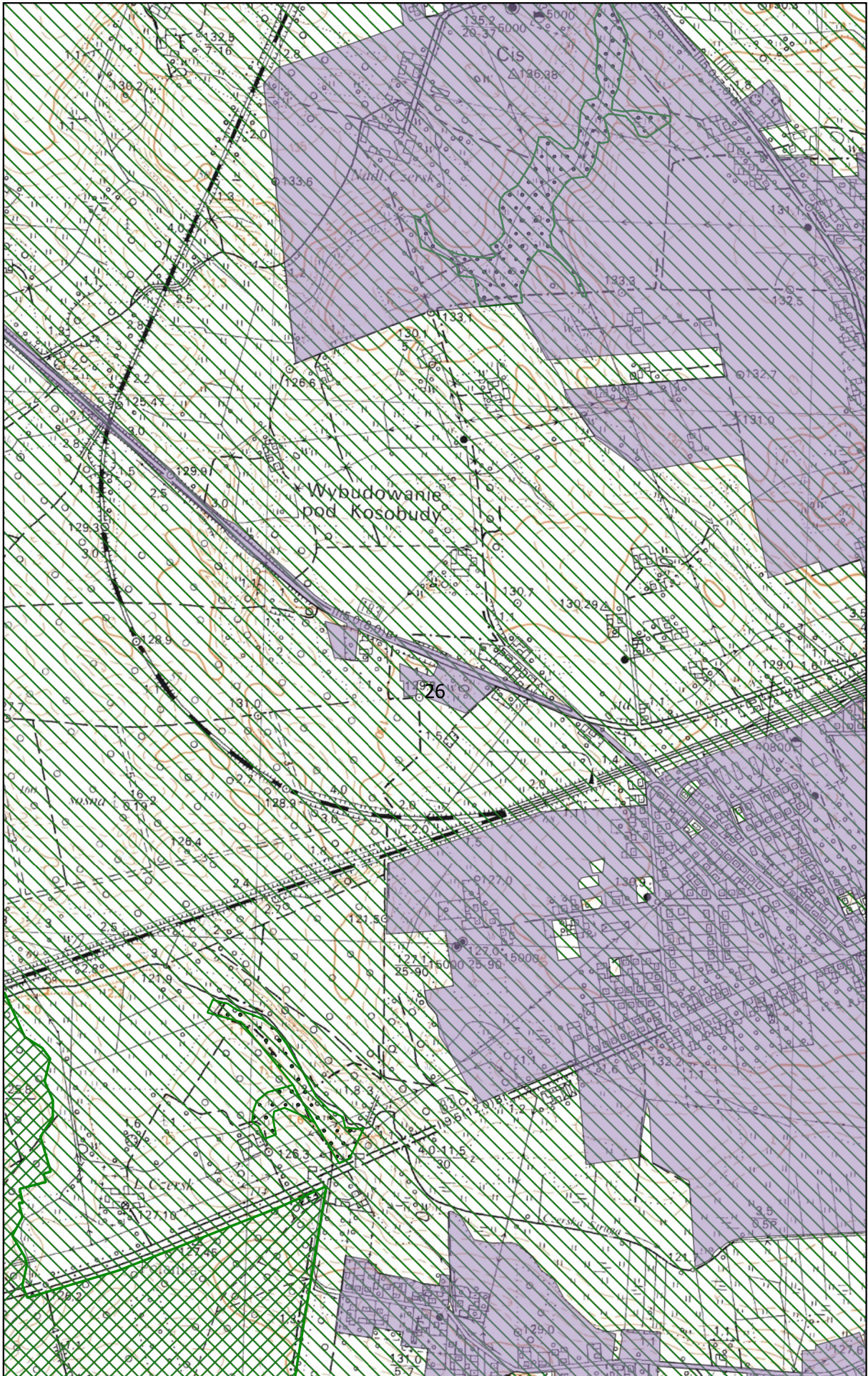
0 100 200 m

Arkusz Nr 26

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

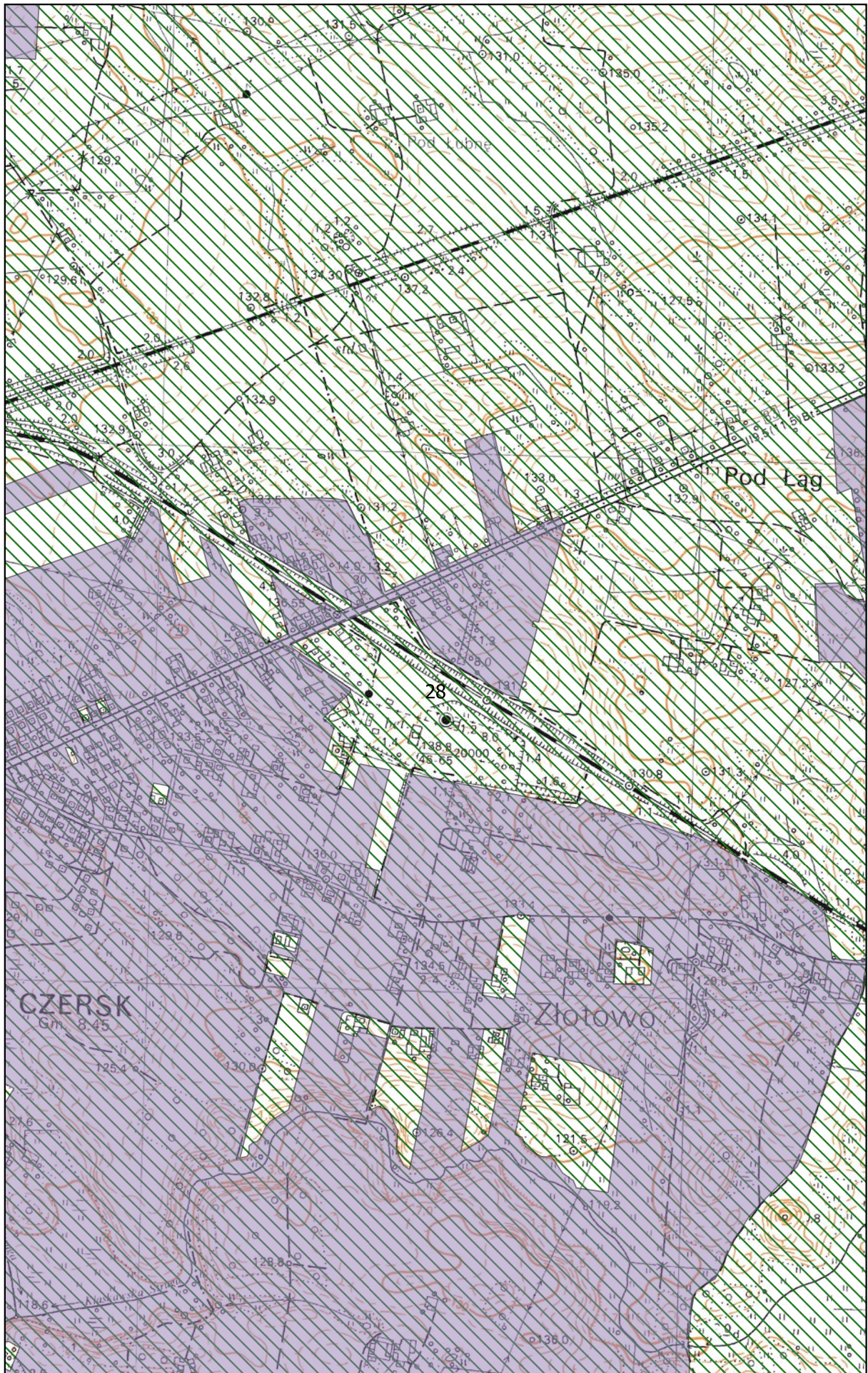
0 100 200 m

Arkusz Nr 28

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

Arkusz Nr 30

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

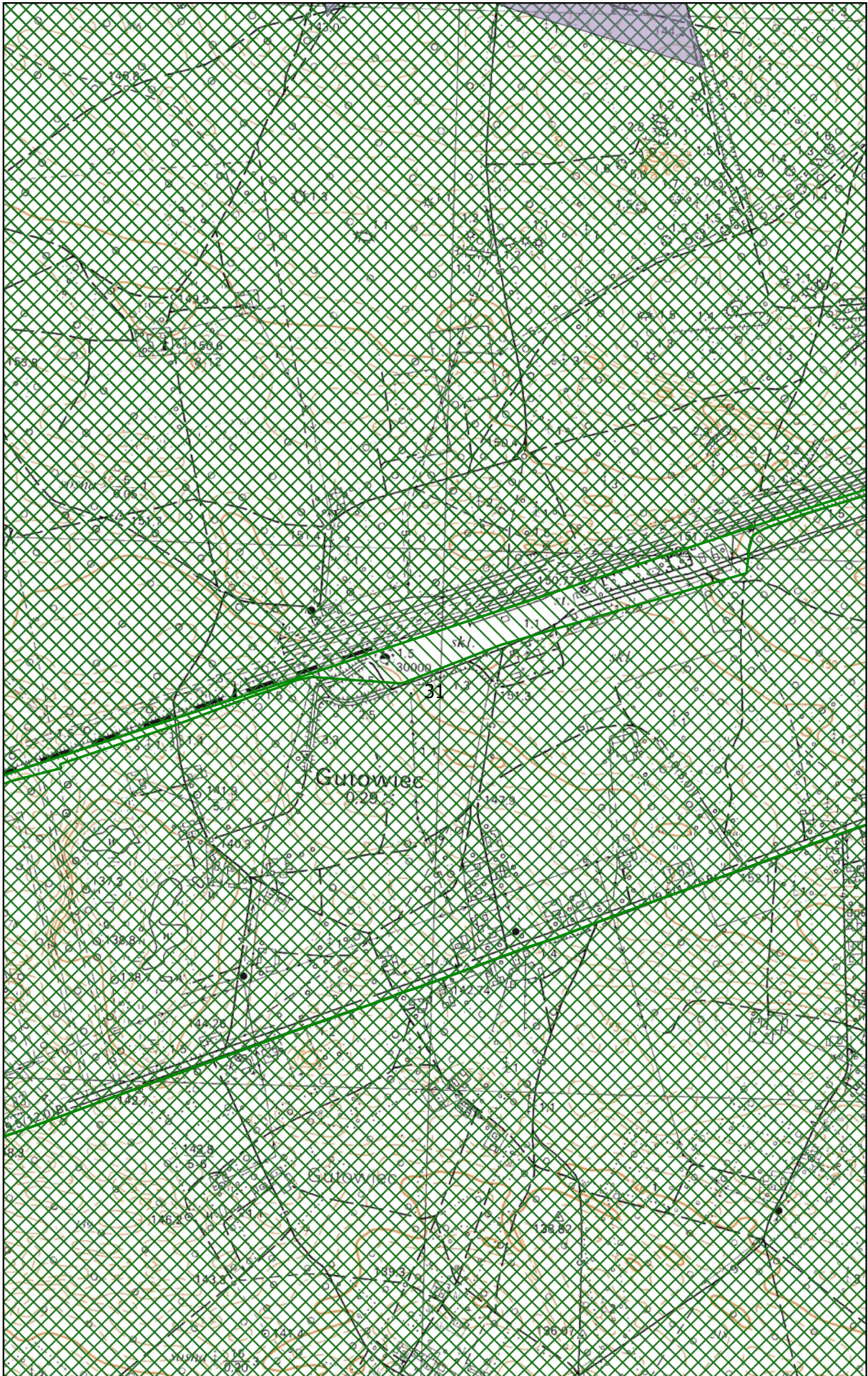
0 100 200 m

Arkusz Nr 31

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

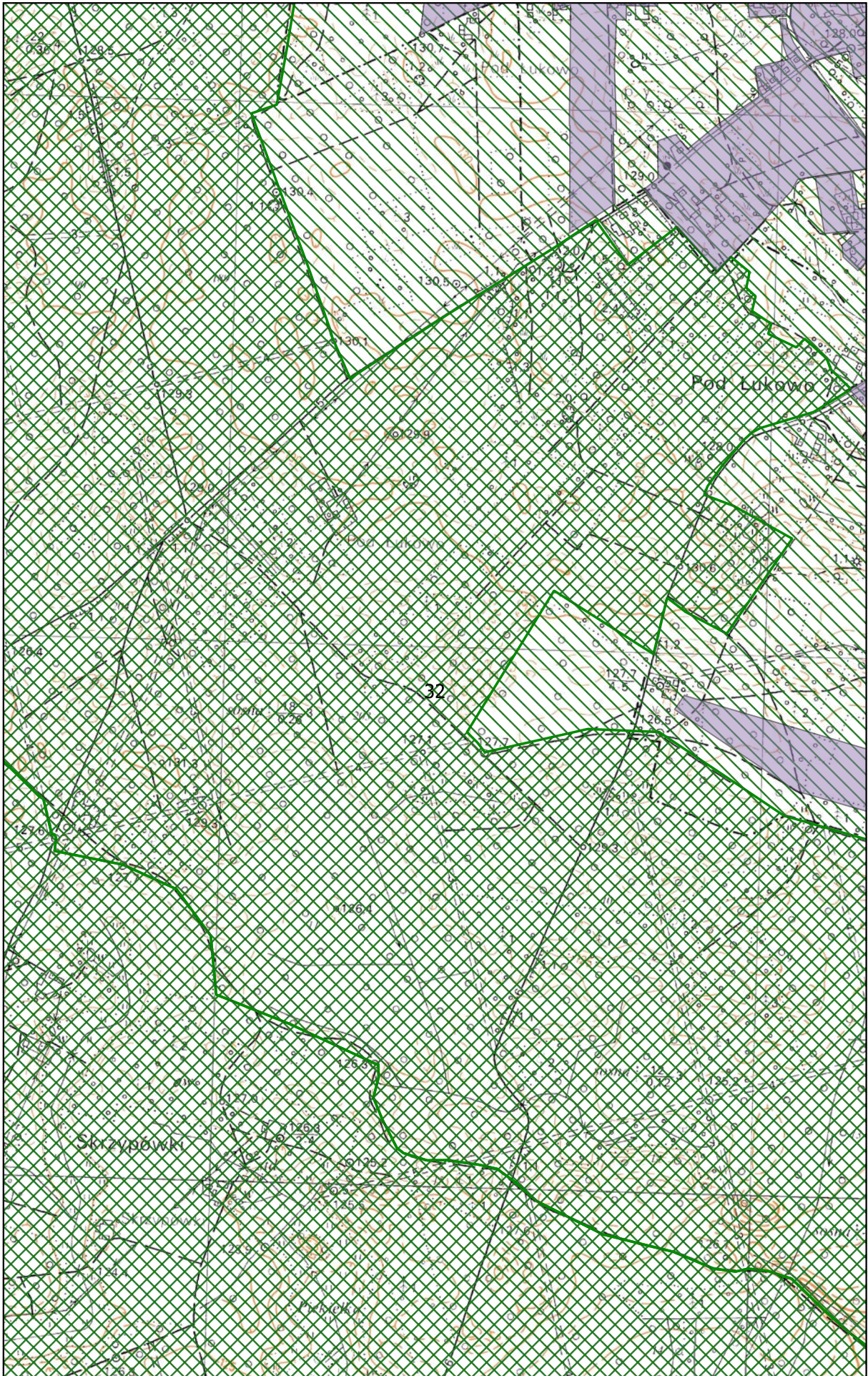
0 100 200 m

Arkusz Nr 32

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

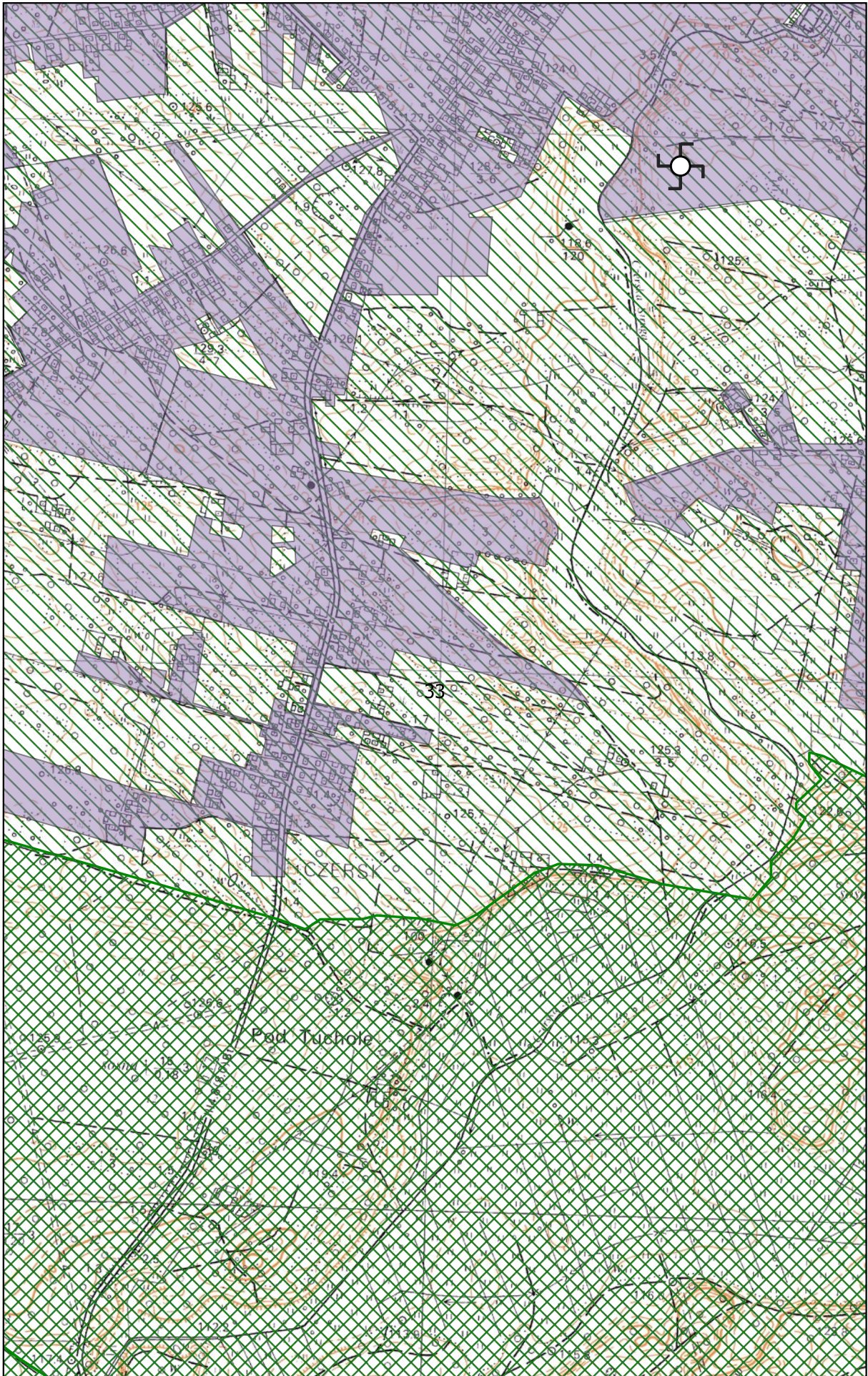
0 100 200 m

Arkusz Nr 33

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

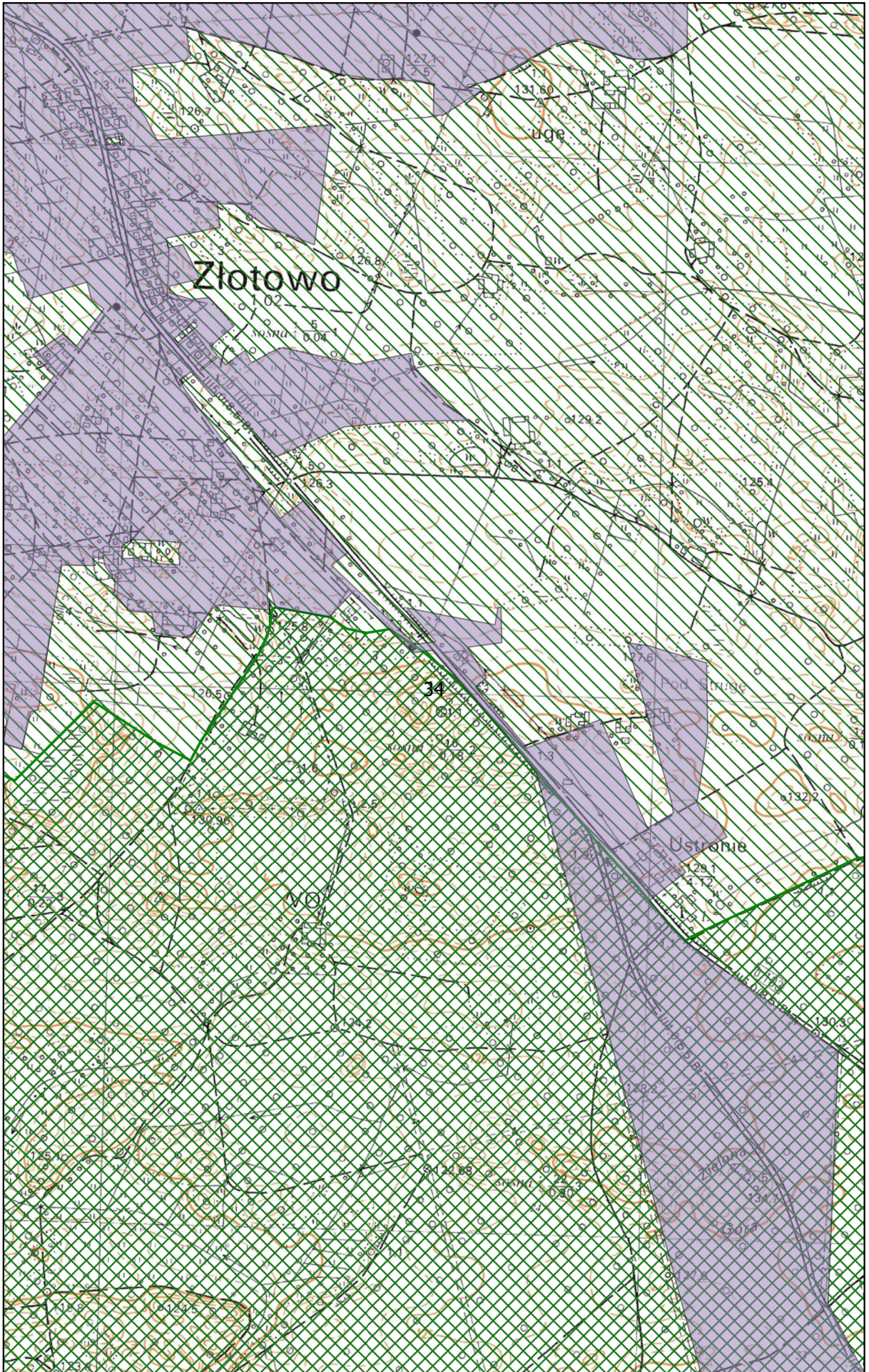
0 100 200 m

Arkusz Nr 34

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

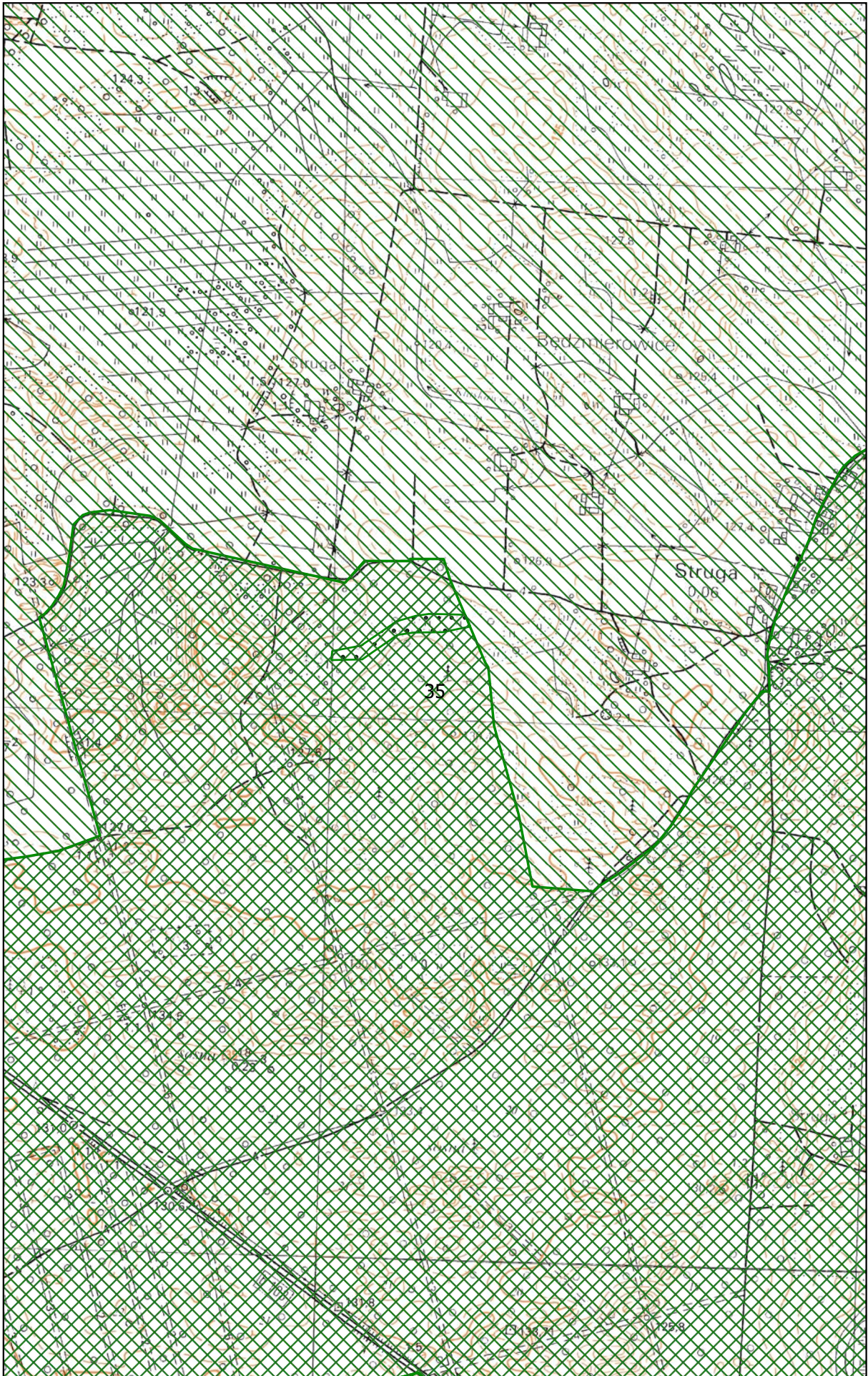
0 100 200 m

Arkusz Nr 35

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

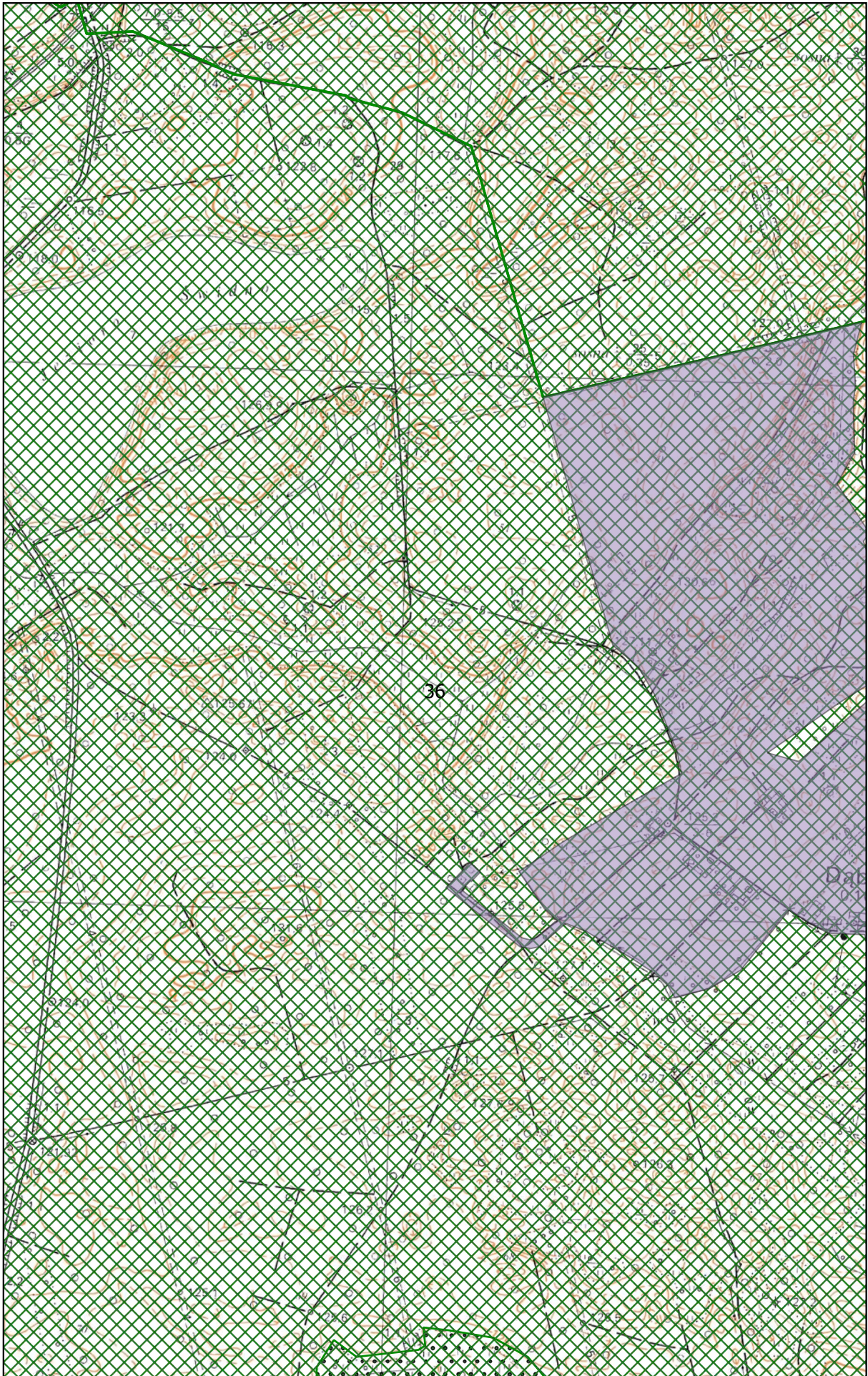
0 100 200 m

Arkusz Nr 36

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

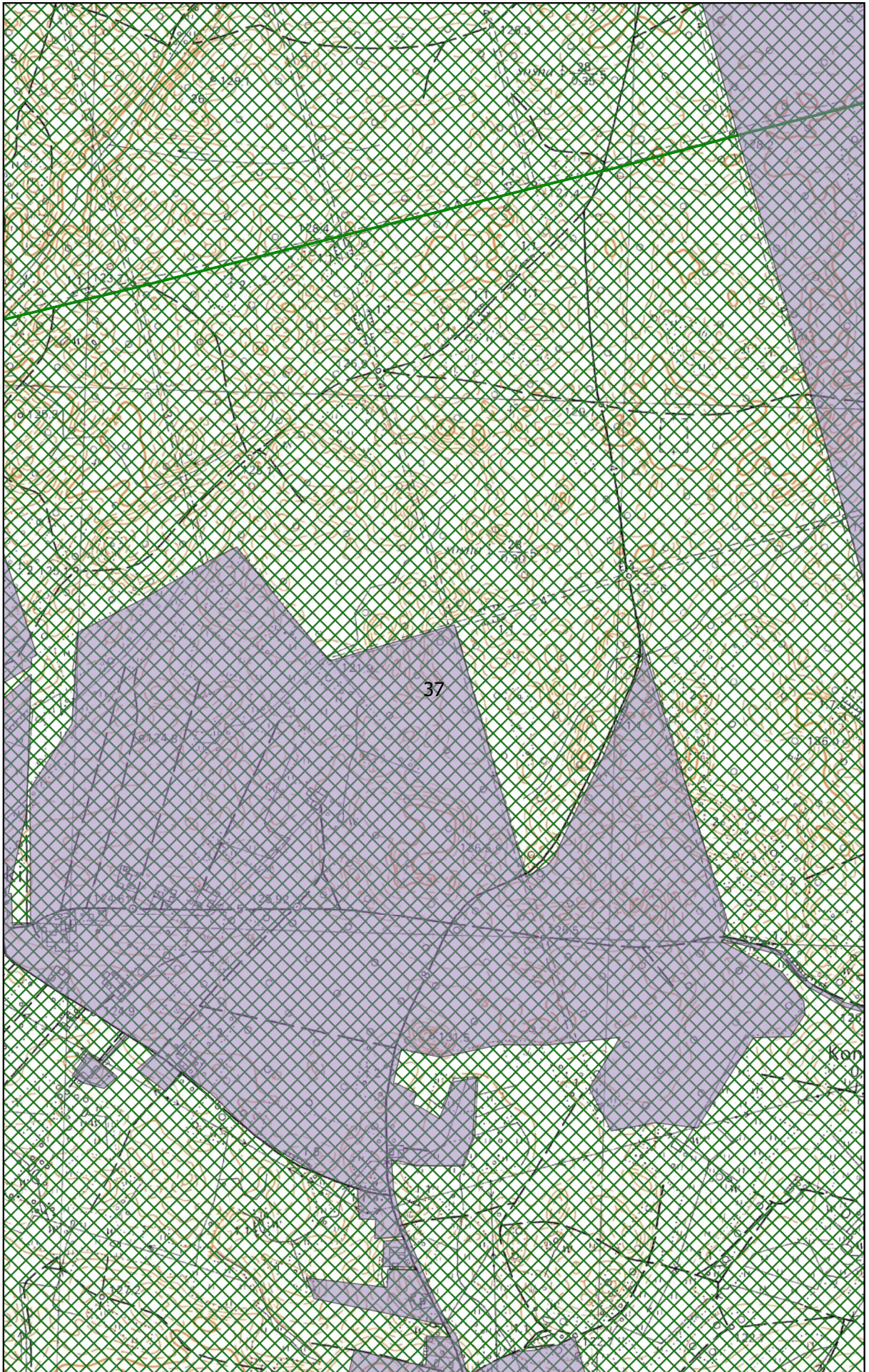
0 100 200 m

Arkusz Nr 37

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

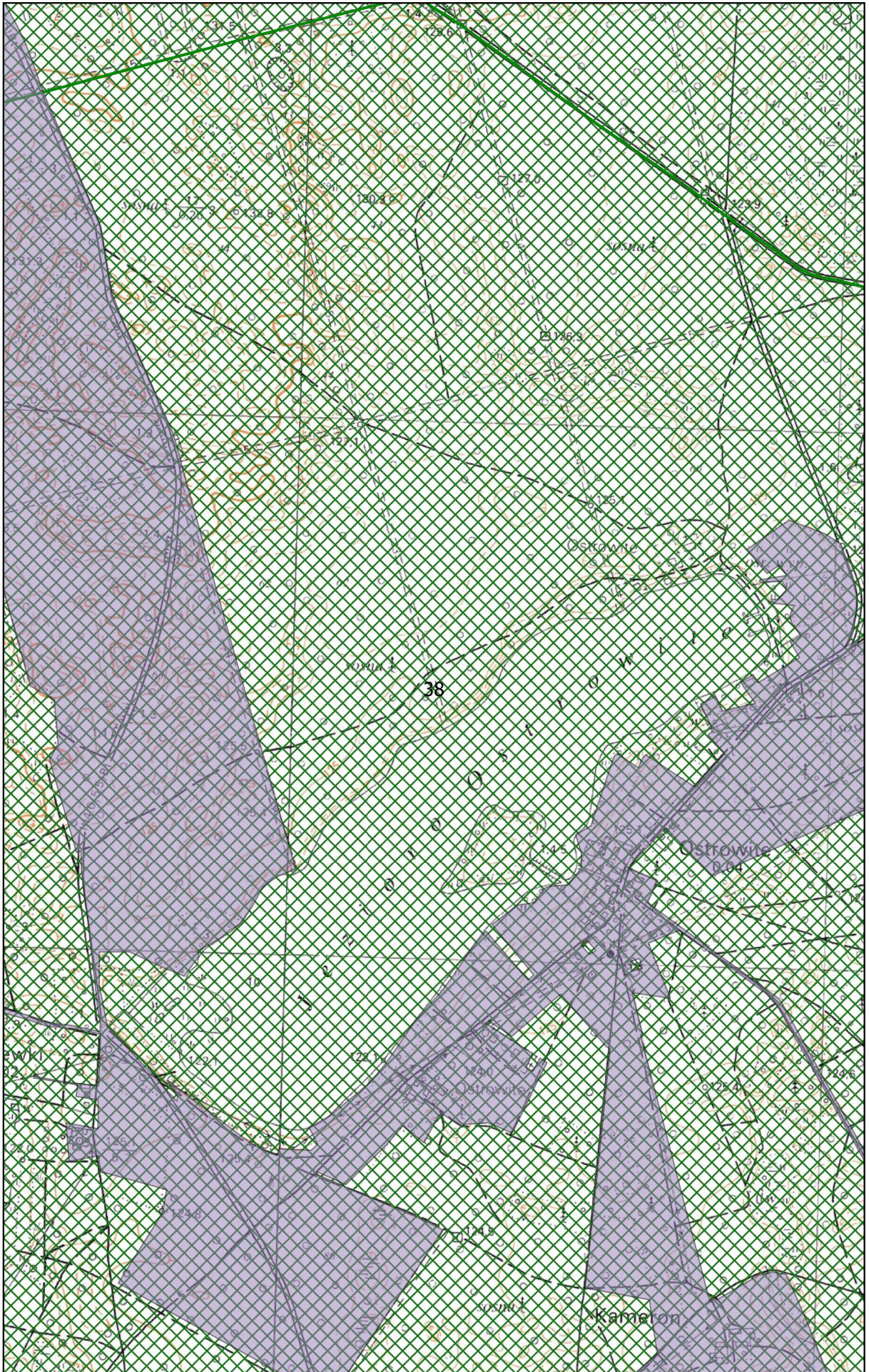
0 100 200 m

Arkusz Nr 38

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

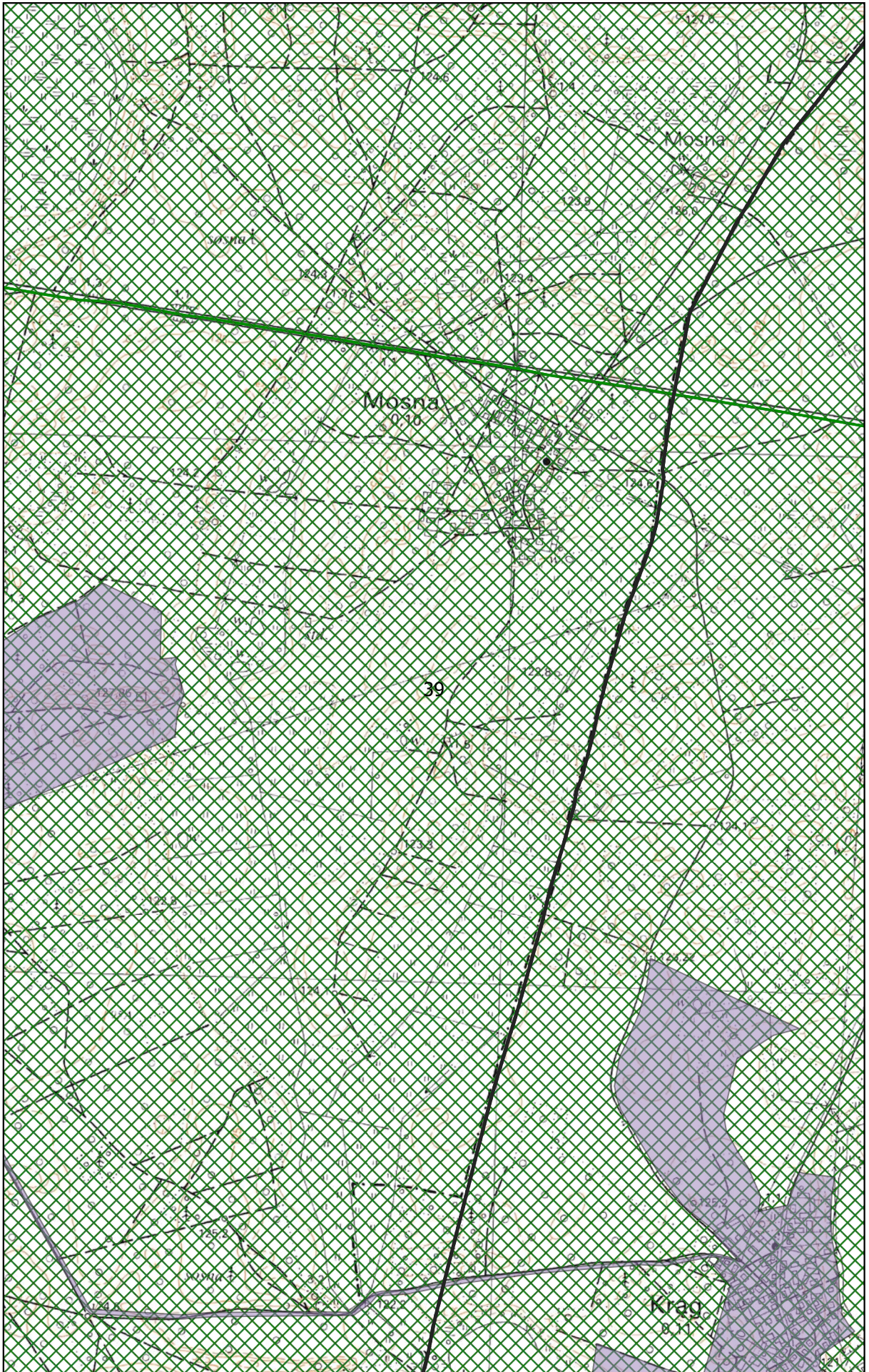
0 100 200 m

Arkusz Nr 39

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

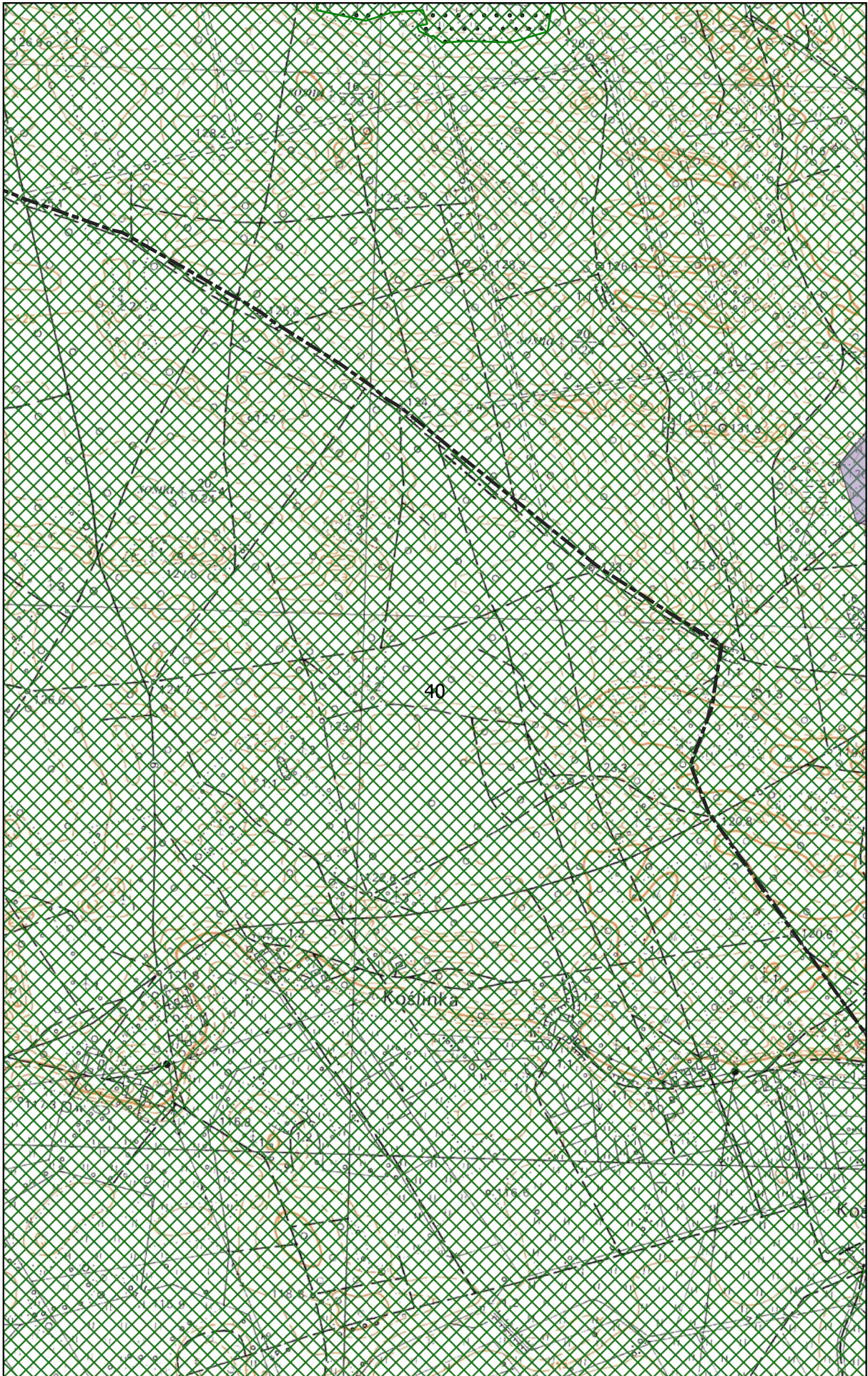
0 100 200 m

Arkusz Nr 40

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

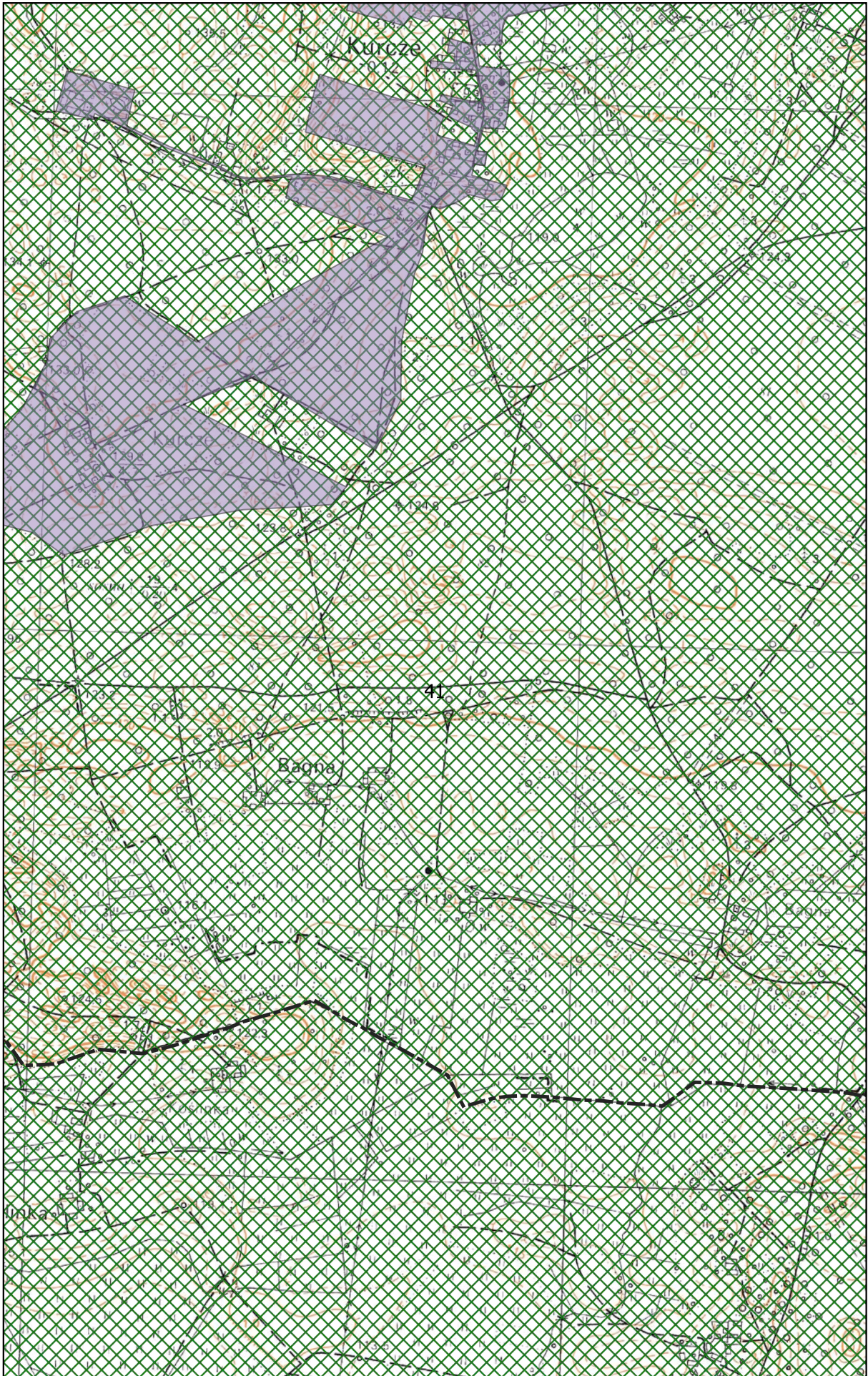
0 100 200 m

Arkusz Nr 41

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

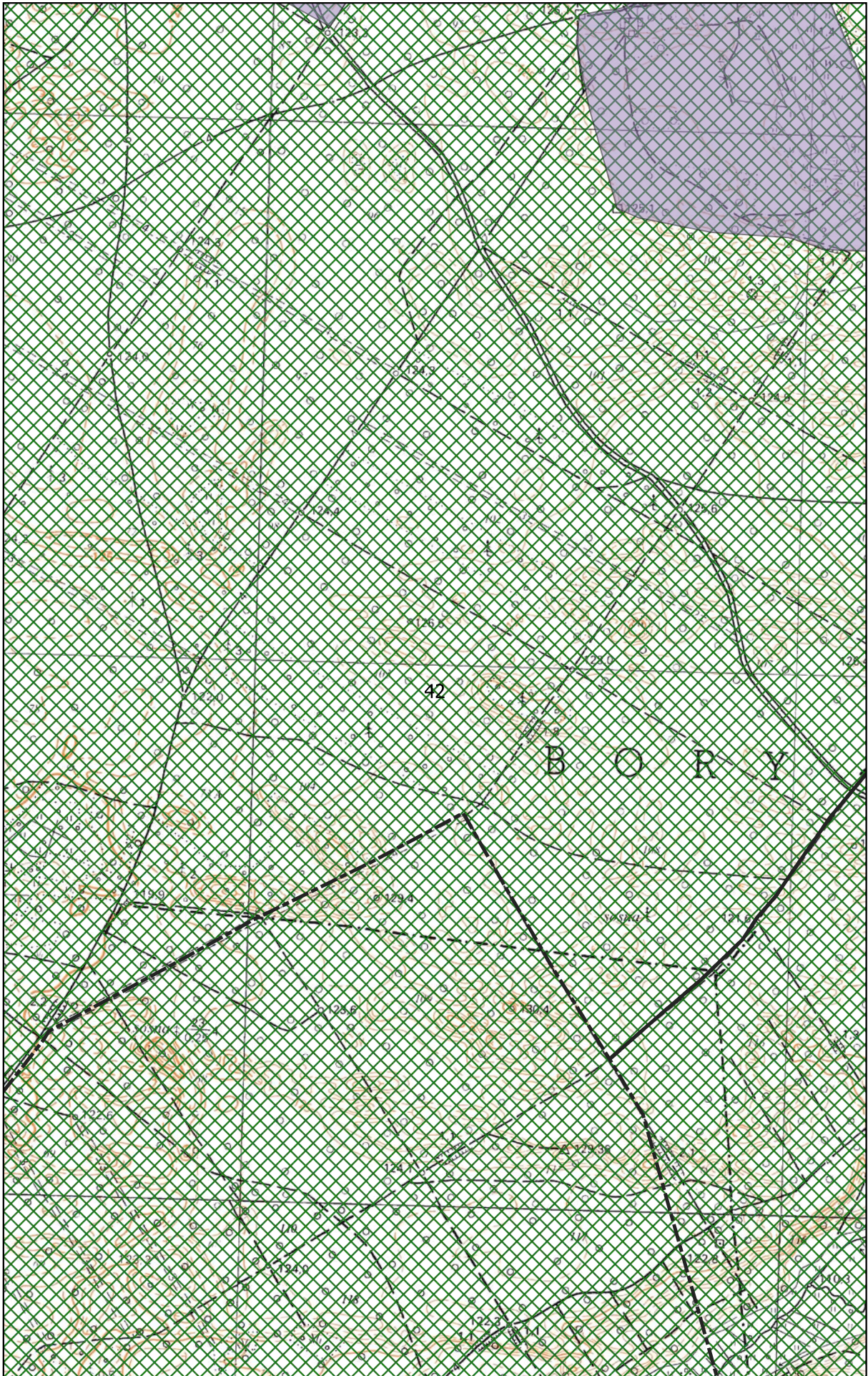
0 100 200 m

Arkusz Nr 42

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

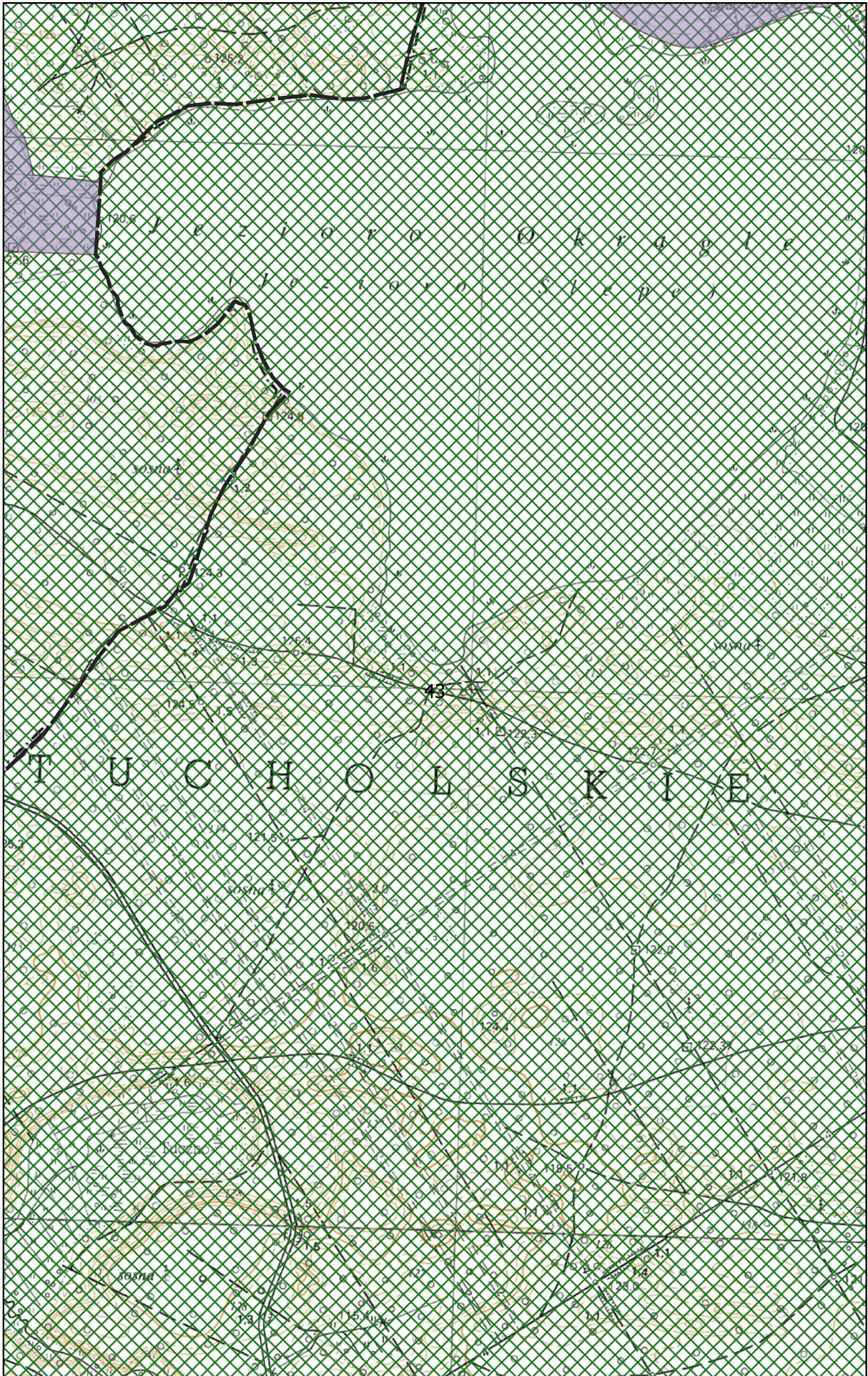
0 100 200 m

Arkusz Nr 43

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

RDOŚ-Gd-WOO.4221.03.24.2020.AJM.1
za dowodem doręczenia

Gdańsk, dnia 22 października 2020 r.

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.) oraz art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.) – dalej Kpa, działając na wniosek Burmistrza Czerska działającego poprzez pełnomocnika Panią Helenę Goderską, z dnia 09.10.2020 r. (wpływ 14.10.2020 r.), po zapoznaniu się z załączonym projektem uchwały Rady Miejskiej w Czersku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Czersk;

postanawiam

uzgodnić projekt uchwały Rady Miejskiej w Czersku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Czersk, bez uwag.

Uzasadnienie

Dnia 14.10.2020 r, Burmistrza Czerska działającego poprzez pełnomocnika Panią Helenę Goderską, wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o uzgodnienie projektu uchwały Rady Miejskiej w Czersku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Czersk.

Zgodnie z art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, organem właściwym do zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. Regionalny dyrektor ochrony środowiska uzgadnia projekt aglomeracji, w zakresie obszarów objętych przynajmniej jedną formą ochrony przyrody, o której mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.), lub obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, po dokonaniu analizy przedłożonej dokumentacji ustalił co następuje.

Projekt powyższej uchwały dotyczy likwidacji dotychczasowej aglomeracji Czersk oraz wyznaczenia nowej aglomeracji Czersk o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 21312, z oczyszczalnią ścieków w Czersku. Obszar aglomeracji obejmuje miejscowości:

- Bielawy, Kwieki, Kłodnia, Krzyż, Sienica, Stodółki, Czersk, Malachin, Mokre, Łubna, Kamionka, Złotowo, Będźmierowice, Łąg-Kolonia, Łąg, Kęsza, Lipki Dolne, Lipki Górne, Wądoły, Złe Mięso, Dąbki, Kurcze, Konewki, Ostrowite, Ustronie położone w gminie Czersk, powiat chojnicki, województwo pomorskie;

- Czarna Woda położona w gminie Czarna Woda, powiat starogardzki, województwo pomorskie;
- Krąg położona w gminie Śliwice, powiat tucholski, województwo kujawsko-pomorskie.

Zgodnie z art. 565 ust. 2 Prawa wodnego, dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 43 ust. 2a ustawy uchylanej w art. 573 zachowują moc nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r. i mogą być zmieniane. W związku z powyższym konieczne jest uchwalenie nowej uchwały wyznaczającej aglomerację Czersk.

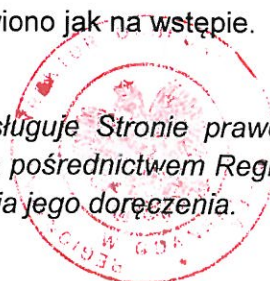
Na terenie planowanej aglomeracji Czersk występują następujące formy ochrony przyrody:

- Chojnicko-Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Tucholski Park Krajobrazowy;
- Obszar Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009;
- Użytek ekologiczny „Malachin”.

Tut. organ nie wnosi uwag do ww. uchwały w zakresie oddziaływania na środowisko przyrodnicze, obszary Natura 2000 oraz inne obszary objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W związku z powyższym postanowiono jak na wstępie.

Na niniejsze postanowienie przysługuje Stronie prawo wniesienia zażalenia do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku, w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku
Radosław Iwiński

Otrzymują:

- 1) Burmistrz Czerska poprzez pełnomocnika – Helena Goderska, Agencja Wspierania Ochrony Środowiska Sp. z o. o., ul. Grunwaldzka 66/3, 60-312 Poznań
2. aa

**Dyrektor
Zarządu Zlewni
W Chojnicach
Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie**

GD.ZZŚ.1.417.9.2020.AK

/za potwierdzeniem odbioru/

Chojnice, dnia 20 października 2020 r.

P O S T A N O W I E N I E

Działając na podstawie art. 123, art. 124, art. 125, art. 126 oraz art. 106 § 4 i 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm., dalej jako: Kpa), art. 240 ust. 4 pkt 16 w związku z art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm., dalej jako: Prawo wodne) oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1586, dalej jako: rozporządzenie aglomeracyjne)

po rozpatrzeniu :

wniosku pani Heleny Goderskiej będącej pełnomocnikiem Burmistrza Czerska z dnia 9 października 2020 r. (data wpływu: 15 października 2020 r.) dot. uzgodnienia z Wodami Polskimi projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Czersk przyjętej uchwałą Nr 611/XXX/13 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 maja 2013 r. w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Czersk i wyznaczenia aglomeracji Czersk (Dz. U. Województwa Pomorskiego z 2013 r. poz. 2606)

postanawiam :

- uzgodnić w zakresie swoich kompetencji aglomerację na terenie gmin Czersk, Czarna Woda oraz Śliwice, zgodnie z projektem uchwały przekazanym wraz z pismem pani Heleny Goderskiej z dnia 9 października 2020 r. dotyczącym uzgodnienia uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Czersk o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 21 312 z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Czersk (ul. Kilińskiego 15, 89-650 Czersk, działka ewidencyjna nr 318/4, obręb Złotowo, gm. Czersk), której obszar obejmuje położone w gminie Czersk miejscowości: Bielawy, Kwieki, Kłodnia, Krzyż, Sienica, Stodółki, Czersk, Malachin, Mokre, Łubna, Kamionka, Złotowo, Będźmierowice, Łąg-Kolonia, Łąg, Kęsza, Lipki Dolne, Lipki Górne, Wądoły, Złe Mięso, Dąbki, Kurcze, Konewki, Ostrowite, Ustronie, położona w gminie Czarna Woda miejscowość: Czarna Woda oraz położona w gminie Śliwice miejscowość: Krag.

UZASADNIENIE :

Pani Helena Goderska będąca pełnomocnikiem Burmistrza Czerska, pismem z dnia 9 października 2020 r. (data wpływu: 15 października 2020 r.) zwróciła się do Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Chojnicach o uzgodnienie projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru

i granic aglomeracji Czersk o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 21 312 z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Czersk (ul. Kilińskiego 15, 89-650 Czersk, działka ewidencyjna nr 318/4 obręb Złotowo, gm. Czersk), której obszar obejmuje położone w gminie Czersk miejscowości: Bielawy, Kwieki, Kłodnia, Krzyż, Sienica, Stodółki, Czersk, Malachin, Mokre, Łubna, Kamionka, Złotowo, Będźmierowice, Łąg-Kolonia, Łąg, Kęsza, Lipki Dolne, Lipki Górne, Wądoły, Złe Mięso, Dąbki, Kurcze, Konewki, Ostrowite, Ustronie, położona w gminie Czarna Woda miejscowość: Czarna Woda oraz położona w gminie Śliwice miejscowość: Krag. Wnioskodawca przedłożył dokumenty w postaci projektu uchwały Rady Gminy Czersk w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Czersk.

Przystępując do oceny przedłożonej do uzgodnienia dokumentacji, Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Chojnicach, stwierdził co następuje.

Na podstawie art. 87 ust. 4 ustawy Prawo wodne, wyznaczenie aglomeracji następuje po uzgodnieniu przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta projektu uchwały z Wodami Polskimi. Organem właściwym do zajęcia stanowiska w sprawie, zgodnie z przepisem kompetencyjnym wynikającym z art. 240 ust. 4 pkt 16 ustawy Prawo Wodne jest dyrektor właściwego miejscowo zarządu zlewni. Uzgodnienie w sprawie przedmiotowej Uchwały następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie. Zgodnie bowiem z art. 87 ust. 4 ustawy Prawo wodne, do uzgodnień ma odpowiednie zastosowanie przepis art. 106 Kpa, który reguluje współdziałanie, jako wynik podziału kompetencji organów administracji publicznej.

Według przedłożonej w niniejszej sprawie dokumentacji dotyczącej wyznaczenia aglomeracji na terenie gmin Czersk, Czarna Woda oraz Śliwice, obszar i granice aglomeracji Czersk obejmują położone w gminie Czersk miejscowości: Bielawy, Kwieki, Kłodnia, Krzyż, Sienica, Stodółki, Czersk, Malachin, Mokre, Łubna, Kamionka, Złotowo, Będźmierowice, Łąg-Kolonia, Łąg, Kęsza, Lipki Dolne, Lipki Górne, Wądoły, Złe Mięso, Dąbki, Kurcze, Konewki, Ostrowite, Ustronie, położona w gminie Czarna Woda miejscowość: Czarna Woda oraz położona w gminie Śliwice miejscowość: Krag. Projekt Uchwały Rady Gminy dołączony do pisma pani Heleny Goderskiej będącej pełnomocnikiem Burmistrza Czerska z dnia 9 października 2020 r. (data wpływu: 15 października 2020 r.) zawiera wszystkie elementy części opisowej i graficznej zawarte w § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia aglomeracyjnego.

Za podstawę wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji przyjęto:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1586),
- art. 240 ust. 4 pkt 16 w związku z art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm),
- studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin wchodzących w skład aglomeracji Czersk
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin wchodzących w skład aglomeracji Czersk.

W wyniku przeprowadzonej analizy dostarczonych dokumentów mając na celu zapewnienie prawidłowego gospodarowania wodami, w tym w szczególności ochronę zasobów wodnych uznano, że przyjęte we wniosku zapisy zapewnią realizację wymogów w tym zakresie.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

Pouczenie :

Na postanowienie służy stronie prawo wniesienia zażalenia do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Gdańsku za pośrednictwem organu, który je wydał w terminie 7 dni od daty otrzymania postanowienia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia zażalenia strona może się zrzec prawa do wniesienia zażalenia wobec Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Chojnicach, który wydał niniejsze postanowienie. Z dniem doręczenia Dyrektorowi Zarządu Zlewni Wód Polskich w Chojnicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia zażalenia przez ostatnią ze stron postępowania, postanowienie staje się ostateczne i prawomocne - art. 127a, w związku z art. 144 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.).

DYREKTOR
[Signature]
Maria Ossowska

Otrzymują :

1. Pani Helena Goderska (pełnomocnik), Agencja Wspierania Ochrony Środowiska Sp. z o.o., ul. Grunwaldzka 66/3, 60-312 Poznań,
2. aa. |AK|SJ.

Do wiadomości :

1. Burmistrz Czerska, ul. Kościuszki 27, 89-650 Czersk.

POROZUMIENIE MIĘDZYGMINNE

zawarte w dniu 3 listopada 2020 r.

pomiędzy:

Gminą Czersk, z siedzibą w Czersku, ul. Kościuszki 27, 89-650 Czersk, reprezentowaną przez:

Zastępcę Burmistrza Czerska – Bogumiłę Ropińską,

a

Gminą Czarna Woda, z siedzibą w Czarnej Wodzie, ul. Mickiewicza 7, 83-262 Czarna Woda, reprezentowaną przez:

Burmistrza Czarnej Wody – Arkadiusza Glinieckiego,

oraz

Gminą Śliwice, z siedzibą w Śliwicach, ul. Ks. dr St. Sychowskiego 30, 89-530 Śliwice, reprezentowaną przez:

Zastępcę Wójta Śliwic – Katarzynę Daszkiewicz,

zwanymi dalej „Gminami”.

Gmina Czersk, realizując uchwałę nr XXIV/269/20 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 22 września 2020 r. w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania gmin wchodzących w skład aglomeracji Czersk przy realizacji zadania polegającego na zmianie wielkości, obszaru i granic aglomeracji Czersk, Gmina Czarna Woda, realizując uchwałę nr XVI/164/2020 Rady Miejskiej w Czarnej Wodzie z dnia 12 października 2020 r. w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania gmin wchodzących w skład aglomeracji Czersk przy realizacji zadania polegającego na zmianie wielkości, obszaru i granic aglomeracji Czersk oraz Gmina Śliwice, realizując uchwałę nr XVII/151/20 Rady Gminy Śliwice z dnia 22 października 2020 r. w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania gmin wchodzących w skład aglomeracji Czersk przy realizacji zadania polegającego na zmianie wielkości, obszaru i granic aglomeracji Czersk, z uwagi na konieczność zmiany wielkości, obszaru i granic aglomeracji Czersk, wyznaczonej na podstawie uchwały nr 611/XXX/13 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 maja 2013 r. w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Czersk i wyznaczenia aglomeracji Czersk (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2013 r., poz. 2606), zwanej dalej „Aglomeracją Czersk”, działając zgodnie z art. 87 ust. 2 i 3 oraz art. 92 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.), zwaną dalej „Ustawą”, postanawiają zawrzeć porozumienie międzygminne (zwane dalej „Porozumieniem”) o następującej treści:

§ 1.

1. Gminy wyrażają wolę współdziałania przy realizacji zadania wynikającego z art. 92 Ustawy, polegającego na zmianie wielkości, obszaru i granic Aglomeracji Czersk.
2. Burmistrz Czerska, zgodnie z art. 92, w związku z art. 87 ust. 1 i 2 Ustawy, jako organ wykonawczy gminy o największej równoważnej liczbie mieszkańców, poinformuje Radę Miejską w Czersku o konieczności zmiany wielkości, obszaru i granic Aglomeracji Czersk oraz zawnioskuje do Rady Miejskiej o zmianę, w drodze uchwały, wielkości, obszaru i granic Aglomeracji Czersk.
3. Burmistrz Czerska, przed zmianą wielkości, obszaru i granic Aglomeracji Czersk, dokona uzgodnień wynikających z art. 87 ust. 4 Ustawy.
4. Pozostałe Gminy zobowiązują się do udostępniania Gminie Czersk niezbędnych danych do wykonania przez Gminę Czersk obowiązków wynikających z art. 92 Ustawy oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczenia obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1586).

§ 2.

Wszelkie koszty związane z wykonywaniem niniejszego Porozumienia ponosi Gmina Czersk. Pozostałe Gminy nie będą zobowiązane do dopłaty budżetowej na rzecz Gminy Czersk z tytułu wykonywania niniejszego Porozumienia.

§ 3.

Niniejsze Porozumienie zawarte jest na czas nieokreślony.

§ 4.

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszym Porozumieniem mają zastosowanie odpowiednie przepisy ustawy o samorządzie gminnym, Kodeksu cywilnego oraz Ustawy, a także inne przepisy powszechnie obowiązujące.
2. Wszelkie zmiany treści niniejszego Porozumienia wymagają formy pisemnej w formie aneksu, pod rygorem nieważności.

§ 5.

1. Porozumienie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Gmina Czersk zobowiązuje się skierować niniejsze Porozumienie do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
3. Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

§ 6.

Porozumienie sporządzono w sześciu jednobrzmiących egzemplarzach, po dwa dla każdej ze stron.

Gmina Czersk

Gmina Czarna Woda

Gmina Śliwice

Projekt nr 16

UCHWAŁA Nr XXVI/.../20

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Rytel

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) oraz art. 87 ust. 1 i 4 i art. 92 w związku z art. 565 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.), po uzgodnieniu z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Zarząd Zlewni w Chojnicach oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Wyznacza się aglomerację Rytel o równoważnej liczbie mieszkańców 2916, obejmującą miejscowości: Gutowiec, Rytel-Kaliska, Kurkowo, Młynki, Rytel, Rytel-Dworzec i Rytel-Nadleśnictwo w Gminie Czersk, z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Rytel, na dz. ewid. nr 542/2, obręb 0020 Rytel.

§ 2.

Opis aglomeracji stanowi załącznik nr 1 do uchwały.

§ 3.

Granice i obszar aglomeracji przedstawia mapa w skali 1:10 000, stanowiąca załącznik nr 2 do uchwały.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 5.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wnoszący:

Burmistrz

Przemysław Biesek-Talewski

Przewodniczący Rady

Krzysztof Przytarski

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji i podstawy prawne.

Zgodnie z art. 565 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.), zwanej dalej „Prawem wodnym”, dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 43 ust. 2a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1121) zachowują moc nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r. i mogą być zmieniane. Wynika z tego, iż uchwała nr 613/XXX/13 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 maja 2013 r., zachowuje moc nie dłużej niż do 31 grudnia 2020 r. i może być zmieniona.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.) kompetencje w zakresie wyznaczania, zmiany lub likwidacji obszarów i granic aglomeracji przejęły samorządy gminne.

W myśl art. 87 ust. 1, 2 i 3 ww. ustawy, wyznaczanie aglomeracji następuje w drodze uchwały rady gminy będącej aktem prawa miejscowego.

2. Konsultacje wymagane przepisami prawa.

Na podstawie art. 87 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) gminy zainteresowane wyznaczeniem aglomeracji przygotowują projekt uchwały wyznaczającej aglomerację, który podlega uzgodnieniu przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, a w zakresie obszarów objętych przynajmniej jedną formą ochrony z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Pismem z dnia 9 października 2020 r. wystąpiono do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Gdańsku, z wnioskiem o uzgodnienie projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy Aglomeracji Ryteł.

Po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Gdańsku, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, postanowieniem z dnia 21 października 2020 r., znak GD.ZZŚ.1.417.10.2020.AK, uzgodnił projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy Aglomeracji Ryteł.

Pismem z dnia 9 października 2020 r. wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z wnioskiem o uzgodnienie projektu uchwały wyznaczenia obszaru i granicy Aglomeracji Ryteł.

Po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, postanowieniem z dnia 13 listopada 2020 r., znak RDOŚ-Gd-WOO.4221.03.33.2020.AJM.1 uzgodnił projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy Aglomeracji Ryteł w zakresie ochrony przyrody i obszarów Natura 2000.

3. Uzasadnienie merytoryczne.

Przeprowadzony przegląd obszaru i granic aglomeracji Ryteł w zakresie m.in. analizy rocznych sprawozdań z realizacji KPOŚK oraz innych dokumentów, przebiegu granic aglomeracji oraz jej wielkości RLM wykazuje konieczność zaktualizowania aglomeracji Ryteł w zakresie wielkości aglomeracji, a także w zakresie skali mapy oraz dopasowania przebiegu jej granic do granic działek ewidencyjnych znajdujących się w jej obszarze.

4. Ocena skutków regulacji.

Uchwała nie powoduje żadnych skutków finansowych dla budżetu Gminy Czersk.

Część opisowa

- 1. Długość i rodzaj sieci kanalizacyjnej lub planowana do budowy sieć kanalizacyjna, liczba stałych mieszkańców aglomeracji, liczba osób czasowo przebywających w aglomeracji oraz przemysł obsługiwany przez sieć kanalizacyjną lub planowaną do budowy sieć kanalizacyjną oraz oczyszczalnię ścieków, a także wskaźnik koncentracji:**

Stali mieszkańcy aglomeracji [RLM]	Osoby czasowo przebywające w aglomeracji [RLM]	Przemysł w aglomeracji [RLM]	RLM aglomeracji
2777	33	106	2916
<p>Opis: Według Urzędu Miejskiego w Czersku w aglomeracji Ryteł zameldowanych jest 2777 mieszkańców oraz zewidencjonowano 33 miejsca noclegowe. RLM przemysłu obsługiwany przez sieć kanalizacyjną w aglomeracji wynosi 106. Aglomeracja obsługiwana jest przez oczyszczalnię ścieków w Rytle.</p>			

Kanalizacja istniejąca	Długość [km]
sanitarna grawitacyjna	24
sanitarna tłoczna	12,4
ogólnospławna grawitacyjna	0
ogólnospławna tłoczna	0
SUMA	36,4

Opis:
W granicach aglomeracji Ryteł długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 36,4 km, w tym 24 km sieci grawitacyjnej oraz 12,4 km sieci ciśnieniowej. Długość sieci kanalizacji deszczowej wynosi 1,6 km. Sieci te obsługują 2776 mieszkańców, w tym 2743 stałych mieszkańców aglomeracji oraz 33 osoby czasowo przebywające w aglomeracji. RLM ścieków przemysłowych odprowadzanych siecią kanalizacyjną wynosi 106. Stosunek RLM obsługiwanych siecią kanalizacyjną do RLM obsługiwanych taborem wynosi 98,83% do 1,17%.

Kanalizacja planowana	Długość [km]	Stali mieszkańcy aglomeracji [RLM]	Osoby czasowo przebywające w aglomeracji [RLM]	Wskaźnik koncentracji [osoby/km nowej sieci]	
				poza obszarami, o których mowa w § 3 ust. 5 ww. rozporządzenia	na obszarach, o których mowa w § 3 ust. 5 ww. rozporządzenia
sanitarna grawitacyjna	0	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
sanitarna tłoczna	0				
ogólnospławna grawitacyjna	0				
ogólnospławna tłoczna	0				

SUMA	0				
Opis: Na terenie aglomeracji nie planuje się budowy sieci kanalizacyjnej					

2. Istniejące i planowane do budowy oczyszczalnie ścieków, a w przypadku aglomeracji zakończonych końcowym punktem zrzutu ścieków komunalnych – informacja, do której aglomeracji ścieki te będą odprowadzane wraz z określeniem obciążenia oczyszczalni ścieków:

Aglomeracja zakończona: Oczyszczalnią ścieków w Rytle

Oczyszczalnia ścieków istniejąca		
Nazwa	Oczyszczalnia „Rytel”	
Lokalizacja	ul. Jatowska, 89-642 Rytel (działka ewid. nr 542/2, obręb 0020 Rytel)	
Pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków z oczyszczalni ścieków do środowiska	Pozwolenie wodnoprawne udzielone decyzją Starosty Chojnickiego z dnia 23.10.2013 r. (znak sprawy: OS.6341.46.2013).	
Rodzaj oczyszczalni ścieków	B	
Obciążenie oczyszczalni ścieków [RLM]	1714,36	
Projektowana wydajność oczyszczalni ścieków [RLM]	5750	
Przepustowość oczyszczalni ścieków	średnia [m³/d]	460
	maksymalna godzinowa [m³/h]	48
	maksymalna roczna [m³/rok]	207 575
Odbiornik ścieków oczyszczonych	Kanał Brdy w km 24+530, współrzędne geograficzne wylotu: N 53°44'55" E 17°47'12"	
Opis: Średniodobowa ilość ścieków dopływających do oczyszczalni wynosi 338,36 m ³ /d, natomiast ładunek substancji organicznych biologicznie rozkładalnych – 304 mgO ₂ /dm ³ , co daje 102 861,4 g/d BZT ₅ . Obciążenie oczyszczalni wynosi zatem 1714,36 RLM. Oczyszczalnia ścieków w Rytle obsługuje tylko obszar aglomeracji Rytel. Projektowa wydajność oczyszczalni ścieków (5750 RLM) odpowiada ładunkowi zanieczyszczeń generowanych na obszarze aglomeracji (2916 RLM). Do 2027 r. planowane jest wyłączenie z eksploatacji oczyszczalni ścieków w Rytle po wybudowaniu kolektora, który umożliwi tłoczenie ścieków objętych zlewnią oczyszczalni w Rytle do oczyszczalni w Czersku.		

3. System gospodarki ściekowej:

średnia dobową ilość ścieków komunalnych powstających na terenie aglomeracji oraz skład jakościowy tych ścieków; przepustowość istniejącej oczyszczalni ścieków w m³/d; ilość i skład jakościowy ścieków przemysłowych odprowadzanych przez zakłady do systemu kanalizacji zbiorczej; nazwy zakładów, których podłączenie do systemu kanalizacji zbiorczej jest planowane; uzasadnienie określonej RLM aglomeracji; ilość ścieków powstających na terenie aglomeracji nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, gdzie zastosowano systemy indywidualne albo planuje się zastosowanie systemów indywidualnych lub innych rozwiązań zapewniających taki sam poziom ochrony środowiska jak w przypadku systemów kanalizacji zbiorczej,

System gospodarki ściekowej			
Ilość ścieków dopływająca do oczyszczalni siecią kanalizacyjną z terenu aglomeracji [dam ³ /rok]	123,1		
Ilość ścieków dowożonych do oczyszczalni ze zbiorników bezodpływowych z terenu aglomeracji [dam ³ /rok]	0,4		
Ilość ścieków wytworzonych przez mieszkańców aglomeracji korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków [dam ³ /rok]	0		
Łączna ilość ścieków powstających na terenie aglomeracji nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, gdzie zastosowano systemy indywidualne albo planuje się zastosowanie systemów indywidualnych lub innych rozwiązań zapewniających taki sam poziom ochrony środowiska jak w przypadku systemów kanalizacji zbiorczej [dam ³ /rok]	0,4		
Łączna ilość ścieków komunalnych powstających na terenie aglomeracji [dam ³ /rok]	123,5		
Średnia dobowo ilość ścieków komunalnych powstających na terenie aglomeracji [m ³ /d]	338,36		
Skład jakościowy ścieków komunalnych powstających na terenie aglomeracji	Wskaźnik	Ścieki surowe	Ścieki oczyszczone
	BZT ₅ [mgO ₂ /dm ³]	304	5,00
	ChZTCr [mgO ₂ /dm ³]	1714	62,50
	Zawiesina ogólna [mg/dm ³]	1110	8,00
	Azot ogólny	---	---
	Fosfor ogólny	---	---
Opis: Zgodnie z powyższymi danymi ścieki oczyszczone spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (t. j. – Dz. U. z 2019r. poz. 1311).			

Przemysł istniejący		
Ilość ścieków przemysłowych odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji [m ³ /d]	10,4	
Skład jakościowy ścieków przemysłowych odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji	BZT ₅ [mgO ₂ /dm ³]	609,23
	ChZTCr [mgO ₂ /dm ³]	1827,69
	Zawiesina ogólna [mg/dm ³]	639,69
Najważniejsze podmioty gospodarcze na terenie aglomeracji ze wskazaniem rodzaju produkcji	Podmiot gospodarczy	Rodzaj produkcji/usług
	KB Sp. z o.o.	Tartak
	Roal Sp. z o.o.	Piekarnia

	RENLAK	Producent lakierów do drewna
Opis: Na terenie aglomeracji Rytel występują 3 podmioty odprowadzające ścieki o charakterze przemysłowym.		
Przemysł planowany		
Ilość ścieków przemysłowych planowanych do odprowadzania do zbiorczej sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji [m³/d]	Nie dotyczy	
Najważniejsze podmioty gospodarcze, których planowane jest podłączenie do systemu kanalizacji zbiorczej na terenie aglomeracji ze wskazaniem rodzaju produkcji	Podmiot gospodarczy	Rodzaj produkcji/usług
	Nie dotyczy	Nie dotyczy
	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Opis: Nie planuje się przyłączenia nowych zakładów do sieci kanalizacyjnej.		

Uzasadnienie określonej RLM aglomeracji

Wyszczególnienie	RLM/szt.
RLM stałych mieszkańców aglomeracji	2777
RLM osób czasowo przebywających w aglomeracji	33
RLM przemysłu	106
Liczba stałych mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	2743
Liczba stałych mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych	33
Liczba stałych mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków	0
Liczba zainstalowanych zbiorników bezodpływowych [szt.]	12
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	0
Opis: Gmina Czersk prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków wraz z kontrolą prawidłowej częstotliwości wywozu ścieków ze zbiorników bezodpływowych i osadów z przydomowych oczyszczalni ścieków.	

4. Strefy ochronne ujęć wody, zawierające oznaczenie aktów prawa miejscowego lub decyzji ustanawiających te strefy oraz zakazy, nakazy i ograniczenia obowiązujące na tych terenach:

Strefa ochronna ujęcia wody	Oznaczenie aktów prawa miejscowego lub decyzji ustanawiających strefę ochronną ujęcia wody oraz zakazy, nakazy i ograniczenia obowiązujące na tym terenie
Nie dotyczy	Nie dotyczy
Na terenie aglomeracji nie wyznaczono strefy ochronnej ujęcia wody.	

5. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych zawierające oznaczenie aktów prawa miejscowego ustanawiających te obszary oraz zakazy, nakazy i ograniczenia obowiązujące na tych obszarach:

na terenie aglomeracji nie wyznaczono obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych.

6. **Formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zawierające nazwę formy ochrony przyrody oraz tytuł i miejsce ogłoszenia aktu prawnego tworzącego, ustanawiającego albo wyznaczającego formę ochrony przyrody oraz informacje o obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy:**

Forma ochrony przyrody	Tytuł i miejsce ogłoszenia aktu prawnego tworzącego, ustanawiającego albo wyznaczającego formę ochrony przyrody oraz informacje o obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy
Obszar Natura 2000 „Bory Tucholskie”	Utworzony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27.10.2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U.08.198.1226), zmieniony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011, Nr. 25 poz. 133)
„Chojnicko-Tucholski” Obszar Chronionego Krajobrazu	Utworzony rozporządzeniem Nr 9/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. w sprawie utworzenia 22 obszarów chronionego krajobrazu w województwie bydgoskim (Dz. Urz. Woj. Bydgoskiego z 1991 r. nr 17, poz. 127), zmieniony uchwałą nr 259/XXIV/16 z dnia 25 lipca 2016 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2016 r., poz. 2942).
Tucholski Park Krajobrazowy	Utworzony uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy Nr 71/IX/85 (Dz. Urz. Woj. Bydgoskiego Nr 11, poz. 440), zmieniony rozporządzeniem Nr 59/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 15 maja 2006 r. w sprawie Tucholskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2006 r. Nr 58, poz. 1196).
<p>Opis:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obszar Natura 2000 „Bory Tucholskie” (obszary ptasie) – obejmuje cały obszar aglomeracji, – „Chojnicko-Tucholski” Obszar Chronionego Krajobrazu – obejmuje miejscowości Młynki, Rytel-Dworzec i Gutowiec, – Tucholski Park Krajobrazowy – obejmuje miejscowości Gutowiec i Kurkowo. 	

7. **Wykaz dokumentów stanowiących podstawę do wyznaczania obszaru i granic aglomeracji zgodnie z § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczenia obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r., poz. 1586):**

Wyszczególnienie	NIE	TAK
<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czersk –uchwała nr XXXVI/301/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk w granicach administracyjnych miasta i gminy. 		X
<p>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uchwała nr XLVII/440/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 19 października 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk w obrębie geodezyjnym Rytel - rejon ulic Wczasowej, Sosnowej, Letniskowej i Brzezina, – uchwała nr XLII/408/10 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 22 kwietnia 2010 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów obejmujących wybrane fragmenty gminy Czersk w miejscowościach: Rytel, Fojutowo, Wojtal i Malachin, – uchwała nr XXXVII/311/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Wczasowej i Letniskowej we wsi Rytel, – uchwała nr VIII/80/03 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Czersk obejmujących tereny we wsiach Łąg (w obrębie Łąg dz. nr 72/1, 75 i 76/4, i części dz. nr 74 i 76/3,), Łąg Szyszkowiec (w obrębie Łąg Lipki dz. nr 47/10÷20), Gutowiec (w obrębie Krzyż dz. nr 326/2÷6), Rytel (w obrębie Rytel dz. nr 353/12, 514/2, 760/2, 761/2, 765/2), Zawada (w obrębie Wieck dz. nr 181/1) i Złe Mięso (w obrębie Łąg Lipki dz. nr 125/8), – uchwała nr XXXVI/255/97 Rady Miejskiej Czersk z dnia 4 lipca 1997 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Czersk obejmujących fragmenty terenów we wsiach Łubna, Złotowo, Krzyż, Rytel, Gutowiec, Pustki, Wieck, Łąg, Łąg Lipki, Kurcze, jako zmian dotychczas obowiązującego na tych terenach miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Czersk, – uchwała nr XXII/202/08 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Czersk, we wsiach: Rytel, Krzyż, Odry, Łąg, – uchwała nr VI/43/98 Rady Miejskiej Czersk z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowych, letniskowych i usługowych w Rytlu, gmina Czersk, – uchwała nr XXVI/159/96 Rady Miejskiej Czersk z dnia 19 czerwca 1996 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk obejmującego: we wsi Złotowo działki nr 17, 213/1÷6, 293/1, we wsi Będźmierowice działkę nr 171/5, we wsi Łąg część działek nr 27/1÷12, we wsi Łąg-Lipki działki nr 10, nr 355/5 i część nr 273, we wsi Łubna działki nr 99/2 i nr 168/1, we wsi Malachin działki nr 112/2 i nr 288/3, we wsi Łukowo działkę nr 57/22, we wsi Ostrowite działki nr 228, 229, 500, 542/17, 542/18, 542/30 i część nr 542/31, we wsi Klaskawa działkę nr 180 i część nr 23/2, we wsi Rytel działki nr 348, 661/10, 720/1, 720/4, 752/1÷5 i 753, we wsi Krzyż działkę nr 819/1, oraz we wsi Gutowiec działkę nr 248/1 jako zmiany dotychczas 		X

<p>obowiązującego na tych terenach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,</p> <ul style="list-style-type: none"> – uchwała nr XXVIII/265/17 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk obejmującego obszar działki o nr 820/1 w obrębie geodezyjnym Krzyż, – uchwała nr XXX/340/01 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 20 grudnia 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących fragmenty gminy Czersk, – uchwała nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 21 kwietnia 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Dworcowej, Konigorskiej i Nadrzecznej w Rytle, – uchwała nr II/23/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar działki o nr 300/3 we wsi Ryteł, – uchwała nr XXIV/216/16 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 września 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk w obrębie geodezyjnym Ryteł, – uchwała nr XXXVIII/431/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 750 i 751 w obrębie Ryteł, w gminie Czersk, – uchwała nr XXXIII/384/02 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 7 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących fragmenty gminy Czersk, – uchwała nr XXXVIII/433/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany "Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej, usługowej i rzemieślniczej obejmującego część działki nr 687 we wsi Ryteł.", uchwalonego uchwałą nr XXI/236/2000 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 grudnia 2000 r., – uchwała nr XXXVI/299/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ul. Jatowskiej we wsi Ryteł, – uchwała nr XXXV/333/09 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 15 lipca 2009 r. w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Czersk. 		
Ramowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego.	X	
Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.	X	
Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.	X	
Pozwolenia na budowę w zakresie gospodarki wodnej.	X	
Zgłoszenia budowy, budowli oraz obiektów liniowych w zakresie gospodarki wodnej.	X	
Wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.	X	
Pogromy funkcjonalno-użytkowe, o których mowa w art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (t. j. – Dz. U. z 2020 r., poz. 288 ze zm.).	X	

Część graficzna

Legenda do arkuszy A4 w skali 1:10 000

Granice administracyjne

 Gmina Czersk

System kanalizacji istniejącej

 Oczyszczalnia ścieków

 Obszar aglomeracji

Obszary Chronione

 Obszary Chronionego Krajobrazu

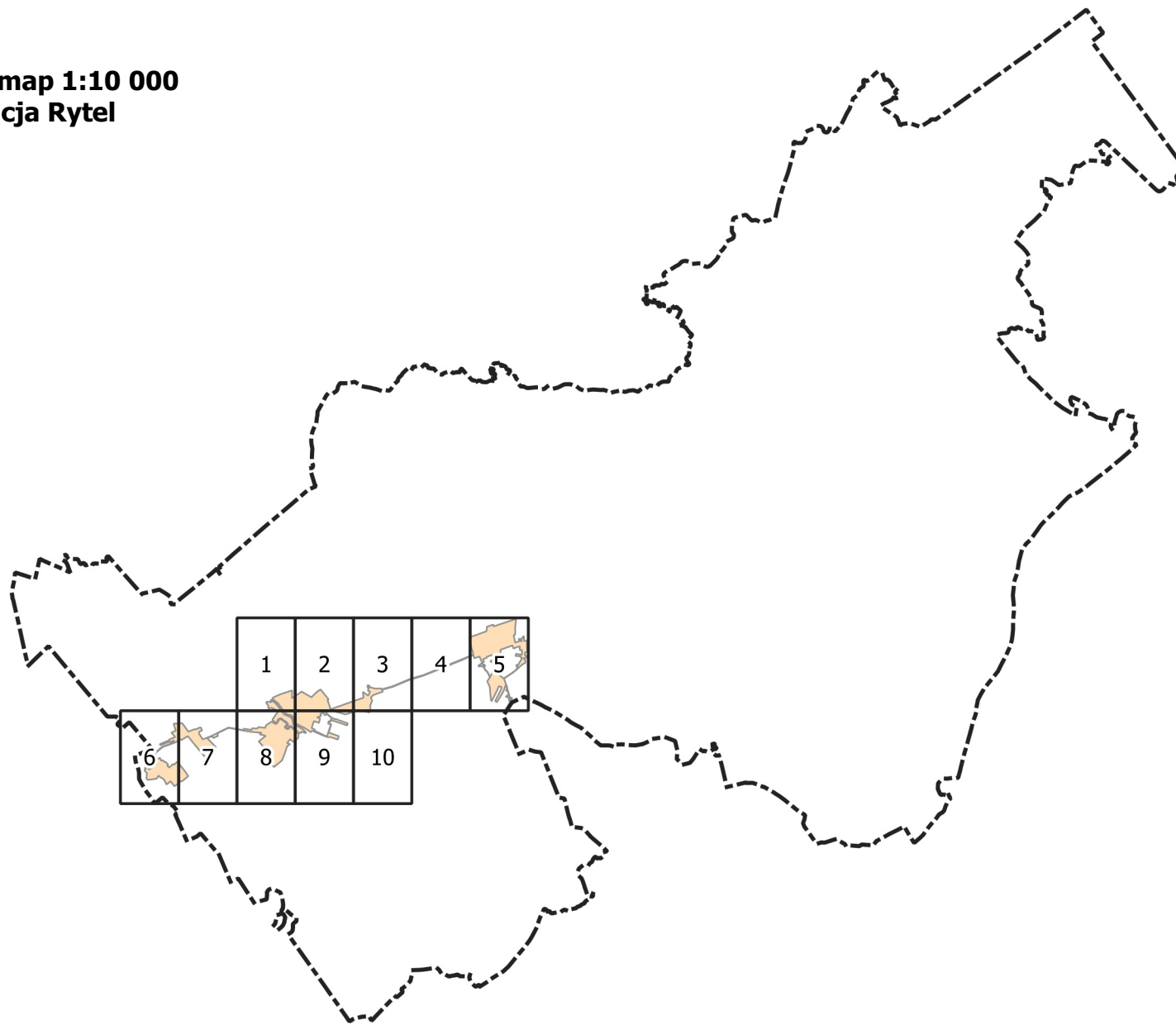
 Natura 2000

 Parki Krajobrazowe

200 0 200 400 m

**Skorowidz do map 1:10 000
Agglomeracja Rytel**

Arkusz Nr 1

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

N

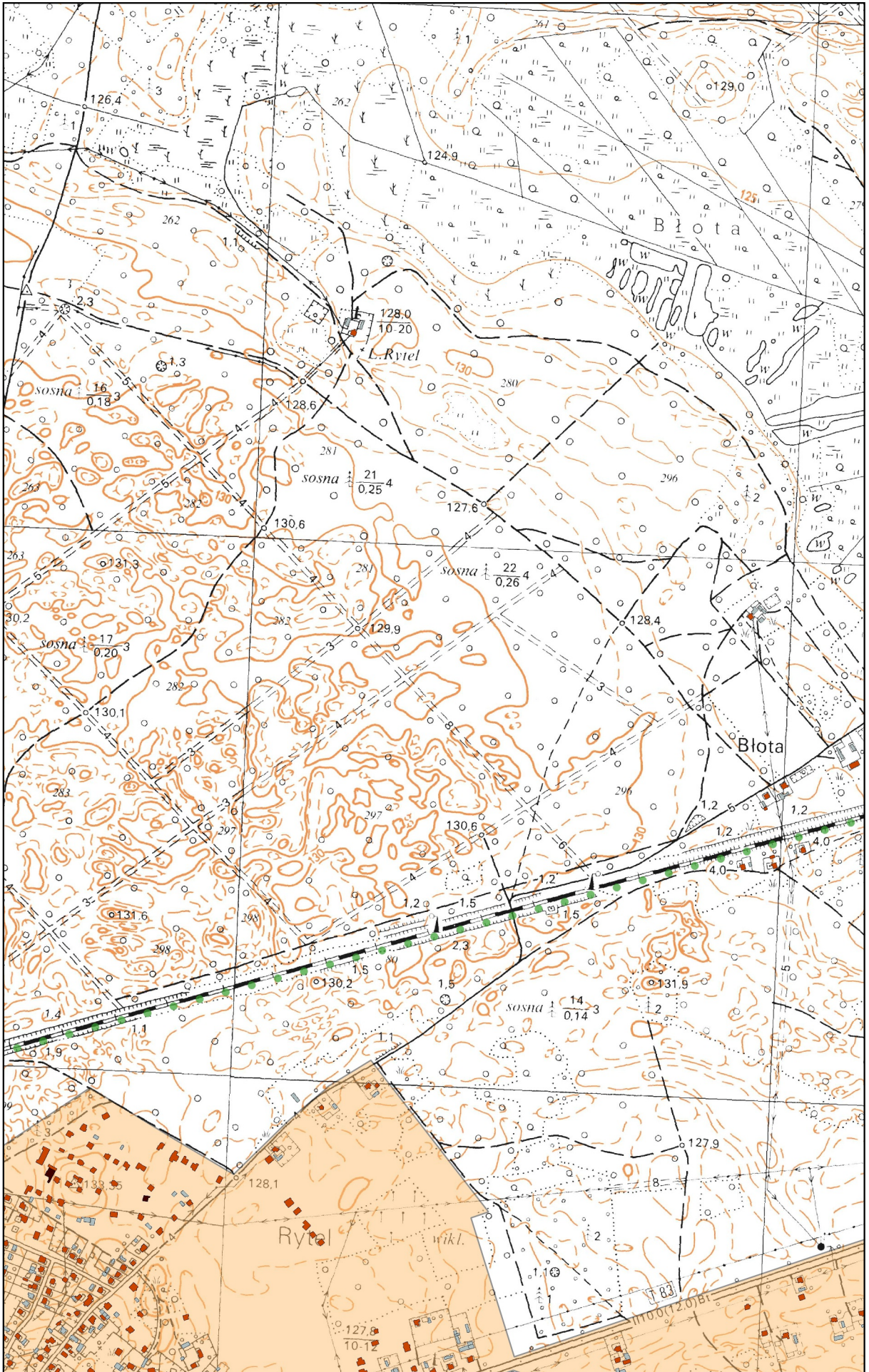
Arkusz Nr 2

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

N

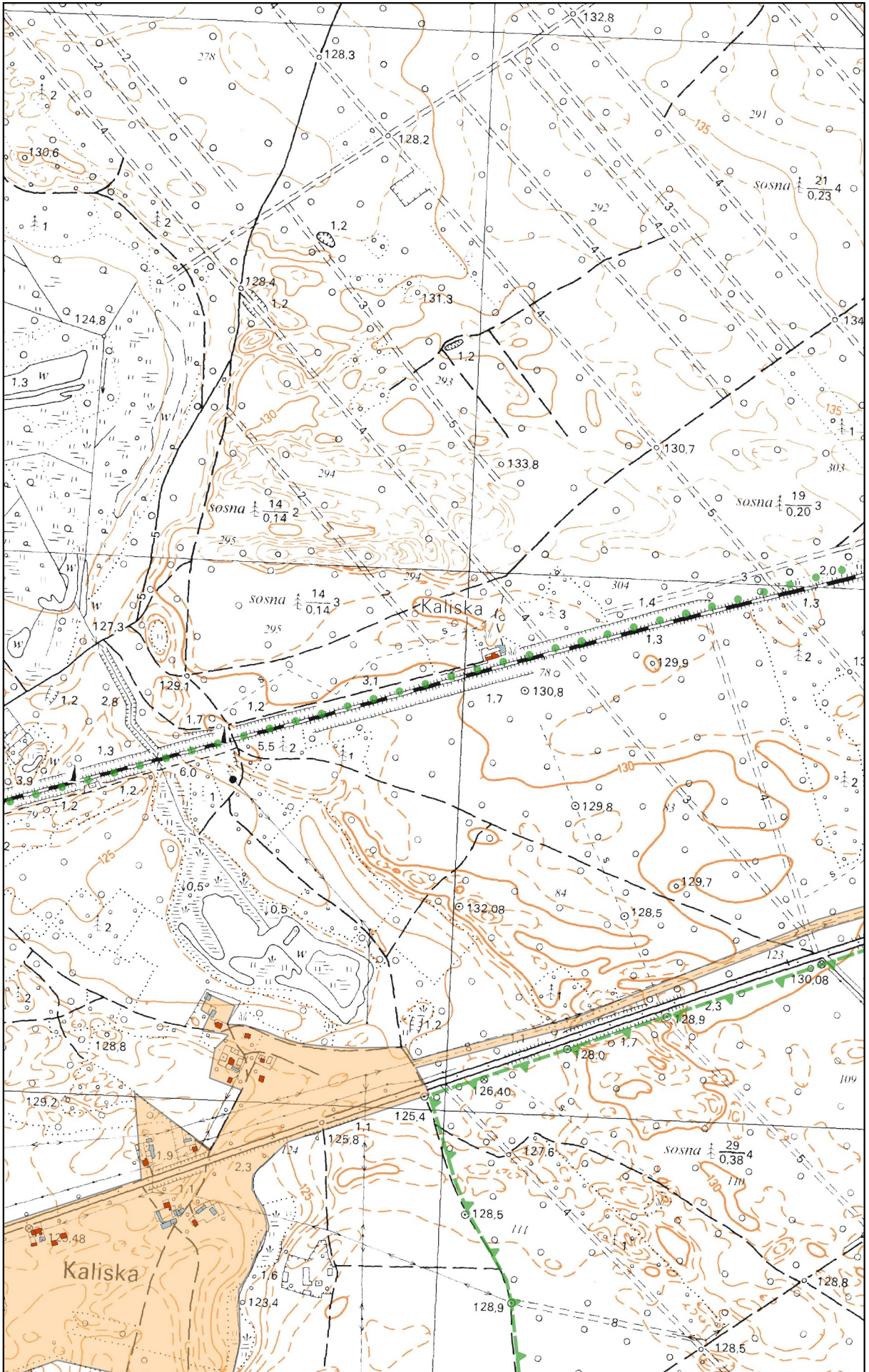
Arkusz Nr 3

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

N

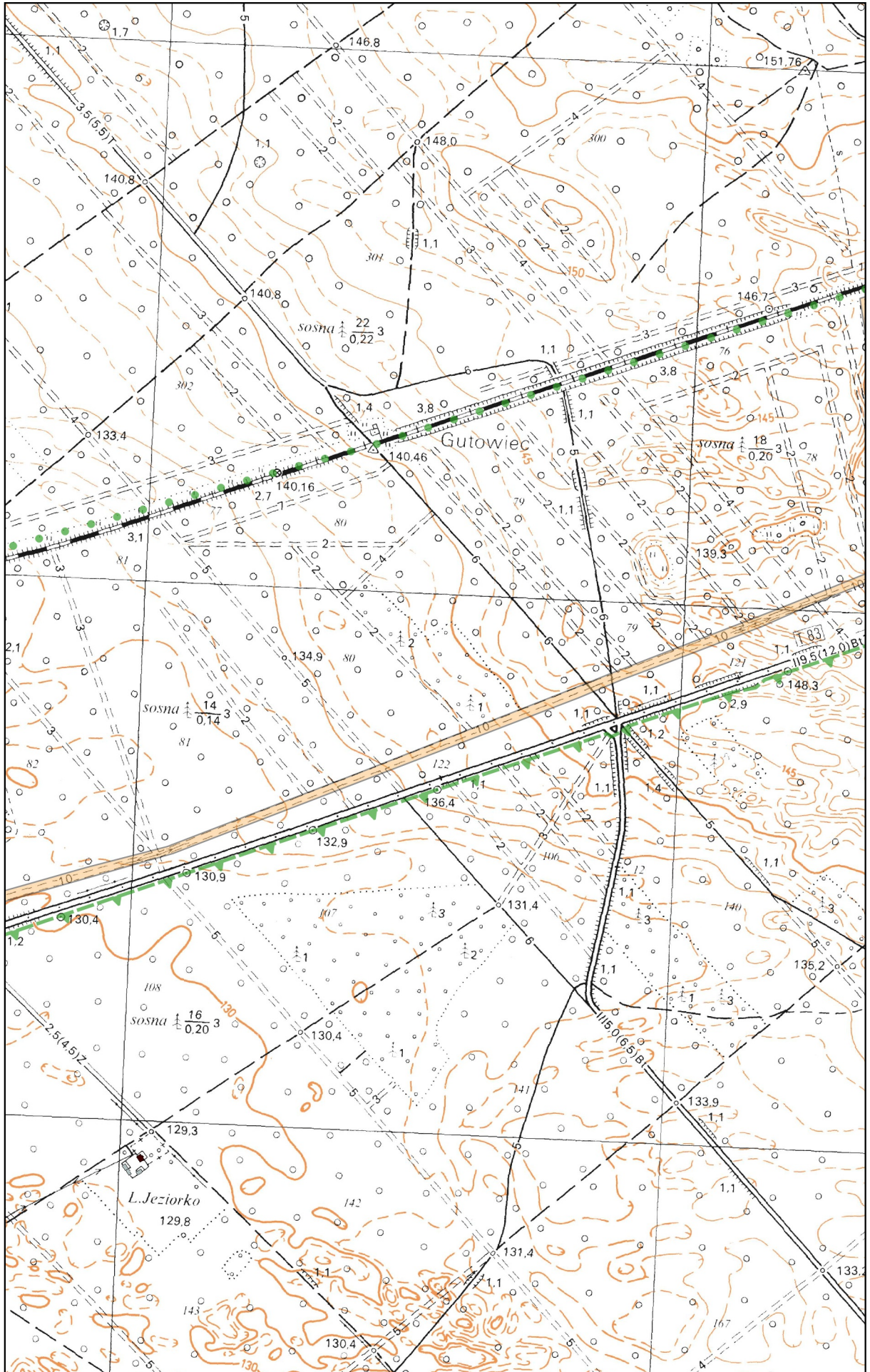
Arkusz Nr 4

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

N

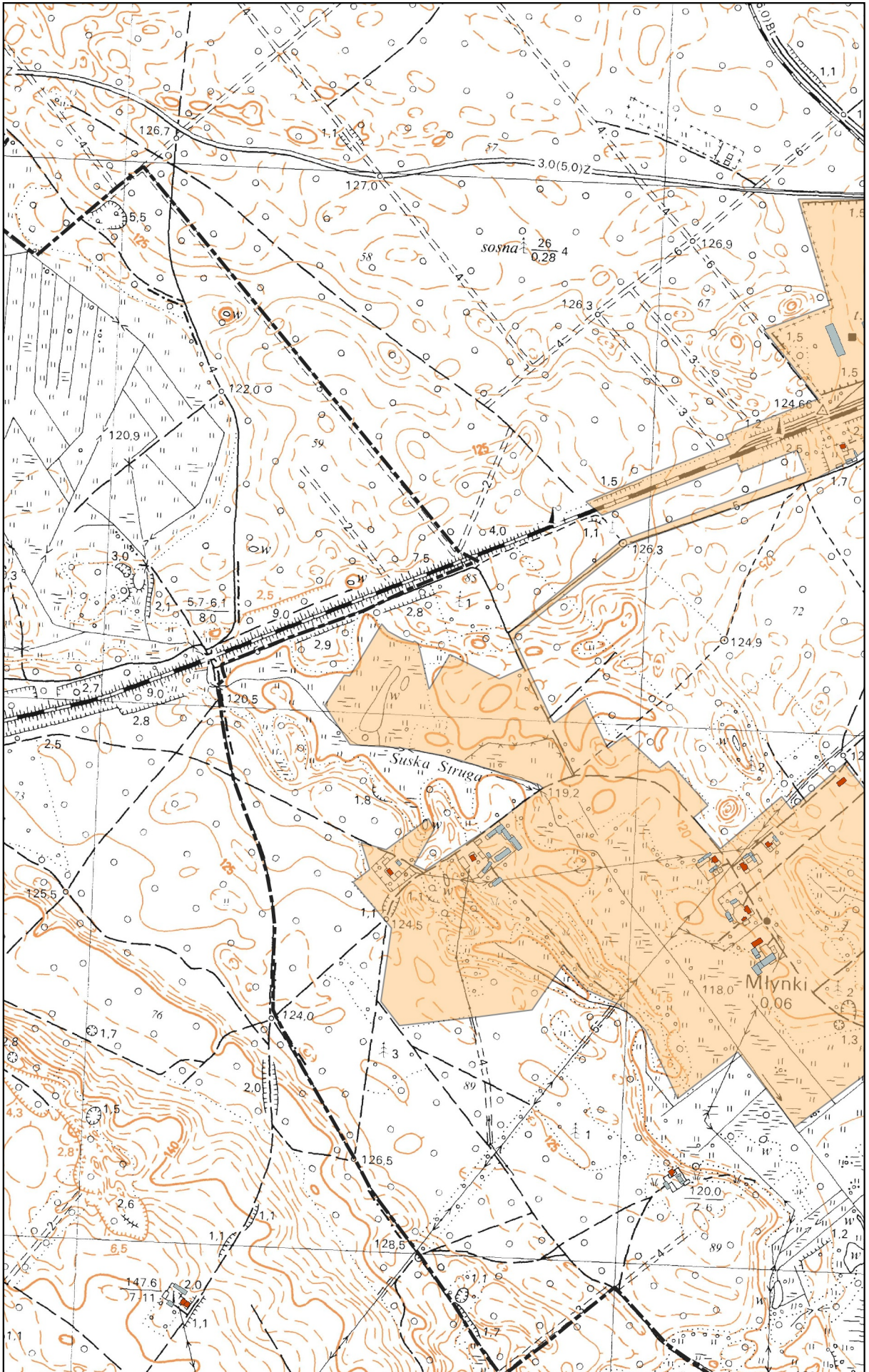
Arkusz Nr 6

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

N

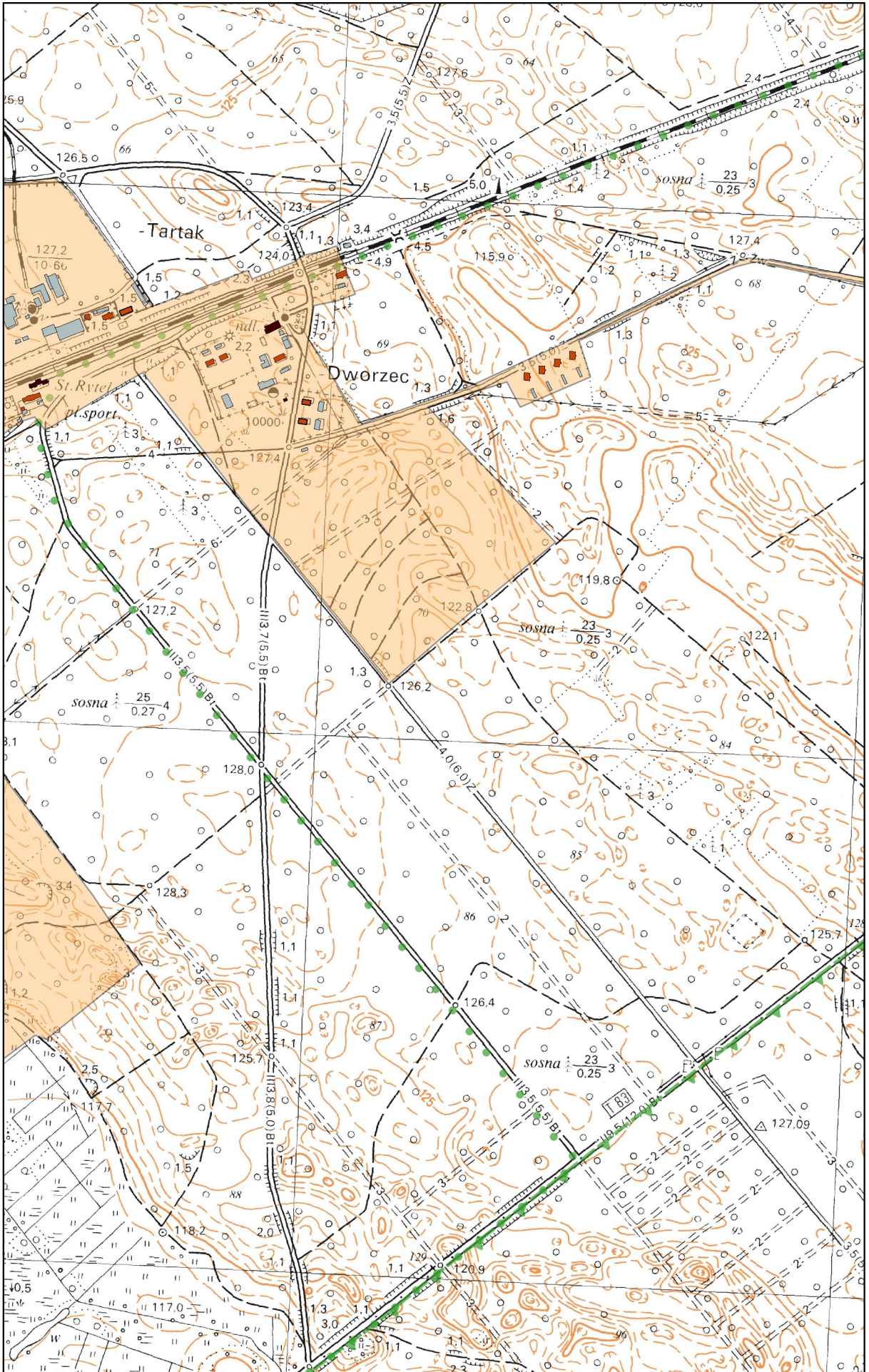
Arkusz Nr 7

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

N

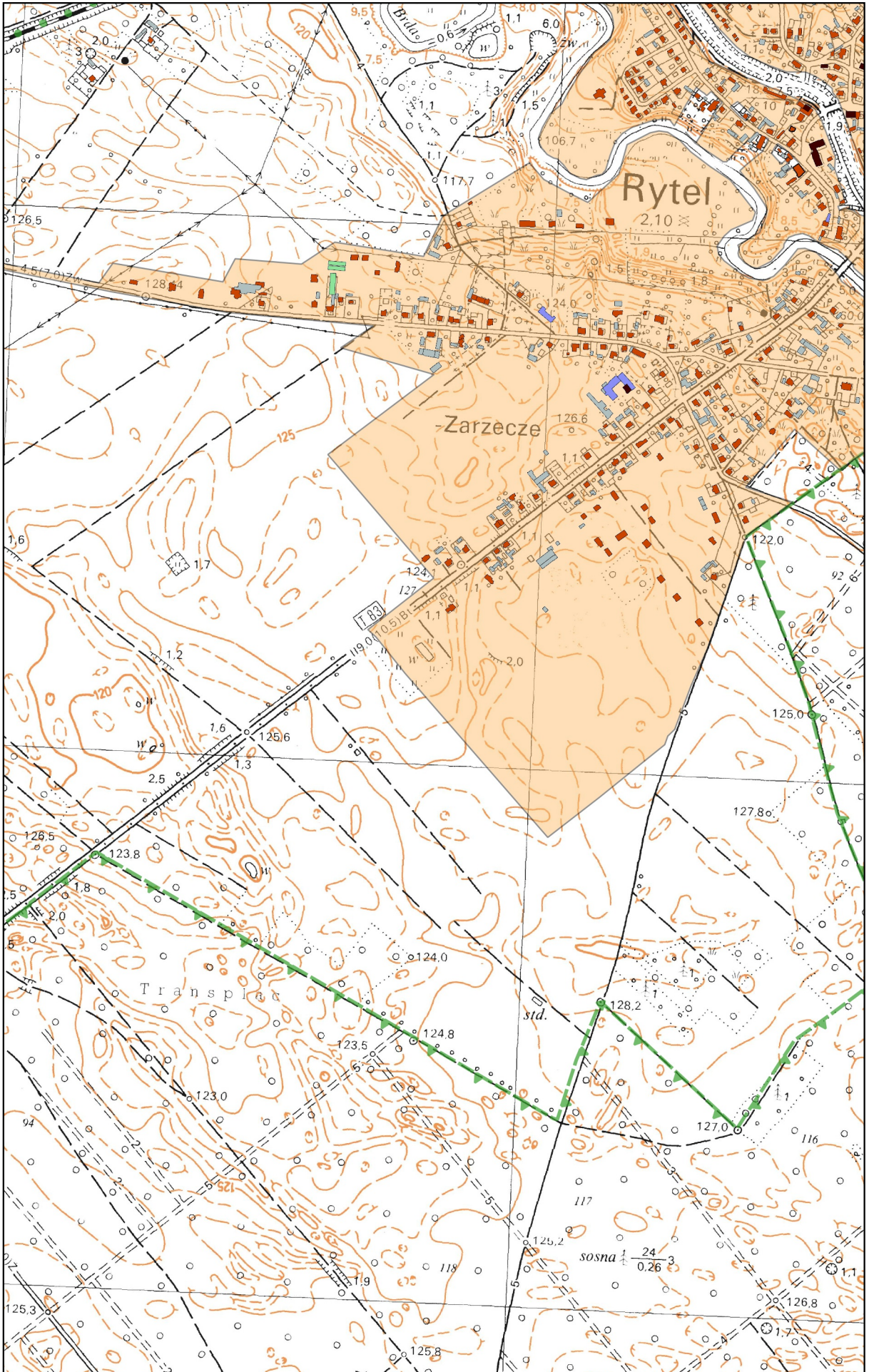
Arkusz Nr 8

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

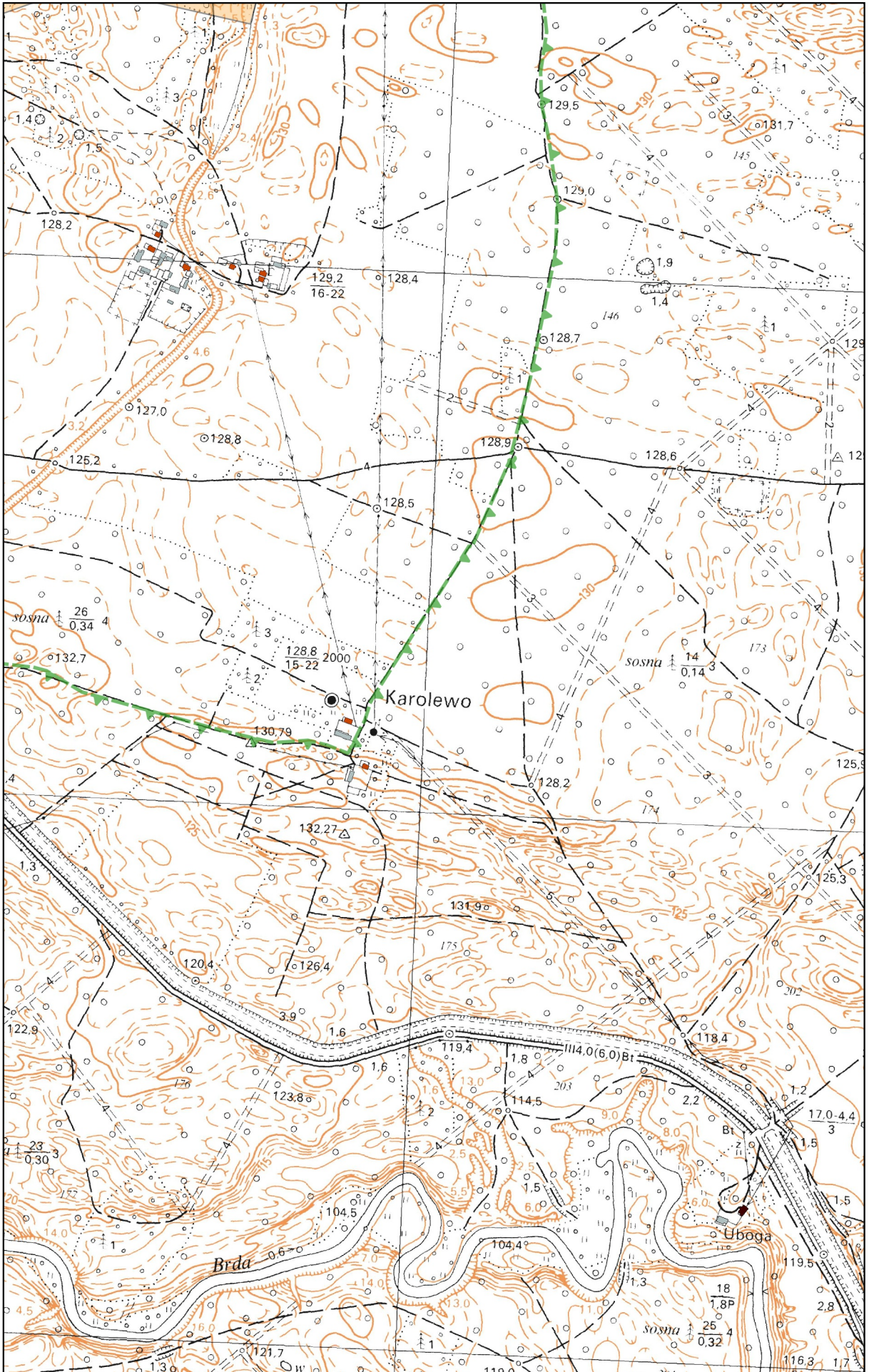
N

Arkusz Nr 10

Skala
1:10 000
1 cm - 100 m

0 100 200 m

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W GDAŃSKU**

RDOŚ-Gd-WOO.4221.03.33.2020.AJM.1
za dowodem doręczenia

Gdańsk, dnia **13** listopada 2020 r.

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.) oraz art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.) – dalej Kpa, działając na wniosek Burmistrza Czerska, działającego poprzez pełnomocnika Panią Helenę Goderską, z dnia 09.10.2020 r. (wpływ 23.10.2020 r.), po zapoznaniu się z załączonym projektem uchwały Rady Miejskiej w Czersku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Rytel;

postanawiam

uzgodnić projekt uchwały Rady Miejskiej w Czersku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Rytel, bez uwag.

Uzasadnienie

Dnia 23.10.2020 r, Burmistrz Czerska, działający poprzez pełnomocnika Panią Helenę Goderską, wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o uzgodnienie projektu uchwały Rady Miejskiej w Czersku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Rytel.

Zgodnie z art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, organem właściwym do zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. Regionalny dyrektor ochrony środowiska uzgadnia projekt aglomeracji, w zakresie obszarów objętych przynajmniej jedną formą ochrony przyrody, o której mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.), lub obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, po dokonaniu analizy przedłożonej dokumentacji ustalił co następuje.

Projekt powyższej uchwały dotyczy wyznaczenia nowej aglomeracji Rytel o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 2916, z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Rytel. Obszar aglomeracji obejmuje miejscowości: Gutowiec, Rytel-Kaliska, Kurkowo, Młynki, Rytel, Rytel-Dworzec i Rytel-Nadleśnictwo, znajdujące się w gminie Czersk.

Zgodnie z art. 565 ust. 2 Prawa wodnego, dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 43 ust. 2a ustawy uchylanej w art. 573 zachowują moc nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r. i mogą być zmieniane. W związku z powyższym konieczne jest uchwalenie nowej uchwały wyznaczającej aglomerację Rytel.

Na terenie planowanej aglomeracji Rytel występują następujące formy ochrony przyrody:

- Chojnicko-Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Tucholski Park Krajobrazowy;
- Obszar Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009;

Tut. organ nie wnosi uwag do ww. uchwały w zakresie oddziaływania na środowisko przyrodnicze, obszary Natura 2000 oraz inne obszary objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W związku z powyższym postanowiono jak na wstępie.

Na niniejsze postanowienie przysługuje Stronie prawo wniesienia zażalenia do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku, w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.

Regionalny Dyktor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Radosław Iwiński

Otrzymują:

- SPECJALISTA**

Izabella Kawka
1. Burmistrz Czerska poprzez pełnomocnika – Helena Goderska, Agencja Wspierania Ochrony Środowiska Sp. z o. o., ul. Grunwaldzka 66/3, 60-312 Poznań
 2. aa

12.11.2020

K. zof. A. Monyńskie

INSPEKTOR

Anna Kucharska

KIEROWNIK
12.11.20

Katarzyna Szopińska

KIEROWNIK

Tomasz Wandzel

**Dyrektor
Zarządu Zlewni
W Chojnicach
Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie**

GD.ZZŚ.1.417.10.2020.AK

/za potwierdzeniem odbioru/

Chojnice, dnia 21 października 2020 r.

POSTANOWIENIE

Działając na podstawie art. 123, art. 124, art. 125, art. 126 oraz art. 106 § 4 i 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm., dalej jako: Kpa), art. 240 ust. 4 pkt 16 w związku z art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm., dalej jako: Prawo wodne) oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1586, dalej jako: rozporządzenie aglomeracyjne)

po rozpatrzeniu :

wniosku pani Heleny Goderskiej będącej pełnomocnikiem Burmistrza Czerska z dnia 9 października 2020 r. (data wpływu: 15 października 2020 r.) dot. uzgodnienia z Wodami Polskimi projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Rytel przyjętej uchwałą Nr 613/XXX/13 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 maja 2013 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Rytel (Dz. U. Województwa Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2013 r. poz. 2604)

postanawiam :

- uzgodnić w zakresie swoich kompetencji aglomerację na terenie gminy Czersk, zgodnie z projektem uchwały przekazanym wraz z pismem pani Heleny Goderskiej z dnia 9 października 2020 r., dotyczącym uzgodnienia uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Rytel o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 2916 z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Rytel (ul. Jatowska, 89-642 Rytel, działka ewidencyjna nr 542/2, obręb Rytel, gm. Czersk), której obszar obejmuje położone w gminie Czersk miejscowości: Gutowiec, Rytel-Kaliska, Kurkowo, Młynki, Rytel, Rytel-Dworzec, Rytel-Nadleśnictwo.

UZASADNIENIE :

Pani Helena Goderska będąca pełnomocnikiem Burmistrza Czerska, pismem z dnia 9 października 2020 r. (data wpływu: 15 października 2020 r.) zwróciła się do Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Chojnicach o uzgodnienie projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Rytel o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 2916 z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Rytel (ul. Jatowska, 89-642 Rytel, działka ewidencyjna nr 542/2, obręb Rytel, gm. Czersk), której obszar obejmuje położone w gminie Czersk miejscowości: Gutowiec, Rytel-Kaliska, Kurkowo, Młynki, Rytel, Rytel-Dworzec, Rytel-

Nadleśnictwo. Wnioskodawca przedłożył dokumenty w postaci projektu uchwały Rady Gminy Czersk w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Czersk.

Przystępując do oceny przedłożonej do uzgodnienia dokumentacji, Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Chojnicach, stwierdził co następuje.

Na podstawie art. 87 ust. 4 ustawy Prawo wodne, wyznaczenie aglomeracji następuje po uzgodnieniu z Wodami Polskimi przesłanego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta projektu uchwały. Organem właściwym do zajęcia stanowiska w sprawie, zgodnie z przepisem kompetencyjnym wynikającym z art. 240 ust. 4 pkt 16 ustawy Prawo Wodne jest dyrektor właściwego miejscowo zarządu zlewni. Uzgodnienie w sprawie przedmiotowej Uchwały następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie. Zgodnie bowiem z art. 87 ust. 4 ustawy Prawo wodne, do uzgodnień w tym zakresie ma odpowiednie zastosowanie przepis art. 106 Kpa, który reguluje współdziałanie, jako wynik podziału kompetencji organów administracji publicznej.

Według przedłożonej w niniejszej sprawie dokumentacji dotyczącej wyznaczenia aglomeracji Rytel na terenie gminy Czersk obszar i granice aglomeracji obejmuje położone w gminie Czersk miejscowości: Gutowiec, Rytel-Kaliska, Kurkowo, Młynki, Rytel, Rytel-Dworzec, Rytel-Nadleśnictwo. Projekt Uchwały Rady Gminy dołączony do pisma pani Heleny Goderskiej z dnia 9 października 2020 r. (data wpływu: 15 października 2020 r.) zawiera wszystkie elementy części opisowej i graficznej zawarte w § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia aglomeracyjnego.

Za podstawę wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji przyjęto:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1586),
- art. 240 ust. 4 pkt 16 w związku z art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm),
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk – uchwała nr XXXVI/301/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk w granicach administracyjnych miasta i gminy,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W wyniku przeprowadzonej analizy dostarczonych dokumentów mając na celu zapewnienie prawidłowego gospodarowania wodami, w tym w szczególności ochronę zasobów wodnych uznano, że przyjęte we wniosku zapisy zapewnią realizację wymogów w tym zakresie.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

Pouczenie :

Na postanowienie służy stronie prawo wniesienia zażalenia do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Gdańsku za pośrednictwem organu, który je wydał w terminie 7 dni od daty otrzymania postanowienia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia zażalenia strona może się zrzec prawa do wniesienia zażalenia wobec Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Chojnicach, który wydał niniejsze postanowienie. Z dniem doręczenia Dyrektorowi Zarządu Zlewni Wód Polskich w Chojnicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia zażalenia przez ostatnią ze stron postępowania, postanowienie staje się ostateczne i prawomocne - art. 127a,

w związku z art. 144 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.).

DYREKTOR
M. Ossowska
Maria Ossowska

Otrzymują :

1. Pani Helena Goderska (pełnomocnik), Agencja Wspierania Ochrony Środowiska Sp. z o.o., ul. Grunwaldzka 66/3, 60-312 Poznań,
2. aa. |AK|SJ.

Do wiadomości :

1. Burmistrz Czerska, ul. Kościuszki 27, 89-650 Czersk.

INFORMACJA O WYKONANIU BUDŻETU ZA III KWARTAŁ 2020 ROKU

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 520/20
Burmistrza Czerska
z dnia 28 października 2020 roku

Gmina Czersk ul. Kościuszki 27 89-650 CZERSK	Rb-NDS sprawozdanie o nadwyżce / deficycie jednostki samorządu terytorialnego	Adresat: Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku 5BCD0C130D6E4EA0 Przed wypełnieniem przeczytać instrukcję												
Numer identyfikacyjny REGON 092351274	za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2020													
Nazwa województwa pomorskie Nazwa powiatu / związku ¹⁾ chojnicki Nazwa gminy / związku ¹⁾ CZERSK		SYMBOLE <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th>WOJ.</th> <th>POWIAT</th> <th>GINA</th> <th>TYP GM.</th> <th>ZWIĄZEK JST</th> <th>TYP ZW.</th> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">22</td> <td style="text-align: center;">02</td> <td style="text-align: center;">04</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	WOJ.	POWIAT	GINA	TYP GM.	ZWIĄZEK JST	TYP ZW.	22	02	04	3		
WOJ.	POWIAT	GINA	TYP GM.	ZWIĄZEK JST	TYP ZW.									
22	02	04	3											

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie
1	2	3
A. DOCHODY OGÓŁEM (A1+A2)	119 384 887,00	96 048 982,45
A1. Dochody bieżące	111 251 449,00	89 414 078,31
A2. Dochody majątkowe	8 133 438,00	6 634 904,14
w tym:		
A21. dochody ze sprzedaży majątku	1 015 000,00	1 105 685,23
B. WYDATKI OGÓŁEM (B1+B2)	128 815 209,00	88 183 294,28
B1. Wydatki bieżące	106 819 271,00	80 346 695,52
B2. Wydatki majątkowe	21 995 938,00	7 836 598,76
C. WYNIK BUDŻETU (nadwyżka+ / deficyt-) (A-B)	-9 430 322,00	7 865 688,17
C1. Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi (A1-B1)	4 432 178,00	9 067 382,79
D1. PRZYCHODY OGÓŁEM z tego:	12 980 322,00	5 440 247,05
D11. kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych w tym:	8 500 000,00	0,00
D111. ze sprzedaży papierów wartościowych ²⁾	0,00	0,00
D12. spłata udzielonych pożyczek	0,00	0,00
D13. nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	0,00	0,00
D13a. niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	89 936,00	89 936,00
D14. prywatyzacja majątku JST	0,00	0,00
D15. wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych	4 390 386,00	5 350 311,05
D16. inne źródła	0,00	0,00
D2. ROZCHODY OGÓŁEM z tego:	3 550 000,00	3 260 000,00
D21. spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych w tym:	3 550 000,00	3 260 000,00
D211. wykup papierów wartościowych ²⁾	0,00	0,00
D22. udzielone pożyczki	0,00	0,00
D23. inne cele	0,00	0,00

¹⁾ niepotrzebne skreślić

²⁾ wykazuje się papiery wartościowe z wyjątkiem tych, których zbywalność jest ograniczona

Wiesława Maria Modrzejewska

Skarbnik
2020.10.21

z upoważnienia kierownika jednostki
Bogumiła Ropińska

Przewodniczący Zarządu
2020.10.21

Dane uzupełniające do sprawozdania Rb-NDS

E. Finansowanie deficytu, zgodnie z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach) ³⁾	Wykonanie ⁴⁾
1	2	3
E. FINANSOWANIE DEFICYTU ⁵⁾ (E1+E2+E3+E4+E5+E6+E7) z tego:	9 430 322,00	0,00
E1. sprzedaż papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego ⁶⁾	0,00	0,00
E2. kredyty i pożyczki	4 950 000,00	0,00
E3. prywatyzacja majątku jednostki samorządu terytorialnego	0,00	0,00
E4. nadwyżka budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, pomniejszona o środki określone w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	0,00	0,00
E5. wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych	4 390 386,00	0,00
E6. niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków	89 936,00	0,00
E7. spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych	0,00	0,00

3) jednostki wypełniają za I, II, III i IV kwartały

4) jednostki wypełniają tylko za IV kwartały

5) wypełniają jednostki, w których planowana lub wykonana różnica między dochodami a wydatkami jest ujemna

6) wykazuje się papiery wartościowe z wyjątkiem tych, których zbywalność jest ograniczona

F. Przychody i rozchody na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie
1	2	3
F1. PRZYCHODY z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w tym:	0,00	0,00
F11. ze sprzedaży papierów wartościowych ⁷⁾	0,00	0,00
F2. ROZCHODY z tytułu spłaty kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w tym:	0,00	0,00
F21. wykup papierów wartościowych ⁷⁾	0,00	0,00

7) wykazuje się papiery wartościowe z wyjątkiem tych, których zbywalność jest ograniczona

Wiesława Maria Modrzejewska

Skarbnik

2020.10.21

z upoważnienia kierownika jednostki

Bogumiła Ropińska

Przewodniczący Zarządu

2020.10.21

BeSTia

5BCD0C130D6E4EA0

Strona 2 z 3

Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2020.10.28

Wiesława Maria Modrzejewska

Skarbnik
2020.10.21

z upoważnienia kierownika jednostki
Bogumila Ropinska
Przewodniczący Zarządu
2020.10.21

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej		Rb-Z KWARTALNE SPRAWOZDANIE O STANIE ZOBOWIĄZAŃ WEDŁUG TYTUŁÓW DŁUŻNYCH ORAZ PORĘCZEŃ I GWARANCJI										Adresat:	
Gmina Czersk ul.Kościszki 27 89-650 CZERSK		jednostki samorządu terytorialnego										Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku	
Numer identyfikacyjny REGON 092351274		a) sprawozdanie jednostkowe		b) sprawozdanie zbiorcze				c) sprawozdanie łączne ¹⁾				3EFD380222F16FB7	
Nazwa województwa ²⁾		pomorskie										Przed wypełnieniem przeczytać instrukcję	
Nazwa powiatu / związku ^{1) 2)}		chojnicki											
Nazwa gminy / związku ^{1) 2)}		CZERSK											
		WOJ. ²⁾	POWIAT ²⁾	GMINA ²⁾	TYP GM. ²⁾	ZWIĄZEK JST ²⁾	TYP ZW. ²⁾	Grupa ²⁾	część budz. ²⁾				
		22	02	04	3								

A. Zobowiązania według tytułów dłużnych

Wyszczególnienie	kwota zadłużenia ogółem (kol.3+15)	wierzyciele krajowi												wierzyciele zagraniczni		
		ogółem (kol. 4+9+10+11+12+13+14)	sektor finansów publicznych ogółem (kol.5+6+7+8)	grupa I	grupa II	grupa III	grupa IV	bank centralny	banki	pozostałe krajowe instytucje finansowe	przedsiębiorstwa niefinansowe	gospodarstwa domowe	instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	ogółem (kol. 16+17)	podmioty należące do strefy euro	pozostałe podmioty zagraniczne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
E ZOBOWIĄZANIA WG TYTUŁÓW DŁUŻNYCH (E1+E2+E3+E4)	27 170 000,00	27 170 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27 170 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E1 papiery wartościowe (E1.1+E1.2)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E1.1 krótkoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E1.2 długoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E2 kredyty i pożyczki (E2.1+E2.2)	27 170 000,00	27 170 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27 170 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E2.1 krótkoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E2.2 długoterminowe	27 170 000,00	27 170 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27 170 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E3 przyjęte depozyty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E4 wymagalne zobowiązania (E4.1+E4.2)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E4.1 z tytułu dostaw towarów i usług	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E4.2 pozostałe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1) Niepotrzebne skreślić
2) Wypełnić gdy dotyczy

Wiesława Maria Modrzejewska

3954822

2020-10-21

z upoważnienia kierownika jednostki
Bogumiła Ropińska

Główny Księgowy */ Skarbnik
nie dotyczy sprawozdań zbiorczych sporządzonych przez RIO

telefon

rok m-c dzień

Kierownik jednostki / Przewodniczący Zarządu

B. Poręczenia i gwarancje

Wyszczególnienie	kwota zadłużenia ogółem (kol. 3+8)	wierzyciele					pozostałe podmioty
		podmioty sektora finansów publicznych (kol. 4+5+6+7)	grupa I	grupa II	grupa III	grupa IV	
1	2	3	4	5	6	7	8
F1 wartość nominalna niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu sprawozdawczego	883 870,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	883 870,00
F2 wartość nominalna wymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu sprawozdawczego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F3 wartość poręczeń i gwarancji udzielonych w okresie sprawozdawczym	3 211 599,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 211 599,00

C. Uzupełniające dane o niektórych zobowiązaniach jednostki samorządu terytorialnego
C1. Kredyty i pożyczki oraz wyemitowane papiery wartościowe na realizację programów, projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy

Lp.	Wyszczególnienie	z budżetu państwa ogółem	w tym:		z innych źródeł ogółem	w tym:	
			długoterminowe			długoterminowe	
1	2	3	4		5	6	
1	Ogółem kredyty i pożyczki oraz wyemitowane papiery wartościowe w tym:	0,00	0,00		0,00	0,00	
2	na współfinansowanie (udział własny)	X	X		0,00	0,00	

C2. Dodatkowe dane uzupełniające

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
1	2	3
1. Wykup papierów wartościowych, spłata kredytów i pożyczek zaciągniętych na spłatę przejętych zobowiązań SPZOZ w okresie sprawozdawczym	0,00	0,00
2. Przejęte zadłużenie SPZOZ na koniec okresu sprawozdawczego	X	0,00
3. Wykup obligacji nominowanych w walutach obcych wyemitowanych na zagraniczne rynki przed dniem 1 stycznia 2010 r. w okresie sprawozdawczym	0,00	0,00
4. Zobowiązania związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym	0,00	0,00

D. Dane o krótkoterminowych zobowiązaniach wynikających z umów nienazwanych związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych

Wyszczególnienie	Kwota zobowiązania ogółem
1	2
A. krótkoterminowe zobowiązania przejęte przez instytucje finansowe	0,00
B. krótkoterminowe zobowiązania zrestrukturyzowane	0,00

E. Zobowiązania z tytułu odsetek jednostek posiadających osobowość prawną z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego

Wyszczególnienie	kwota zobowiązań ogółem (kol. 3+4)	odsetki naliczone od zobowiązań niewymagalnych	odsetki naliczone od zobowiązań wymagalnych
1	2	3	4
Wartość odsetek	0,00	0,00	0,00

Wiesława Maria Modrzejewska

3954822

2020-10-21

 z upoważnienia kierownika jednostki
Bogumiła Ropińska

 Główny Księgowy */ Skarbnik
nie dotyczy sprawozdań zbiorczych sporządzonych przez RIO

telefon

rok m-c dzień

Kierownik jednostki / Przewodniczący Zarządu

Wyjaśnienia do sprawozdania Rb-Z

Wiesława Maria Modrzejewska

Główny Księgowy / Skarbnik
nie dotyczy sprawozdań zbiorczych sporządzonych przez RIO

3954822

telefon

2020-10-21

rok m-c dzień

z upoważnienia kierownika jednostki
Bogumiła Ropińska

Kierownik jednostki / Przewodniczący Zarządu

BeSTia

3EFD380222F16FB7

Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2020.10.28

B. Należności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji

Wyszczególnienie	kwota należności ogółem (kol. 3+8)	dłużnicy					
		podmioty sektora finansów publicznych (kol. 4+5+6+7)	grupa I	grupa II	grupa III	grupa IV	pozostałe podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8
B1 należność główna z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B2 odsetki ustawowe od należności głównej z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B3 wartość spłat dokonanych w okresie sprawozdawczym za dłużników z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji (wydatki)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B4 kwota odzyskanych wierzytelności w okresie sprawozdawczym od dłużników z tytułu poręczeń lub gwarancji (dochody)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1) Niepotrzebne skreślić

2) Wypełnić gdy dotyczy

Wiesława Maria Modrzejewska

Główny Księgowy */ Skarbnik

3954822

telefon

2020-10-21

rok m-c dzień

z upoważnienia kierownika jednostki
Bogumiła Ropińska

Kierownik jednostki / Przewodniczący Zarządu

*nie dotyczy sprawozdań zbiorczych sporządzonych przez RIO

25E5CEB9028BD041

Wyjaśnienia do sprawozdania Rb-N

Pozycja N5.3 obejmuje należności długoterminowe w kwocie 65 251,54 (konto "226") oraz należność z tytułu podatku VAT 26 672,00 (konto "225")

Pozycja N5.1 obejmuje należności z tytułu nadpłaty kontrahentom za usługi w kwocie 133,70 (konto "201")

Wiesława Maria Modrzejewska

Główny Księgowy / Skarbnik

*nie dotyczy sprawozdań zbiorczych sporządzonych przez RIO

3954822

telefon

2020-10-21

rok m-c dzień

z upoważnienia kierownika jednostki
Bogumiła Ropińska

Kierownik jednostki / Przewodniczący Zarządu

25E5CEB9028BD041

Załącznik nr 2
do zarządzenia nr 520/20
Burmistrza Czerska
z dnia 28 października 2020 r.

Informacja o udzielonych umorzeniach niepodatkowych należności budżetowych w III kwartale 2020 roku o których mowa w art.60 w ustawie o finansach publicznych.

Lp.	Niepodatkowe należności budżetowe	Liczba wydanych decyzji umorzeniowych	Łączna wartość umorzenia
1	2	3	4
1.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	1	500,00
2.	Odsetki od świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1	38,37
	Razem	-	538,37

Dyrekcja Szpitala udziela następujących informacji dotyczących aktualnych działań:

Szpital jest podmiotem udzielającym świadczeń opieki zdrowotnej w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 na II poziomie zabezpieczenia.

Zgodnie z decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 8 października 2020 r. jesteśmy zobowiązani do zabezpieczenia:

- 10 łóżek dla pacjentów z podejrzeniem choroby COVID-19
- 11 łóżek dla pacjentów z potwierdzonym zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 (w tym jedno łóżko respiratorowe)

W dniu 27.10.2020 szpital wystąpił do Wojewody Pomorskiego z wnioskiem o zwiększenie liczby łóżek dla pacjentów z potwierdzonym zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 (z 11 na 13 w tym 3 łóżka respiratorowe)

Na terenie szpitala działa punkt pobrań wymazów COVID-19, który początkowo realizował pobieranie wymazów od pacjentów, którzy mają zostać przyjęci na oddziały szpitalne na planowe zabiegi, natomiast od września realizuje także skierowania na wymazy m.in. od lekarzy rodzinnych. Punkt jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8 - 12.30. Rejestracja dla pacjentów posiadających skierowanie na wykonanie wymazu czynna jest od poniedziałku do piątku w godz. 10 - 14 pod numerem 514 919 342. Punkt pobrań początkowo zlokalizowany był w namiocie, natomiast od września funkcjonuje w kontenerze zabezpieczającym przed niesprzyjającymi warunkami pogodowymi.

Od czasu ogłoszenia stanu epidemii wszystkich pacjentów zgłaszających się do szpitala obowiązuje:

- triaż epidemiologiczny w "Polowej izbie przyjęć" zlokalizowanej przy podjeździe dla karetek w kontenerze - dla pacjentów zgłaszających się do SOR, nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, rehabilitacji i na oddziały szpitalne
- pacjenci zgłaszający się na wizytę do poradni specjalistycznych zobowiązani są do wypełnienia ankiety epidemiologicznej
- pacjenci zgłaszający się na planowe leczenie lub zabiegi w oddziałach szpitalnych, przed przyjęciem do szpitala mają pobierane wymazy w kierunku SARS-CoV-2

Ponadto w szpitalu obowiązuje standardowy reżim sanitarny w postaci obowiązku zakrywania ust i nosa oraz dezynfekcji rąk. Na terenie szpitala zainstalowane są dozowniki z płynem dezynfekcyjnym. W najbliższym czasie przy wejściu do szpitala zostanie uruchomiony tzw. "automatyczny system bramkowy", który będzie monitorował temperaturę osób wchodzących na teren szpitala oraz czynność dezynfekcji rąk.

Pozdrawiam
Alina Kamowska
Sekretariat Dyrekcji
Szpitala Specjalistycznego
im. J. K. Łukowicza w Chojnicach
www.szpital.chojnice.pl
e-mail: sekretariat@szpital.chojnice.pl
tel. (52) 39 56 769, fax (52) 39 56 569

079. 38. 2020

Czersk, dnia 06.11.2020 r.

Sprawozdanie dotyczące funkcjonowania SP ZOZ w Czersku

I. Świadczenia wykonane w SP ZOZ w okresie I-X/2020

- Ilość udzielonych porad lekarskich w podstawowej opiece zdrowotnej:

Czersk	31 881
Rytel	9 560
Łąg	5 055

- Ilość udzielonych świadczeń w poradni leczenia uzależnień:

Sesja psychoterapii indywidualnej	1368
Sesja psychoterapii grupowej	86
Wizyta terapeutyczna	24
Wizyta instruktora terapii uzależnień	570

- Liczba wykonanych zabiegów w rehabilitacji – 19 201
- Liczba udzielonych porad w poradni ginekologiczno-położniczej – 566
- Liczba udzielonych porad w poradni kardiologicznej - 404

- Liczba wykonanych badań diagnostycznych:

Badania laboratoryjne	33 271
Badania USG	658
Badania RTG	1055

II. Stan zatrudnienia w osobach na dzień 31.10.2020 r.

1. Umowy o pracę:

- lekarze	1
- pielęgniarki	16
- położna	1
- rejestrator med.	2

- fizjoterapeuta 1
- masażysta 1
- administracja 4
- obsługa 5

2. Umowy cywilno-prawne:

- Praktyki indywidualne
 - lekarze 12
 - fizjoterapeuta 1

- Podmioty lecznicze:

„Sol” Sp. z o. o.	świadczenie usług medycznych w WOZ w Łęgu (2 lekarzy)
Ośrodek Terapii Uzależnień „Borowikowa”	świadczenie usług w Poradni Leczenia Uzależnień,
SYNEVO Sp. z o.o.	badania diagnostyczne
Laboratorium DIAGNOSTYKA Sp. z o.o.	badania diagnostyczne
„Therapeutica” Sp. z o. o.	transport sanitarny, badania diagnostyczne
Szpital Specjalistyczny im. J. K. Łukowicza w Chojnicach	badania diagnostyczne

III. Organizacja świadczeń w związku z pandemią

Po wprowadzeniu stanu pandemii główne wytyczne GIS, MZ, NFZ dotyczyły ograniczenia kontaktów osobistych, rejestracji telefonicznej, wdrożenia teleporad. Porady bezpośrednie odbywają się w placówce na podstawie decyzji lekarza poprzedzonej teleporadą.

Aby w tym trudnym czasie umożliwić pacjentom kontakt z placówką powzięto następujące działania:

- przeorganizowano rejestrację zwiększając liczbę stanowisk i aparatów telefonicznych,

kanałów umożliwiających kolejki rozmów,

- odtworzono wewnętrzną sieć telefoniczną w przychodni w Czersku,
- wyposażono wszystkie rejestracje (wraz z filiami) w dodatkowe telefony komórkowe umożliwiające wymianę informacji z pacjentem,
- zakupiono i zainstalowano rejestrator rozmów telefonicznych,
- zainstalowano domofon,
- uruchomiono 4 adresy e-mail umożliwiające kontakt z pacjentem,
- przygotowano materiał na stronę internetową informujący pacjentów o zasadach teleporad oraz zawierający instrukcje dotyczące realizacji e-recept, e-skierowań, zleceń na wyroby medyczne i środki pomocnicze, zakładania IKP.

Od momentu ogłoszenia stanu pandemii przychodnia pracuje cały czas zgodnie z przyjętymi harmonogramami, nie były ograniczone czy redukowane godziny pracy lekarzy. Pobierane były badania pilne dla pacjentów placówki oraz komercyjne w przypadku kobiet ciężarnych również spoza placówki.

Należy zauważyć, że wdrożone teleporady oraz możliwość zamawiania recept i zleceń na wyroby medyczne oraz wystawianie recept na okres dłuższy niż np. 1 miesiąc zabezpiecza w znacznym stopniu potrzeby pacjentów.

Od połowy kwietnia sukcesywnie rozszerzamy kontakty z pacjentami poprzez:

- przywrócenie szczepień ochronnych,
- przywrócenie bilansów i patronaży,
- zwiększenie pobrań materiałów do badań,
- uruchomienie rehabilitacji,
- uruchomienie poradni ginekologiczno-położniczej oraz poradni kardiologicznej.

Od lipca przywrócone zostały badania USG realizowane na podstawie skierowania, w pierwszej kolejności pacjentów pilnych.

Wszystkie świadczenia realizowane są z zachowaniem reżimu sanitarnego odpowiedniego dla podmiotów leczniczych:

- badanie temperatury ciała pracowników i pacjentów,
- wywiad epidemiologiczny - pacjenci wypełniają ankiety epidemiologiczne,
- monitorowanie i kierowanie ruchem pacjentów, aby zapobiec grupowaniu się i kumulacji pacjentów w jednym miejscu,

- obowiązkowe noszenie przez pacjentów maseczek i dezynfekcja rąk,
- ograniczenie osób towarzyszących do niezbędnego minimum,
- wzmożona dezynfekcja powierzchni dotykowych,
- bezwzględne stosowanie przez personel środków ochrony indywidualnej podczas kontaktu z pacjentem,
- prowadzenie dezynfekcji poprzez zamgławianie.

Pacjenci każdorazowo informowani są o warunkach jakie muszą spełnić korzystając ze świadczeń zdrowotnych np. konieczność maseczek, dezynfekcji rąk, zabezpieczenia się w okulary (jeśli to konieczne) celem wypełnienia ankiety.

Od października przeniesiono punkt pobrań materiałów do badań aby ograniczyć przemieszczanie się pacjentów na terenie placówki.

W holu przychodni w Czersku zorganizowany został punkt obsługi pacjenta.

Wszystkie podejmowane działania podyktowane są zapewnieniem bezpieczeństwa zdrowia i życia naszych pacjentów oraz pracowników. Należy zauważyć, że SP ZOZ sprawuje opiekę nad ponad czternastotysięczną populacją. Konieczność wyłączenia personelu z powodu kwarantanny lub choroby spowodowałoby pozbawienie opieki medycznej dla tak licznej populacji. Zdajemy sobie sprawę, iż nie jesteśmy w stanie całkowicie uniknąć przeniesienia zakażenia na teren placówki, ale poprzez nasze działania minimalizujemy to ryzyko.

DYREKTOR
Samodzielnego Publicznego
Zakładu Opieki Zdrowotnej
w Czersku

Hanna Jasińska

**Do Burmistrza
Miasta i Gminy Czersk**

**Informacja z działalności Niepublicznego zakładu Opieki Zdrowotnej Brusmed
w Czersku za rok 2019.**

NZOZ Brusmed świadczy usługi zdrowotne na terenie miasta i gminy Czersk w zakresie;

- rehabilitacji ambulatoryjnej świadczonych w pomieszczeniach znajdujących się w Czersku przy ul. Pomorskiej 18,
- rehabilitacji domowej,
- lekarskiej ambulatoryjnej opieki lekarskiej.

W ramach rehabilitacji ambulatoryjnej w ramach kontraktu wykonano 8 230 wizyt fizjoterapeutycznych, 26 862 zbiegów rehabilitacyjnych u 946 pacjentów.

W ramach lekarskiej ambulatoryjnej opieki lekarskiej udzielono 580 porad lekarskich.

Od marca 2019 roku NZOZ Brusmed otrzymał kontrakt na świadczenia z zakresu rehabilitacji domowej.

W ramach kontraktu wykonano 1195 wizyt fizjoterapeutycznych, 3600 zbiegów rehabilitacyjnych u 70 pacjentów.

**z poważaniem
Lucyna Breska**

KIEROWNIK
Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
"Brusmed"
mgr piel. Lucyna Breska

Czersk, dnia 2020-11-16

WO.0057.8.2020

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BURMISTRZA

W okresie od dnia 19 października 2020 r. do dnia 16 listopada 2020 r. wydałem 20 zarządzeń w sprawach:

- 1) wprowadzenia pracy zmianowej w Urzędzie Miejskim w Czersku – 511/20,
- 2) przyjęcia materiałów na XXV sesję Rady Miejskiej w Czersku – 512/20,
- 3) wypłaty odszkodowania za działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym 483/5 stanowiącą drogę w Będźmierowicach – 513/20,
- 4) wypłaty odszkodowania za działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym 484/3 stanowiącą drogę – ul. Cmentarną w Czersku – 514/20,
- 5) wypłaty odszkodowania za działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym 186/2 stanowiącą drogę – ul. Ogrodową w Malachinie – 515/20,
- 6) udzielenia świadczeń pomocy zdrowotnej dla nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czersk – 516/20,
- 7) zmiany planu finansowego Urzędu Miejskiego w Czersku na 2020 rok – 517/20,
- 8) zmiany uchwały budżetowej na 2020 rok, zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie Czersk ustawami na 2020 rok – 518/20,
- 9) zmiany planu finansowego Urzędu Miejskiego w Czersku na 2020 rok – 519/20,
- 10) informacji z wykonania budżetu za II kwartał 2020 roku – 520/19,
- 11) zmiany zarządzenia nr 339/20 Burmistrza Czerska z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości podstawowych kwot dotacji dla placówek wychowania przedszkolnego i szkół na rok 2020 – 521/20,
- 12) darowizny na rzecz Gminy Czersk działki nr 34/16, stanowiącej drogę w miejscowości Czersk – 522/20,
- 13) przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czersk na lata 2021 – 2030 – 523/20,
- 14) wprowadzenia pracy zdalnej w Urzędzie Miejskim w Czersku – 524/20,
- 15) zawieszenia działalności Środowiskowego Domu Samopomocy i dziennego Domu Senior + w Czersku – 525/20,
- 16) zmiany uchwały budżetowej na 2020 rok, zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie Czersk ustawami na 2020 rok – 526/20,
- 17) zmiany planu finansowego Urzędu Miejskiego w Czersku na 2020 rok – 527/20,
- 18) ustalenia stawki czynszu najmu lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czersk – 528/20,
- 19) przyjęcia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czersk na lata 2021 – 2039 – 529/20,
- 20) przyjęcia projektu uchwały w sprawie uchwalania budżetu Gminy Czersk na rok 2021 – 530/20.

ODBYTE NARADY I SPOTKANIA

16.10.2020 r.

Podpisanie aktu notarialnego na sprzedaż działki w Mokrem oraz sprostowanie aktu notarialnego na sprzedaż lokalu mieszkalnego w Kamionce.

- Udział w wideokonferencji dotyczącej aktualnej sytuacji epidemiologicznej w powiecie chojnickim.
Spotkanie z przedstawicielami firmy Kronospan.
- 21.10.2020 r. Udział w wideokonferencji dotyczącej strategii rozwoju gminy.
Udział w posiedzeniu Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki.
- 22.10.2020 r. Udział w posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów.
Udział w posiedzeniu Komisji Zdrowia i Problemów Społecznych (udział Zastępcy Burmistrza).
Udział w naradzie na placu budowy – dworzec PKP.
Udział w naradzie na budowie drogi z Łubnej do Malachina.
Wizja w terenie – przebudowa miejskiego monitoringu i modernizacja oświetlenia w Parku Borowiackim.
- 23.10.2020 r. Udział w posiedzeniu Komisji Rolnictwa, Infrastruktury, Działalności Gospodarczej i Ochrony Środowiska (udział Zastępcy Burmistrza).
Spotkanie z przedstawicielem firmy Netria Panem Łukaszem Kasperkiem w sprawie masztów internetowych.
Spotkanie z projektantem Panem Marcinem Bartosiem w sprawie projektu kompleksu budynków wielorodzinnych przy ul. Długiej.
- 24.10.2020 r. Wizyta przedstawicieli Ambasady Rumunii – złożenie kwiatów na cmentarzu przy drodze do Łukowa z okazji Święta Rumuńskich Sił Zbrojnych.
- 26.10.2020 r. Spotkanie z Burmistrzem Tucholi Panem Tadeuszem Kowalskim oraz Nadleśniczym Nadleśnictwa Woziwoda Panem Stefanem Konczalem.
- 27.10.2020 r. Udział w XXV Sesji Rady Miejskiej w Czersku.
- 28.10.2020 r. Spotkanie z przedstawicielami Banku Gospodarstwa Krajowego w sprawie finansowania budownictwa mieszkaniowego.
- 29.10.2020 r. Udział w wideokonferencji dotyczącej przebudowy linii kolejowej nr 201.
- 04.11.2020 r. Złożenie kwiatów pod krzyżem upamiętniającym ofiary tragicznej zbrodni hitlerowskiej w 1939 roku pod Gutowcem (udział Zastępcy Burmistrza).
- 11.11.2020 r. Obchody Święta Niepodległości (udział Zastępcy Burmistrza).
- 13.11.2020 r. Udział w odsłonięciu obelisku upamiętniającego Braci Gnacińskich nad jeziorem Świdno.
Odsłonięcie tablicy upamiętniającej Żołnierzy Niepodległości na budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Czersku.

B U R M I S T R Z

Przemysław Biesek-Talewski